

Hoogheemraadschap van

Rijnland

[INFORMATIE](#)

[CONTACT](#)

Hoogheemraadschap van

Rijnland

[INFORMATIE](#)

[CONTACT](#)

D PLANNEN
NETWERKPARTNERS

B CRISIS-
COMMUNICATIE

B OTD

WELKOM BIJ HET CALAMITEITENPLAN VAN HET HOOGHEEMRAADSCHAP VAN RIJNLAND.

CALAMITEITEN- PLAN

1 HET CALAMITEITENPLAN REGELT HET OPTREDEN VAN RIJNLAND

Voor u ligt het calamiteitenplan van het hoogheemraadschap van Rijnland. Dit plan regelt het optreden van Rijnland bij incidenten en calamiteiten die zijn gerelateerd aan de taken van Rijnland en die zich voordoen in het beheergebied van Rijnland. Het plan vormt daarmee het beleids- en operationele kader voor de voorbereiding op calamiteiten, het optreden tijdens calamiteiten en de nazorg.

Het calamiteitenplan geeft onder meer weer:

- > De taken waarvoor het hoogheemraadschap staat.
- > Een risico-inventarisatie van mogelijk voorkomende calamiteiten.
- > Een beschrijving van de beoogde operationele prestaties.
- > Een beschrijving van de voorwaardenscheppende processen.
- > De wijze waarop de kwaliteit van de calamiteitenzorg wordt geborgd.

Wat is een calamiteit?

Een calamiteit is een gebeurtenis, al dan niet plotseling optredend, met zodanig(e) (verwachte) ernstige gevolgen voor waterkering, waterbeheersing en/of waterkwaliteit dat het noodzakelijk kan zijn af te wijken van het bestuurlijk vastgestelde beleid en/of gangbare procedures, of beslissingen te nemen waarin het vastgestelde beleid niet voorziet.

Onze ambitie: we waarborgen een slagvaardig en doelmatig optreden tijdens crises

Droge voeten en schoon water, zodat we nu en in de toekomst onder zeeniveau kunnen blijven wonen, werken en recreëren in dit mooie en unieke deel van Nederland. Dat is wat ons drijft en waar we voor gaan. Dat brengen wij in de praktijk door samen met onze partners te werken aan een leefbaar watersysteem en de waterketen goed te beheren en voor te bereiden op de toekomst, tegen zo laag mogelijke kosten.

Calamiteiten zijn helaas nooit uit te sluiten, maar dat wil niet zeggen dat we geen aanvullende maatregelen kunnen nemen om de gevolgen te beperken. Rijnland bereidt zich dan ook goed voor op calamiteiten. Het belangrijkste is dat

CALAMITEITENPLAN

1	HET CALAMITEITENPLAN
2	ONZE ORGANISATIE
3	WETTELIJK KADER
4	RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS- BEHOEFTE
5	ORGANISATIE CALAMITEITEN- ORGANISATIE
6	VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
7	CRISISCOMMUNICATIE
8	NAZORG
9	NETWERKPARTNERS
10	KWALITEITSBORING
BIJLAGEN	

we voor, tijdens en na een (dreigende) calamiteit het slagvaardig en doelmatig optreden van de Rijnlandse calamiteitenorganisatie waarborgen. Dit kunnen we niet alleen. Veiligheidsregio's, gemeenten, provincies, collega-waterbeheerders en de landelijke overheid hebben hierbij elk een eigen rol. Wij onderhouden met hen dan ook actief contact. Daarnaast zorgen we er samen met onze veiligheidspartners voor dat inwoners en bedrijven weten wat ze moeten doen bij een (dreigende) calamiteit.

Voorwaardenscheppende processen

Voor een goede bestrijding van calamiteiten is het noodzakelijk dat de calamiteitenorganisatie aan een aantal basisvereisten voldoet: de zogenoemde voorwaardenscheppende processen. Het Landelijk Beraad Crisisbeheersing heeft hiervoor kaders vastgelegd in het rapport Basisvereisten Crisismanagement. Het gaat daarbij om de volgende processen die in dit plan en het supplement werkwijze verder zijn uitgewerkt:

- > Melding en alarmering.
- > Opschalen en afschalen.
- > Leiding en coördinatie.
- > Informatiemanagement.

Huis van de planvorming: de structuur waarin alle plannen zijn opgenomen

Het Huis van de planvorming is een methode voor het beheer van het Rijnlandse calamiteitenplan en bijbehorende bestrijdingsplannen en supplementen. Het geeft inzicht in de samenhang en structuur van de plannen en het beheer.

Elke calamiteit is per definitie anders. Het calamiteitenplan en de bijbehorende bestrijdingsplannen en supplementen moeten dan ook niet worden gezien als uitputtende regelingen, waarin alle mogelijke situaties en risico's zijn afgedekt, maar als kaders waarbinnen wordt gewerkt. Uiteindelijk is de feitelijke bestrijding van calamiteiten gebaseerd op gezond verstand van de betrokken medewerkers, hun kennis en expertise en een effectieve samenwerking met andere organisaties.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
 - 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | NETWERKPARTNERS
 - 10 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

Calamiteitenplan

Het fundament wordt gevormd door het calamiteitenplan. Dit is het hoofddocument en beschrijft de kaders die gelden voor de calamiteitenbestrijding, welke bestuurlijk zijn vastgelegd. Het is een generiek plan, altijd van toepassing en leidend. In daaropvolgende plannen kunnen nooit andere uitgangspunten of kaders staan, strijdig met het calamiteitenplan.

Supplementen

Op de eerste bouwlaag staan de supplementen: Werkwijze, Crisiscommunicatie, Noodmiddelen, Facilitaire Zaken, OTO (Opleiding, Training en Oefenen) en Personele Zaken. Dit zijn verdere concretisering van generieke onderdelen van de planvorming. Generiek wil zeggen dat ze onafhankelijk van het type calamiteit, van toepassing zijn.

Calamiteitenbestrijdingsplannen

De tweede bouwlaag in het Huis is voor de calamiteitenbestrijdingsplannen (CBP-en). Deze plannen zijn in tegenstelling tot de voorgaande lagen, specifieke plannen, wat betekent dat ze gekoppeld zijn aan een risico/ calamiteitstype.

Plannen netwerkpartners

Het dak is gereserveerd voor alle plannen van de netwerkpartners en overige samenwerkingsregelingen: rampbestrijdingsplannen, aanvalsplannen, crisisbestrijdingsplannen en dergelijke. Het dak vormt de samenwerking met de omgeving en de aansluiting hierop.

Overige documenten

In een aantal supplementen wordt verwezen naar aanvalsplannen, operationele kaarten, procedures etc. Het betreft hier gedetailleerde documenten die onder het beheer van deze onderscheidenlijke afdelingen valt. Deze documenten zijn geen onderdeel van het huis van de planvorming.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
 - 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | NETWERKPARTNERS
 - 10 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

2 ONZE ORGANISATIE: WATER-SYSTEEMBEHEERDER IN VEELZIJDIG WEST-NEDERLAND

2.1 Waterveiligheid

2.2 Voldoende Water

2.3 Schoon en gezond water

2.4 Waterketen

Het gebied van Rijnland ligt midden in de Randstad. Grofweg in de vierhoek IJmuiden - Amsterdam West - Gouda - Wassenaar, met een totale oppervlakte van 1175 km². Het is een prachtig, afwisselend gebied: strand en duinen, de bollenstreek, het Groene Hart, meren en plassen en de historische, waterrijke steden Haarlem, Leiden en Gouda. Bovendien is er veel bedrijvigheid in dit deel van de Randstad: vanzelfsprekend in de steden maar ook op en rond de luchthaven Schiphol. Daarnaast liggen binnen Rijnland drie belangrijke land- en tuinbouwgebieden: Boskoop, Aalsmeer en de Duin- en Bollenstreek.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
 - 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | NETWERKPARTNERS
 - 10 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

Rijnland ligt half in de provincie Zuid-Holland en half in de provincie Noord-Holland. Daarnaast heeft Rijnland door zijn ligging te maken met vier veiligheidsregio's: Kennemerland (12), Hollands-Midden (16), Haaglanden (15) en Amsterdam-Amstelland (13).

25 Veiligheidsregio's

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTEN
 - 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | NETWERKPARTNERS
 - 10 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

Wij voeren vier belangrijke taken uit:

- > We zorgen voor veiligheid tegen overstromingen vanuit de zee, de rivieren en het regionale watersysteem.
- > We zorgen voor voldoende water. Niet te veel en niet te weinig.
- > We zorgen voor schoon en gezond water.
- > We regelen de waterketen; we ontvangen en zuiveren het afvalwater.

2.1 Waterveiligheid

Het gebied wordt tegen overstromingen vanuit zee of rivieren beschermd door primaire waterkeringen (de duinen of dijken langs rivieren). De polders worden tegen overstromingen vanuit het regionale watersysteem beschermd door de regionale waterkeringen. De vereiste beschermingsniveaus van primaire waterkeringen zijn vastgelegd in de Waterwet en van de regionale waterkeringen in de provinciale verordeningen.

Rijnland onderhoudt en beheert circa 1.300 kilometer dijken. Ze worden regelmatig gecontroleerd op schade en waar dit noodzakelijk is vinden verbeteringswerkzaamheden plaats.

Dijkkring 14 beschermt de hele randstad tegen overstromingen

Rijnland ligt geheel binnen Dijkkring 14. Dijkkringen beschermen het achterliggende gebied tegen buitenwater door een gesloten primaire waterkering of door hoge gronden.

Dijkkring 14 is in Nederland de dijkkring met de grootste schade indien de waterkeringen falen. Drie miljoen mensen kunnen getroffen worden. Daarnaast is de economische waarde van dit gebied groot, ongeveer 65 procent van het bruto nationaal product wordt verdiend in deze dijkkring.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

2.2 Voldoende Water

Water in sloten, vaarten en tochten moet op peil worden gehouden. Bij de vaststelling van het peil houdt Rijnland rekening met de verschillende belangen, zoals de belangen van agrariërs, natuurgebieden en de scheepvaart. In totaal beheert Rijnland zo'n 10.000 kilometer aan watergangen (inclusief meren en plassen).

Het watersysteem waarborgt het waterpeil in Rijnland

Een polder kan het beste vergeleken worden met een badkuip. Het teveel aan water, veroorzaakt door regenwater en kwel, dat zich in een polder bevindt moet er met behulp van een poldergemaal weer uitgemalen worden. Deze poldergemalen (circa 375 stuks) lozen het water vervolgens op een boezemstelsel. Een boezemstelsel bestaat uit een stelsel van watergangen en meren die met elkaar in open verbinding staan en eenzelfde waterpeil hebben. Vanuit de boezem wordt het wateroverschot vervolgens naar buiten gemalen: naar de Noordzee, het Noordzeekanaal of de Hollandse IJssel.

In droge perioden wordt er, voor peilhandhaving, water vanuit de Hollandse IJssel het gebied ingelaten en via de boezem verspreid over alle polders.

Samen met de gemeenten en provincies beheren we het grondwater

Rijnland is als beheerder van het watersysteem, ook beheerder van het grondwater. In die hoedanigheid is Rijnland, naast de provincies Zuid-Holland en Noord-Holland, verantwoordelijk voor verschillende grondwater-onttrekkingen. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor grondwateroverlast in stedelijk gebied.

Wij zijn vaarwegbeheerder van de doorgaande recreatieve scheepvaartroutes...

We houden die vaarwegen op diepte en beheren enkele sluizen. Het beheer van de beroepsvaarwegen ligt bij de provincies.

... en nautisch beheerder van een groot aantal watergangen

In die wateren zorgen we voor een vlot en veilig scheepvaartverkeer. Hiervoor houden we toezicht op de vaarbewegingen, stellen we verkeersregels op, plaatsen we verkeersborden en verwijderen we gezonken schepen. Ook gemeenten en de provincies hebben een nautische beheertaak. De gemeenten op de grote meren en plassen, de provincies op de beroepsvaarwegen.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | **ONZE ORGANISATIE**
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

2.3 Schoon en gezond Water

Rijnland is waterkwaliteitsbeheerder. Wij werken, samen met de verantwoordelijke gebiedspartijen en onze inwoners, aan een goede waterkwaliteit en gezonde ecologie voor de huidige en toekomstige generaties.

Schoon en gezond water is in de dichtbevolkte waterrijke delta van West-Nederland belangrijk. Zowel voor de mens en de natuur als de bedrijven. Er mogen niet te veel voedings- en vervuilende stoffen in het water zitten, het oppervlaktewater moet natuurlijk zijn ingericht en ecologisch worden beheerd en onderhouden. Dit is essentieel voor een goede biodiversiteit en belangrijk voor de landbouw. En om lekker te kunnen zwemmen, vissen of varen. Samen met onze partners zorgen wij dan ook voor schoon en gezond water dat past bij de verschillende functies in het gebied.

Schoon en gezond water gaat over inrichting, waterkwaliteit en ecologie:

> de inrichting:

De inrichting en het beheer van watergangen zijn cruciaal voor een gezonde ecologische ontwikkeling. Planten en waterorganismen hebben de juiste leefomgeving nodig en lijden onder intensief (maai)beheer. Aanleg van natuurvriendelijke oevers en een ecologisch beheer brengen hierin verbetering.

> de waterkwaliteit:

Dit wordt bepaald door een groot aantal chemische stoffen. De belangrijkste zijn: de voedingsstoffen, zware metalen en een aantal gewasbeschermingsmiddelen.

> de aquatische ecologie (waterleven):

De aquatische ecologie wordt beoordeeld op basis van algen, waterplanten, macrofauna (beestjes) en vissen.

2.4 Waterketen

Drinkwaterbedrijven produceren drinkwater met water dat afkomstig is uit het watersysteem. Dit kan grondwater zijn of oppervlaktewater uit onze rivieren, meren en plas-sen. Het drinkwater wordt geleverd aan huishoudens en bedrijven. Na gebruik in het toilet, de keuken en de badkamer wordt het als afvalwater afgevoerd via het riool. Dat geldt ook voor het afvalwater van bedrijven. Dit inzamelen van het afvalwater is een verantwoordelijkheid van de gemeenten.

De rioolstelsels van de gemeenten zijn aangesloten op de Rijnlandse afvalwatertransportleidingen. Deze transporteren al het afvalwater naar de 25 Rijnlandse afvalwaterzuiveringsinstallaties. Daar zuivert Rijnland het afvalwater van 1,3 miljoen mensen en leveren we het schoon weer terug aan het watersysteem. Dat geheel van drinkwaterproductie, riolering en afvalwaterzuivering, noemen we de waterketen.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
 - 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | NETWERKPARTNERS
 - 10 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

3 WETTELIJK KADER CALAMITEITENBESTRIJDING

3.1 Wettelijk kader preparatiefase

3.2 Wettelijk kader responsfase

3.1 Wettelijk kader preparatiefase

In de preparatiefase zijn twee hoofdtaken te onderscheiden:

- > Informeren.
- > Prepareren.

De wettelijke grondslagen van de preparatiefase zijn in artikel 5.29 van de Waterwet en artikel 5.3 van het Waterbesluit vastgelegd. Ze staan ook in bijlage 3.

Informeren

De informatievoorziening aan overheden, instanties en particulieren komt tot stand door:

- > Overleg over het ontwerp van het calamiteitenplan met de provincies, veiligheidsregio's, omliggende waterbeheerders en gemeenten.
- > Het informeren van betrokken overheden, instanties en particulieren over de waterstaatkundige risico's.
- > Deelnemen aan gemeentelijke en regionale veiligheidsstaven.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
 - 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | NETWERKPARTNERS
 - 10 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

Prepareren

Onder preparatie verstaan we alle voorbereidende activiteiten die nodig zijn om bij een calamiteit doel-treffend te kunnen optreden, zoals:

- > Het vaststellen van een calamiteitenplan.
De herzieningstermijn bedraagt zes jaar.
- > Het onderhoud van noodvoorzieningen, het aanhouden van strategische voorraden en de aanschaf van specifiek materieel.
- > Oefenen, opleiden en trainen.
- > Overleg met partners in de crisisbeheersing.
- > Verzamelen en verspreiden van kennis over relevante risico's.

Naast kwaliteitszorg voor de eigen organisatie is ook bekendheid met en afstemming op de operationele (basis)plannen van derden van belang.

Eisen calamiteitenplan

Aan het calamiteitenplan worden de volgende eisen gesteld.

- a. Een overzicht van de soorten calamiteiten die zich in het watersysteem of onderdelen daarvan kunnen voordoen, waaronder een inventarisatie van de daarmee gepaard gaande risico's.
- b. Een overzicht van te nemen maatregelen, met inbegrip van de maatregelen die voortkomen uit de voor de betreffende watersystemen geldende overstromings-risicobeheerplannen, en het beschikbare materieel,

benodigd om de onderscheiden calamiteiten het hoofd te bieden.

- c. Een overzicht van diensten, instanties en organisaties, die bij gevaar kunnen worden ingeschakeld.
- d. Een beschrijving van het moment en de wijze van het door de beheerder informeren van burgemeesters en wethouders van de gemeenten waarbinnen de watersystemen of onderdelen daarvan liggen.
- e. Een schema over de calamiteitenorganisatie van de beheerder.
- f. Een meld- en alarmeringsprocedure.
- g. Een overzicht waaruit blijkt op welke wijze de beheerder de kwaliteit van de calamiteitenorganisatie waarborgt.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

3.2 Wettelijk kader responsfase

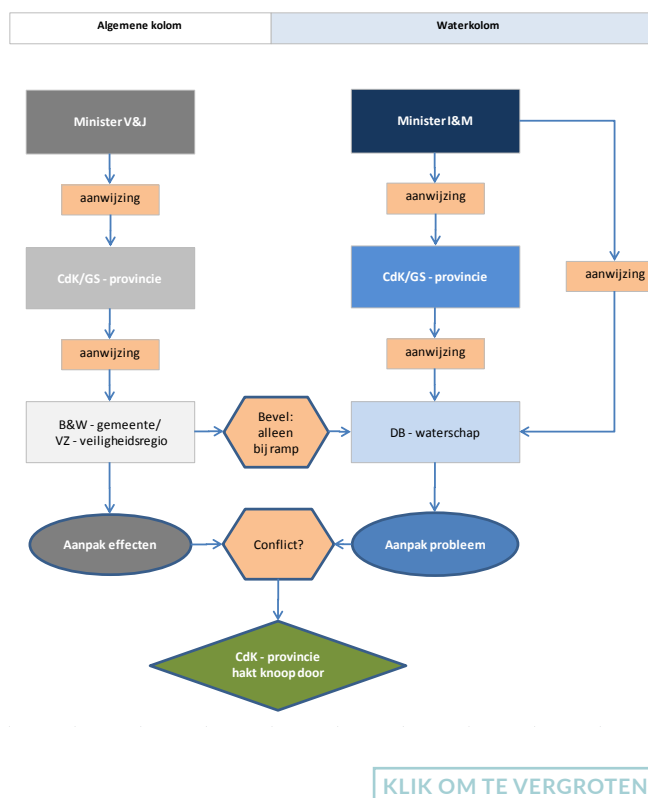
In deze paragraaf staan de bevoegdheden van Rijnland – in relatie met de algemeen bestuurlijke kolom – tijdens de responsfase. De wettelijke grondslagen van de responsfase zijn vastgelegd in artikel 5.30 van de Waterwet en artikel 96 van de Waterschapswet. Ze zijn ook te raadplegen in bijlage 3.

De algemeen bestuurlijke kolom omvat de hulpdiensten (brandweer, politie, geneeskundige hulp) en de coördinerende instanties hiervoor van de gemeenten, de veiligheidsregio's, de Commissarissen van de Koning en het ministerie van Veiligheid en Justitie.

De **waterkolom** is verantwoordelijk voor het herkennen en aanpakken van de waterstaatkundige dreiging. De waterkolom wordt gevormd door de waterschappen, Rijkswaterstaat en andere onderdelen van het ministerie van Infrastructuur en Milieu die bij de bestrijding van een waterstaatkundige dreiging betrokken zijn.

Een belangrijke voorwaarde voor de effectiviteit van de calamiteitenbestrijding is een efficiënte en effectieve samenwerking tussen de algemeen bestuurlijke kolom en de waterkolom.

De bevoegdheden van de diverse partijen zijn in het onderstaande schema weergegeven.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
 - 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | NETWERKPARTNERS
 - 10 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

Bevoegdheden waterschappen

Noodbevoegdheden

Wanneer tegen waterstaatkundige calamiteiten opgetreden moet worden, heeft Rijnland bij monde van de dijkgraaf verregaande (nood)bevoegdheden om die maatregelen te treffen die hij noodzakelijk vindt.

Onder gevaar voor waterstaatswerken (incidenten en calamiteiten) wordt conform artikel 5.28 in de Waterwet verstaan: Omstandigheden waardoor de goede staat van één of meer waterstaatswerken onmiddellijk en ernstig in het ongerede is of dreigt te geraken.

Aandachtspunten zijn:

- > De maatregelen mogen in strijd zijn met wettelijke voorschriften, maar ze mogen niet in strijd zijn met de grondwet of internationale verplichtingen.
- > De noodbevoegdheden zijn alleen van toepassing op de waterstaatswerken en taken waarvoor het waterschap verantwoordelijk is.
- > Het bestuur en gedeputeerde staten dienen zo snel als mogelijk op de hoogte te worden gesteld.
- > De noodbevoegdheden zijn vastgelegd in de Waterwet (artikel 5.30) en de Waterschapswet (artikel 96); zie de bijlage.
- > Daarnaast zijn de **onteigeningswet** (artikel 73) en de **wrakkenwet** (artikel 3) van belang. De onteigeningswet regelt dat onroerende zaken in bezit mogen worden genomen voor het winnen van bodemmaterialen voor de

aanleg, het herstel en de versterking van waterkeringen. De wrakkenwet regelt dat alle gezonken of gestrande vaartuigen en andere voorwerpen direct mogen worden verwijderd door het hoogheemraadschap.

- > In de Waterwet zijn onder andere de Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren (WVO) en een deel van de Wet bodembescherming (voor wat betreft de waterbodem) opgegaan. De bevoegdheden met betrekking tot het optreden ingeval van 'kwalitatieve' calamiteiten zijn ook verwoord in artikel 5.30 van de Waterwet.

Aanwijzing door provincie of minister

Indien gedeputeerde staten en/of de Commissaris van de Koning en/of de minister van Infrastructuur en Milieu vinden dat het waterschap niet adequaat optreedt bij calamiteiten, dan kunnen zij het waterschap een aanwijzing geven.

Bevoegdheden in de algemeen bestuurlijk kolom

De burgemeester – of ingeval van een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis, de voorzitter van de veiligheidsregio – is belast met het opperbevel bij een ramp of ernstige vrees voor het ontstaan daarvan. Dit opperbevel strekt zich ook uit over niet-gemeentelijke bestuursorganen (zoals waterschappen).

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
 - 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | NETWERKPARTNERS
 - 10 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

Definitie ramp/ zwaar ongeval volgens de Wet op de veiligheidsregio's:

Een zwaar ongeval of een andere gebeurtenis waarbij het leven en de gezondheid van veel personen, het milieu of grote materiële belangen in ernstige mate zijn geschaad of worden bedreigd. En waarbij een gecoördineerde inzet van diensten of organisaties van verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.

Samenloop bevoegdheden burgemeester-dijkgraaf

Er kan sprake zijn van samenloop van bevoegdheden van de burgemeester (openbare orde en veiligheid) – of ingeval van een ramp of crisis met meer dan plaatselijke betekenis, de voorzitter van de veiligheidsregio – en van de beheerder van het waterstaatswerk. Voor wat betreft mogelijke overstromingen in dijkkring 14 zijn er in het coördinatieplan dijkkring 14 nadere afspraken gemaakt over afstemming en dergelijke.

Bij een ramp:

Degenen die aan de bestrijding van de ramp deelnemen (dus ook niet-gemeentelijke diensten en bestuursorganen, waaronder Rijnland) staan dan onder bevel van de burgemeester (of de voorzitter van de veiligheidsregio), dit betekent:

- > De burgemeester (of de voorzitter van de veiligheidsregio) bepaalt het beleid van de rampenbestrijding in overleg met de betrokken diensten en overheden.
- > Hij houdt daarbij rekening met de wettelijke bevoegdheden en verantwoordelijkheden van anderen.

- > In het uiterste geval kan hij echter bindende aanwijzingen geven. De dijkgraaf moet de inzet van eigen bevoegdheden in zo'n geval dus afstemmen met de burgemeester.
- > Als de burgemeester (of de voorzitter van de veiligheidsregio) een aanwijzing geeft, is Rijnland verplicht de eigen bevoegdheden conform die aanwijzing te hanteren.
- > De burgemeester (of de voorzitter van de veiligheidsregio) kan niet in de plaats treden van het bestuur van Rijnland. De functionele keten staat op zo'n moment ten dienste van de algemene keten. Voor Rijnland blijven waterstaatkundige aspecten dan nog steeds primair aandacht vragen, maar voor gemeenten en hulpdiensten telt met name het bestrijden en verlichten van de gevolgen van de waterramp.

Bij een calamiteit, niet zijnde een ramp:

Daarnaast is het denkbaar dat er sprake kan zijn van een situatie van gevaar in de zin van de Waterwet, die (nog) niet is te kwalificeren als een ramp. Rijnland beschikt dan over de eigenstandige bevoegdheden en zijn de bevoegdheden van de instanties in de algemene keten, en dan in het bijzonder die bevoegdheid van de burgemeester (of de voorzitter van de veiligheidsregio), (nog) niet aan de orde.

CALAMITEITENPLAN

1	HET CALAMITEITENPLAN
2	ONZE ORGANISATIE
3	WETTELIJK KADER
4	RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
5	ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
6	VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
7	CRISISCOMMUNICATIE
8	NAZORG
9	NETWERKPARTNERS
10	KWALITEITSBORING
BIJLAGEN	

Geschillen

De burgemeester (of de voorzitter van de veiligheidsregio) kan eventueel specifieke maatregelen (of juist het nalaten daarvan) opleggen aan het hoogheemraadschap. Een geschil dient te worden voorgelegd aan de Commissaris van de Koning.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTES
 - 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | NETWERKPARTNERS
 - 10 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

4 RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGSBEHOEFTE

4.1 Doel van het risicoprofiel

4.2 Vastgesteld risicoprofiel

4.3 Bestrijdingsbehoefte per scenario

4.1 Doel van het risicoprofiel

In dit hoofdstuk is uitgewerkt welke calamiteiten Rijnland zelfstandig moet kunnen bestrijden en wat de hierbij behorende bestrijdingsbehoefte is. Hierbij is gebruikgemaakt van de methodiek die ook door de veiligheidsregio's wordt toegepast.

Van Rijnland wordt een effectieve aanpak van waterstaatkundige calamiteiten verwacht. Tegelijkertijd zijn er ook grenzen aan wat Rijnland kan doen, omdat de Rijnlandse capaciteit qua mensen en middelen beperkt is.

figuur

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGSBEHOEFTE
 - 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | NETWERKPARTNERS
 - 10 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

Het risicoprofiel geeft de aard en de omvang van de mogelijke risico's weer waarmee Rijnland geconfronteerd kan worden. Om het risicoprofiel te kunnen bepalen zijn de volgende stappen doorlopen:

- > **Risico-inventarisatie & analyse:** de risico's waarmee Rijnland geconfronteerd kan worden. Per scenario is de impact en de kans van voorkomen bepaald.
- > **Risicodiagram:** De resultaten van de risicoanalyses zijn grafisch uitgezet in het risicodiagram.
- > **Risicoprofiel:** Ten slotte is op basis van het risicodiagram door het bestuur van Rijnland bepaald welke calamiteiten Rijnland zelfstandig moet kunnen bestrijden.

Onderscheid is gemaakt naar de volgende scenario's, die in bijlage 4 zijn uitgewerkt.

1. Wateroverlast.
2. Droogte.
3. Bezwijken regionale waterkering.
4. Bezwijken primaire waterkering kust.
5. Bezwijken primaire waterkering rivieren.
6. Uitval afvalwaterzuivering.
7. Waterkwaliteitsincident.

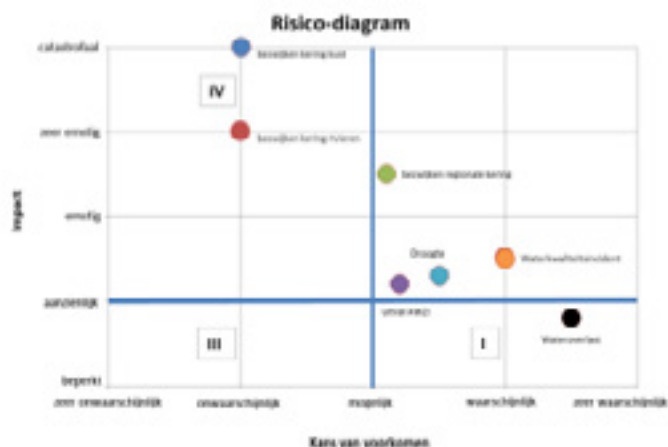
CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTEN
 - 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | NETWERKPARTNERS
 - 10 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

4.2 Vastgesteld risicoprofiel

Door Rijnland is vastgesteld dat calamiteiten die zich in het 1e en 2e kwadrant van het risicodiagram voordoen, door Rijnland zelfstandig bestreden moeten kunnen worden. Het zijn calamiteiten met een lokale (kwadrant 1) en/of regionale (kwadrant 2) uitstraling, die meerdere keren in een mensenleven kunnen voorkomen.

Ook calamiteiten die zich voordoen in het 3^e en 4^e kwadrant zal Rijnland bestrijden, echter de omvang is zo groot dat de Rijnlandse organisatie de calamiteit qua bemensing en materieel niet alleen kan bestrijden, en opschaling naar bovenregionaal of landelijk niveau vereist is.

[KLIK OM TE VERGROTEN](#)

Toelichting kwadranten:

- I. LOKAAL:** Dit zijn gebeurtenissen die zo vaak voorkomen dat ze bijna tot de normale bedrijfsvoering van het waterschap gerekend mogen worden. Indien zich bijvoorbeeld hoogwater op beperkte schaal in een polder voordoet kan het probleem binnen de normale bedrijfsvoering worden opgelost.
- II. REGIONAAL:** De gebeurtenissen die zich in dit kwadrant voordoen hebben een relatief grote impact op de omgeving. Gezien de frequentie van voorkomen (meerdere keren in een mensenleven) dient het hoogheemraadschap betreffende incidenten op te kunnen vangen. De capaciteit van de calamiteitenorganisatie dient hierop afgestemd te zijn. De incidenten / calamiteiten in dit kwadrant hebben over het algemeen betrekking op maximaal 20% (20.000 ha) van het beheergebied.
- III. REGIONAAL/NATIONAAL:** In kwadrant III vallen die gebeurtenissen met een lage kans van voorkomen en met een vrij lage impact. Vooralsnog zijn er in dit kwadrant geen voor Rijnland specifieke incidenten gedefinieerd. Je zou bijvoorbeeld kunnen denken aan wateroverlast in de polders in heel West-Nederland. In principe kunnen de individuele waterschappen dit goed oplossen, echter op de gebiedsgrenzen kunnen tegenstrijdige belangen ontstaan, waardoor nationale besluitvorming noodzakelijk is.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
 - 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | NETWERKPARTNERS
 - 10 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

IV. NATIONAAL: In kwadrant IV zijn die gebeurtenissen vermeld met een zeer lage kans van voorkomen, maar als ze zich voordoen dan zijn de gevolgen zeer ernstig tot catastrofaal. De gevolgen van dergelijke rampen zijn zo groot dat een individueel waterschap zich daarop niet kan voorbereiden, en het al vrij snel een nationale ramp wordt waarbij nationale regie noodzakelijk is. De capaciteit van de calamiteitenorganisatie is hierop dan ook niet afgestemd.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTEN
 - 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | NETWERKPARTNERS
 - 10 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

4.3 Bestrijdingsbehoefte per scenario

In bijlage 5 is per scenario bepaald wat de maximale bestrijdingsbehoefte is. De resultaten daarvan zijn:

Scenario	Bestrijdingsbehoefte
Wateroverlast	Boezem, beschikbare noodcapaciteit: Bij renovatie 10 tot 15% extra capaciteit plaatsen. Polder, beschikbare noodcapaciteit: 1000 m3/min. Binnen 4 uur operationeel.
Stroomuitval	Voor de boezemgemalen en de nog te renoveren grote dieselaangedreven poldergemalen, geldt dat 50% van de opgestelde capaciteit onafhankelijk van het elektriciteitsnet moet kunnen draaien. Binnen 4 uur operationeel.
Droogte	Afspraken conform KWA worden nageleefd. Keringen worden geïnspecteerd en daar waar nodig gerepareerd.
Regionale kering	Het gelijktijdig falen (dus nog niet bezwijken) van keringen op 4 locaties, dient te kunnen worden bestreden.
Primaire kering	Het bestrijden van een bezwijkende kustverdediging ligt gezien de omvang en impact van de overstroming buiten de macht van Rijnland. Bij falen (dus nog niet bezwijken) kan Rijnland nog wel een aantal maatregelen treffen om gevolgen van overslag en dergelijke te beperken, maar ook hier zijn de mogelijkheden beperkt.
Uitval AWZI	Rijnland moet het falen van één zuivering of persleiding zelfstandig kunnen bestrijden.
Waterkwaliteit	Bestrijden van de gevolgen van het lozen van verontreinigde stoffen op één locatie.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTEN
 - 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | NETWERKPARTNERS
 - 10 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

5 ORGANISATIE VAN DE CALAMITEITENORGANISATIE

5.1 Calamiteitenorganisatie 24/7 waakzaam

5.2 Uitgangspunten

5.3 Organisatiestructuur

5.1 Calamiteitenorganisatie 24/7 waakzaam

De Rijnlandse calamiteitenorganisatie is 24 uur per dag en 7 dagen per week inzetbaar. Dit hoofdstuk gaat op hoofdlijnen in op:

- > de structuur van de calamiteitenorganisatie, inclusief de relatie met de reguliere organisatie.
- > de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTES
 - 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | NETWERKPARTNERS
 - 10 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

5.2 Uitgangspunten

Het geheel van de bij de calamiteitenbestrijding betrokken medewerkers heet de calamiteitenorganisatie. De structuur van de calamiteitenorganisatie sluit voor onderlinge herkenbaarheid aan op die van de veiligheidspartners. De calamiteitenorganisatie is onder normale omstandigheden 'slapende' (maar paraat), met een beperkte vaste bezetting onder leiding van de calamiteitencoördinator, die onder meer de preparatie (voorbereiding) op calamiteiten coördineert.

Belangrijke aandachtspunten zijn:

- > Veiligheid gaat voor alles. Medewerkers en derden mogen geen onnodige risico's lopen.
- > De hele organisatie staat – tijdens calamiteiten – ten dienste van de calamiteitenorganisatie.
- > Alle medewerkers kunnen worden opgeroepen werkzaamheden te verrichten voor de calamiteitenorganisatie. Ook als het taken betreft die buiten het dagelijkse takenpakket en/of buiten de reguliere werktijden liggen. Dit is geregeld in de Sectorale Arbeidsvoorwaarden (SAW) en uitgewerkt in functiebeschrijvingen.
- > Voor personen die deel uitmaken van de calamiteitenorganisatie geldt dat tijdens calamiteiten de reguliere aansturing komt te vervallen. Deze bevoegdheid/verantwoordelijkheid wordt overgenomen door de leidinggevende van het betreffende team.

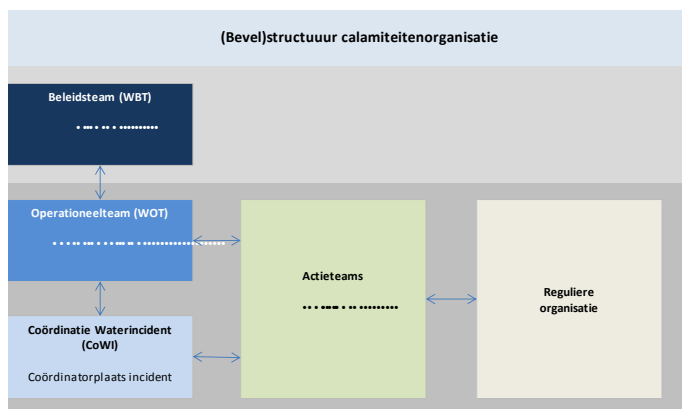
- > Indien er sprake is van een dreigend incident of calamiteit dan kan de calamiteitenorganisatie op voorhand worden geïnformeerd ('verhoogde waakzaamheid').
- > De calamiteitenorganisatie moet ten minste 48 uren vanaf de opschaling continu kunnen functioneren.

CALAMITEITENPLAN

1	HET CALAMITEITENPLAN
2	ONZE ORGANISATIE
3	WETTELIJK KADER
4	RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
5	ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
6	VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
7	CRISISCOMMUNICATIE
8	NAZORG
9	NETWERKPARTNERS
10	KWALITEITSBORING
BIJLAGEN	

5.3 Organisatiestructuur

[KLIK OM TE VERGROTEN](#)

Waterschapsbeleidsteam (WBT)

De dijkgraaf is eindverantwoordelijk voor het optreden van de calamiteitenorganisatie. Hij wordt bijgestaan door het WBT. Het WBT bepaalt de strategie voor het optreden van de calamiteitenorganisatie en stemt op bestuurlijke niveau af met de netwerkpartners. De dijkgraaf doet in principe de perswoordvoering. Het WBT is actief in coördinatiefase 3 en 4.

Waterschapsoperationeelteam (WOT)

De Operationeel Leider is verantwoordelijk voor het WOT. Het WOT is het knooppunt van de informatiestromen.

Het WOT richt zich op het 'hoe' van de bestrijding en verzorgt de operationele afstemming met de netwerkpartners. Het WOT kan worden ondersteund door actieteam. Het WOT is actief in coördinatiefase 2.

De actieteamen staan onder leiding van één van de WOT-coördinatoren. In principe kunnen alle personeelsleden uit de reguliere organisatie worden opgeroepen om deel te nemen aan een actieteam.

Coördinatie Water Incident (CPI)

De Rijnlandse vertegenwoordiger/coördinator ter plaatse van het incident is de Coördinator Plaats Incident (CPI). De CPI zorgt voor het nemen van de maatregelen in het veld en voorziet (via de ICO) het WOT van actuele informatie. Ook de CPI kan worden ondersteund door een actieteam. Plaats, aard en omvang bepalen of er meerdere CPI's moeten zijn.

De CPI wordt in coördinatiefase 1 actief en is dan verantwoordelijk voor de bestrijding van het incident. Vanaf coördinatiefase 2 verloopt de aansturing van de CPI (of meerdere CPI's) door de Operationeel Leider via de coördinator maatregelen.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
 - 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | NETWERKPARTNERS
 - 10 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

6 VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN

6.1 Melding en alarmering

6.2 Opschalen en afschalen

6.3 Leiding en coördinatie

6.4 Informatiemanagement

6.5 Bedrijfscontinuïteitmanagement

6.1 Melding en alarmering

Rijnland is 24 uur per dag, 7 dagen in de week bereikbaar via: 071 - 306 3535. Niet spoedeisende meldingen, kunnen ook via internet worden gemeld: www.rijnland.net/uw-loket/meldpunt

Door de melding en alarmering wordt de hoofdstructuur van de calamiteitenbestrijding opgebouwd. Dit proces vormt de achilleshiel van de calamiteitenbestrijding en omvat alle activiteiten die gericht zijn op het effectief en tijdig aannemen en registreren van de gegevens over de calamiteiten. En het alarmeren van de juiste functionarissen en overige betrokken instanties.

[KLIK OM TE VERGROTEN](#)

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

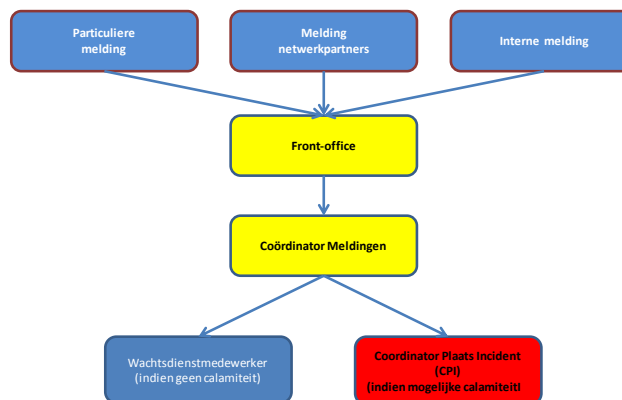

Wordt de hoofdstructuur niet tijdig opgebouwd, dan wordt afbreuk gedaan aan de effectiviteit van de bestrijding. In de praktijk is er nogal eens sprake van opschalingsangst, dit moet worden voorkomen. Beter te hoog opgeschaald, en daarna weer afschalen, dan niet opschalen terwijl dit achteraf wel nodig bleek te zijn.

Werkproces

Alle meldingen komen binnen bij de front-office. Overdag is dat het Rijnlandse Klantcontactteam, na werktijd is dat een externe Service Telefoon Centrale. De front-office informeert de coördinator meldingen, die vervolgens - na beoordeling - de melding doorzet naar de (wachtdienst) medewerker die de melding afhandelt. Indien de situatie zo ernstig is dat deze medewerker het probleem niet zelfstandig kan oplossen en er coördinatie vanuit de organisatie nodig is, wordt de CPI geïnformeerd. De CPI bepaalt of er moet worden opgeschaald.

[KLIK OM TE VERGROTEN](#)

Daarnaast houdt Rijnland 24 uur per dag en 7 dagen in de week het watersysteem in de gaten. Naast eigen meetsystemen worden de (wachtdienst)medewerkers hierbij ondersteund door externe partijen, zoals het landelijke Watermanagementscentrum en meteorologische bureaus.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
 - 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | NETWERKPARTNERS
 - 10 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

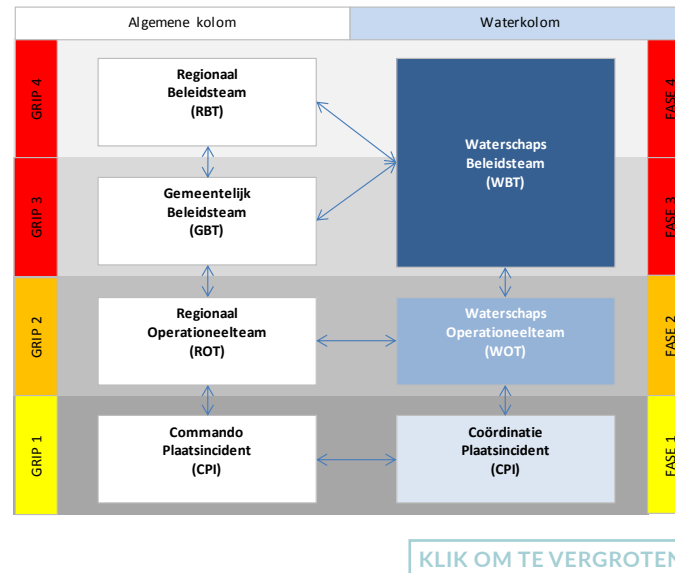

6.2 Opschalen en afschalen

De waterbeheerders in Nederland onderscheiden bij de bestrijding van calamiteiten vier opschalingsniveaus, coördinatiefasen geheten. Deze zijn afgestemd op de landelijke GRIP systematiek (Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijding Procedure) van de algemeen bestuurlijke kolom.

Bij elke coördinatiefase wordt de calamiteitenorganisatie verder opgebouwd en krijgen organisatieonderdelen en functionarissen specifieke taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden toegewezen. Naast de uitwerking hieronder staat hierover meer in het supplement Werkwijze.

De overgang van de ene naar de andere coördinatiefase wordt primair bepaald door de mate van coördinatie die noodzakelijk is. De mate van coördinatie is zelf weer afhankelijk van diverse factoren. Het dreigingsniveau en de (mogelijke) impact spelen hierbij een belangrijke rol, maar ook andere factoren kunnen aanleiding geven tot opschaling zoals de mate van bestuurlijke betrokkenheid, financiële gevolgen of media-aandacht.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
 - 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | NETWERKPARTNERS
 - 10 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

Coördinatiefase 1: brongebied

Coördinatiefase 1 is gereserveerd voor incidenten met een beperkte impact op de omgeving, maar er moet een inspanning worden verricht die de reguliere bedrijfsvoering overstijgt. Coördinatiefase 1 kan ook afgekondigd worden vanwege het tijdstip ('s avonds of in het week-einde) en/of complexiteit en/of als er ter plaatse afstemming met de veiligheidspartners noodzakelijk is.

Coördinatiefase 2: bron- en/of effectgebied

Coördinatiefase 2 is gereserveerd voor incidenten met een relatief grote impact op de omgeving. Er is sprake van mogelijke bedreiging of aantasting van de functionele werking van waterstaatswerken en/of mogelijke potentiële conflicten in de interne samenwerking. Andere kenmerken zijn: schaarste, inzet personen en/of materieel en dergelijke. Er is een noodzaak aan interne operationele coördinatie over de verschillende afdelingen heen en/of tussen de operationele teams van andere instanties.

Coördinatiefase 3: politiek bestuurlijk binnen eigen beheergebied

Coördinatiefase 3 is voor gebeurtenissen met (zeer) grote impact op de omgeving, met mogelijk bedreiging voor mens en milieu. Bestuurlijke coördinatie is noodzakelijk. Kenmerk is dat de gebeurtenis zich beperkt tot één gemeente en de waterbeheerder zelfstandig het incident kan bestrijden. Andere kenmerken zijn: mogelijke bestuurlijke conflicten in de samenwerking met externe

partners, mogelijke grote financiële en/of juridische consequenties.

Coördinatiefase 4: politiek bestuurlijk buiten het eigen beheergebied

Coördinatiefase 4 is bedoeld voor gemeentegrensen-/of beheergebiedoverschrijdende calamiteiten waarbij bestuurlijke afstemming/coördinatie met de veiligheidsregio('s) en/of collegawaterbeheerders noodzakelijk is. Voor dit type gebeurtenissen is het wenselijk dat waterbeheerders afspraken maken over de onderlinge afstemming/vertegenwoordiging in de veiligheidsregio's, zoals in dijkkring 14 bij overstromingen vanuit zee en de rivieren. In deze coördinatiefase verandert de interne coördinatiestructuur niet meer (de waterbeheerder is immers al tot het hoogste niveau opgeschaald), maar ligt de nadruk vooral op de externe (complexere) coördinatiebehoefte.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTEN
 - 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | NETWERKPARTNERS
 - 10 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

Bevoegdheid tot op- en afschalen

In bijlage 5 is per scenario bepaald wat de maximale bestrijdingsbehoefte is.

De resultaten daarvan zijn:

Coördinatiefase	Wie	Opmerkingen
0 -> 1	CPI	In overleg met CMI
1 -> 2	OL	In overleg met CPI
2 -> 3 en 4	DvD	In overleg met OL
3 en 4 -> 2	DvD	In overleg met OL
2 -> 1	OL	In overleg met CPI
1 -> 0	CPI	N.v.t.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
 - 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | NETWERKPARTNERS
 - 10 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

Normen voor de op- en afschaling

Essentieel voor een adequate bestrijding van incidenten en calamiteiten is dat snel de juiste informatie wordt verzameld en vervolgens vertaald naar de juiste hulp en inzet. Hiervoor zijn de volgende kaders gedefinieerd:

Wie	Wat	Binnen
Front-office	Aannemen melding	5 minuten
CMI	Aannemen melding	15 minuten
CPI	Aannemen melding	15 minuten
CPI	Ter plaatse van het incident, na alarmering door CMI	60 minuten
WOT	WOT-operationeel (op kantoor te Leiden), na alarmering door OL	60 minuten
WBT	WBT-operationeel (op kantoor te Leiden), na alarmering door DVD	60 minuten

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTES
 - 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | NETWERKPARTNERS
 - 10 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

6.3 Leiding en coördinatie

Effectieve leiding en coördinatie is essentieel voor een adequate bestrijding van calamiteiten. Effectief wil zeggen dat het totale potentieel zodanig en in onderlinge afstemming wordt ingezet dat de noodzakelijke bestrijdings- en ondersteunende activiteiten zo snel en effectief mogelijk en in de juiste prioriteiten volgorde worden uitgevoerd.

Het verschil tussen regulier werk en incidenten is zo groot, dat sleutelfunctionarissen in de calamiteitenorganisatie zoals, leidinggevenden, specifieke competenties nodig hebben om in een situatie van een grootschalig incident goed te kunnen functioneren. Kernbegrippen: brede scope, ver vooruit kunnen denken, stressbestendig, taakbewust.

Aandachtspunten daarbij zijn:

- > De genomen besluiten t.a.v. prioriteitsstelling zijn op ieder niveau:
 - Geëxpliciteerd op basis van alternatieven en overwegingen.
 - Vertaald in acties en daaraan gekoppelde actienemers.
 - Afgestemd op besluiten en/of acties van netwerkpartners.
- > De voorstellen / adviezen die aan het bovenliggende niveau worden gegeven, zijn gebaseerd op feiten en voorzien van oplossingsrichtingen voor besluitvorming en bijbehorende consequenties.
- > Op ieder niveau is een overzicht beschikbaar van de

(zelf)genomen besluiten en de mate waarin deze zijn geïmplementeerd.

- > Niet volledige opdrachten worden op ieder niveau gesignaleerd en opnieuw geformuleerd.

CALAMITEITENPLAN

1	HET CALAMITEITENPLAN
2	ONZE ORGANISATIE
3	WETTELIJK KADER
4	RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
5	ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
6	VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
7	CRISISCOMMUNICATIE
8	NAZORG
9	NETWERKPARTNERS
10	KWALITEITSBORING
BIJLAGEN	

6.4 Informatiemanagement

Kritische succesfactor voor goed crisisbeheer is snelle informatiedeling. Rijnland heeft voor de invulling van het informatiemanagement gekozen voor een netcentrische werkwijze. Dit conform het referentiekader netcentrische crisisbeheersing van het veiligheidsberaad en het landelijk referentiekader netcentrisch werken voor waterschappen van de Unie van Waterschappen.

Het netcentrisch werken is een systeem en werkwijze waarmee snel informatie kan worden uitgewisseld tussen het veld, het WBT-WOT-CPI en externe partners zoals veiligheidsregio's, gemeenten etc.

Om het systeem van het informatiemanagement te managen zijn de verantwoordelijkheden per coördinatie fase gedefinieerd:

- > Voorafgaand aan de opschaling is de CMI verantwoordelijk voor het waterbeeld in de applicatie InProces.
- > In coördinatiefase 1 is ICO-CPI verantwoordelijk voor het informatiemanagement en het in stand houden van een actueel waterbeeld in LCMS.
- > In coördinatiefase 2 is ICO-WOT verantwoordelijk voor het informatiemanagement en het in stand houden van een actueel waterbeeld in LCMS.
- > In coördinatiefase 3/4 is ICO-WOT verantwoordelijk voor het informatiemanagement en het in stand houden van een actueel waterbeeld in LCMS. De ICO-WOT

neemt deel aan het WBT. Als het informatie-management rondom de calamiteit te veel tijd en aandacht vraagt wordt een andere ICO aan het WBT toegevoegd.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
 - 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | NETWERKPARTNERS
 - 10 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

6.5 Bedrijfscontinuïteitmanagement

Rijnland is voor de uitvoering van zijn taken afhankelijk van een scala aan bedrijfsmiddelen zoals: gemalen, zuiveringen, persleidingen, watergangen en dergelijke. Inclusief de daaraan ondersteunende processen zoals ICT en bemensing. Het niet goed functioneren van deze bedrijfsmiddelen kan calamiteiten tot gevolg hebben, zoals wateroverlast en/of falende zuiveringen. Om het effect van mogelijke uitval van mensen en middelen op de Rijnlandse bedrijfsvoering te minimaliseren heeft Rijnland continuïteitsplannen opgesteld, we noemen dat Bedrijfscontinuïteitmanagement (BCM). Het gaat daarbij om:

- > Crisismanagementplan: Gericht op de continuïteit van de bedrijfsvoering.
- > Bedrijfscontinuïteitsplan ICT: Gericht op de continuïteit van de ICT.

Daarbij worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. Mensen gaan voor

Tijdens crises dient in de eerste plaats de veiligheid van mensen gewaarborgd te worden. Alle andere zaken zijn daaraan ondergeschikt. In dat kader hebben de acties van de BHV teams voorrang.

2. Kerntaken hebben prioriteit

De BCM inspanningen richten zich op het waarmaken van de primaire taken: droge voeten en schoon water. Prioriteit wordt daarbij gegeven aan het zo optimaal

mogelijk continueren van de kritische processen, met de ondersteunende middelen. Indien daarbij niet kritische processen worden geraakt, dan worden deze pas opgepakt als de problemen bij de kritische processen zijn opgelost.

3. Kostenefficiëntie

BCM staat wat inspanning en kosten betreft in balans met het te beschermen belang of waarde: maatregelen worden genomen op basis van een businesscase.

4. Voldoen aan wet- en regelgeving

Rijnland neemt alle noodzakelijke maatregelen om te voldoen aan vigerende wet- en regelgeving op het gebied van BCM. De belangrijkste regelgeving is de Baseline Informatiebeveiliging Waterschappen.

5. Comply or Explain

Daar waar een bedrijfsonderdeel afwijkt van vastgesteld beleid of standaarden, legt het management van dit bedrijfsonderdeel dit vast in een formele verklaring. De verklaring bevat een risico-inschatting van de afwijking en de mogelijke consequenties en wordt aan de Business Continuity Officer (BCO) voorgelegd. De BCO stelt een advies op en biedt deze samen met de verklaring van de afwijking aan de directie Rijnland.

CALAMITEITENPLAN

1	HET CALAMITEITENPLAN
2	ONZE ORGANISATIE
3	WETTELIJK KADER
4	RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
5	ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
6	VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
7	CRISISCOMMUNICATIE
8	NAZORG
9	NETWERKPARTNERS
10	KWALITEITSBORING
BIJLAGEN	

7 CRISISCOMMUNICATIE

7.1 Inleiding

7.2 Uitgangspunten crisiscommunicatie

7.3 Doelstelling communicatie

7.4 Strategie

7.5 Zelfredzaamheid burgers

7.6 Interne communicatie

7.7 4P's

7.8 Mandaat communicatie

7.1 Inleiding

Bij een (dreigende) crisissituatie is crisiscommunicatie één van de belangrijkste instrumenten om informatievoorziening en handelingsperspectief te organiseren. Tijdens een (dreigende) crisissituatie houden we nadrukkelijk rekening met de impact ervan op de samenleving. De crisis zoals die door het publiek wordt waargenomen is de echte crisis. Dit vereist dat we willen weten welke vragen, gevoelens en geruchten er leven. We monitoren de buitenwereld en halen deze naar binnen. De omgevingsanalyse is hier een middel voor en legt een basis voor onze communicatiedoelstellingen en de gekozen communicatiestrategie. Daarnaast dient ook het bestuur van Rijnland en de reguliere organisatie die niet bij de calamiteitenbestrijding is betrokken periodiek te worden geïnformeerd.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
 - 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | NETWERKPARTNERS
 - 10 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

7.2 Uitgangspunten crisiscommunicatie

De uitgangspunten die het hoogheemraadschap van Rijnland hanteert ten tijde van (dreigende) crisissituaties sluiten aan bij de (gewenste) identiteit van de organisatie:

- > We communiceren snel, adequaat en duidelijk belangrijke informatie naar zowel interne als externe doelgroepen. We doen dit Open, Transparant, Eerlijk en Omgevingsgericht:
 - We geven snel informatie: we starten direct met berichtgeving, ook al is nog niet alles bekend. We vertellen wat we wel, maar ook wat we niet weten. We geven desnoods procesinformatie over feiten en omstandigheden (tijdstip, reden, uitleg) en vertellen in elk geval datgene wat iedereen al heeft kunnen zien. Zelf als we als eerste met slecht nieuws naar buiten komen heeft dat immers positief effect op het vertrouwen.
 - Communiceren begint met luisteren: we sluiten aan bij de informatiebehoefte, relevantie en beleveniswereld van de betrokkenen. We weten wat er leeft aan de hand van de omgevingsanalyse; we geven informatie, bieden handelingsperspectief, ontkrachten geruchten, benoemen zorgen, en sluiten aan bij emoties
 - We stemmen de boodschap, de communicatiemiddelen en kanalen af op de doelgroep.
- > Voorkomen moet worden dat de medewerkers en bestuurders van Rijnland van externe bronnen vernemen

wat er aan de hand is. Interne communicatie en externe communicatie gaan hand in hand.

- > Indien de situatie daarom vraagt doen we dit in samenwerking en afstemming met andere overheden en externe partners.

7.3 Doelstelling communicatie

> **Informatievoorziening:**

Rijnland informeert de omgeving over de feiten en omstandigheden van de (dreigende) calamiteit. Daarnaast verstrekken we informatie over de genomen of te nemen maatregelen ter bestrijding van de calamiteit. De informatievoorziening is gebaseerd op datgene wat de betrokkenen willen en moeten weten en niet op datgene wat de organisatie wenst te zeggen.

> **Schadebeperking:**

Richting geven aan het gedrag van de betrokkenen in de samenleving is nodig om maatregelen ten behoeve van de crisisbestrijding zo effectief mogelijk te maken. Daarnaast wordt beoogd dat inwoners in het Rijnlandse gebied zoveel mogelijk zelfredzaam kunnen zijn. De crisiscommunicatie is daarom gericht op gedragsbeïnvloeding en het geven van duidelijke instructies en handelingsperspectieven die de schade kunnen beperken.

CALAMITEITENPLAN

1	HET CALAMITEITENPLAN
2	ONZE ORGANISATIE
3	WETTELIJK KADER
4	RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS- BEHOEFTE
5	ORGANISATIE CALAMITEITEN- ORGANISATIE
6	VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
7	CRISISCOMMUNICATIE
8	NAZORG
9	NETWERKPARTNERS
10	KWALITEITSBORING
BIJLAGEN	

> **Betekenisgeving:**

De omvang en impact van een crisis duiden, door deze in een breder perspectief te plaatsen, is een wezenlijk onderdeel van crisiscommunicatie. Hiermee wordt een brug geslagen tussen de crisisorganisatie en de getroffen. Betekenisgeving wordt gedaan door bestuurders. Het belangrijkste in de betekenisgeving van een crisis is dat wordt aangesloten bij de gevoelens van de getroffen en de samenleving.

7.4 Strategie

Er wordt gekeken naar een aantal factoren: het soort calamiteit, de (technische) maatregelen die worden genomen, de mogelijke consequenties en de snelheid waarmee de calamiteit zich ontwikkelt. De omgevingsanalyse geeft inzicht in hoe de samenleving de situatie beoordeelt. Afhankelijk van hoe hoog of hoe laag het gevoelde risico bij de samenleving is en hoe hoog of hoe laag het feitelijke risico is worden de volgende communicatiestrategieën ingezet:

- > Instrueren (hoog gevoeld en hoog feitelijk risico).
- > Consulteren (hoog gevoeld risico en laag feitelijk risico).
- > Informeren (laag gevoeld en laag feitelijk risico).
- > Overtuigen (laag gevoeld risico en hoog feitelijk risico).

7.5 Zelfredzaamheid burgers

Burgers hebben tijdens een crisis ook een eigen verantwoordelijkheid en moeten deze ook (kunnen) nemen. Risicocommunicatie vooraf (in de koude fase) levert een positieve bijdrage aan de zelfredzaamheid van burgers, met name in het eerste uur van een crisis.

7.6 Interne communicatie

Tijdens een (dreigende) crisissituatie is het van belang dat de reguliere organisatie en bestuurders adequaat worden geïnformeerd over de calamiteit zodat zij a) er überhaupt weet van hebben dat er een crisissituatie is en dit niet vanuit de media moeten vernemen en b) collega's zijn die druk bezig zijn met het bestrijden van de calamiteit en dus niet gestoord moeten worden en c) vragen of opmerkingen van externen over de calamiteit op adequate wijze naar de calamiteitenorganisatie kunnen doorverwijzen. De interne communicatie draagt bij aan het stimuleren en vergroten van de betrokkenheid bij de calamiteitenorganisatie voor alle interne doelgroepen.

CALAMITEITENPLAN

1	HET CALAMITEITENPLAN
2	ONZE ORGANISATIE
3	WETTELIJK KADER
4	RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
5	ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
6	VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
7	CRISISCOMMUNICATIE
8	NAZORG
9	NETWERKPARTNERS
10	KWALITEITSBORING
BIJLAGEN	

7.7 4P's

Voor het informeren van de dijkgraaf en directie wordt naast de opschaling ook als richtlijn de 4P's gehanteerd. Indien er een gevoel ontstaat dat een incident of calamiteit impact kan hebben op 'publiek', 'politiek', 'pers' of 'eigen personeel betrokken is' dan wordt de dijkgraaf en de directeur van dienst, ongeacht de coördinatiefase van het incident of calamiteit, geïnformeerd. Het kan zelfs zo zijn dat voornoemde worden geïnformeerd over een incident of calamiteit waarbij Rijnland niet is betrokken, maar wel een rol wordt toegedicht.

7.8 Mandaat communicatie

Voor het kunnen uitvoeren van de communicatie uitgangspunten, doelstelling en strategie is een mandaatregeling voor het Communicatie Actie Team (CAT) een vereiste. De mandaatregeling betreft: "Zonder vooraf ruggespraak te houden met het WOT kan het Communicatie Actie Team (CAT) gedurende de crisissituatie via de haar beschikbare middelen en/of kanalen eigenstandig informatie verspreiden onder publiek en pers." De volledige tekst mandaatregeling is opgenomen in het supplement crisiscommunicatie.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
 - 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | NETWERKPARTNERS
 - 10 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

8 NAZORG

8.1 Inleiding

8.2 Instellen coördinator nazorg

8.3 Instellen informatie- en adviescentrum

8.4 Zorg voor eigen personeel

8.5 Netwerkpartners

8.6 Schadeafhandeling

8.7 Herstel

8.1 Inleiding

Met nazorg worden alle activiteiten bedoeld die noodzakelijk zijn voor terugkeer naar de situatie voordat de crisis zich voordeed. De repressiefase draagt zorg voor een stabiele situatie en zodra dat geregeld is begint het herstel met de nazorgfase.

[KLIK OM TE VERGROTEN](#)

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
 - 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | NETWERKPARTNERS
 - 10 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

Nazorg is de fase waarin de volle omvang van de calamiteit duidelijk wordt. Bekend wordt of er slachtoffers zijn en wie verdere medische en/of psychosociale hulp nodig hebben. Ook wordt duidelijk welke materiële schade is aangericht en op welke wijze deze al dan niet zal (kunnen) worden hersteld en vergoed. Bovendien is nazorg ook de fase van evaluatie, onderzoek en eventuele publieke en politieke discussies en van verantwoording. Tussen de repressiefase en de nazorgfase is een overlap, aangezien in de repressiefase al nagedacht moet worden over de nazorg.

Onderwerpen waar door Rijnland in dit kader aandacht aan moet worden besteed zijn:

- > Overdracht verantwoordelijkheden.
- > Instellen informatie- en adviescentrum.
- > Zorg voor eigen personeel.
- > Netwerkpartners.
- > Schadeafhandeling.
- > Herstel.

8.2 Instellen coördinator nazorg

Nazorg start niet na de calamiteit, maar tijdens de calamiteit. Zodra de direct acute fase afneemt, wordt door de proceseigenaar calamiteitenzorg een coördinator nazorg aangesteld. Doel is een soepele overgang en informatieoverdracht. Na de afschaling van de calamiteit of zoveel eerder als noodzakelijk, neemt de coördinator nazorg, met indien noodzakelijk een projectteam nazorg, de coördinatie over.

De coördinator nazorg heeft tot taak alle werkzaamheden te coördineren die noodzakelijk zijn om weer terug te keren naar de 'oude' situatie. Dit zijn niet alleen bouwkundige activiteiten, maar bijvoorbeeld ook de coördinatie van de schadeafhandeling en de communicatie.

De werkzaamheden die door het projectteam herstel moeten worden verricht, zijn zeer divers.

Een – niet uitputtend – overzicht met aandachtspunten:

- > Bepaal de omvang van de calamiteit. Denk hierbij aan de omvang van de materiële schade, de politieke lading en de kans op een vervolgdreiging.
- > Maak een herstelplan.
- > Zorg voor voldoende tijdelijke voorzieningen, zoals noodpompen. Het kan langere tijd duren voordat het definitieve herstel is uitgevoerd.
- > Ga na of er wel moet worden hersteld, en zo ja of er een wens bestaat tot verbetering. In bepaalde gevallen kan

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
 - 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | NETWERKPARTNERS
 - 10 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

- het voordeliger zijn een gebied niet meer op de oude manier in te richten, maar aanpassingen uit te voeren.
- > Breng zo snel mogelijk de verantwoordelijkheden in beeld.
 - > Werk met een duidelijke projectstructuur voor nazorg. In deze projectstructuur moeten de meest dominante thema's van de specifieke calamiteit herkenbaar terugkomen (mede gelet op de verantwoordelijkheden die hierbij horen).
 - > Definieer de rollen en verantwoordelijkheden van de bestuurders in de nazorg.
 - > Maak gebruik van scenario's. Denk vooruit: eerst in dagen, later in maanden en uiteindelijk zelfs in jaren. Deze scenario's kunnen de betrokken partners helpen om de mogelijk noodzakelijke capaciteit en middelen in beeld te brengen. Bij voorkeur worden deze scenario's vooraf in de planfase ontwikkeld.
 - > Werk samen met de andere partners zoals gemeenten en veiligheidsregio's, maar ook collega-waterschappen om eventuele schaarse capaciteit en expertise te bundelen, zodat deze voor langere tijd kan worden ingezet.

8.3 Instellen informatie- en adviescentrum

Na elke calamiteit kan de coördinator nazorg, in overleg met de afdeling communicatie, een informatie- en adviescentrum (IAC) instellen. Bij dit centrum worden alle (hulp) vragen van burgers, overheden en ook de eigen werknemers centraal afgehandeld.

Afhankelijk van de aard en de omvang van de calamiteit kan het IAC als volgt worden georganiseerd:

- > Coördinator nazorg zonder een centrale frontoffice; afhandeling van hulpbehoeften geschiedt direct binnen de bestaande organisatiestructuren, door een tijdelijk projectteam onder leiding van een projectleider Nazorg.
- > Een minimale vorm van een frontoffice (een centraal loket bijvoorbeeld binnen het Klantcontactteam of een telefoonnummer of website).
- > Een kleinschalig steunpunt (een plek waar mensen met vragen naar toe kunnen komen op bepaalde momenten).
- > Een volledig opgetuigd IAC. Let op: slim is om aan te sluiten bij de activiteiten die gemeenten al in dit kader organiseren, mogelijk met het bemensen van een balie door de waterschappen in het gemeentelijke IAC.

CALAMITEITENPLAN

1	HET CALAMITEITENPLAN
2	ONZE ORGANISATIE
3	WETTELIJK KADER
4	RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS- BEHOEFTE
5	ORGANISATIE CALAMITEITEN- ORGANISATIE
6	VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
7	CRISISCOMMUNICATIE
8	NAZORG
9	NETWERKPARTNERS
10	KWALITEITSBORING
BIJLAGEN	

8.4 Zorg voor eigen personeel

Een crisissituatie met één of meerdere (zwaar)gewonde(n) en/of dodelijke slachtoffers kan een schokkende ervaring zijn geweest. Het is dan ook belangrijk dat direct na de afhandeling van een dergelijke crisis, de medewerkers ondersteuning krijgen bij de verwerking van mogelijke traumatische ervaringen.

Hierbij geldt:

- > Het aanbieden van nazorg is een verantwoordelijkheid voor de werkgever.
- > Het gebruik maken hiervan is een keuze van de medewerker.
- > Het eerste opvanggesprek is een verantwoordelijkheid voor de direct leidinggevende (lijnorganisatie), daarna kan gekozen worden voor een traject met een vertrouwenspersoon of bedrijfsmaatschappelijk werker.

8.5 Netwerkpartners

Net als in de bestrijdingsfase is het van groot belang dat met betrokken overheden en instanties wordt afgestemd over de (waterstaatkundige)activiteiten die Rijnland onderneemt, om zo snel als mogelijk terug te keren naar de 'normale' situatie. Dit om te voorkomen dat er conflicterende situaties optreden.

8.6 Schadeafhandeling

Binnen de nazorg is de afhandeling van schade een belangrijk onderdeel. Onduidelijkheid over schadeafhandeling kan voor veel onrust en onzekerheid zorgen onder de getroffen. Vaak bestaat er grote druk om snel tot afhandeling over te gaan om zowel getroffen als verzekeraars uit deze onzekerheid te halen. ***De afdelingen Handhaving en Juridische zaken zijn verantwoordelijk voor de schadeafhandeling. Het is dan ook essentieel dat deze afdelingen zo snel als mogelijk worden betrokken.***

Voor een goede schadeafhandeling is taxatie noodzakelijk. Echter, te snelle taxatie kan betekenen dat nog niet alle schade bekend is. Met andere woorden: een goede schadeafhandeling moet zorgvuldig gebeuren en kost daarmee tijd. Van belang is dat al tijdens de bestrijding van de calamiteit informatie wordt verzameld en een logboek wordt bijgehouden, zodat achteraf kan worden gereconstrueerd wat er zich precies heeft afgespeeld.

Op nationaal niveau bestaat de Wet tegemoetkoming schade bij rampen en zware ongevallen, op basis waarvan in voorkomende gevallen gedupeerden een (beperkte) tegemoetkoming kunnen krijgen in de schade en kosten.

Let op! Ingeval van een ramp niet te snel afschalen, omdat alleen aanspraak kan worden gemaakt op de Wet tegemoetkoming zware rampen en ongevallen als er sprake is van een ramp. Zodra is afgeschaald vervalt deze route.

CALAMITEITENPLAN

1	HET CALAMITEITENPLAN
2	ONZE ORGANISATIE
3	WETTELIJK KADER
4	RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
5	ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
6	VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
7	CRISISCOMMUNICATIE
8	NAZORG
9	NETWERKPARTNERS
10	KWALITEITSBORING
BIJLAGEN	

Voor wat betreft schadeafhandeling kan Rijnland te maken krijgen met twee situaties:

- > Derden stellen Rijnland aansprakelijk.
- > Rijnland verhaalt kosten op derden.

Derden stellen Rijnland aansprakelijk

Als gevolg van waterstaatkundige calamiteiten kunnen derden schade ondervinden. In die gevallen kan Rijnland – al dan niet terecht – geconfronteerd worden met schade, bijvoorbeeld bij ernstige wateroverlast. Voor die aansprakelijkheid op grond van onrechtmatig handelen heeft Rijnland een WA-verzekering.

Rijnland heeft ook een Verordening Schadevergoeding. Deze verordening regelt het vergoeden van schade als gevolg van rechtmatig handelen van Rijnland, bijvoorbeeld bij peilbesluiten en kadeverbetering. Bij calamiteiten is deze regeling niet aan de orde.

Voor deze gevallen geldt dat de afdeling Ondersteuning en Advies, team Juridische Zaken en Inkoop verantwoordelijk is voor de schadeafhandeling.

Rijnland verhaalt kosten op derden

Handelend optreden tijdens calamiteiten of incidenten brengt kosten met zich mee. Bijvoorbeeld arbeidsloon van eigen personeel, reinigingskosten, bergingskosten, herstelkosten en kosten van gebruikt materieel en materiaal. Hierbij gelden de volgende aandachtspunten:

- > Eerst moet de veroorzaker van een calamiteit of incident zelf in de gelegenheid worden gesteld afdoende maatregelen te nemen.
- > Gebeurt dat niet of onvoldoende dan moet de veroorzaker er op gewezen worden dat Rijnland op zijn kosten maatregelen gaat treffen.
- > De kosten kunnen alleen op de overtreder worden verhaald als Rijnland kan aantonen dat deze in redelijkheid zijn gemaakt.
- > Ook hier geldt dat zo snel als mogelijk de afdelingen Handhaving en Juridische zaken worden ingeschakeld.

8.7 Herstel

Hieronder worden alle (bouwkundige) activiteiten verstaan die noodzakelijk zijn om de Rijnlandse taken weer 'normaal' te kunnen uitvoeren.

CALAMITEITENPLAN

1	HET CALAMITEITENPLAN
2	ONZE ORGANISATIE
3	WETTELIJK KADER
4	RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
5	ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
6	VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
7	CRISISCOMMUNICATIE
8	NAZORG
9	NETWERKPARTNERS
10	KWALITEITSBORING
BIJLAGEN	

9 NETWERKPARTNERS

9.1 Inleiding

9.2 Melding, alarmering van netwerkpartners

9.3 Relatie met plannen van netwerkpartners

9.1 Inleiding

Voor een goede bestrijding van calamiteiten is een goede samenwerking met andere overheden en instanties noodzakelijk. De betrokken organisaties vormen samen een netwerk waarbinnen wordt gewerkt, zie onderstaande figuur waarin de belangrijkste Rijnlandse netwerkpartners zijn weergegeven. In bijlage 6 zijn de verschillende partners uitgewerkt.

[KLIK OM TE VERGROTEN](#)

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

9.2 Melding, alarmering van netwerkpartners

Voor alle coördinatiefases geldt dat die netwerkpartners moeten worden geïnformeerd die (in)direct met het incident of de calamiteit te maken hebben en/of krijgen.

Aandachtspunten:

1. **Provincie:** In coördinatiefase 1 wordt alleen een mogelijk betrokken uitvoerende dienst van de provincie geïnformeerd, zoals bijvoorbeeld een vaarwegbeheer-afdeling. Vanaf coördinatiefase 2 dient daarnaast ook het kabinet (als aanspreekpunt voor Gedeputeerde Staten) te worden geïnformeerd.
2. **(betrokken) gemeenten en veiligheidsregio's:** worden vanaf coördinatiefase 2 geïnformeerd.
3. **De buurwaterschappen** en regionale diensten van Rijkswaterstaat worden alleen geïnformeerd als een calamiteit voor hen gevolgen kan hebben.
4. **Het LCO** wordt vanaf coördinatiefase 2 alleen geïnformeerd bij hoogwaterdreiging op zee, rivieren en wateroverlast.

De operationele afstemming tussen de waterstaatskolom en de bestuurlijke kolom vindt plaats door:

- > **Operationeel niveau:** Overleg tussen CoPI en CPI in het veld.
- > **Tactisch niveau:** Afvaardiging lid WOT naar het Regionaal Operationeel Team.
- > **Strategisch niveau:** Afvaardiging lid WBT naar het Regionaal Beleidsteam.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
 - 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | NETWERKPARTNERS
 - 10 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

9.3 Relatie met plannen van netwerkpartners

Met een aantal netwerkpartners zijn afspraken gemaakt over de samenwerking bij (boven)regionale incidenten en calamiteiten. Deze zijn in de volgende documenten vastgelegd:

Convenanten veiligheidsregio's

In de convenanten met de veiligheidsregio's staan afspraken over:

- > Bestuurlijke en ambtelijke vertegenwoordiging.
- > Planvorming: Onderling afstemmen van plannen.
- > Oefenen: Onderling afstemmen van oefenprogramma's.
- > Daadwerkelijke inzet in de response fase: Afvaardiging van liaisons op alle niveaus.

Coördinatieplan dijkkring 14 & overstromingsplannen veiligheidsregio's

Voor enkele grote dijkkringen – zoals dijkkring 14, 15 en 44 – hebben de betreffende veiligheidsregio's, waterschappen en regionale diensten van Rijkswaterstaat onderling afspraken gemaakt over bovenregionale aspecten van een (dreigende) overstroming. Deze coördinatieplannen zijn een nadere uitwerking van het Landelijk Draaiboek Hoogwater en overstromingen. De afspraken hebben betrekking op:

- > Efficiënte en adequate samenwerking om de gevolgen van een overstroming te beperken.
- > Vaststelling en opstellen van eenduidig waterbeeld.

- > Afstemming van waterbeheersmaatregelen.
- > Crisiscommunicatie.

De veiligheidsregio's hebben de in de coördinatieplannen gemaakte afspraken uitgewerkt in hun eigen rampenbestrijdingsplannen. Waarin met name de operationele zaken verder zijn uitgewerkt, zoals inzet brandweer, GHOR, evacuatie.

Kleinschalige Wateraanvoer voorzieningen (KWA)

Er zijn bijzondere omstandigheden, waarbij in de beheergebieden van Delfland, Rijnland en Schieland en de Krimpenerwaard, een tekort aan zoetwater kan ontstaan. Deze omstandigheden worden gekenmerkt door lage Rijnafvoeren en een (dreigende) verzilting van de Hollandse IJssel. De afspraken en maatregelen die kunnen worden genomen zijn beschreven in dit waterakkoord.

Waterakkoorden

Met alle omliggende waterbeheerders zijn waterakkoorden gesloten. In een waterakkoord staan afspraken over:

- > De aanvoer en afvoer van water.
- > Hoe te handelen in normale en in extreme situaties.
- > De waterkwaliteit.
- > De financiële afwikkeling.

CALAMITEITENPLAN

1	HET CALAMITEITENPLAN
2	ONZE ORGANISATIE
3	WETTELIJK KADER
4	RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
5	ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
6	VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
7	CRISISCOMMUNICATIE
8	NAZORG
9	NETWERKPARTNERS
10	KWALITEITSBORING
BIJLAGEN	

Landelijk Draaiboek Hoogwater en overstromingen

Hierin is de landelijke opschaling binnen de waterkolom (waterschappen, provincies, ministerie van Infrastructuur en Milieu) vastgelegd voor een (dreigende) overstroming met bovenregionale effecten. Dat wil zeggen een overstroming waarvan de effecten zich uitstrekken over het beheergebied van meerdere waterschappen, veiligheidsregio's, provincies en/of regionale diensten van Rijks-waterstaat. Het draaiboek beschrijft de taken en verantwoordelijkheden van de betrokkenen in de waterkolom. Het gaat daarbij vooral om de landelijke coördinatie van de informatievoorziening door de LCO en de afstemming van maatregelen. In vrijwel alle Europese landen worden weerwaarschuwingen gegeven in kleurcodering. Dit systeem is in Nederland uitgebreid met waarschuwingen voor wateroverlast en hoge waterstanden op zee en de rivieren. Dit is in het Landelijk Draaiboek vastgelegd.

Kleurcode groen

Er is niets bijzonders aan de hand in het Nederlandse watersysteem. Er is geen sprake van een (verwachte) hoogwatersituatie of overstromingsdreiging.

Kleurcode geel

Hier en daar zijn (verwachte) waterstanden verhoogd. Waterbeheerders nemen standaard- maatregelen om het eigen beheergebied te beschermen tegen het water. Gebruiksfuncties op en aan het water, zoals scheepvaart en activiteiten in uiterwaarden of in andere buitendijkse gebieden, kunnen worden beperkt.
> *Kleurcode geel kan meerdere keren per jaar voorkomen.*

Kleurcode oranje

De ernst neemt (naar verwachting) toe en gebruiksfuncties op en aan het water kunnen verder worden beperkt of er is sprake van (verwachte) extreme neerslag. Waterbeheerders nemen verdergaande standaardmaatregelen om het eigen beheergebied te beschermen tegen het water. Lichte schade aan waterkeringen kan optreden. Indien nodig worden grootschalige maatregelen voorbereid.
> *Kleurcode oranje komt gemiddeld eens in de vijf jaar voor.*

Kleurcode rood

Zeer ernstige en uitzonderlijke situatie in het watersysteem (verwacht). Dreigend gevaar voor nationale veiligheid. Er kunnen waterstanden optreden die tot overlast en schade kunnen leiden. Grootschalige noodmaatregelen (zoals het tijdelijk verstevigen en/of verhogen van keringen en in een uiterst geval evacuatie) kunnen worden getroffen.
> *Kleurcode rood komt gemiddeld eens in de 25 tot 100 jaar voor (afhankelijk van het gebied).*

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
 - 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | NETWERKPARTNERS
 - 10 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

10 KWALITEITSBORGING

10.1 Algemeen

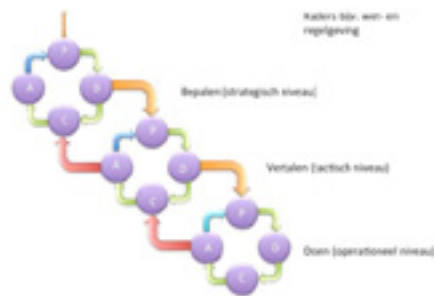
10.2 Documentbeheer huis van de planvorming

10.3 Evaluatie

10.4 Opleiden (en bijscholen), trainen en oefenen

10.1 Algemeen

De kwaliteit van de calamiteitenorganisatie wordt geborgd door het integraal toepassen van de Plan-Do-Check-Act cirkel (Deming) door alle niveaus van de calamiteitenorganisatie, zie onderstaand figuur.

[KLIK OM TE VERGROTEN](#)

- Plan: Planvormingsfase.
- Do: De uitvoering/repressiefase bij calamiteiten en/of oefeningen.
- Check: Toets ofwel de check in een (Nazorg en) Evaluatie. De check of de Do voldaan heeft aan het Plan.
- Act: Bijstellingsactiviteiten, bijvoorbeeld het aanpassen van de Planvorming.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTEN
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORGING

BIJLAGEN

10.2 Documentbeheer huis van de planvorming

De basis voor een adequate calamiteitenbestrijding wordt gevormd door de planvorming. Het tijdig opstellen en actualiseren van deze planvorming is daarom noodzakelijk. Rijnland heeft voor het huis van de planvorming plan-beheerders aangesteld. Deze zijn verantwoordelijk voor het onderhoud en het beheer in overeenstemming met de navolgende criteria:

- > Calamiteitenplan, minimaal 1 maal per 6 jaar of zoveel eerder indien daar een aanleiding voor is.
- > Supplementen, minimaal 1 maal per jaar of zoveel eerder indien daar een aanleiding voor is.
- > Calamiteitenbestrijdingsplannen, minimaal 1 maal per 3 jaar of zoveel eerder indien daar een aanleiding voor is.

10.3 Evaluatie

Evaluatie is een essentieel onderdeel van het hele calamiteitenproces. Het analyseren en evalueren van incidenten en calamiteiten is naast een wettelijke plicht ook een leermoment van de bij de bestrijding betrokken overheden en instanties. Evaluatie heeft drie doelen:

1. (Publieke)verantwoording.
2. Optimalisatie calamiteitenbestrijding(organisatie).
3. Analyse impact calamiteit op normale bedrijfsvoering c.q. beleid.

Het afleggen van verantwoording vormt een essentieel onderdeel van de evaluatie. Tijdens een calamiteit moeten – om snel en effectief te kunnen handelen – de normale (vaststelling)procedures wijken. Dit betekent dat management en bestuurders die geen rol en invloed hebben tijdens de calamiteit na afloop bij de evaluatie hun (bestuurlijke) invloed kunnen aanwenden.

Rijnland moet, door te evalueren, leren van wat goed is gegaan en van wat anders of beter had gekund. Van belang is om te constateren welke aandachtspunten meegenomen dienen te worden in toekomstige calamiteitenbestrijding, of de maximale bestrijdingsbehoefte haalbaar is, of het leidt tot eventuele aanpassing van plannen of procedures of aandacht verdient bij opleiden, trainen en oefenen.

Daarnaast wordt geanalyseerd of de calamiteit mogelijk aanleiding geeft het huidige beleid en/of het normale uitvoerings- c.q. onderhoudsprogramma van bijvoorbeeld keringen of gemalen aan te passen.

Termijn

Uitgangspunt is dat de evaluatie binnen vier weken (in concept) gereed is. Bij een onderzoek of rapportage kan de hoofd procesverantwoordelijke de termijn met vier weken verlengen.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

Evaluatierapport

Van elke evaluatie wordt een evaluatierapport opgesteld. De mate en wijze van evalueren hangt af van de mate van opschaling van het incident/de calamiteit. Bij kleine incidenten met weinig gevolgen kan dat in een snelle ronde, incidenten en calamiteiten vanaf coördinatiefase 2 vereisen meer diepgang.

Coördinatiefase	Evaluatie door
1	Rijnland
2	Rijnland, waarbij afhankelijk van de impact van de calamiteit op de omgeving overwogen moet worden de evaluatie door een onafhankelijk extern bureau te laten plaatsvinden
3 en 4	Onafhankelijk extern bureau
CPI	Ter plaatse van het incident, na alarmering door CMI
WOT	WOT-operationeel (op kantoor te Leiden), na alarmering door OL

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

Waarom moet een evaluatie voldoen?

1. De evaluatie moet bestaan uit een technisch deel (inzet middelen, analyse van de gebeurtenissen etc.) en een procesmatig deel (functioneren calamiteitenorganisatie, inclusief gevolgde procedures etc.).
2. Het groepsgewijs en interactief evalueren moet ook onderdeel uitmaken van het OTO programma omdat het substantieel bijdraagt aan het leren.
3. Evalueer op de kaders en normen die vastgesteld zijn in het calamiteitenplan, de calamiteitenbestrijdingsplannen en supplementen.
4. Registreer individuele en collectieve leer- en verbeterpunten en deel relevante informatie met medewerkers van de calamiteiten- en de reguliere organisatie.
5. Beschrijf de leer- en verbeterpunten SMART en koppel daar actiehouders én termijnen aan. Verspreid de lijst ook onder de leden van de calamiteitenorganisatie.
6. Behoud het element van gevoel en betrokkenheid (de beleving) in de evaluaties.

Wie wordt betrokken bij de evaluatie?

Alle interne medewerkers en bestuursleden betrokken bij het incident of calamiteit worden voor de evaluatie benaderd. Afhankelijk van de situatie worden vanaf coördinatiefase 2 ook externen betrokkenen.

Wie voert de evaluaties uit en onder wiens verantwoordelijk gebeurt dat?

In 2016 is de calamiteitenorganisatie uitgebreid met de rol van Evaluator. De evaluator zorgt ervoor dat de evaluaties worden uitgevoerd. Dit gebeurt onder verantwoordelijkheid van de proceseigenaar calamiteitenzorg. De proceseigenaar calamiteitenzorg ziet erop toe dat het rapport wordt vastgesteld en de aanbevelingen uit de evaluatie op de juiste plek binnen de (calamiteiten)organisatie worden uitgezet en opgevolgd.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTEN
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

Vaststellingsprocedure

Zoals eerder verwoord vormt de evaluatie de (publieke) verantwoording over de ondernomen acties en de gevolgen daarvan. Hiervoor is het noodzakelijk dat evaluaties door de juiste (bestuurlijke) gremia worden behandeld.

Coördinatie fase	Directieteam Rijnland	Dagelijks Bestuur Rijnland	Algemeen Bestuur Rijnland
1	Vaststellen	Ter kennisname	N.v.t.
2 - 4	Vaststellen	Vaststellen	Ter kennisname

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
 - 2 | ONZE ORGANISATIE
 - 3 | WETTELIJK KADER
 - 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
 - 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
 - 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
 - 7 | CRISISCOMMUNICATIE
 - 8 | NAZORG
 - 9 | NETWERKPARTNERS
 - 10 | KWALITEITSBORING
- BIJLAGEN

10.4 Opleiden (en bijscholen), trainen en oefenen

Voor de goede preparatie op de bestrijding van calamiteiten moeten de medewerkers met een operationele taak in de calamiteitenorganisatie worden opgeleid, getraind en beoefend. De Wetgever verplicht immers, in artikel 5.29 lid 1 Waterwet, de beheerder van waterstaatwerken zorg te dragen voor 'het houden van oefeningen in doeltreffend optreden bij gevaar'. In het supplement opleiden, trainen en oefenen legt Rijnland vast hoe de organisatie zich zal gaan voorbereiden op (ernstige) incidenten en calamiteiten. Het betreft een vierjaren beleidsplan, inclusief de uitwerking in een meerjarenprogramma. Jaarlijks wordt een meer gedetailleerd oefenjaarplan worden opgesteld.

Het Opleiding-, Training- en Oefenbeleid (OTO-beleid) geeft een integraal overzicht van het beleid om een effectieve en efficiënte crisisorganisatie op te bouwen. Het doel van het beleidsplan is om een stramien te bieden voor het ritme van opleidingen, trainingen en oefeningen over vier jaren en het stellen van verantwoordelijkheden en prioriteiten hierbij, zonder voor jaren vast te leggen welke activiteiten precies op welk moment plaats moeten vinden. Op deze manier blijft ruimte bestaan om per jaar vast te stellen aan welke activiteiten behoefte is, gekeken naar de evaluaties van incidenten en voorgaande opleidingen, trainingen en oefeningen.

De verantwoordelijkheid voor het opstellen van het supplement opleiden, trainen en oefenen ligt bij de calamiteitencoördinator, het betreft een tactisch supplement welke door het DT vastgesteld wordt.

Jaarplan

Jaarlijks wordt een opleiding, training en oefenjaarplan opgesteld. De kaders hiertoe liggen vast in het OTO-beleid. Inhoudelijk worden de opleidingen, trainingen en oefeningen mede bepaald door de evaluaties van de incidenten en opleidingen, trainingen en oefeningen van het voorgaande jaar.

De kerngroep bepaald welke evaluatiepunten prioriteit hebben in het jaarplan. De Operationeel Coördinator Calamiteiten bereid dit samen met de calamiteitencoördinator voor. De Operationeel Coördinator Calamiteiten is vervolgens verantwoordelijk voor het opstellen van het jaarplan, evenals de uitvoering ervan.

Het OTO-jaarplan wordt jaarlijks vastgesteld door de kerngroep Calamiteitenzorg.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

BIJLAGEN

- 1 Afkortingen
- 2 Verzendlijst
- 3 Wettelijke bepalingen
- 4 Risico-inventarisatie & analyse
- 5 Uitwerking maximale bestrijdingsbehoefte
- 6 Beschrijving netwerkpartners

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-
BEHOEFTE
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-
ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE
PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

1 AFKORTINGEN

ACO	Ambtelijk crisis overleg
AO	Administratieve ondersteuning
AWZI	Afvalwaterzuiveringsinstallatie
BCM	Bedrijfscontinuïteitmanagement
B&W	Burgemeester en wethouders
BWS	Afdeling Bedrijfsvoering Watersystemen
BZA	Afdeling bouwzaken
CBP	Calamiteitenbestrijdingsplan
CdK	Commissaris van de Koning
CoPI	Commando plaats Incident
CPI	Coördinatie water Incident
CPI	Coördinator plaats Incident
DCC	Departementaal Coördinatie Centrum
DCO	Directie communicatie
D&H	Dijkgraaf & hoogheemraden (Dagelijks Bestuur) van Rijnland
DVD	Directeur van dienst
DT	Directieteam
EDO	Ergst denkbare overstroming
GBT	Gemeentelijk beleidsteam
GIS	Geografisch informatie systeem
GRIP	Gecoördineerd regionale incidentbestrijding procedure

GS	Gedeputeerde staten
ICO	Informatiecoördinator
IVW	Inspectie Verkeer en Waterstaat
KWA	Kleinschalige wateraanvoer voorzieningen
LCO	Landelijke coördinatiecommissie overstromingen
LCW	Landelijke commissie waterverdeling
LDHO	Landelijk draaiboek hoogwater en overstromingen
LOCC	Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum
Min VenJ	Ministerie van Veiligheid en Justitie
Min IenM	Ministerie van Infrastructuur en Milieu
MT	Managementsteam
OCC	Operationeel coördinator calamiteiten
OL	Operationeel leider
OTO	Opleiding, training en oefenbeleid
PCC	Provinciaal coördinatie centrum
RWS	Rijkswaterstaat
RBT	Regionaal beleidsteam
ROT	Regionaal operationeel team
VV	Verenigde vergadering (Algemeen Bestuur) van Rijnland
WBT	Waterschapsbeleidsteam
WMCN	Watermanagementscentrum Nederland
WOT	Waterschapsoperationeelteam

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

2 VERZENDLIJST

Het (ontwerp) calamiteitenplan is verzonden aan de volgende organisaties.

	Organisatie	Aan
1	Veiligheidsregio – Amsterdam Amstelland	Algemeen bestuur
2	Veiligheidsregio – Haaglanden	Algemeen bestuur
3	Veiligheidsregio – Hollands Midden	Algemeen bestuur
4	Veiligheidsregio – Kennemerland	Algemeen bestuur
5	Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht	Dijkgraaf en hoogheemraden
6	Hoogheemraadschap Delfland	Dijkgraaf en hoogheemraden
7	Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard	Dijkgraaf en hoogheemraden
8	Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden	Dijkgraaf en hoogheemraden
9	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	Dijkgraaf en hoogheemraden
10	Rijkswaterstaat West-Nederland Noord	Hoofdingenieur Directeur
11	Rijkswaterstaat West-Nederland Zuid	Hoofdingenieur Directeur
12	Provincie Noord-Holland	College van Gedeputeerde Staten

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

13	Provincie Zuid-Holland	College van Gedeputeerde Staten
14	Gemeente Aalsmeer	College van burgemeester en wethouders
15	Gemeente Alphen a/d Rijn	College van burgemeester en wethouders
16	Gemeente Amstelveen	College van burgemeester en wethouders
17	Gemeente Amsterdam	College van burgemeester en wethouders
18	Gemeente Bloemendaal	College van burgemeester en wethouders
19	Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	College van burgemeester en wethouders
20	Gemeente Gouda	College van burgemeester en wethouders
21	Gemeente Haarlem	College van burgemeester en wethouders
22	Gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude	College van burgemeester en wethouders
23	Gemeente Haarlemmermeer	College van burgemeester en wethouders
24	Gemeente Heemstede	College van burgemeester en wethouders
25	Gemeente Hillegom	College van burgemeester en wethouders
26	Gemeente Kaag en Braassem	College van burgemeester en wethouders
27	Gemeente Katwijk	College van burgemeester en wethouders
28	Gemeente Krimpenerwaard	College van burgemeester en wethouders
29	Gemeente Leiden	College van burgemeester en wethouders

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

30	Gemeente Leiderdorp	College van burgemeester en wethouders
31	Gemeente Leidschendam-Voorburg	College van burgemeester en wethouders
32	Gemeente Lisse	College van burgemeester en wethouders
33	Gemeente Nieuwkoop	College van burgemeester en wethouders
34	Gemeente Noordwijk	College van burgemeester en wethouders
35	Gemeente Noordwijkerhout	College van burgemeester en wethouders
36	Gemeente Oegstgeest	College van burgemeester en wethouders
37	Gemeente Teylingen	College van burgemeester en wethouders
38	Gemeente Velsen	College van burgemeester en wethouders
39	Gemeente Voorschoten	College van burgemeester en wethouders
40	Gemeente Waddinxveen	College van burgemeester en wethouders
41	Gemeente Wassenaar	College van burgemeester en wethouders
42	Gemeente Zandvoort	College van burgemeester en wethouders
43	Gemeente Zoetermeer	College van burgemeester en wethouders
44	Gemeente Zoeterwoude	College van burgemeester en wethouders

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-
BEHOEFTE
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-
ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE
PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

3 WETTELIJKE BEPALINGEN

In deze bijlage zijn alle relevante wettelijke bepalingen weergegeven waar het hoogheemraadschap tijdens incidenten en calamiteiten mee te maken kan krijgen.

Waterwet – gevaar voor waterstaatswerken

Artikel 5.28

1. In deze paragraaf wordt verstaan onder gevaar: omstandigheden waardoor de goede staat van één of meer waterstaatswerken onmiddellijk en ernstig in het ongereede is of dreigt te geraken.
2. Deze paragraaf is niet van toepassing op gevaren die het gevolg zijn van een ongeval als bedoeld in de Wet bestrijding ongevallen Noordzee.

Artikel 5.29: Plannen en oefenen

1. De beheerder draagt zorg voor het houden van oefeningen in doeltreffend optreden bij gevaar. Tevens stelt hij voor de waterstaatswerken onder zijn beheer een calamiteitenplan vast, dat voldoet aan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels.
2. In het calamiteitenplan wordt de afstemming op provinciale coördinatieplannen, en voor het water-

beheer van belang zijnde rampbestrijdingsplannen, vastgesteld voor het gebied waar in de waterstaatswerken zijn gelegen, gewaarborgd.

3. Het ontwerp van een calamiteitenplan wordt in elk geval voor commentaar gezonden aan het bestuur van de regionale brandweer en aan burgemeester en wethouders van de gemeenten waarbinnen de waterstaatswerken zijn gelegen.

Artikel 5.30: Algemene (nood)bevoegdheden waterschap:

1. De beheerder is in geval van gevaar, zolang de daardoor ontstane situatie zulks noodzakelijk maakt, bevoegd de maatregelen te treffen die hij nodig oordeelt, zo nodig in afwijking van wettelijke voorschriften, met dien verstande dat hij geen maatregelen treft die in strijd zijn met de Grondwet of met internationaalrechtelijke verplichtingen.
2. Indien het bestuur van een waterschap gebruik heeft gemaakt van de bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid, meldt hij dit onverwijld aan gedeputeerde staten.
3. De beheerder brengt, zodra de feitelijke omstandigheden op grond waarvan toepassing is gegeven aan het eerste lid, dat toelaten, het waterstaatswerk weer

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

zoveel mogelijk in overeenstemming met de in de legger voorgeschreven staat.

4. De beheerder draagt zorg voor een evaluatie van het optreden en verder handelen bij toepassing van het eerste lid en derde lid. Hij zendt in elk geval een exemplaar van deze evaluatie ter kennisneming aan gedeputeerde staten, alsmede aan burgemeester en wethouders van de gemeenten waarbinnen de waterstaatswerken zijn gelegen.

Artikel 5.31: Aanwijzingsbevoegdheden gedeputeerde staten en minister:

1. Gedeputeerde staten kunnen, indien naar hun oordeel het bestuur van een waterschap niet of niet voldoende optreedt bij gevaar, overeenkomstige toepassing geven aan artikel 3.12 van de Waterwet (Gedeputeerde staten kunnen, indien een samenhangend en doelmatig regionaal waterbeheer dat vordert, het bestuur van een waterschap een aanwijzing geven omtrent de uitoefening van taken of bevoegdheden).
2. Indien de omstandigheden geen voorafgaande bijeenroeping van gedeputeerde state gedogen, is onze Commissaris in de provincie bevoegd tot uitoefening van de in het eerste lid bedoelde bevoegdheid, zolang het gevaar voortduurt en totdat gedeputeerde staten van die bevoegdheid gebruik maken.
3. Onze Minister kan, indien naar zijn oordeel gedeputeerde staten of Onze Commissaris in de provincie ten onrechte niet of niet voldoende gebruik maken van de

bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid, overeenkomstig toepassing geven aan artikel 3.13 van de Waterwet (Onze Minister kan, indien internationale verplichtingen of bovenregionale belangen dat noodzakelijk maken, gedeputeerde staten of het bestuur van een waterschap een aanwijzing geven omtrent de uitoefening van taken of bevoegdheden in het kader van het waterbeheer).

Waterbesluit

Artikel 5.3

Het door de beheerder vast te stellen calamiteitenplan, bedoeld in artikel 5.29 van de Waterwet, bevat tenminste:

- a. Een overzicht van de soorten calamiteiten die zich in het watersysteem of onderdelen daarvan kunnen voordoen, waaronder een inventarisatie van de daarmee gepaard gaande risico's.
- b. Een overzicht van te nemen maatregelen, met inbegrip van de maatregelen die voortkomen uit de voor de betreffende watersystemen geldende overstromingsrisicobeheerplannen, en het beschikbare materieel, benodigd om de onderscheiden calamiteiten het hoofd te bieden.
- c. Een overzicht van diensten, instanties en organisaties, die bij gevaar kunnen worden ingeschakeld.
- d. Een beschrijving van het moment en de wijze van het door de beheerder informeren van burgemeesters en wethouders van de gemeenten waarbinnen de watersystemen of onderdelen daarvan zijn gelegen.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

- e. Een schema met betrekking tot de calamiteitenorganisatie van de beheerder.
- f. Een meld en alarmeringsprocedure.
- g. Een overzicht waaruit blijkt op welke wijze de beheerder de kwaliteit van de calamiteitenorganisatie waarborgt.

Waterschapswet

Artikel 96: Bijzondere bevoegdheden dijkgraaf:

- 1. Wanneer de omstandigheden geen voorafgaande bijeenroeping van het algemeen bestuur of van het dagelijks bestuur gedogen, is de voorzitter bevoegd bij omstandigheden waaronder de veiligheid van een of meer waterstaatswerken, of anderszins de goede staat daarvan, in onmiddellijk en ernstig gevaar is of dreigt te komen, al die maatregelen te treffen waartoe die besturen bevoegd zijn, zolang deze toestand voortduurt en totdat deze besturen van hun bevoegdheid gebruik maken.
- 2. Hij geeft daarvan onverwijld kennis aan het desbetreffende bestuur alsmede aan gedeputeerde staten.

Wet op de veiligheidsregio's

- 1. Het informeren van de betreffende besturen van de provincie, veiligheidsregio en gemeenten over de risico's en relevante veiligheid technische gegevens, opdat zijn hun taken in het kader van de voorbereiding op rampen en zware ongevallen naar behoren kunnen

uitvoeren (Artikel 48, Wet op de veiligheidsregio's).

- 2. Deelname aan gemeentelijke en regionale veiligheids cq. rampenstaven overeenkomstig de afspraken die daarover zijn gemaakt in de veiligheidsregio's (convenanten met veiligheidsregio's).

Herzieningstermijn calamiteitenplan

De herzieningstermijn van het calamiteitenplan bedraagt 6 jaar.

Art. 4.8 Waterwet bepaalt dat de in hoofdstuk 4 bedoelde plannen eenmaal in de zes jaren worden herzien.

Tussentijdse herziening van de plannen is mogelijk.

Het calamiteitenplan wordt echter in hoofdstuk 5 (artikel. 5.29) genoemd, zodat artikel. 4.8. niet van toepassing is.

Artikel 5.29 Waterwet schrijft voor dat het calamiteitenplan wordt afgestemd met provinciale coördinatieplannen, rampenplannen en voor het waterbeheer van belang zijnde rampbestrijdingsplannen. Volgens de toelichting op artikel 5.2 van het Waterbesluit moeten de maatregelen in het overstromingsrisicobeheerplan van invloed zijn op het calamiteitenplan. In het algemeen deel van de toelichting op het Waterbesluit kan worden gelezen dat de Richtlijn overstromingsrisico's bepaalt dat het overstromingsrisicobeheerplan om de zes jaar moet worden getoetst en zonodig bijgesteld. Gelet op de inhoudelijke koppeling tussen dit plan en het calamiteitenplan leidt dit tot de

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

conclusie dat ook het calamiteitenplan om de zes jaar opnieuw moet worden beoordeeld. Op zich is het ook logisch, hoewel formeel dus niet geregeld, dat voor het calamiteitenplan dezelfde herzieningstermijn (zes jaar dus) wordt aangehouden als voor de andere planvormen.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTEN
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

4 RISICO-INVENTARISATIE & ANALYSE

4.1 Wateroverlast

4.2 Droogte

4.3 Bezwijken regionale waterkering

4.4 Bezwijken primaire waterkering kust

4.5 Bezwijken primaire waterkering rivieren

4.6 Uitval Afvalwaterzuivering

4.7 Waterkwaliteitsincident

In deze bijlage zijn de verschillende waterstaatkundige calamiteiten waar Rijnland mee te maken kan krijgen nader uitgewerkt. In onderstaande figuur is weergegeven wat met de termen impact en kans van voorkomen wordt bedoeld.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTEN
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

Impact:

	Omvang	Slachtoffers	Materiële schade in euro's
Beperkt	Wijkniveau	Nihil	< honderdduizend
Aanzienlijk	Dorp	Verschillende zwaargewonden	< 1 miljoen
Ernstig	Polder	Enkele slachtoffers	< 10 miljoen
Zeer ernstig	Meerdere polders	Tientallen slachtoffers	< 100 miljoen
Catastrofaal	Heel Rijnland en groter	Honderden slachtoffers	> 100 miljoen

Kans van voorkomen:

- > **Zeer onwaarschijnlijk:** De kans dat een dergelijk scenario zich in een mensleven voordoet, is nihil.
- > **Onwaarschijnlijk:** Gebeurtenis die zich bijna nooit zal voordoen (eens in de 100 á 1000 jaar). Bijvoorbeeld de Watersnoodramp in 1953.
- > **Mogelijk:** Gebeurtenis die zich één keer in een mensenleven ergens in Nederland voordoet (eens in de 50 á 100 jaar). Bijvoorbeeld de dijkdoorbraak te Wilnis, of de situatie rondom de rivierdijken jaren negentig.
- > **Waarschijnlijk:** Gebeurtenis die zich vrij regelmatig (om de 5 á 10 jaar) voordoet.
- > **Zeer waarschijnlijk:** Gebeurtenis die zich regelmatig (jaarlijks) één of meerdere keren voordoet.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

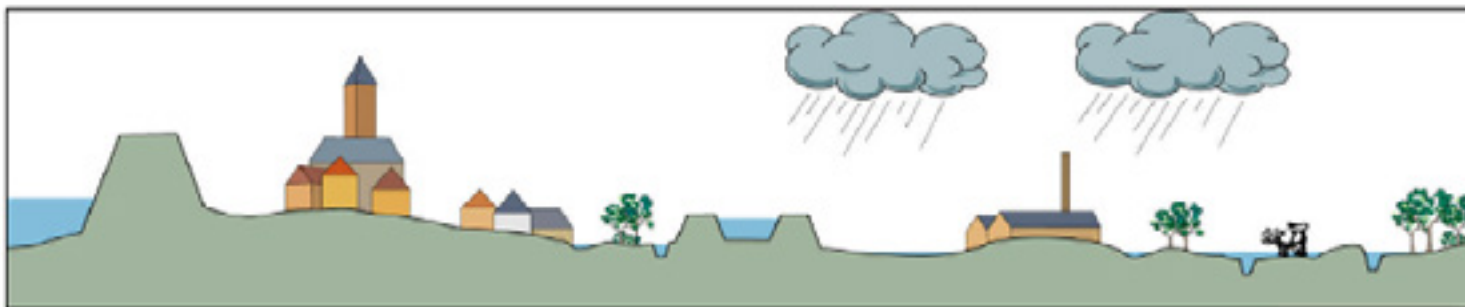
4.1 Wateroverlast

Door extreme neerslag kunnen laaggelegen delen van een polder deels te maken krijgen met wateroverlast (water op straat). Normaal gesproken wordt dit overtollige water door het hoogheemraadschap naar het boezemstelsel gepompt. Als er in een korte tijd teveel neerslag valt, kunnen de gemalen dit niet meer aan en komen delen van een gebied onder water te staan. Polders kunnen over het algemeen extreme neerslag verwerken die één keer per honderd jaar voorkomt. Let op! Zeker één keer per jaar is er ergens in het gebied sprake van wateroverlast, meestal als gevolg van hevige onweersbuien. De problemen blijven over het algemeen beperkt tot enkele centimeters water op straat.

De bemaling van de polders, maar ook van de boezem, kan (tijdelijk) uitvallen. Oorzaken kunnen zijn: mechanische schade, stroomstoring, brand of verplichte maaltops. Met name uitval in combinatie met hevige neerslag kan voor problemen zorgen.

Gezien de geringe snelheid waarmee de waterstand kan stijgen is de kans op slachtoffers te verwaarlozen. De economische schade kan echter aanzienlijk zijn. Te denken valt aan oogstschade, schade aan woningen en infrastructuur.

	Omvang	Slachtoffers	Materiele schade euro's
Gevolgen	Aanzienlijk (Dorp)	Beperkt	Aanzienlijk (< 1.000.000)

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

Voorspelbaarheid

De voorspelbaarheid van extreme neerslag bedraagt 24 tot 48 uur.

Handelingsperspectieven waterbeheerders

- > Inzet noodbemaling. De waterschappen hebben hiervoor de beschikking over mobiele noodpompen.
- > Herverdeling van water binnen polders.
- > (Beperkte) maalstops 'minder belangrijke' polders.

Tijdslijn

- > **Situatie na 24 uur:** Lagergelegen delen worden geleidelijk nat. Vaak in meerdere regio's lokale wateroverlast. Maximaal enkele centimeters water op maaiveld.
- > **Situatie na 48 uur:** Overstromingen als gevolg van extreme neerslag zijn over het algemeen binnen 24 uur verholpen, onder andere door inzet noodbemaling.
- > **Situatie na een week:** Normale situatie.

Herstelfase

Zeer beperkte schade aan waterstaatkundige infrastructuur. Wel kan wateroverlast schade veroorzaken aan bijvoorbeeld landbouw (gewasschade) of aan inboedels in woningen.

4.2 Droogte

Bij droogte kan er onvoldoende water van de gewenste kwaliteit via de normale route worden aangevoerd. Bestrijding van de verzilting en behoud van de waterkwaliteit zijn hiervoor de belangrijkste onderdelen. Voor de veiligheid van het gehele watersysteem moet de stabiliteit van de regionale keringen gehandhaafd blijven. Dit gebeurt door water (van eventueel mindere kwaliteit) aan te voeren om de peilen van boezem en polders te handhaven; bovendien door frequentere inspecties en (indien noodzakelijk) herstel van regionale keringen.

Oorzaken van verminderde zoetwateraanvoer kunnen, al dan niet gecombineerd, zijn:

- > onvoldoende neerslag binnen het beheergebied van Rijnland.
- > dalende Rijnaafvoer als gevolg van het uitblijven van neerslag in het stroomgebied van de Rijn.
- > (dreigende) verzilting van de Hollandse IJssel door een opdragende invloed van zeewater.

	Omvang	Slachtoffers	Materiele schade
Gevolgen	Zeer ernstig (meerdere polders)	Beperkt (Nihil)	Aanzienlijk < 1 miljoen

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

Voorspelbaarheid

Droogte treedt op in de zomerperiode en is een langzaam – en daardoor voorspelbaar – nationaal en internationaal proces. Het heeft daarmee niet de acute karakteristiek van een calamiteit, maar is wel een onderwerp dat regionaal en nationaal de aandacht vraagt.

Handelingsperspectieven

Veel is afhankelijk van het weer. Indien het droog blijft, zal Rijnland proberen zo lang als mogelijk zoetwater in te laten. Indien inlaten via de normale routes (via Gouda) niet meer mogelijk is, worden alternatieven zoals de Klein-schalige Wateraanvoer voorzieningen ingezet, eventueel in combinatie met andere maatregelen als beregenings-verboden en de Tolhuissluisroute. In principe kan Rijnland dit aangepaste droogteregeim meerdere dagen volhouden. Als inlaat van zoetwater niet meer mogelijk is, wordt water van een mindere kwaliteit ingelaten. Daarnaast controleert Rijnland actief de waterkeringen bij droogte.

Tijdslijn

> **Situatie na 24 uur - week:** Zie handelingsperspectieven.

Herstelfase

De schade aan waterstaatkundige infrastructuur zal zeer beperkt zijn, omdat alle maatregelen juist gericht zijn op het voorkomen daarvan. Wel kan het watersysteem verzilten, waardoor gewasschade kan optreden. Ook hiervoor geldt dat alle maatregelen erop gericht zijn verzilting te voorkomen. Zo nodig en als er voldoende water aanwezig is, wordt er extra water bij Gouda ingelaten om het watersysteem door te spoelen.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

4.3 Bezwijken regionale waterkering

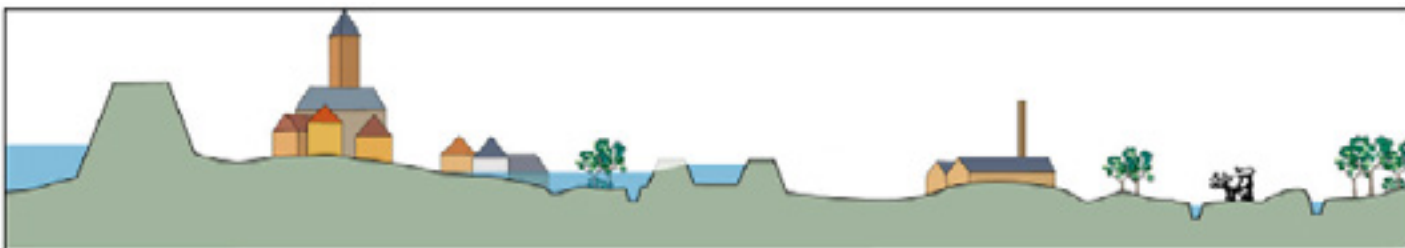
Een regionale waterkering of boezemkade is een dijk naast een kanaal of ander binnenwater. Deze dijken omsluiten een gebied dat vervolgens polder genoemd wordt. De regionale waterkeringen zijn zo ontworpen dat de kans van falen kleiner is dan eens in de 100 tot 1000 jaar. Falen wil nog niet zeggen dat de dijk bezwijkt. Falen wil zeggen dat de ontwerpnorm wordt overschreden. Vanaf dat moment kan de stabiliteit niet meer worden gegarandeerd. In zijn algemeenheid geldt dat er een factor 5 tot 10 tussen falen en bezwijken zit.

Het falen/bezwijken van een regionale kering kan worden veroorzaakt door: a) te hoge boezemstanden, waardoor het water gewoon over de dijk stroomt, b) instabiliteit van de dijk (droogte, te zwaar belast, of te nat), c) opzet. De gevolgen van het bezwijken van een regionale waterkering variëren per polder. In grote, ondiepe polders zal maximaal enkele decimeters water komen te staan.

In diepe en/of kleine polders kan in korte tijd enkele meters water komen te staan, met mogelijke slachtoffers tot gevolg. Het bezwijken van een regionale waterkering heeft niet alleen negatieve gevolgen voor de polder, maar ook voor de hoger gelegen (veen)gebieden en de regionale waterkeringen zelf.

Als het tot een overstroming komt, kan deze oneindig veel vormen aannemen. Dit is mede afhankelijk van de plaats en grootte van de bres of bressen en de hoogte van het achterliggende gebied.

	Omvang	Slachtoffers	Materiele schade
Gevolgen	Ernstig (polder)	Ernstig (enkele slachtoffers)	Ernstig (< 10 miljoen)

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

Voorspelbaarheid

In kritieke periodes (zeer droge of juist zeer natte periodes) voeren de waterbeheerders dijkinspecties uit. Als er dan scheuren worden geconstateerd is de voorspelbaarheid 24 – 48 uur. De gebeurtenis in Wilnis heeft echter geleerd dat een dijkafschuiving ook onverwacht kan optreden.

Handelingsperspectieven waterbeheerders

- > Versterken instabiele waterkeringen.
- > Compartimentering van watergangen: waardoor de toestroom van boezemwater naar een polder beperkt wordt. Hiervoor heeft het hoogheemraadschap de beschikking over een aantal vaste kunstwerken en flexibel inzetbaar materiaal.

Tijdslijn

- > Situatie na 24 uur: Een polder kan binnen enkele uren volstromen. Afhankelijk van de grootte en de diepte van de polder staat er enkele decimeters tot enkele meters water. Binnen 12 tot 24 uur zal de instroom van water in de polder zijn gestopt. Vervolgens wordt er gestart met de aanleg van een noodkering waarna de leeggelopen watergang weer van water wordt voorzien. Tevens wordt met het poldergemaal en de inzet van noodbemaling de polder zo snel mogelijk drooggemalen.

- > Situatie na 48 uur: Afhankelijk van de grootte en de diepte van de polder, zal een polder binnen twee tot vijf dagen zijn drooggemalen, waarna gestart kan worden met opruim- en herstelwerkzaamheden.
- > Situatie na een week: zie situatie na 48 uur.

Herstelfase

Zie ook hierboven. Let op, niet alleen de ondergelopen polder zal schade ondervinden. Dat kan ook op de naastgelegen hoger gelegen gebieden, door de wegvallende waterdruk en de hierdoor ontstane grondverschuivingen.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

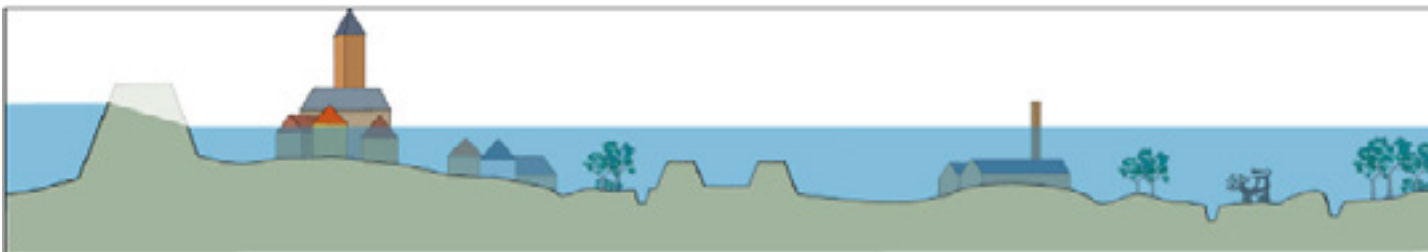

4.4 Bezijken primaire waterkering kust

Dit kustscenario betreft een doorbraak in de kustverdediging bij Katwijk, Noordwijk en het Westland. Daar zijn de duinen – de kustverdediging – het smalst. Alleen bij een zeer zware (noord)westerstorm in combinatie met zeer hoge zeestanden is er een kans dat op die plekken een doorbraak plaatsvindt. Het gaat hier dan wel om een Ergst Denkbare Scenario (EDO) dat experts nog enigszins reëel achten. De kans van falen is kleiner dan 1/10.000. Falen wil nog niet zeggen dat de kering bezijkt. Falen wil zeggen dat de ontwerpnorm wordt overschreden, vanaf dat moment kan de stabiliteit niet meer worden gegarandeerd. In zijn algemeenheid geldt dat er een factor 5 tot 10 tussen falen en bezijken zit.

De gevolgen van het bezijken van de kustverdediging in combinatie met hoge zeestanden kunnen desastreus zijn. Binnen enkele uren stroomt het zoute zeewater via diverse bressen diep de regio in, met alle gevolgen van dien zoals zeer grote materiële schade en honderden slachtoffers.

	Omvang	Slachtoffers	Materiele schade
Gevolgen	Catastrofaal (heel Rijnland)	Catastrofaal (honderden slachtoffers)	Catastrofaal (miljarden)

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

Voorspelbaarheid

Er is weinig bekend over extreme overstromingen en de omstandigheden waaronder waterkeringen bezwijken. Ook voorspelbaarheden voor de ontwikkeling van de storm en de ligging van de depressie geven pas laat de zekerheid waar en hoe zwaar het kustgebied wordt getroffen.

Acht dagen tevoren, zien meteorologen in het patroon van depressie de eerste aanwijzingen voor een storm met orkaankracht. Pas twee dagen voor de depressie de kust bereikt is de weersverwachting betrouwbaar genoeg om de waterstands- en golfverwachting langs de kust met voldoende nauwkeurigheid te geven. Op dat moment is het zeker dat de kust zwaar belast wordt en dat een overstroming dreigt. Pas één dag van tevoren is duidelijk waar de kern van de depressie naartoe gaat. De locaties van de mogelijke doorbraken blijven tot het laatste moment onzeker. Die zijn sterk afhankelijk van lokale weerseffecten en de actuele sterkte van de dijken/duinen. Pas als daadwerkelijk doorbraken optreden, wordt het mogelijk de omvang van de overstroming te schatten.

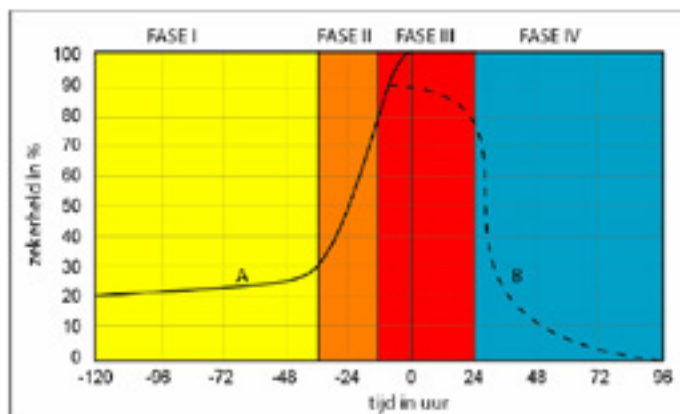
In de hiernaast getekende figuur is de fasering van het Kustscenario uitgewerkt. In het Rivieren-scenario is deze aanlooptijd 15 dagen in plaats van 5 dagen. **A** (doorgetrokken lijn) = weergave van de toename van de voorspelbaarheid van de zekerheid, uitgezet tegen de tijd dat de orkaan Nederland zal treffen.

B (stippellijn) = weergave van een 'no-hit' ofwel de mogelijkheid dat er géén overstroming ten gevolge van een dijkdoorbraak zal zijn.

Handelingsperspectieven waterbeheerders

De handelingsperspectieven voor dit scenario zijn zeer beperkt, doordat enerzijds de gevolgen te groot zijn en anderzijds de tijd te beperkt is om acties uit te zetten.

De acties die nog kunnen worden uitgevoerd, richten zich veel meer op het beperken en/of vertragen van de eventuele gevolgen van een overstroming. Hierbij kan worden gedacht aan het intern compartimenteren door bijvoorbeeld het dichtzetten van de Geniedijk ter bescherming van Schiphol. In het calamiteitenbestrijdingsplan primaire keringen zijn verschillende mogelijkheden uitgewerkt.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

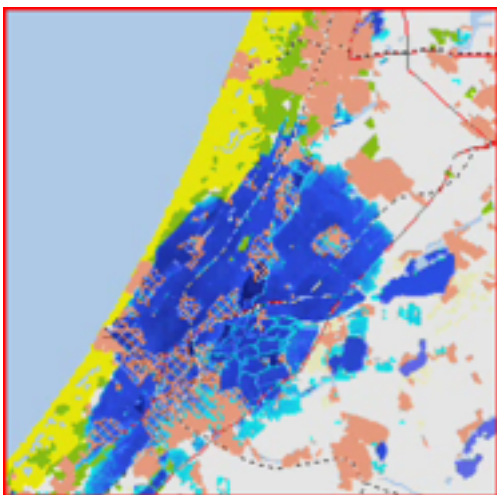

Tijdslijn

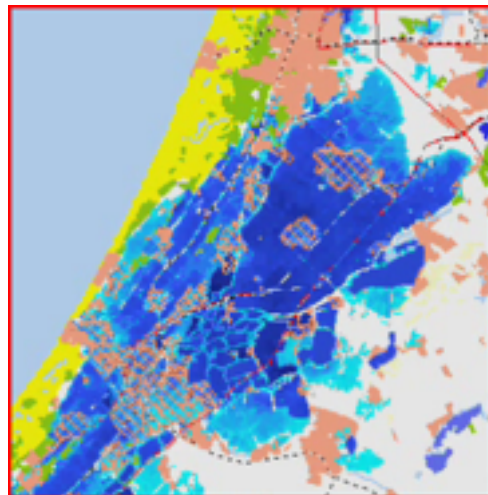
- > **Situatie na 12 uur:** Bij een bres in Katwijk staat twee uur na de doorbraak het zeewater aan de poorten van Leiden met een gemiddelde waterdiepte van 1,5 meter. Binnen 5 uur stroomt het zeewater de Haarlemmermeerpolder in, waarna het binnen 12 uur de bebouwde kom van Hoofddorp bereikt. Aan de zuidkant van de Haarlemmermeerpolder staat het water dan al bijna 2 meter hoog.

Via de Bollenstreek stroomt het zeewater ook richting Haarlem, waarna het water de polders ten zuiden en ten oosten van Haarlem instroomt, maximale waterdiepte 0,5 – 1 meter. Het zeewater bereikt de binnenstad van Haarlem niet.

- > **Situatie na 24 uur:** 19 uur na de doorbraak bereikt het front Schiphol en na 24 uur is de noordgrens van de Haarlemmermeerpolder bereikt. Gemiddeld staat er dan 2 meter water in de polder.
- > **Situatie na 48 uur:** De golf zeewater die over het hoger gelegen bollenland trok, heeft zich inmiddels teruggetrokken, wel staat er nog 0,2 – 0,5 meter water. De situatie in de polders is onveranderd.
- > **Situatie na een week:** De situatie in het gebied is ongewijzigd. Het zeewater kan via de bres in de kering vrij het gebied in- en uitstromen. Een voorwaarde voor herstel is dat zo snel als mogelijk gestart wordt met het sluiten van deze spoelgaten. Een week na doorbraak zal hier waarschijnlijk een start mee zijn gemaakt.

Situatie na 12 uur

Situatie na 24 uur

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTEN
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

Herstelfase

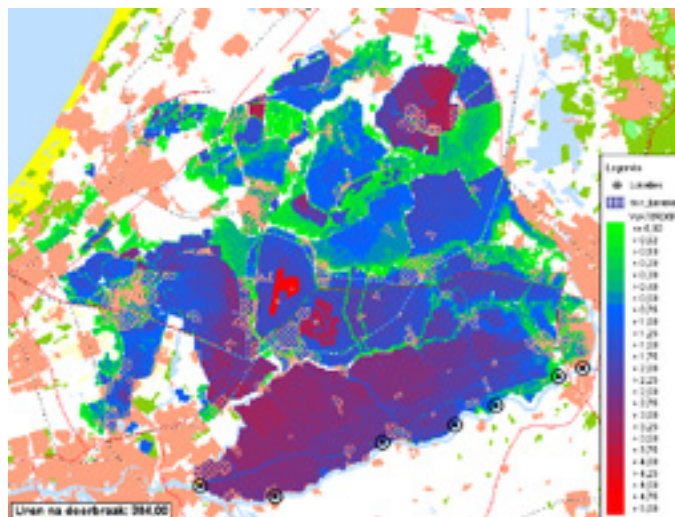
Het kustscenario kent een lange nasleep. Waarschijnlijk kan pas weken tot maanden na de overstroming worden begonnen met het herstel van voorzieningen, infrastructuur en woningen.

De gebeurtenis van 1953 leert dat de hele infrastructuur na een grootschalige overstroming niet meer zal bestaan. Wegen en waterkeringen zijn weggespoeld, sloten dicht-geslibd etc. Nog afgezien van het niet meer bruikbaar zijn van landbouwgronden door het zoute zeewater. Het herstel vergt jaren.

4.5 Bezwijken primaire waterkering rivieren

De rivierenscenario's worden veroorzaakt door een extreme rivierafvoer als gevolg van hevige en langdurige regenval in het stroomgebied van de rivier, eventueel in combinatie met smeltende sneeuw. Pas als er meerdere dagen achter elkaar vrijwel continu grote hoeveelheden neerslag vallen in het stroomgebied van de Rijn, zal de waterstand een dusdanig peil bereiken dat er sprake is van een bedreigend hoogwater. Het duurt ongeveer vijf dagen voordat de hoogwatergolf op de Rijn Nederland bereikt. Drie dagen voor dat moment van bereiken is de onzekerheid in de hoogwaterverwachting afgenomen tot (plus of min) 25 centimeter en op een dag daarvoor tot 10 centimeter. De hoogwatergolf kan meerdere dagen

aanhouden. Hierdoor kunnen de overstromingen in het rivierengebied omvangrijk zijn. Als een rivierdijk doorbreekt zal de waterstand op de rivier snel dalen. De kans op meerdere doorbraken langs dezelfde rivier wordt in het algemeen als klein aangenomen.

Overstroming dijkkring 15 en 14 door doorbraak van de Lekdijk

[KLIK OM TE VERGROTEN](#)

	Omvang	Slachtoffers	Materiele schade
Gevolgen	Zeer ernstig (meerdere polders)	Zeer ernstig (tientallen slachtoffers)	Zeer ernstig (< 100 miljoen)

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

Handelingsperspectieven waterbeheerders

De handelingsperspectieven zijn beperkt. Om de druk op de dijken te verlagen moet geprobeerd worden om de hoogwatergolf in de rivier af te toppen (verlagen waterstand). Dit kan door bijvoorbeeld het bewust onderwater laten lopen van een polder. Een andere mogelijkheid is het zoveel als mogelijk afvoeren van water via alternatieve routes zoals het Amsterdam-Rijnkanaal.

Tijdslijn

- > **Situatie na 24 uur:** Binnen 24 uur staat er dus geen water in het Rijnlands gebied. Dat komt omdat Rijnland niet direct aan één van de grote rivieren ligt en alleen indirect wordt bedreigd. Het water moet namelijk eerst dijkkring 15 passeren. Wel kan er sprake zijn van keten-effecten, zoals de nutsvoorzieningen.
- > **Situatie na 48 uur:** Na circa 48 uur staat het water aan de Rijnlandse grens. Met name de polders in het midden, oosten en zuiden van Rijnland worden bedreigd. Lokaal kan er – afhankelijk van de diepteligging van de polder – meer dan 1 meter water komen te staan.
- > **Situatie na een week:** De toestroom van water door de bres in de kering zal binnen een week zijn gestopt. Enerzijds doordat de hoogwatergolf maximaal enkele dagen duurt, anderzijds door de (gevolgbeperkende) maatregelen die zijn genomen.

Herstelfase

Het rivierscenario heeft een lange nasleep van meerdere maanden tot één jaar. Wel zal het herstel waarschijnlijk sneller verlopen dan bij het kustscenario doordat a) de omvang beperkter is, waardoor er meer capaciteit op een beperkt gebied kan worden ingezet en b) de schade geringer zal zijn vanwege lagere stroomsnelheden en het zoete water.

4.6 Uitval Afvalwaterzuivering

In de normale situatie wordt afvalwater in het gemeentelijk rioolstelsel verzameld en vandaar vervoert een door Rijnland beheerd rioolgemaal het naar een afvalwaterzuiveringsinstallatie (AWZI) (het zogenoemde influent). Een AWZI kan door meerdere afvalwaterstromen worden gevoed. In de AWZI wordt het afvalwater gereinigd en vervolgens in nabijgelegen oppervlaktewater geloosd (het zogenoemde effluent).

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

Het proces van inzameling tot effluentlozing kan ernstig worden verstoord door:

- > Verstoord bedrijfsproces.
- > Een lekke leiding.
- > Een pomp (of motor-)storing in een gemaal of in een AWZI.
- > Een stagnatie in de slibafvoer.
- > Een onderbreking van de energietoevoer.
- > Opzet.

Uitval van een AWZI of een persleiding naar een AWZI is voornamelijk 'vervelend' voor de omgeving. Grote economische schade of het betreuren van slachtoffers zal niet het geval zijn. Wel kan, als de uitval te lang duurt, grote milieuschade ontstaan omdat het afvalwater ongezuiverd in het milieu terechtkomt.

	Omvang	Slachtoffers	Materiele schade
Gevolgen	Ernstig (polder)	Beperkt (Nihil)	Beperkt < 100.000

Handelingsperspectieven

De handelingsperspectieven zijn vooraleerst gericht op het opheffen van de verstoring. Als de verstoring te complex is of te lang duurt, zal worden geprobeerd het afvalwater (deels) naar andere zuiveringen brengen met bijvoorbeeld tankauto's. Mocht er toch ongezuiverd

afvalwater in het oppervlaktewater overstorten, dan wordt eerst geprobeerd de vervuiling te isoleren en – als dat niet mogelijk is – het watersysteem door te spoelen.

Tijdslijn

- > **Situatie na 24 uur:** Het gehele systeem van rioolwater-zuiveringen en aanvoerende persleidingen heeft in principe zoveel buffercapaciteit, dat storingen tot maximaal 12 uur niet tot grote problemen – zoals ongezuiverde lozingen – zullen leiden. Duurt de storing langer, dan kan de buffercapaciteit zijn bereikt en treden – als geen alternatieve afvoer kan worden geregeld – de overstorten in werking. Die ongezuiverde lozingen zullen eerst lokaal voor overlast zorgen. Na meer dan 36 uur is de overlast niet meer lokaal te isoleren en gaat het zich door het gebied verspreiden. Zodra dit gebeurt wordt er, om de overlast zoveel als mogelijk te beperken, op grote schaal doorgespoeld.
- > **Situatie na 48 uur:** Zie situatie na 24 uur.
- > **Situatie na een week:** Zie situatie na 24 uur.

Herstelfase

Maximaal een week. Met doorspoelen zal de waterkwaliteit weer op het oude niveau moeten worden gebracht. Lokaal – waar de verstoring of ongezuiverde lozing heeft plaatsgevonden – zijn mogelijk opruimwerkzaamheden nodig, zoals baggeren.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

4.7 Waterkwaliteitsincident

Waterverontreiniging kan in principe overal plaatsvinden. Maar op een aantal locaties is dat risico groter. Verontreiniging van het oppervlaktewater zal eerder worden verwacht op een

industrieterrein, bij grote chemische industrieën en olieopslagplaatsen dan in een natuurgebied. En toch kan een calamiteit op een industrieterrein leiden tot een calamiteit in een natuurgebied, dat is als niet de juiste strategie wordt toegepast om verspreiding van de verontreiniging tegen te gaan.

Als gevolg van een ongeval bij transport van bijvoorbeeld olie, melasse of chemicaliën kan het oppervlaktewater ernstig worden verontreinigd. In principe kan dat overal in Rijnland gebeuren. In oplopende ernst kan een verontreiniging de volgende gevolgen hebben: vissterfte, ecologische schade, verstoring ecosysteem, voor de mens hinderlijke lichamelijke effecten, besmettelijke ziekten zoals cholera, de volksgezondheid ernstig bedreigend.

De kans op slachtoffers is gering. De mogelijk economische schade wordt voornamelijk veroorzaakt door indirecte gevolgen van het milieu-incident. Mogelijke oorzaken en gevolgen van incidentele lozingen zijn:

- > Verontreinigd bluswater.
- > Storing AWZI.

- > Persleidingbreuk.
- > Vaarwegongeval.
- > Botulisme.
- > Algensterfte.
- > Radioactieve stoffen.
- > Olielozing.
- > Brandbare en explosieve stoffen.

	Omvang	Slachtoffers	Materiele schade
Gevolgen	Ernstig (polder)	Beperkt (Nihil)	Beperkt (< honderd-duizend)

Handelingsperspectieven

De primaire bestrijdingsstrategie is gericht op het voorkomen van de verspreiding van de verontreiniging door:

1. Isoleren
2. Opsporen en wegnemen van de oorzaak.
3. Onderzoeken om welke stof(fen) het gaat.
4. Verwijderen van de verontreiniging of, als dat niet gaat, doorspoelen van het watersysteem.

Voorop staat de veiligheid van de omwonenden en de bestrijders. Eerst moet duidelijkheid gekregen worden over de direct mogelijke schadelijke effecten van de lozing.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

Tijdslijn

- > **Situatie na 24 uur:** Als de verontreiniging geïsoleerd kan worden, dan kan de aandacht de eerste 24 uur worden gericht op het onderzoeken van de stof en op het opsporen en wegnemen van de oorzaak; vervolgens wordt gestart met het verwijderen van de verontreiniging.
- > **Situatie na 48 uur:** Zie situatie na 24 uur.
- > **Situatie na een week:** Zie situatie na 24 uur.

Herstelfase

Afhankelijk van de aard en de omvang van de verontreiniging kan het opruimen enkele dagen tot meerdere weken in beslag nemen

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

5 UITWERKING MAXIMALE BESTRIJDINGSBEHOEFTE

5.1 Wateroverlast

5.2 Watertekort

5.3 Falen / bezwijken keringen

5.4 Uitval AWZI

5.5 Waterkwaliteitsincident

5.1 Wateroverlast

Er kunnen zich bijzondere omstandigheden voordoen waarbij de gebruikelijke bemalingscapaciteit niet beschikbaar is of ontoereikend, met mogelijke wateroverlast tot gevolg. Omstandigheden zijn:

- > Een bovennormale hoeveelheid.
- > Storing en/of brand in een installatie.
- > Menselijk falen.
- > Stroomuitval.

Voor deze omstandigheden zal noodcapaciteit beschikbaar moeten zijn. Hierbij wordt onderscheid gemaakt naar poldergemalen en boezemgemalen. De gevolgen van stroomuitval zijn, gezien de specifieke problemen, apart beschouwd.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-
BEHOEFTE
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-
ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE
PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

Noodcapaciteit poldergemalen

In de Nota bemalingsbeleid (29 april 2004) is vastgesteld dat Rijnland 1500 m³/min aan mobiele noodbemalingscapaciteit beschikbaar moet hebben. Op basis van het in hoofdstuk 5 gedefinieerde risicoprofiel kan deze 1500 m³/min worden bijgesteld naar 1000 m³/min.

Met betreffende capaciteit kunnen wateroverlastsituaties met een omvang van circa 20% van het gebied (vergelijkbaar met augustus 2010) binnen een kritieke periode van 24 uur genormaliseerd worden. Onderstaand is de 1000 m³/min nader onderbouwd.

Ten aanzien van de benodigde noodcapaciteit voor een polder geldt dat deze alleen zinvol is als die minimaal 50% bedraagt van de opgestelde normcapaciteit. Met een dergelijke capaciteit kan redelijkerwijs binnen een kritieke periode van 24 uur de waterstand genormaliseerd worden. Het ligt voor de hand hoofdzakelijk voor mobiele noodvoorzieningen te kiezen die onafhankelijk van het elektriciteitsnet kunnen werken, omdat:

- > Bij vaste opstelling zouden alle poldergemalen voorzien moeten worden van een installatie van anderhalf tot twee keer de nominale capaciteit, dit leidt tot aanzienlijke investeringen en beheerkosten.

- > In veel gevallen is er sprake van lokale of regionale wateroverlast. Een groot deel van de vast opgestelde noodcapaciteit blijft in dat geval dan onbenut. In geval van grote wateroverlast (> 20.000 ha) is gelijktijdige inzet van noodbemaling veelal niet eens meer mogelijk in verband met de beperkte beschikbare opvangcapaciteit op de boezem.
- > Vaak is het gewenst de extra bemaling op andere plaatsen dan het gemaal op te stellen.
- > Inzet van mobiele bemaling is door zijn mogelijkheid tot flexibele inzet een kostenefficiënter middel dan extra vaste bemaling.

De totale noodzakelijke noodbemalingscapaciteit is als volgt berekend:

- > Er moet volgens de in hoofdstuk 5 gestelde norm, noodbemaling beschikbaar zijn voor 20% (is 20.000 ha) van het gebied.
- > De Rijnlandse bemalingsnorm voor gemiddeld 10 m³/min/100 ha, dat is 2000 m³/min per 20.000 ha.
- > Aangegeven is dat voor een polder minimaal 50% van de nominale capaciteit beschikbaar moet zijn om de waterstand in extreme omstandigheden te kunnen normaliseren. Concreet betekent dit dat er een totale noodbemalingscapaciteit van minimaal 1000 m³/min (50% van 1000 m³/min) beschikbaar moet zijn om in 20% van het gebied noodbemaling effectief in te kunnen zetten.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

- > De noodvoorzieningen moeten binnen vier uur operationeel zijn.

Noodcapaciteit boezemgemalen (inclusief grote poldergemalen)

Voor de boezem geldt dat de af te voeren hoeveelheden water zo groot zijn dat minimaal de capaciteit van één boezemgemaal (ca. 30 m³/s) benodigd is om in geval van nood substantiële hoeveelheden water te kunnen wegmalen. De maximale gangbare mobiele capaciteit bedraagt 1 tot 2 m³/s en dat zijn al aanzienlijke pompen met bijbehorende omvangrijke leidingwerken. Het is technisch dan ook niet haalbaar om 30 m³/s aan mobiele capaciteit achter de hand te hebben. Het is daarom voor de boezemgemalen en de grote poldergemalen beter om bij renovatie 10% - 15% extra vaste capaciteit op te stellen.

Uitval van elektriciteit

Bijna 90% van de totale polderbemaalingscapaciteit bestaat uit elektrisch aangedreven gemalen. Voor de boezembemaling is dat circa 30%, dit zal de komende jaren snel veranderen naar 80 tot mogelijk 100%.

Boezemgemaal Halfweg wordt al sinds jaar en dag elektrisch aangedreven. En Katwijk is onlangs geëlektrificeerd. Daarnaast worden de renovaties van boezemgemalen Gouda en Spaarndam voorbereid. Bij Gouda is al gekozen voor elektrische aandrijving en ook bij gemaal Spaarndam wordt daarnaar gekeken. Deze afhankelijkheid van het

elektriciteitsnet brengt bepaalde risico's met betrekking tot de bedrijfszekerheid met zich mee.

Lokale stroomstoringen, die beperkt blijven tot een wijk of maximaal een stad, komen in Nederland bijna maandelijks voor. Stroomstoringen met een meer regionaal effect, zoals in Noord-Holland (voorjaar 2015), de Bommelerwaard (2007) en in Haaksbergen (2005) komen met enige regelmaat – om de paar jaar – voor. Over het algemeen zijn stroomstoringen binnen een paar uur verholpen, maar in Haaksbergen duurde het in totaal meer dan 50 uur. Haaksbergen liet ook zien dat de beschikbare capaciteit aan noodaggregaten in Nederland beperkt is.

De kans van voorkomen van een grootschalige stroomstoring in combinatie met veel neerslag is klein. Echter als een dergelijke situatie zich voordoet, kunnen de gevolgen voor de boezem en de polders zeer groot zijn. Een dag niet malen kan – in combinatie met waterbezwaar – al tot consequentie hebben dat de beschikbare berging in polder en boezem 'op' raakt en er wateroverlast zal optreden. In de volgende paragraaf zijn verschillende situaties geanalyseerd.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

Ook op Rijksniveau hebben de gevolgen van stroomuitval de aandacht. De nationale risicobeoordeling heeft uitgewezen dat de kans op grootschalige langdurige stroomuitval reëel is en grote gevolgen heeft. Voor de vitale infrastructuur (waartoe ook de boezemgemalen horen) moeten dan ook continuïteitsplannen worden opgesteld. Met andere woorden: er dienen noodvoorzieningen te worden getroffen.

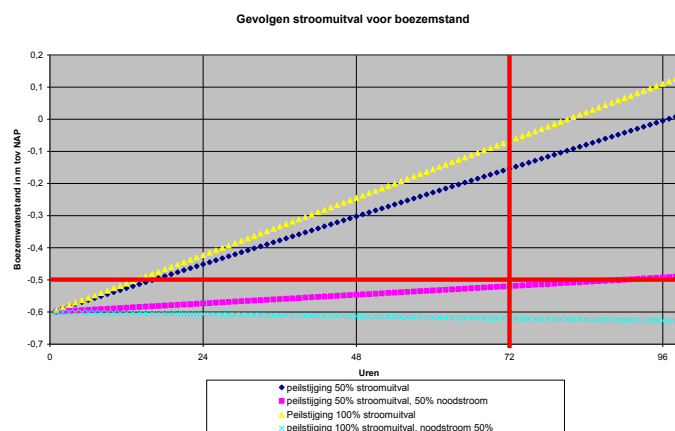
Om niet te afhankelijk te zijn van het elektriciteitsnet werden in het verleden een paar boezemgemalen met dieselmotoren uitgerust. Eenzelfde systematiek (ongeveer de helft) werd ook toegepast bij de grotere poldergemalen. Dit heeft ertoe geleid dat er bij de uitbreiding en elektrificering van boezemgemaal Katwijk voor 60% van de capaciteit aan (mobiele) noodaggregaten is geplaatst.

Scenario's

Voor een tweetal situaties is onderzocht wat de gevolgen van stroomuitval kunnen zijn:

- > **Situatie 1:** In 50% van het gebied stroomuitval (vergelijkbaar met Haaksbergen).
- > **Situatie 2:** In 100% van het gebied stroomuitval (worst-case).

In beide scenario's is een 'normale' natte periode die één tot twee keer per jaar voorkomt als uitgangspunt genomen. De resultaten van de berekeningen staan in de volgende grafiek.

[KLIK OM TE VERGROTEN](#)

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

De berekeningen laten zien dat als de stroom (deels) uitvalt de boezemwaterstand binnen 24 uur boven de kritieke waterstand van NAP -0,50 m uitkomt. Binnen 48 uur wordt zelfs het maalpeil van NAP -0,30 m bereikt. NAP -0,30 m betekent dat als gevolg van weer en windwerking op een aantal plekken golfoverslag zal plaatsvinden.

Als er voor 50% aan noodcapaciteit voor de boezem beschikbaar is, kan de boezemwaterstand redelijk in de hand worden gehouden. In het 50% stroomuitvalscenario, stijgt de boezem nog wel tot NAP -0,50 m, maar duurt het veel langer eer deze kritieke waterstand wordt bereikt. In het 100% stroomuitvalscenario kan de boezemwaterstand zelfs vlak worden gehouden, dat komt omdat in dit scenario de aanvoer uit de polders ook bijna stil is komen te liggen, met alle gevolgen voor de polders van dien.

Norm:

Voor wat betreft de elektrische aandrijving van boezem- en grote poldergemalen zijn door Rijnland dan ook de volgende randvoorwaarden opgesteld:

- > Voor de boezemgemalen en de nog te renoveren grote poldergemalen geldt dat 50% van de opgestelde capaciteit onafhankelijk van het elektriciteitsnet moet kunnen draaien. Concreet betekent dit dat bij de ombouw van de boezemgemalen Gouda en Spaarndam en de toekomstige ombouw van grote nog diesel- aangedreven poldergemalen, bovenstaande functionele eis wordt meegenomen.
- > Als noodaggregaten worden toegepast, dan kiezen voor mobiele opstellingen zodat ze flexibel in het gebied kunnen worden ingezet.
- > Bij stroomuitval zijn de noodvoorzieningen binnen vier uur operationeel.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFT
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

5.2 Watertekort

De in tijden van watertekort noodzakelijke bestrijdings-behoefte is vastgelegd in de afspraken over de Klein-schalige Wateraanvoer (KWA). Zo zijn bijvoorbeeld speciale kunstwerken (gemalen en dergelijke) aangelegd, om de wateraanvoer te kunnen blijven garanderen.

5.3 Falen / bezwijken keringen

Regionale keringen

Er kunnen zich bijzondere omstandigheden voordoen – zoals extreme droge of natte perioden – waarbij regionale keringen instabiel worden en mogelijk bezwijken. De regionale norm is voor wat betreft de regionale keringen als volgt vertaald.

Rijnland moet een dusdanige hoeveelheid mensen, materieel en materiaal beschikbaar hebben dat:

- Rijnland gelijktijdig op minimaal vier verschillende locaties met (mogelijk) instabiele keringen aan de slag kan (proberen de zaak te stabiliseren).
- Rijnland op minimaal één locatie met bezwijken waterkeringen aan de slag kan.

Primaire keringen

Zoals in bijlage 4 is aangegeven valt het bestrijden van een bezwijkende kustverdediging, gezien de impact en omvang van de overstroming, buiten de macht van Rijnland. Bij falen (dus nog niet bezwijken) kan Rijnland nog wel een aantal maatregelen treffen om gevolgen van overslag en dergelijke te beperken, maar ook hier zijn de mogelijkheden beperkt.

5.4 Uitval AWZI

Als gevolg van onderstaande situaties kan (een deel van) een AWZI en/of de toevoer naar een AWZI uitvallen:

- > Storing en/of brand in een installatie.
- > Menselijk falen.
- > Stroomuitval.

De regionale norm is voor AWZI's en persleidingen als volgt vertaald. Rijnland moet een dusdanige hoeveelheid mensen, materieel en materiaal beschikbaar hebben dat Rijnland de uitval van één zuivering en/of één persleiding kan afhandelen zonder dat er overlast voor de omgeving ontstaat.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

5.5 Waterkwaliteitsincident

De regionale norm is voor waterkwaliteitsincidenten als volgt vertaald: Rijnland moet een dusdanige hoeveelheid mensen, materieel en materiaal beschikbaar hebben dat Rijnland op één locatie met de bestrijding van waterkwaliteitsincidenten aan de slag kan.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHIPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORGING

BIJLAGEN

6 BESCHRIJVING NETWERKPARTNERS

Buurwaterschappen

Rijnland grenst aan de volgende waterschappen:

- > **De Stichtse Rijnlanden:** buurwaterschap aan de oostgrens van Rijnland. Afvoer van het westelijk deel van De Stichtse Rijnlanden (omgeving Woerden) loopt via Rijnland. Daarnaast verzorgt De Stichtse Rijnlanden in zeer droge perioden de wateraanvoer (KWA) voor het Rijnlandse gebied.
- > **Amstel, Gooi en Vecht (Waternet):** buurwaterschap aan de noordoostgrens van Rijnland. Op een aantal plaatsen wordt over en weer een beperkte hoeveelheid water aan- en afgevoerd.
- > **Delfland:** buurwaterschap aan de zuidgrens van Rijnland. Enig koppelpunt is de sluis (inclusief opvoerge-maal) in Leidschendam. In droge perioden kan hier water worden opgemalen van de Rijnlandse naar de Delflandse boezem. In natte perioden is het hier mogelijk via de sluis Delflands water af te voeren naar Rijnland.
- > **Schieland en de Krimpenerwaard:** buurwaterschap aan de zuidgrens van Rijnland. Op een beperkt aantal punten kan vanuit Rijnland water naar Schieland en de Krimpenerwaard worden aangevoerd.

- > **Hollands Noorderkwartier:** buurwaterschap dat ook grenst aan het Noordzeekanaal.

Gemeenten

In het gebied van Rijnland liggen circa 35 gemeenten. De basis van de rampenbestrijding ligt, zowel bestuurlijk als uitvoerend, bij de gemeenten. In geval van een ramp staat het waterschap onder bevel van de gemeente. Een gemeente richt zich daarbij primair op bevolkingszorg door middel van communicatie, evacuatie, publieke zorg en omgevingszorg. Voorbeelden zijn het registreren van personen, voorzien in primaire levensbehoeften, uitvaartverzorging en afhandelen van schade.

Provincies

De provincies hebben een toezichthoudende rol op de waterschappen. Gedeputeerde Staten kunnen – indien zij dat noodzakelijk achten – de waterschappen aanwijzingen geven omtrent de uitoefening van taken en bevoegdheden. Daarnaast hebben provincies een beperkte uitvoerende rol, zoals bij het (vaar)wegbeheer. In die gevallen hebben zij soms ook een uitvoerende taak bij de calamiteitenbestrijding.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

Rijnland ligt in de provincies Noord-Holland en Zuid-Holland. Als onderdeel van Dijkkring 14, die ook de provincie Utrecht bestrijkt, heeft Rijnland ook met die provincie te maken; maar dan alleen in de preparatiefase.

Het Provinciaal Coördinatiecentrum (PCC) is de locatie waar de Commissaris van de Koning bijgestaan door de Provinciale Staf, is gehuisvest.

Veiligheidsregio's

Een veiligheidsregio is in Nederland een gebied waarin wordt samengewerkt door verscheidene besturen en diensten op het terrein van brandweezorg, rampenbeheersing, crisisbeheersing, Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR) en handhaving van de openbare orde en veiligheid. Daarvoor wordt een indeling aangehouden die overeenkomt met die van de politieregio's; vandaar dat Nederland 25 veiligheidsregio's kent.

De voorzitter van het bestuur van een veiligheidsregio is de burgemeester die aangewezen is als korpsbeheerder. De hoofdofficier van justitie en de dijkgraaf worden voor elke vergadering van het algemeen bestuur uitgenodigd, maar zij maken geen deel uit van het bestuur.

Rijnland ligt in vier veiligheidsregio's:

- > **Kennemerland:** Ligt grotendeels in het gebied van Rijnland, met onder andere Schiphol, en Haarlem in het aandachtsgebied.
- > **Hollands Midden:** Ligt voor een groot gedeelte in het Zuid-Hollandse gedeelte van Rijnland.
- > **Amsterdam-Amstelland:** Ligt alleen voor wat betreft de omgeving van Aalsmeer in Rijnland.
- > **Haaglanden:** Ligt alleen voor wat betreft de omgeving van Wassenaar in Rijnland.

Regionale directies Rijkswaterstaat

Rijkswaterstaat is de uitvoeringsorganisatie van het ministerie van Infrastructuur en Milieu. Rijkswaterstaat beheert de Rijkswateren en de rijks(vaar)wegen. Rijnland heeft te maken met drie regionale diensten:

- > **Rijkswaterstaat, West-Nederland Noord:** Beheerder Noordzeekanaal, waar Rijnland met de gemalen Spaarndam en Halfweg water op uitmaalt.
- > **Rijkswaterstaat, West-Nederland Zuid:** Beheerder Hollandse IJssel, waar Rijnland met het gemaal Gouda water op uitmaalt. Deze dienst bedient ook de stormstuw bij Krimpen aan den IJssel.
- > **Rijkswaterstaat, zee en delta dienst Noordzee:** Beheerder van de Noordzee, waar Rijnland met het gemaal Katwijk water op uitmaalt.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTEN
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

De minister van Infrastructuur en Milieu is eindverantwoordelijk voor de afstemming van de waterstaatkundige maatregelen. Bij een landelijke crisis neemt hij deel aan de Ministeriële Commissie Crisisbeheersing (MCCB), onder voorzitterschap van de minister van Veiligheid en Justitie of Algemene Zaken.

De Directeur-Generaal Rijkswaterstaat is binnen Infrastructuur en Milieu portefeuillehouder voor crisisbeheersing. Hij neemt bij een landelijke crisis deel aan de interdepartementale crisisbeheersing van de waterkolom en kan in voorkomende gevallen – als internationale verplichtingen of bovenregionale belangen dat noodzakelijk maken – aanwijzingen geven aan onder andere de waterschappen.

Landelijke Commissie Waterverdeling (LCW)

De Landelijke Commissie Waterverdeling maakt bij watertekorten een verdeling van het beschikbare rijkswater onder sectoren die daarvan afhankelijk zijn. Voorbeelden van deze sectoren zijn de land- en tuinbouw, de scheepvaart en natuurbeheer. De LCW bestaat uit vertegenwoordigers van het ministerie van Infrastructuur en Milieu, de Unie van Waterschappen en het Interprovinciaal Overleg.

De LCW heeft formeel geen besluitvormende rol, maar geeft advies aan de Directeur-Generaal van Rijkswaterstaat. Deze besluit bij beperkte watertekorten of hij de adviezen overneemt en uitvoert. Als de situatie kritischer wordt kan de besluitvorming worden neergelegd bij de staatssecretaris.

Landelijke Coördinatiecommissie Overstromingsdreiging (LCO)

De Landelijke Coördinatiecommissie Overstromingsdreiging speelt een sleutelrol bij de bovenregionale informatievoorziening. De LCO is er om bij de komst van een extreme rivierafvoer of storm (kustdreiging), waarbij mogelijk overstromingen gaan optreden, vroegtijdig te informeren met behulp van een landelijk waterbeeld. Dit beeld bevat een dreigingsanalyse, een weerbeeld, een waterbeeld en een indicatie van mogelijke aanvullende waterhuishoudkundige maatregelen om schade en slachtoffers te beperken. In de LCO werken de waterschappen, Rijkswaterstaat en het KNMI samen.

Overige instanties

In het schema staan nog een aantal andere instanties, waar Rijnland geen direct contact mee heeft. Wel is het wenselijk de taken van deze partijen te kennen om te begrijpen hoe de landelijke besluitvorming werkt.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTEN
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

Nationaal Crisiscentrum (NCC)

Mochten personeel en materieel in de provincie niet toereikend zijn om de veiligheid te garanderen, dan coördineert het Nationaal CrisisCentrum de bijstandsverlening.

De minister van Veiligheid en Justitie is verantwoordelijk voor de afstemming van de orde- en veiligheidsmaatregelen op centraal niveau. Het NCC speelt bij de uitvoering van deze verantwoordelijkheid een centrale rol. Hierin is voor de interdepartementale coördinatie van de communicatie ook het Nationaal Voorlichtingscentrum opgenomen.

Het NCC verzorgt de informatievoorziening tussen de verschillende bestuurslagen en, als er buitenlandse aspecten meespelen, voor de contacten met de ons omringende landen. Het NCC verleent tevens faciliteiten voor een goed functioneren van de beleidsteams en ambtenaren tijdens de opgeschaalde situatie. Afspraken over interdepartementale coördinatie en besluitvormingsstructuren zijn vastgelegd in het Nationaal Handboek Crisisbesluitvorming

Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum (LOCC)

Het Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum draagt zorg voor de landelijke coördinatie van de operationele inzet tijdens rampen, calamiteiten en grootschalige evenementen. Uit rapportages en ervaringen is gebleken dat het inrichten van een centraal punt voor brandweer, politie, geneeskundige hulpverlening en defensie noodzakelijk is, om de operationele inzet op landelijk niveau adequaat te laten plaatsvinden. Sleutelwoorden hierbij: informatievoorziening en advisering. Op deze manier biedt het ministerie van Veiligheid en Justitie de kans de bovenregionale inzet van mensen en middelen bij grootschalige evenementen en rampen efficiënt en effectief te laten verlopen. Het LOCC is namens het ministerie van Veiligheid en Justitie het landelijk aanspreekpunt hiervoor.

**Departementaal Coördinatiecentrum
Crisisbeheersing (DCC)**

Het Departementaal Coördinatiecentrum Crisisbeheersing van het ministerie van Infrastructuur en Milieu coördineert tijdens een (dreigende) crisis de informatievoorziening binnen het ministerie op het gebied van Infrastructuur en Milieu. Tijdens een crisis is het DCC onder meer verantwoordelijk voor het crisisbeheersingsproces.

CALAMITEITENPLAN

- 1 | HET CALAMITEITENPLAN
- 2 | ONZE ORGANISATIE
- 3 | WETTELIJK KADER
- 4 | RISICOPROFIEL & BESTRIJDINGS-BEHOEFTTE
- 5 | ORGANISATIE CALAMITEITEN-ORGANISATIE
- 6 | VOORWAARDENSCHEPPENDE PROCESSEN
- 7 | CRISISCOMMUNICATIE
- 8 | NAZORG
- 9 | NETWERKPARTNERS
- 10 | KWALITEITSBORING

BIJLAGEN

SUPPLEMENTEN

CRISIS-
COMMUNICATIE

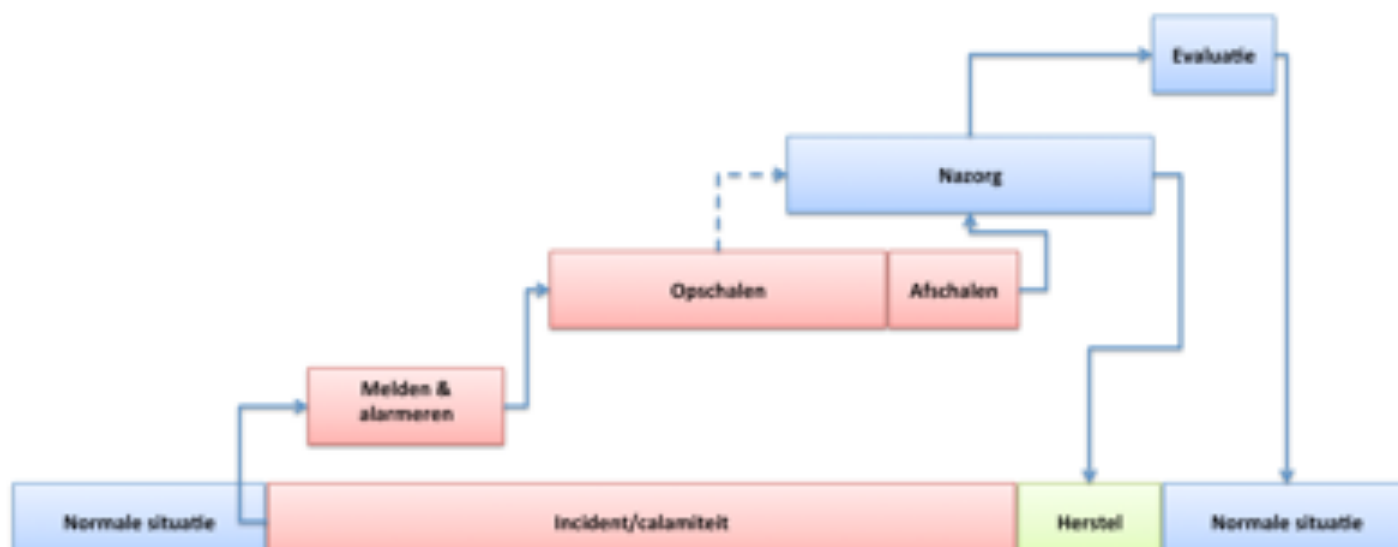
OTO

✕ [Werkwijze](#)

1 INLEIDING

Dit supplement beschrijft de werkwijze van de calamiteitenorganisatie bij calamiteitenbestrijding aan de hand van de processtappen in onderstaand schema. Medewerkers van Rijnland dienen dit supplement altijd in combinatie met het Calamiteitenplan, het relevante Calamiteitenbestrijdingsplan en het supplement Crisiscommunicatie te gebruiken.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE ✕

- 1 INLEIDING
- 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING
- 3 MELDEN EN ALARMEREN
- 4 OPSCHALING
- 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
- 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE 📢

NOODMIDDELEN 🏠

FACILITAIRE ZAKEN 📁

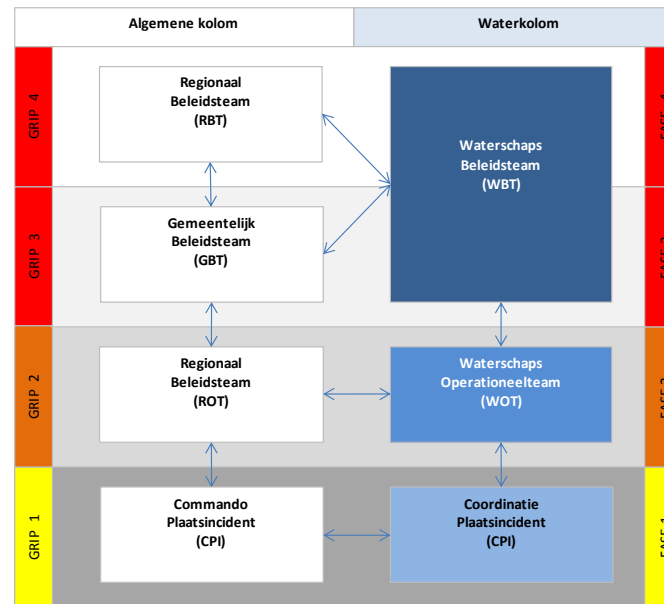
OTO 🔄

PERSONELE ZAKEN 👤

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING

2.1 Structuur

De organisatiestructuur van de calamiteitenorganisatie van Rijnland is in onderstaande figuur opgenomen. In de linkerkant van het figuur is de organisatiestructuur van de veiligheidsregio weergegeven.

KLIK OM TE VERGROTEN

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

2.1.1 Overlegstructuur CPI/WOT/WBT

	Waar?	
CPI	Plaats incident of kantoor	Onder leiding van de CPI, die zorg draagt voor de samenstelling en frequentie. Afhankelijk van de calamiteit en coördinatiefase van bestrijding is dit op locatie of op het hoofdkantoor. Het overleg wordt gevoerd volgens beeld- , oordeels- en besluitvormingsmodel (zie bijlage) en door ICO vastgelegd in LCMS.
WOT	WOT-ruimte	Onder leiding van de OL, die zorgt draagt voor de samenstelling, frequentie, voorbereiding en afstemming met CPI en WBT en indien van toepassing met netwerkpartner. Het overleg wordt gevoerd volgens een standaard agenda (zie bijlage 2) en door ICO vastgelegd in LCMS.
WBT	D&H-zaal	Onder leiding van de DvD, die zorgt draagt voor de samenstelling, frequentie, voorbereiding en afstemming met WOT indien van toepassing met netwerkpartner. Het overleg wordt gevoerd volgens beeld- , oordeels- en besluitvormingsmodel (zie bijlage) en door ICO vastgelegd in LCMS.

2.1.2 Afstemming met netwerkpartners en afvaardigen liaisons

Afstemming met netwerkpartners gebeurt door liaisons af te vaardigen en niet door het 'openstellen' van de eigen systemen. Belangrijkste reden hiervoor is dat het voor netwerkpartners lastig is om alle informatie te kunnen duiden. Als er een afstemmingsverzoek door de netwerk-

partner wordt gedaan, dan besluit de operationeel leidinggevende van het waterschap wie deze liason is. Afhankelijk van de inhoud van het afstemmingsverzoek, kan besloten worden direct een vakinhoudelijk adviseur mee te nemen.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

- 1 INLEIDING
- 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING
- 3 MELDEN EN ALARMEREN
- 4 OPSCHALING
- 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
- 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

2.2 Functionarissen

In de volgende tabel is opgenomen welke functionarissen er zijn en de belangrijkste taken en verantwoordelijkheden (zie bijlage en document mandaten). De rollen, taken en verantwoordelijkheden van functionarissen van het CAT zijn te vinden in het supplement crisiscommunicatie.

Afk.		Belangrijkste taken en verantwoordelijkheden
CMI	Coördinator meldingen- en incidenten	> Beoordeling melding en toewijzing spoedeisende meldingen > Voorleggen opschalingsvraagstuk aan CPI > Alarmering en opstarten LCMS in overleg met ICO en CPI > Validatie incidentmeldingen tijdens opschaling i.s.m. ICOcpi in coördinatiefase 1 en de CM in coördinatiefase 2 > Afstemming met KCT/coördinator berichtencentrum over binnenkomende meldingen
CPI	Coördinator plaats incident	> Geeft leiding aan en coördineert de uitvoering in het veld (reguliere organisatie). > Kan plaatsnemen in het CoPI van de VR. > Maakt (bij een langer durende calamiteit, indien dit voorzien wordt) tijdig een rooster voor de opvolgende CPI's. > Draagt zorg voor een correcte overdracht naar de opvolgende CPI (niet alleen via LCMS). > Is belast met de opschaling naar coördinatiefase 1 na overleg met de CMI. > Adviseert de OL met betrekking tot de opschaling naar coördinatiefase 2. > Is belast met de afschaling naar coördinatiefase 0.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

ICO

Informatiecoördinator

- > *ICOcpi voor CPI (operationeel)*
- > *ICOWot voor het WOT (tactisch)*
- > *ICOWbt voor het WBT (strategisch)*

- > Verantwoordelijk voor het informatiemanagement (hoofdstuk 6) in afstemming met de operationeel leidinggevende
- > In coördinatiefase 1 is ICOcpi verantwoordelijk voor het informatiemanagement en het in stand houden van een actueel waterbeeld in LCMS
- > In coördinatiefase 2 is ICOWot verantwoordelijk voor het informatiemanagement en het in stand houden van een actueel waterbeeld in LCMS
- > In coördinatiefase 3/4 is ICOWot verantwoordelijk voor het informatiemanagement en het in stand houden van een actueel waterbeeld in LCMS. De ICOWot kan deel nemen aan het WBT. Als het informatiemanagement rondom de calamiteit te veel tijd en aandacht vraagt wordt een andere ICO aan het WBT toegevoegd.
- > ICO wot bereidt het WOT voor samen met de OL en de OA.
- > Het proactief en reactief ondersteunen van gebruikers LCMS door uitleg en monitoring en sturing juist gebruik LCMS en netcentrisch werken.
- > Informatie vanuit de verschillende tabbladen geschikt maken voor het algemene tabblad ten behoeve van het gedeelde waterbeeld. Filteren van informatie mede op basis van de 4P's (Pers, Politiek, Publiek en (eigen) Personeel).
- > Ondersteunt door de OA het vullen van het LCMS.
- > Het presenteren van het waterbeeld op verzoek van de OL.
- > Adviseert het WBT, WOT of CPI over de informatielijnen.
- > De Ico's hebben tijdens de warme fase regelmatig contact met hun Ico collega's op de andere niveaus binnen de calamiteitenorganisatie. Indien nodig zoeken zij contact en stemmen af met de Ico en IM van de VR/gemeente.
- > Maakt (bij een langer durende calamiteit, indien dit voorzien wordt) tijdig een rooster voor de opvolgende Ico's.
- > Draagt zorg voor een correcte overdracht naar de opvolgende Ico (niet alleen via LCMS).

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

OL	Operationeel Leider <i>Voorzitter WOT</i>	> Is voorzitter van het WOT. > Informeren Dvd en Dijkgraaf over stand van zaken gedurende coördinatiefase 2 > Adviseert het WBT. > Is belast met het nemen van tactische besluiten (na overleg met het WOT). > Bereidt in samenwerking met de lco en de OA het WOT voor. > Is verantwoordelijk voor de bezetting en aflossing van het WOT. > Maakt (bij een langer durende calamiteit, indien dit voorzien wordt) tijdig een rooster voor de opvolgende OL's. > Draagt zorg voor een correcte overdracht naar de opvolgende OL (niet alleen via LCMS). > Is belast met de opschaling naar coördinatiefase 2 na overleg met de Coördinator Plaats Incident. > Adviseert de DvD met betrekking tot de opschaling naar coördinatiefase 3 en 4. > Is belast met de opschaling naar coördinatiefase 3 en 4 na overleg met de Directeur van Dienst. > Is belast met de afschaling naar coördinatiefase 1 in overleg met de Coördinator Plaats Incident.
OA	Operationeel Assistent <i>Lid WOT</i>	> Is lid van het WOT. > Bereidt het WOT voor samen met de OL en de lco. > Nodigt deelnemers WOT uit voor vergadering. > Houdt de statusborden bij en vat de inhoud samen (ook na elke BOB-fase). > Ondersteunt de lco met het plaatsen van de acties in het LCMS. > Ondersteunt de OL bij het uitzetten van acties voor zover deze niet in de WOT aan een deelnemer zijn toebedeeld. > Maakt (initieel) een overzicht van de betrokken partijen. > Legt op verzoek van de OL contact met partnerorganisaties. > Maakt (bij een langer durende calamiteit, indien dit voorzien wordt) tijdig een rooster voor de opvolgende OA's. > Draagt zorg voor een correcte overdracht naar de opvolgende OA (niet alleen via LCMS).

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

CC	Coördinator Communicatie <i>Lid WOT</i>	> Adviseert en informeert het WOT over de operationele en tactische aspecten van de communicatieaanpak op basis van de omgevingsanalyse. > Het (pro)actief halen en brengen van informatie tijdens de overleggen. > Informeert het hoofd CAT over de besluiten om zo gezamenlijk de inzet van het CAT te bepalen. > Stemt af met de woordvoerder van Rijnland en de communicatieadviseur in het WBT. > Stemt af met communicatieverantwoordelijken van de bij de calamiteit betrokken partijen. > In fase 1 is stemmen de CC en de CPI onderling af. > In fase 2, 3 en 4 is de CC onderdeel van 'de driehoek' CM, CS en CC (tactisch), die onderling afstemmen t.b.v. het WOT. > Draagt zorg voor een correcte overdracht naar de opvolgende C (niet alleen via LCMS).
-----------	---	--

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

CM

Coördinator
maatregelen
Lid WOT

- > Maakt een analyse van de (beschikbare en gewenste) middelen.
- > Is lid van het WOT.
- > Adviseert de Operationeel Leider vanaf fase 2.
- > Stuurt een WAT aan.
- > Bepaalt, op basis van de scenario's en deelscenario's van de CS, de benodigde middelen en stemt dit met de CS en de CC (tactisch) in het vooroverleg af. Samen met de CS en CC (tactisch) adviseert de CM de OL hierover integraal in het WOT ten behoeve van de besluitvorming door de OL.
- > Draagt zorg voor dat het operationele team (CPI en lco) over de relevante informatie beschikken om de maatregelen (en middelen inzet) kunnen uitvoeren.
- > Vanaf fase 2 stuurt de CM, namens de OL, de CPI('s) aan en coördineert hij, bij inzet van meerdere CPI's, de uitvoering van de maatregelen.
- > In fase 1 is de CM onderdeel van de driehoek CM, CS en CC (tactisch) die, indien nodig, door de CPI kan worden geraadpleegd.
- > Maakt (bij een langer durende calamiteit, indien dit voorzien wordt) tijdig een rooster voor de opvolgende CM's.
- > Draagt zorg voor een correcte overdracht naar de opvolgende CM (niet alleen via LCMS).

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

CS	Coördinator Scenario's <i>Lid WOT</i>	> Maakt scenario's over de mogelijke ontwikkelingen van gebeurtenissen of samenhang van gebeurtenissen. > Is lid van het WOT. > Adviseert de Operationeel Leider vanaf fase 2. > Stuurt een WAT aan. > Stemt de scenario's met de CM en de CC (tactisch) in het vooroverleg af. Samen met de CM en CC (tactisch) adviseert de CS de OL hierover integraal in het WOT ten behoeve van de besluitvorming door de OL. > In fase 1 is de CS onderdeel van de driehoek CM, CS en CC (tactisch) die, indien nodig, door de CPI kan worden geraadpleegd. > Maakt (bij een langer durende calamiteit, indien dit voorzien wordt) tijdig een rooster voor de opvolgende CS's. > Draagt zorg voor een correcte overdracht naar de opvolgende CS (niet alleen via LCMS).
DVD	Directeur van Dienst 'Technisch' voorzitter <i>WBT</i>	> Is technisch voorzitter van het WBT. > Adviseert de Dijkgraaf (Hoogheemraad). > Is verantwoordelijk voor de bezetting en aflossing van het WBT. > Maakt (bij een langer durende calamiteit, indien dit voorzien wordt) tijdig een rooster voor de opvolgende DvD's. > Is belast met de opschaling naar coördinatiefase 3 en 4 na overleg met de Dijkgraaf (Hoogheemraad). > Is belast met de afschaling naar coördinatiefase 2 en 3 in overleg met de Operationeel Leider.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

HH	Hoogheemraad (schap?) <i>Lid WBT</i>	> Eindverantwoordelijk voor de calamiteitenorganisatie in afwezigheid van de Dijkgraaf. > Is lid van het WBT. > Laat zich adviseren door het WBT over de bestrijding van de calamiteit en neemt besluiten op strategisch niveau. > Is woordvoerder van Rijnland en in die rol 'boegbeeld' en 'Burgervader'. > Draagt zorg voor tijdige aflossing door de Dijkgraaf dan wel een Hoogheemraad. > Kan als 'bestuurlijk liaison' zitting nemen in het (Regionaal) Beleidsteam van de VR.
DGF	Dijkgraaf <i>Lid WBT</i>	> Eindverantwoordelijk voor de calamiteitenbestrijding > Is lid van het WBT. > Laat zich adviseren door het WBT over de bestrijding van de calamiteit en neemt besluiten op strategisch niveau. > Is woordvoerder van Rijnland en in die rol 'boegbeeld' en 'Burgervader'. > Draagt zorg voor tijdige aflossing door een Hoogheemraad. > Kan als 'bestuurlijk liaison' zitting nemen in het (Regionaal) Beleidsteam van de VR.
CNZ	Coördinator Nazorg	Verantwoordelijk voor de nazorgactiviteiten na afschaling gericht op het herstel naar de normale situatie. Dit wordt vastgelegd in een rapportage welk wordt toegevoegd aan het evaluatierapport
Evaluator		Verantwoordelijk voor het opstellen van het evaluatierapport

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

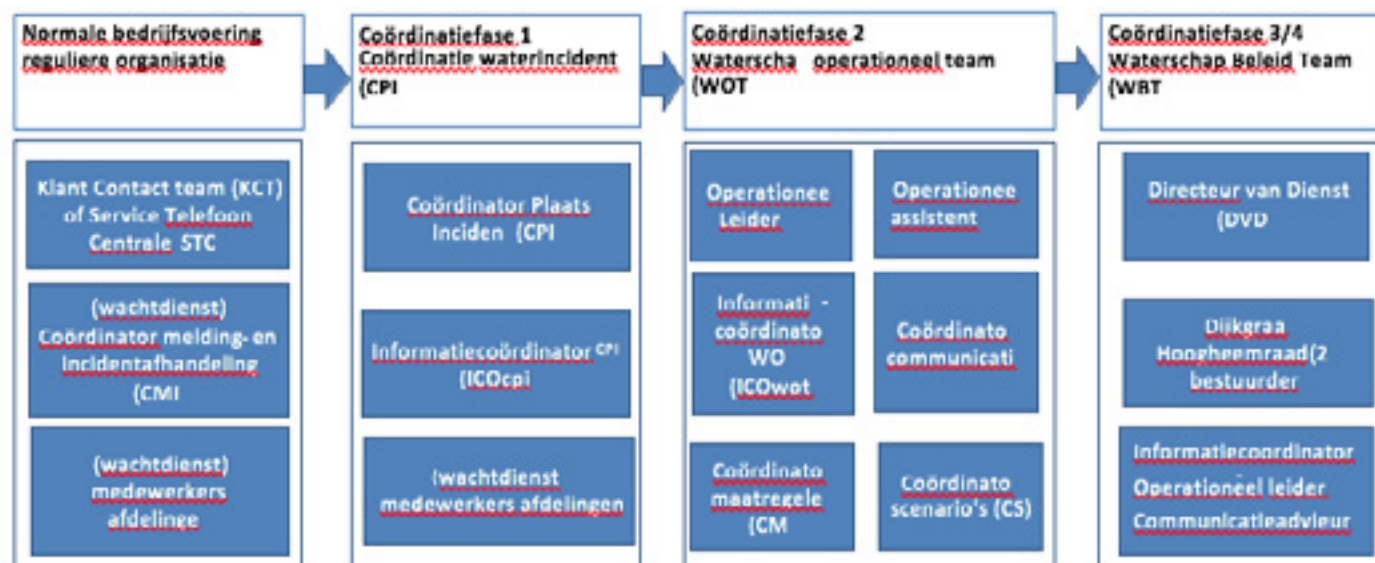

2.3 Fasering

De fasering van het waterschap is vergelijkbaar met de GRIP (gecoördineerde regionale incidentbestrijdings-procedure) fasering van de veiligheidsregio (brandweer, politie, GHOR en gemeentes). Een deel van de opschalingen loopt gelijk aan elkaar. Maar het komt voor dat de coördinatiefase van opschaling (nog) niet gelijk is aan elkaar. De calamiteitenorganisatie bekijkt per calamiteit en bestrijdingsvraagstuk in hoeverre de opschaling (in de tijd) gelijk verloopt.

In onderstaand schema is de organisatiestructuur nader uitgewerkt aan de hand van de fasering.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

- 1 INLEIDING
- 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING
- 3 MELDEN EN ALARMEREN
- 4 OPSCHALING
- 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
- 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

Tijdens opschaling kunnen er één of meerdere actieteams dan wel veldteams aan het werk zijn. Deze zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Actieteams	
Coördinatie Waterincident	Onder leiding van de CPI en bestaat verder uit de ICOcpi en betrokken (wachtdienst)medewerkers. Bij calamiteiten waar op meerdere locaties incidenten zijn, kunnen meerdere CPI's actief zijn. De Coördinator Maatregelen verzorgt dan de aansturing.
Waterschapsactieteam	Onder aansturing van CS of CM, afhankelijk van de coördinatiefase van de calamiteitenbestrijding. Bestaat uit meerdere vakspecialisten uit de reguliere organisatie, die afhankelijk van de aard van de calamiteit en de coördinatiefase van bestrijding zijn gevraagd deel te nemen.
Communicatie actieteam (CAT)	Zie <u>supplement Crisiscommunicatie</u>

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

- 1 INLEIDING
- 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING
- 3 MELDEN EN ALARMEREN
- 4 OPSCHALING
- 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
- 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

3 MELDEN EN ALARMEREN

3.1 Melden

3.1.1 Incidentmeldingen bij de reguliere organisatie

Een incidentmelding is een melding van een voorval gedaan door een burger, bedrijf, andere overheidsdienst of collega, waarvoor Rijnland – gezien haar taken verantwoordelijk – is voor het oplossen ervan.

Rijnland is **24/7** bereikbaar voor incidentmeldingen.

Tijdens kantoortijd (ma – vr van 08:00-17:00) komt de melding binnen bij het klantcontactteam en wordt doorgegeven aan de CMI van dienst. De CMI beoordeelt de melding en wijst de melding toe aan de juiste afdeling.

Buiten kantoortijd komt de melding binnen bij de Service Telefoon Centrale en wordt direct doorgegeven aan de wachtdienst CMI. Na beoordeling door de CMI wordt de melding, indien nodig, toegewezen aan een wachtdienst. In de volgende schema's is uitgewerkt welke afdelingen en wachtdiensten dit zijn.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

- 1 INLEIDING
- 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING
- 3 MELDEN EN ALARMEREN
- 4 OPSCHALING
- 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
- 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

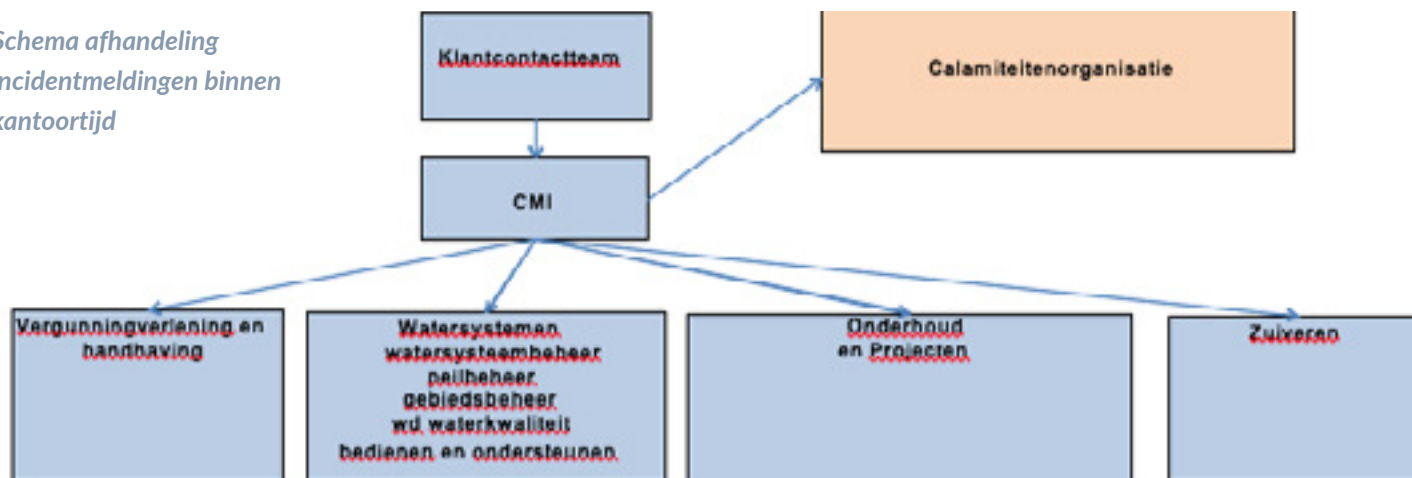

PERSONELE ZAKEN

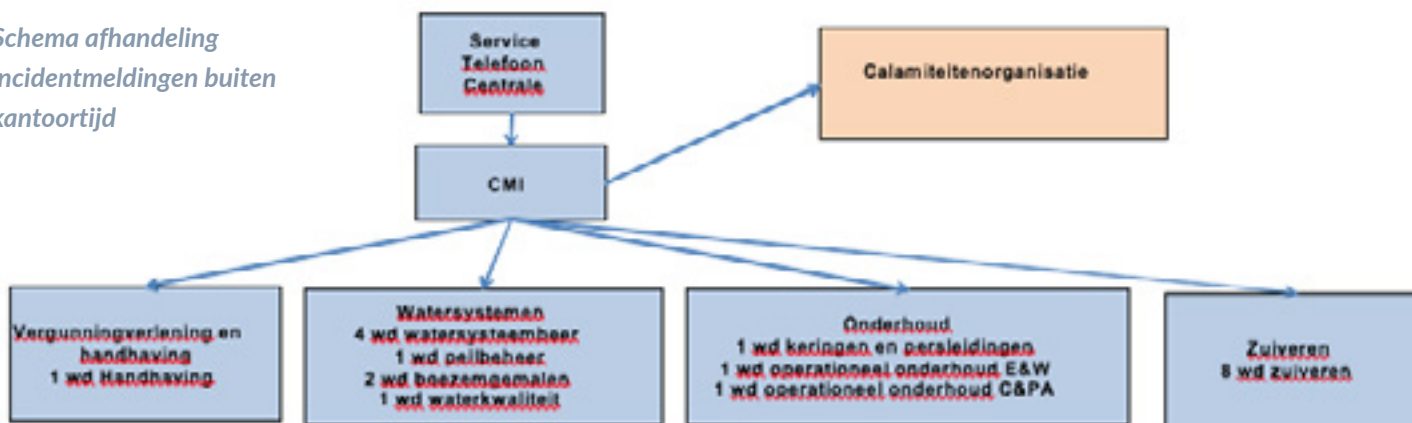

Schema afhandeling
incidentmeldingen binnen
kantoortijd

Schema afhandeling
incidentmeldingen buiten
kantoortijd

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

- 1 INLEIDING
- 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING
- 3 MELDEN EN ALARMEREN
- 4 OPSCHALING
- 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
- 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

In de volgende tabel is beschreven welke meldingen door welke afdeling dan wel wachtdienst worden behandeld.

Afdeling of wachtdienst	Incidentmeldingen
Vergunningverlening en handhaving	Meldingen waarbij er (mogelijk) handhavend moet worden opgetreden tegen een veroorzaker
Watersystemen watersysteembeheer	Meldingen over het watersysteem, keringen
Watersystemen peilbeheer	Meldingen over het centrale peilbeheer in boezem en polders
Watersystemen gebiedsbeheer	Meldingen over het watersysteem, waarbij er een relatie is met netwerkpartners
Wachtdienst waterkwaliteit	Meldingen over waterkwaliteit als gevolg van lozingen, voorvallen of activiteiten
Watersystemen bedienen en ondersteunen	Meldingen over sluisbediening, groen- en kustbeheer en beheer vaarwegen
Onderhoud en projecten	Meldingen bij uitvoering (projectmatig) onderhoud en nieuwbouw
Onderhoud wachtdienst persleidingen en keringen	Meldingen over persleidingbreuken en acute problemen met dijken
Onderhoud operationeel onderhoud E&W	Storingswachtdienst voor elektrotechnische en werktuigbouwkundige zaken
Onderhoud Operationeel onderhoud C&PA	Meldingen over besturingsproblemen bij installaties die direct moeten worden opgelost
Zuiveren	Meldingen over het functioneren van awzi's, afvalwatertransportleidingen en rioolgemalen

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

- 1 INLEIDING
- 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING
- 3 MELDEN EN ALARMEREN
- 4 OPSCHALING
- 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
- 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

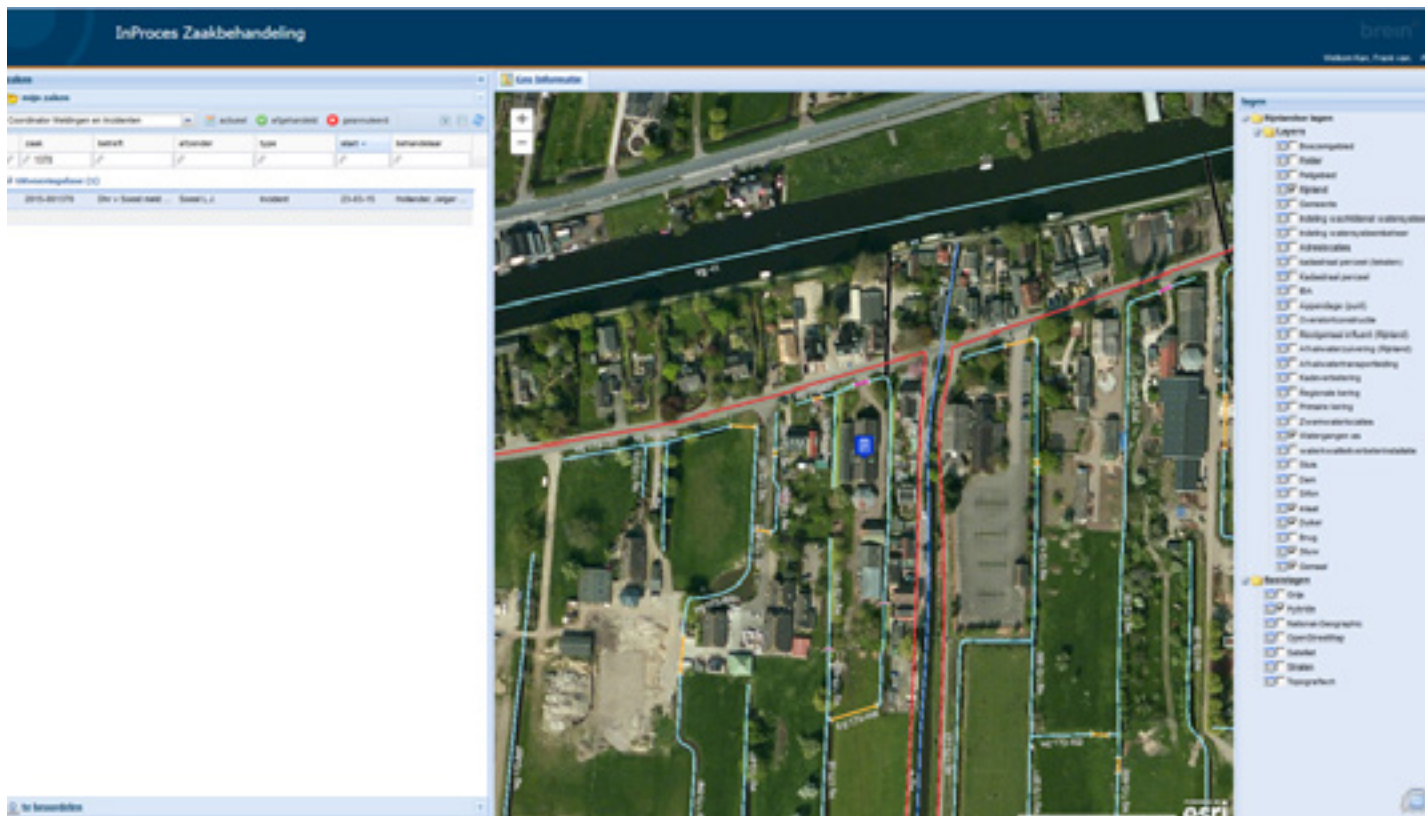
PERSONELE ZAKEN

3.1.2 Registratie en afhandeling incidentmeldingen

De afhandeling van incidentmeldingen wordt vastgelegd in het zaakprogramma InProces. Het klantcontactteam registreert, de CMI beoordeelt en zet de melding door en de behandelaar legt de afhandeling vast. Ten tijde van een calamiteit worden de individuele incidentmeldingen ook in InProces vastgelegd.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

- 1 INLEIDING
- 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING
- 3 MELDEN EN ALARMEREN
- 4 OPSCHALING
- 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
- 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

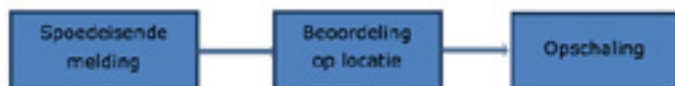

PERSONELE ZAKEN

3.1.2 Spoedeisende incidentmeldingen

Spoedeisende melding

Een spoedeisende melding is een melding van een buitengewoon voorval, waarbij de (mogelijk) nadelige effecten zodanig kunnen zijn, dat met spoed ingrijpende maatregelen nodig zijn. De situatie moet **met spoed op locatie beoordeeld worden door of namens de CMI**, om vast te stellen of de nadelige effecten zich daadwerkelijk voordoen en of met spoed ingrijpende bestrijdingsmaatregelen en opschaling nodig zijn. Weersomstandigheden, locatie-specifieke omstandigheden, het tijdstip van binnenkomst of het gebrek aan gevalideerde informatie verhogen de mate van spoed. In InProces zijn informatiebladen opgenomen per categorie melding. Hierin staat aangegeven wat als spoedeisend kan worden beoordeeld. Bij twijfel wordt de melding altijd als spoedeisend behandeld.

Werkwijze bij spoedeisende melding

Het klantcontactteam neemt bij spoedeisende meldingen direct contact op met de CMI van dienst. De CMI neemt contact op met de melder om de informatie te verifiëren. De medewerker van het klantcontactteam rond zo snel mogelijk de registratie af in InProces. Als de CMI de melding nog steeds als spoedeisend beoordeeld, zorgt hij ervoor dat er met spoed een medewerker ter plaatse gaat

om de situatie op locatie te beoordelen. Uit de beoordeling op locatie wordt duidelijk of er maatregelen genomen moeten worden. Als deze maatregelen met spoed genomen moeten worden en ingrijpend zijn, komt opschaling van de situatie in beeld. In bijlage 1 is een gedetailleerd processchema opgenomen

Spoedeisende ingrijpende bestrijdingsmaatregelen

Een maatregel is ingrijpend als:

- > de maatregel niet binnen het kader van de normale bedrijfsvoering is uit te voeren. Meerdere medewerkers moeten hun dagelijks werk laten liggen. De uitvoering van de maatregelen en de inzet van medewerkers moet buiten kantoortijd doorgang vinden.
- > de financiële gevolgen van de maatregelen voor Rijnland, dan wel een veroorzaker, aanzienlijk zijn.
- > de overlast voor burgers en/of bedrijven, die optreedt bij het uitvoeren de maatregelen, aanzienlijk is en van langere duur is.

Bij twijfel de maatregel altijd als ingrijpend beoordelen.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

3.2 Alarmeren

In onderstaande tabel toont het alarmeringsproces als mede de respons- en opkomsttijd.

Opschaling	Alarmering		
Reguliere bedrijfsvoering	Oproep CMI door KCT of STC	> CMI > (wachtdienst) medewerkers	> Onder kantoortijd en buiten kantoortijd 15 minuten responstijd > CMI informeert CPI bij meldingen die mogelijk tot opschaling leiden
Regulier > Coördinatiefase 1 CMI > CPI	Oproep CPI door CMI	> CPI > ICOcpi > Informeren OL en CC	> 15 minuten responstijd > 60 minuten opkomsttijd

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

Opschaling	Alarmering		
Coördinatiefase 1 > Coördinatiefase 2 CPI > OL	Oproep OL door CPI en Wacht- diensten door CMI of ICOWot (afstemmen!) Wachtdienst Facilitair als eerste alarmeren!	Oproep WOT > OL > ICOWot > OA > CM > CS > CC > Informeren DvD	> 15 minuten responstijd > 60 minuten opkomsttijd
Coördinatiefase 2 > Coördinatiefase 3 en 4 OL > DvD	Oproep DvD en WBT door ICOWot	> DvD > WBT > Dijkgraaf (bestuurder) > Hoogheemraad (2 ^e bestuurder) > ICOWbt > OL > CC	> 15 minuten responstijd > 60 minuten opkomsttijd

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

4 OPSCHALING

4.1 Algemene opschalingscriteria

Bij opschaling is primair de vraag of er een verhoogde mate van coördinatie, zo nodig op locatie, noodzakelijk is. Steeds opnieuw wordt de opschalingsvraag voorgelegd aan de operationeel leidinggevende van de volgende coördinatiefase. Deze besluit zo nodig, op basis van een advies, tot opschaling.

Coördinatiefase 1: *brongebied*

Coördinatiefase 1 is gereserveerd voor incidenten met een beperkte impact op de omgeving, maar er moet een inspanning worden verricht die de reguliere bedrijfsvoering overstijgt. Coördinatiefase 1 kan ook afgekondigd worden vanwege het tijdstip ('s avonds of in het weekeinde) en/of complexiteit en/of als er ter plaatse afstemming met de veiligheidspartners noodzakelijk is.

Coördinatiefase 2:

bron- en/of effectgebied

Coördinatiefase 2 is gereserveerd voor incidenten met een relatief grote impact op de omgeving. Er is sprake van mogelijke bedreiging of aantasting van de functionele werking van waterstaatswerken en/of mogelijke potentiële conflicten in de interne samenwerking. Andere kenmerken zijn: schaarste, inzet personen en/of materieel en dergelijke. Er is een noodzaak aan interne operationele coördinatie over de verschillende afdelingen heen en/of tussen de operationele teams van andere instanties.

Coördinatiefase 3:

politiek bestuurlijk binnen eigen beheergebied

Coördinatiefase 3 is voor gebeurtenissen met (zeer) grote impact op de omgeving, met mogelijk bedreiging voor mens en milieu. Bestuurlijke coördinatie is noodzakelijk. Kenmerk is dat de gebeurtenis zich beperkt tot één gemeente en de waterbeheerder zelfstandig het incident kan bestrijden. Andere kenmerken zijn: mogelijke bestuurlijke conflicten in de samenwerking met externe partners, mogelijke grote financiële en/of juridische consequenties.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

- 1 INLEIDING
- 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING
- 3 MELDEN EN ALARMEREN
- 4 OPSCHALING
- 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
- 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

Coördinatiefase 4:

politiek bestuurlijk buiten het eigen beheergebied

Coördinatiefase 4 is bedoeld voor gemeentegrens- en/of beheergebiedoverschrijdende calamiteiten waarbij bestuurlijke afstemming/coördinatie met de veiligheidsregio('s) en/of collegawaterbeheerders noodzakelijk is. Voor dit type gebeurtenissen is het wenselijk dat waterbeheerders afspraken maken over de onderlinge afstemming/vertegenwoordiging in de veiligheidsregio's, zoals in dijkkring 14 bij overstromingen vanuit zee en de rivieren. In deze fase verandert de interne coördinatiestructuur niet meer (de waterbeheerder is immers al tot het hoogste niveau opgeschaald), maar ligt de nadruk vooral op de externe (complexere) coördinatiebehoefte.

4.2 Vakinhoudelijke opschalingscriteria

De specifieke vakinhoudelijke opschalingscriteria beschreven in de calamiteitenbestrijdingsplannen:

- > CBP Primaire keringen
- > CBP Regionale keringen
- > CBP Wateroverlast
- > CBP Waterkwaliteit
- > CBP Afvalwater
- > CBP Droogte

Het kan zijn dat met spoed nader onderzoek moet worden gedaan om vast te stellen of een opschalingscriterium uit een CBP in beeld is. Bijvoorbeeld monsternamen en analyse bij waterkwaliteitsmeldingen of nader onderzoek aan een waterkering. Het is te overwegen om dan al op te schalen, omdat er al een verhoogde mate van coördinatie nodig is.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

4.3 Aanvullende opschalingscriteria

Aanvullend op de algemene en de vakinhoudelijke opschalingscriteria kunnen ook omgevings- of weersomstandigheden of andere zaken een verhoogde mate van coördinatie vragen, waardoor opschaling toch te overwegen is.

In de volgende niet uitputtende opsomming staan criteria of omstandigheden, die in overweging kunnen worden genomen:

- > Weersomstandigheden en weersverwachting
- > Seizoen (bijvoorbeeld: zwemwaterseizoen, vaarseizoen, vee in de wei)
- > Locatie-specifieke omstandigheden (bijvoorbeeld een zwemwaterlocatie)
- > Schade of overlast als gevolg van te nemen maatregelen
- > Financiële gevolgen en aansprakelijkheid
- > Toename van het aantal incidentmeldingen
- > Noodzakelijk afstemming met andere overheidsdiensten
- > Noodzakelijke afstemming met een veroorzaker (handhaving)
- > Bestuurlijke gevoeligheid/druk
- > Toenemende aandacht op sociale media of in de media

Gebruik op- en afschalen als een dynamisch geheel en schroom niet om dit toe te passen. Een duidelijke structuur in leiding & coördinatie is bij calamiteitenmanagement één van de belangrijkste onderdelen en de opschaling moet aansluiten bij de omvang en bestrijding van de calamiteit. Leg niet alleen vast dat je opschaaft maar ook wat de overwegingen zijn.

4.4 Bijzondere opschaling

Er zijn twee bijzondere opschalingen. Het zijn voorwaarschuwingen. Dit zijn de stormvloedwaarschuwing door Rijkswaterstaat (gaat naar de CPI van dienst) en de weerswaarschuwing door de meteorologische dienst (gaat naar het peilbeheer, CMI, CPI, CC). Op basis van deze alarmeringen wordt niet direct opgeschaald, maar het leidt wel tot een verhoogde waakzaamheid bij zowel de reguliere organisatie als de calamiteitenorganisatie.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

- 1 INLEIDING
- 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING
- 3 MELDEN EN ALARMEREN
- 4 OPSCHALING
- 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
- 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

5.1 Leiding en coördinatie

In onderstaande tabel is de alarmering per coördinatiefase weergegeven en hoe de verantwoordelijkheid voor leiding en coördinatie dan komt te liggen.

Opschaling	Leiding en coördinatie
Reguliere bedrijfsvoering	> Bij spoedeisende meldingen binnen kantoortijd neemt de kct medewerker direct telefonisch contact op met de CMI. > Buiten kantoortijd worden alleen spoedeisende meldingen behandeld. Het STC roept de wdCMI altijd op. > De CMI is verantwoordelijk voor de coördinatie rondom de afhandeling. Als de wachtdienst CMI niet door het STC bereikt wordt, dan roept het STC de CPI op. Daarna de OL. Van belang is dan de melding terug te leggen bij de CMI.
Coördinatiefase 1	De CPI besluit tot opschaling en neemt de coördinatie over van de CMI en wordt functioneel leidinggevende van de betrokken medewerkers > De ICOcpi neemt het beheer van LCMS Water over van de CMI > Informeren calamiteitenorganisatie door ICO en reguliere organisatie door CC

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

- 1 INLEIDING
- 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING
- 3 MELDEN EN ALARMEREN
- 4 OPSCHALING
- 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
- 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

Opschaling	Leiding en coördinatie
Coördinatiefase 2	De OL besluit tot opschaling en neemt de coördinatie over van de CPI en wordt functioneel leidinggevende van de betrokken medewerkers. > <i>Het WOT wordt in werking gesteld.</i> > <i>De ICOWot neemt het beheer van LCMS Water over van de ICOcpi</i> > <i>CPI blijven actief.</i> > <i>CPI informeert WOT ter aanvulling van het waterbeeld</i> > <i>KCT wordt indien nodig berichtencentrum.</i> > <i>CAT wordt zo nodig in werking gesteld</i> > <i>Informeren calamiteitenorganisatie door ICO en reguliere organisatie door CC</i>
Coördinatiefase 3 en 4	De DvD besluit tot opschaling en neemt de coördinatie over van de OL en wordt functioneel leidinggevende. > <i>Het WBT wordt in werking gesteld.</i> > <i>De ICOWot blijft verantwoordelijk voor het beheer van LCMS Water</i> > <i>WOT blijft actief.</i> > <i>OL vult in het WBT het waterbeeld aan en presenteert de bestuurlijke hulpvraag</i> > <i>CPI en WAT blijven actief. CPI informeert via CM het WOT</i> > <i>Berichtencentrum blijft indien ingesteld actief.</i> > <i>CAT wordt zo nodig in werking gesteld</i> > <i>Informeren calamiteitenorganisatie door ICO en reguliere organisatie door CC</i>

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

5.1.1 Samenloop van incidenten

Het is niet ondenkbaar dat in het verzorgingsgebied van Rijnland meerdere incidenten of calamiteiten tegelijkertijd plaatsvinden. Het is aan de Operationeel Leider of hij bij een samenloop van incidenten of calamiteiten deze in een enkelvoudige of een meervoudige calamiteitenorganisatie wil afhandelen. Bij een meervoudige calamiteitenorganisatie dient rekening te worden gehouden dat incidenten of calamiteiten elkaar wederzijds kunnen beïnvloeden als het gaat om scenario, maatregelen of crisiscommunicatie. Alle betrokken medewerkers nemen dit mee in hun activiteiten. Voor de betrokken ICO's geldt dat zij elkaar wederzijds actief informeren.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

5.2 Informatiemanagement en het gedeelde waterbeeld

5.2.1 Algemeen

De calamiteitenorganisatie heeft een netcentrische werkwijze. De netcentrische werkwijze betreft het informatiemanagementproces van de calamiteitenorganisatie, die tot en met coördinatiefase 4 optimaal moet functioneren. Het gedeelde waterbeeld moet zo actueel, helder en

gevalideerd mogelijk zijn om het beeld-, oordeels- en besluitvormingsproces goed te doen verlopen. Het ondersteunende systeem wat daarbij wordt gebruikt is LCMS Water. Tot aan het opstarten van LCMS wordt InProces hiervoor gebruikt.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

- 1 INLEIDING
- 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING
- 3 MELDEN EN ALARMEREN
- 4 OPSCHALING
- 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
- 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

5.2.2 Verantwoordelijkheid en regie informatiemanagement

De **informatiecoördinatoren** zijn verantwoordelijk voor de regie op het informatiemanagement. Zij voeren regie op: proces en snelheid, compleetheid en juistheid (validatie bron en informatie). De **operationeel leiding-gevende** heeft met de ICO een gedeelde zorg wat betreft een goed verloop van het informatiemanagement. De **overige functionarissen** vullen de gegevens over incident/hulpmiddelen/prognose en aanpak/risico's/getroffen maatregelen.

- > Voorafgaand aan de opschaling is de CMI verantwoordelijk voor het waterbeeld in InProces.
- > In coördinatiefase 1 is ICOcpi verantwoordelijk voor het informatiemanagement en het in stand houden van een actueel waterbeeld in LCMS.
- > In coördinatiefase 2 is ICOwot verantwoordelijk voor het informatiemanagement en het in stand houden van een actueel waterbeeld in LCMS.

- > In coördinatiefase 3/4 is ICOwot verantwoordelijk voor het informatiemanagement en het in stand houden van een actueel waterbeeld in LCMS. De ICOwot neemt deel aan het WBT. Als het informatiemanagement rondom de calamiteit te veel tijd en aandacht vraagt wordt een andere ICO aan het WBT toegevoegd.

Verwerkingstijden gegevens (min.):	Informer gegevens	Actualiseren totaal beeld
Teams (CPI, WOT en WBT)	15	30
Relevante netwerkpartners	15	30

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

5.2.3 LCMS en het gedeelde waterbeeld

De regievoerend ICO is eindverantwoordelijk voor het gedeelde waterbeeld in LCMS. Het vullen en valideren van specifieke informatie is de verantwoordelijkheid van diverse ingezette functionarissen. Zij vullen die informatie in bepaalde tabbladen in LCMS. In de hierop volgende tabel is weergegeven welke functionaris voor welk tabblad verantwoordelijk is en wat daar in grote lijnen in wordt vastgelegd.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

Tabblad	Wie	Inhoud
Situatiebeeld Water	Regie-voerend ICO	Het tabblad geeft een samenvatting van de actuele stand van zaken. De regievoerend ICO stelt de informatie samen op basis van een selectie van informatieblokken uit de andere tabbladen.
Relevante netwerkpartners	Regievoerend ICO Coördinator maatregelen	Het geeft een overzicht van het plaats incident en de ingezette maatregelen en belangrijke locaties. Het geografische beeld wordt via de plotfunctie bijgehouden.
Meldingen	CMI Coördinator berichtencentrum	In dit tabblad worden de inkomende meldingen van burgers bedrijven en netwerkpartners vastgelegd.
Operationeel WAT	ICOcpi	In dit tabblad wordt de beeld-, oordeel- en besluitvorming van het CPI en de voortgang van activiteiten en maatregelen vastgelegd.
Tactisch WOT	ICOWot	In dit tabblad wordt de beeld-, oordeel- en besluitvorming in het WOT vastgelegd.
Strategisch WBT	ICOWot Of ICOWbt	In dit tabblad wordt de beeld-, oordeel- en besluitvorming in het WBT vastgelegd.
Scenario's/ Maatregelen	CS CM	In dit tabblad wordt de verschillende uitgewerkte scenario's en de daarbij behorende bestrijdingsdoelstellingen en bestrijdingsaanpak vastgelegd.
Communicatie	CC	In dit tabblad wordt de omgevingsanalyse en de daarop gebaseerde kernboodschap en communicatieactiviteiten vastgelegd.
Situatiebeeld VR	Regievoerend ICO	Bij grote calamiteiten waarbij ook de veiligheidsregio is opgeschaald zet de ICO WOT hier een samenvatting van het beeld wat wordt geschetst in het LCMS van de betreffende veiligheidsregio.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

- 1 INLEIDING
- 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING
- 3 MELDEN EN ALARMEREN
- 4 OPSCHALING
- 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
- 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

5.3 Logistiek

5.3.1 Personeel

Medewerkers van de calamiteitenorganisatie die op de Plaats Incident werken, voeren hun werkzaamheden onder bijzondere omstandigheden en veelal buiten reguliere kantoortijden uit. Dit brengt risico's met zich mee ten aanzien van hun persoonlijke veiligheid en welzijn.

Daarom zijn de volgende bijzondere maatregelen met betrekking tot de arbeidsomstandigheden en veiligheid van toepassing.

Wachtdienstroosters reguliere organisatie en calamiteitenorganisatie

Op de intranetsite is het wachtdienstrooster te vinden. Hierin zijn zowel de wachtdiensten van de reguliere organisatie als de calamiteitenorganisatie en het rooster CMI tijdens kantoortijd opgenomen. Dit bestand is ook beschikbaar via boxnet.

Tijdige aflossing (ATW en ATB)

De ATW stelt onder andere dat je niet meer dan 12 uur per dag mag werken. Let op, dit is een hard juridisch kader, ook tijdens calamiteiten.

8 uur reguliere
arbeid

4 uur arbeid in
het kader van
de calamiteiten-
organisatie

Max aantal
uren volgens
de ATW = 12.

De hoogst leidinggevende (bij opschaling in coördinatie-fase 1 de CPI, bij opschaling in coördinatiefase 2 de OL en bij opschaling in coördinatiefase 3 de Directeur van Dienst) moet voor vervanging zorgen, of daarvoor iemand aanwijzen. Ook verplichte rusttijden zijn juridisch vastgelegd. Bij langdurige inzetten dient rekening te worden gehouden met een max. aantal uren per week. Voor meer (actuele) informatie met betrekking tot ATW en ATB zie wet- en regelgeving.

Ongevalsmeldingen

De medewerker meldt een ongeval als er tijdens het werk een calamiteit of letsel is opgelopen. De aard daarvan maakt daarbij niet uit, of het nu een schaaft-wondje is of iets ernstigs. Als een ongeval ziekenhuis-opname of blijvend letsel tot gevolg heeft, meldt de veiligheidskundige het bij de Arbeidsinspectie. De melding kan gedaan worden via de reguliere leidinggevende. Het meldingsformulier is te vinden via de M&O-wijzer op intranet. Ongevallen worden periodiek geëvalueerd om ongevallen in de toekomst zoveel mogelijk te voorkomen.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

- 1 INLEIDING
- 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING
- 3 MELDEN EN ALARMEREN
- 4 OPSCHALING
- 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
- 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

Alleen werken

Het kan voorkomen dat medewerkers buiten het zicht en de gehoorsafstand van collega's aan het werk zijn. Voor 'alleen werken' gelden strengere veiligheidsregels dan voor het werken met collega's. Sommige werkzaamheden mogen in het geheel NIET alleen worden verricht. Hiervoor zijn huisregels bepaald. Hieronder de meest belangrijke:

- > Zorg ervoor dat er altijd iemand is die weet waar je bent, en wanneer je verwacht terug te zijn.
- > Zorg ervoor dat je bereikbaar bent en zelf kunt bellen, door middel van een mobiele telefoon of ander communicatiemiddel (mobiele telefoons worden beschikbaar gesteld door Rijnland).
- > Wanneer je jezelf – om wat voor reden dan ook – niet veilig voelt of je de klus niet veilig acht, heb je altijd het recht een collega (=achterwacht) erbij te halen.
- > Schat vooraf de risico's in. Je mag geen werk met een verhoogd risico uitvoeren, zeker niet als er kans is op gebeurtenissen waarbij je jezelf niet kan redden. Zie ook de lijst 'verboden' klussen om alleen te doen ([arbohandboek](#)).
- > Bij nachtelijke autoritten: rustig rijden, je eigen veiligheid staat voorop!

Voor meer informatie zie het [arbohandboek](#), [M&O-wijzer op intranet](#).

5.3.2 Middelen

Materieel en kleding/Persoonlijke Bescherming Middelen (PBM's)

Wanneer medewerkers (ook ICO's) van de calamiteitenorganisatie zich in een niet-veilig gebied begeven of op een arbeidsplaats, moeten zij altijd Persoonlijke Beschermings Middelen dragen. In het arbohandboek van Rijnland staan hiervoor de richtlijnen beschreven ([zie M&O wijzer op intranet](#)).

Overige middelen

In de supplementen Noodmiddelen en Facilitaire zaken staan middelen, voorzieningen, waakvlamovereenkomsten en afspraken en relevante telefoonnummers etc. beschreven.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

- 1 INLEIDING
- 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING
- 3 MELDEN EN ALARMEREN
- 4 OPSCHALING
- 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
- 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

5.4 Crisiscommunicatie

5.4.1 Algemeen

Bij een (dreigende) crisissituatie is crisiscommunicatie één van de belangrijkste instrumenten om informatievoorziening en handelingsperspectief te organiseren. Het is belangrijk dat het publiek vertrouwen houdt in de organisatie en om maatschappelijke onrust te voorkomen. Daarnaast dient ook het bestuur van Rijnland en de reguliere organisatie die niet bij de calamiteitenbestrijding is betrokken periodiek te worden geïnformeerd.

De crisis zoals die door het publiek wordt waargenomen is de echte crisis. Bij alle coördinatiefasen speelt crisiscommunicatie een belangrijke rol (zie ook [supplement Crisiscommunicatie](#)).

5.4.2 4P's

Voor het informeren van de dijkgraaf en directie worden naast de harde criteria van de opschaling ook als richtlijn de 4P's gehanteerd. Indien er een gevoel ontstaat dat een incident of calamiteit impact kan hebben op 'publiek', 'politiek', 'pers' of 'eigen personeel betrokken is' worden de dijkgraaf en de directeur van dienst, ongeacht de coördinatiefase van het incident of calamiteit, geïnformeerd. Het kan zelfs zo zijn dat voornoemde worden geïnformeerd over een incident of calamiteit waarbij Rijnland niet is betrokken, maar wel een rol wordt toegedicht.

5.4.3 Mandaat communicatie

Voor het kunnen uitvoeren van de communicatie uitgangspunten, doelstelling en strategie is een mandaatregeling voor het Communicatie Actie Team (CAT) een vereiste. De mandaatregeling betreft: *"Zonder vooraf ruggespraak te houden met het WOT kan het Communicatie Actie Team (CAT) gedurende de crisissituatie via de haar beschikbare middelen en/of kanalen eigenstandig informatie verspreiden onder publiek en pers."* Het is aanbevelenswaardig om tijdig de (inhoudelijke) afstemming te zoeken met medewerkers van de afdeling communicatie.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

- 1 INLEIDING
- 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING
- 3 MELDEN EN ALARMEREN
- 4 OPSCHALING
- 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
- 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

Als afschaling in beeld komt, betreft de operationeel leidinggevende de coördinator Nazorg bij de besluitvorming. Evaluatie start formeel pas als afgeschaald is naar de normale bedrijfsvoering (coördinatiefase 0). Omdat bij opschalingen van coördinatiefase 2 of hoger de afschaling naar coördinatiefase 0 nog even kan duren, wordt er wel al een evaluator aangewezen. De evaluator kan dan alvast voorbereidende werkzaamheden voor de evaluatie in gang zetten en afstemmen met de coördinator Nazorg. Van zowel de evaluatie en de nazorgactiviteiten wordt een rapport opgesteld. De beide rapportages worden samengevoegd aangeboden aan de proceseigenaar calamiteiten zorg. De proceseigenaar draagt zorg voor de formele vaststelling van de rapportages en de verdere opvolging van de aanbevelingen en de afronding van nazorg- activiteiten. In onderstaande tabel is samengevat het proces van afschalen beschreven en de daarop volgende nazorg en evaluatie.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

- 1 INLEIDING
- 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING
- 3 MELDEN EN ALARMEREN
- 4 OPSCHALING
- 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
- 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

Afschaling	Door wie	Leiding en coördinatie
Coördinatiefase 3/4 > Coördinatiefase 2 DvD > OL	Directeur van Dienst	De DvD besluit tot afschaling. De coördinatie gaat over van de DvD naar de OL, die weer functioneel leidinggevend wordt. Het WBT wordt ontbonden. Het WOT en actieteams blijven actief. De DvD stemt af met de OL en de coördinator Nazorg > Informeren calamiteitenorganisatie door ICO en reguliere organisatie door CC
Coördinatiefase 2 > Coördinatiefase 1 OL > CPI	Operationeel Leider	De OL besluit tot afschaling. De coördinatie gaat over van de OL naar de CPI, die weer functioneel leidinggevend wordt. Het WOT wordt ontbonden. Alleen het WATcpi blijft actief. De OL stemt af met de CPI en de coördinator nazorg en de evaluator. > Informeren calamiteitenorganisatie door ICO en reguliere organisatie door CC
Coördinatiefase 1 > Regulier CPI > CMI en	Coördinator Plaats Incident	De CPI besluit tot afschaling. De betrokken medewerkers functioneren weer in de reguliere organisatie. Het CPI wordt ontbonden. De CPI stemt af met de coördinator nazorg en de evaluator. > Informeren calamiteitenorganisatie door ICO en reguliere organisatie door CC

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

Nazorg	Door wie	Hoe?
Coördinatiefase 3/4 > Coördinatiefase 2 DvD > OL	Coördinator Nazorg (CNZ) in opdracht van proceseigenaar Calamiteitenzorg	De Coördinator Nazorg wordt tijdens de opschalingsfase, als afschaling in beeld komt, betrokken door de operationeel leiding- gevende om zorg te dragen voor een goede overdracht . De afwikkeling van de nazorg wordt vastgelegd in een rapport, dat aan het evaluatierapport wordt toegevoegd. In de bibliotheek is de uitgebreide werkwijze Nazorg opgenomen.
Evaluatie	Door wie?	Hoe?
	Evaluator in opdracht van proceseigenaar Calamiteitenzorg	De evaluatie start als afgeschaald is naar de normale bedrijfs- voering en de nazorg in gang is gezet. De operationeel leiding- gevende schakelt de evaluator in. De evaluator stemt af met de coördinator nazorg. De evaluatie wordt in een rapport vastgelegd. In de bibliotheek is uitgebreide werkwijze evaluatie opgenomen.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

- 1 INLEIDING
- 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING
- 3 MELDEN EN ALARMEREN
- 4 OPSCHALING
- 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
- 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

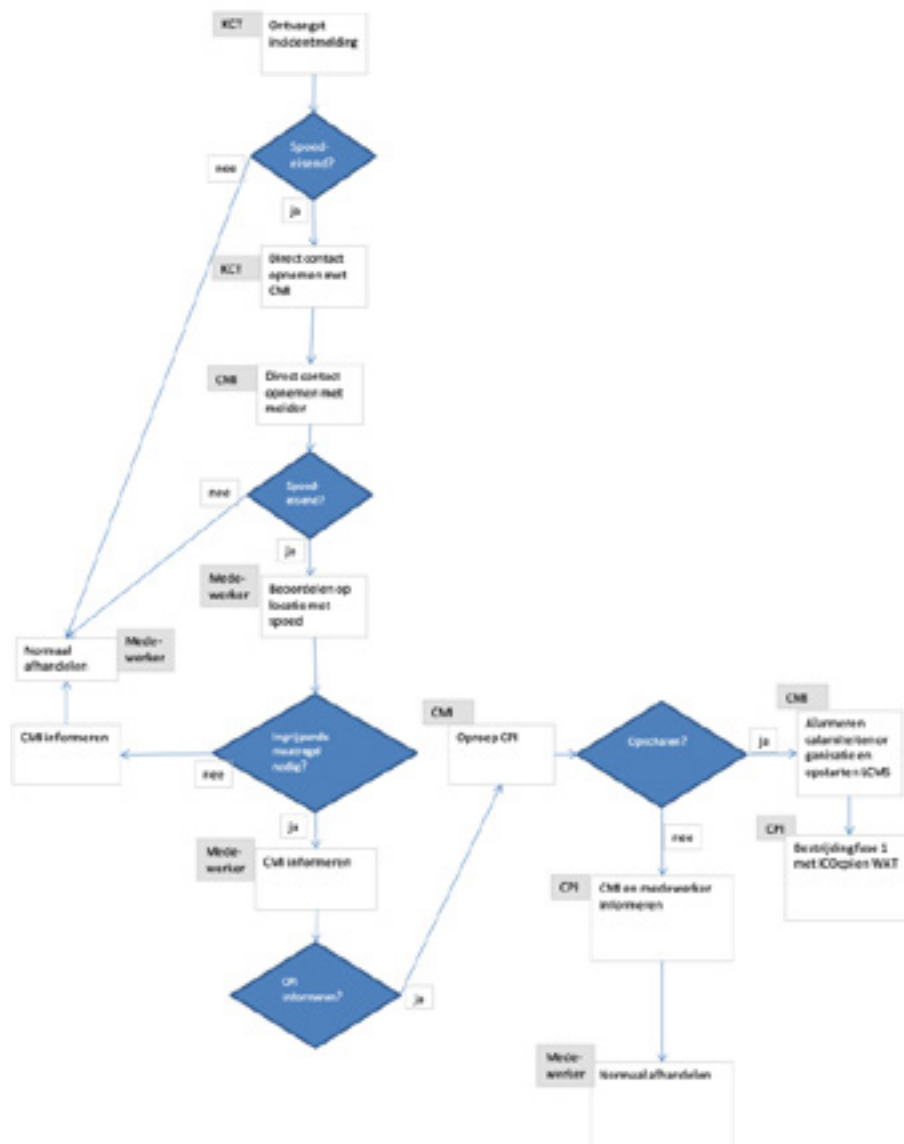
PERSONELE ZAKEN

6.1 Bijlage 1: Stroomschema's opschaling en afschaling

Van spoedeisende melding naar
opschaling coördinatiefase 1

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

- 1 INLEIDING
- 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING
- 3 MELDEN EN ALARMEREN
- 4 OPSCHALING
- 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
- 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

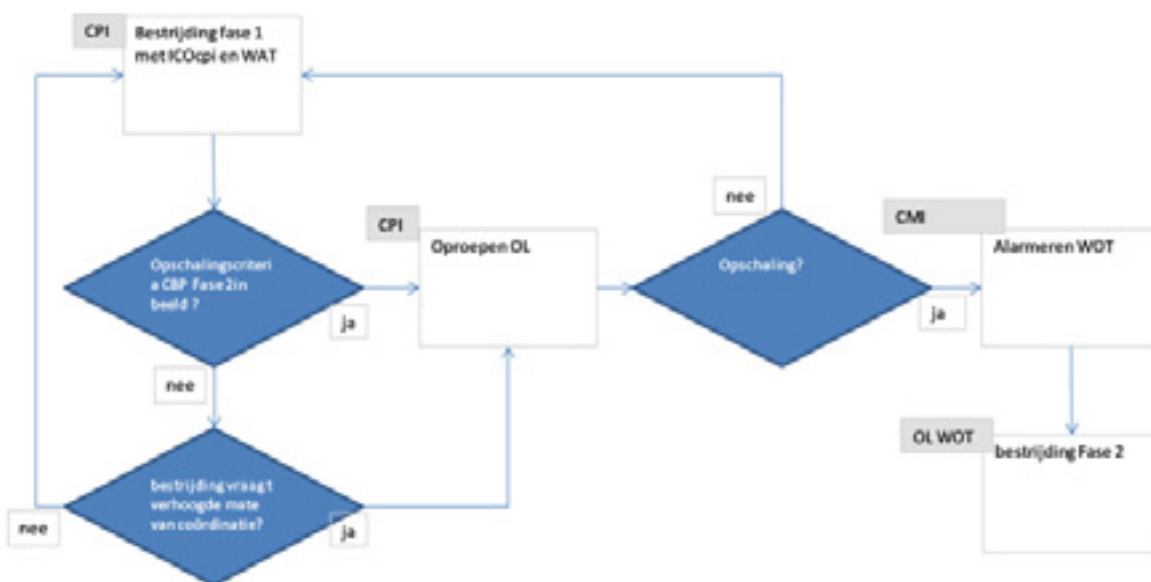

PERSONELE ZAKEN

Van Coördinatiefase 1 naar Coördinatiefase 2

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

- 1 INLEIDING
- 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING
- 3 MELDEN EN ALARMEREN
- 4 OPSCHALING
- 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
- 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

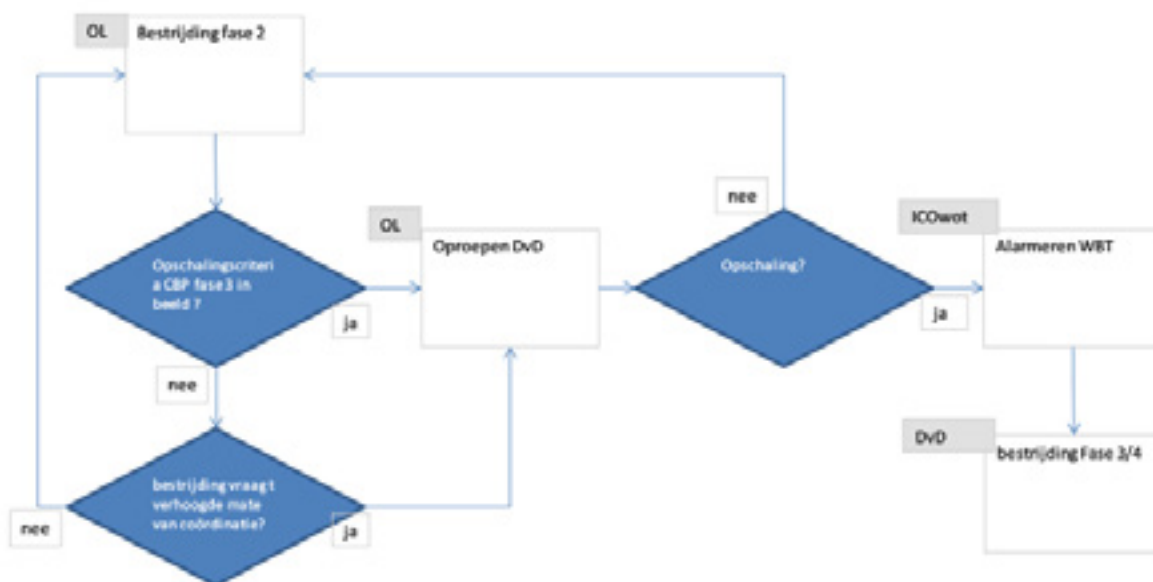

PERSONELE ZAKEN

Van Coördinatiefase 2 naar Coördinatiefase 3 en 4

Afschalen

Het afschalen van een incident of calamiteit gebeurt op instigatie van de hoogstleidinggevende van dat moment in overleg met de leidinggevende van het lagere echelon, die het incident of calamiteit moet terugnemen dan wel in overleg met de projectleider Nazorg.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

- 1 INLEIDING
- 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING
- 3 MELDEN EN ALARMEREN
- 4 OPSCHALING
- 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
- 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

6.1 Bijlage 2: Agenda WOT

1	Opening	
A	Aanleiding	De OL geeft kort de aanleiding en doelstelling van de vergadering aan en in welke coördinatiefase de calamiteitenorganisatie zit.
B	Deelnemers	Wie zit aan tafel? Naam en rol/functie.
2	Proces afspraken	
A	Vorbereiding	Zorg dat je voorbereid bent en houd jouw bijdrage zo kort en bondig mogelijk.
B	Verslaggeving en LCMS	WOT door lco en OA. Experts en voorzitters WAT zorgen voor terugkoppeling naar eigen onderdeel.
C		Geen gebruik mobiele telefoons tijdens de plenaire vergadering
D	Vergaderklok en aflossing	Bepaal max. duur vergadering en stem het tijdstip van de vergadering af op relevante andere vergaderingen. Denk aan tijdige aflossing

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

- 1 INLEIDING
- 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING
- 3 MELDEN EN ALARMEREN
- 4 OPSCHALING
- 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
- 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

3	Beeldvorming	
A	Acties vorig overleg	Wat is de stand van zaken t.a.v. acties vorig overleg
B	Presentatie beeldvorming door ICO	De ICO zal het beeld presenteren aan de hand van LCMS. Verder zal de ICO de vragen voorleggen die voor het WOT zijn van bv. WBT of CPI. Opm.: check op mogelijke samenloop van calamiteiten.
C	Aanvullen beeld	De OL doet een ronde langs de tafel voor aanvulling van de deelnemers van de gepresenteerde beeldvorming waar onder in ieder geval de CC met een schets van de omgevingsanalyse.
D	Netwerkpartners/ stakeholder	Wie zijn de netwerkpartners/stakeholders en zijn daar nog specifieke (relevante) zaken over te melden
E	Vaststellen gedeeld beeld	Stel met elkaar het beeld vast, dit om te controleren of iedereen hetzelfde beeld heeft en vat samen.
3	Optie/oplossingsrichtingen (oordeelsvorming)	
A	Scenario's met de daarbij horende maatregelen en communicatie	Korte presentatie van de CS, CM en CC van de scenario's (op thema's) met de daarbij horende maatregelen en communicatie. Primaire thema's kunnen zijn: > Primaire keringen > Waterkwaliteit > Regionale keringen > Afvalwater > Wateroverlast > Droogte (of een combinatie afhankelijk van de calamiteit en/of samenloop andere calamiteit). Opm.: denk aan op- en afschaling en Nazorg.
B	Bespreking scenario's met evt. knelpunten en prioriteiten	De OL doet een ronde langs de tafel om knelpunten en gevolgen (bijv. juridische), naar aanleiding van de scenario's, de maatregelen en communicatie scherp te krijgen. Prioriteer deze knelpunten vervolgens ook. Vat samen

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

4	Besluitvorming	
A	Besluiten	Neem besluiten over een scenario en de daarbij behorende maatregelen en leg motivatie vast. Denk aan op- en afschaling en Nazorg. Vat samen.
B	Acties	Benoem acties, actiehouders en deadlines behorende bij de uitvoering.
C	Communicatie	Afspraken over wie communiceert met wie waarover
D	Overige acties	Controleer of aan alle overige acties uit de vergadering actiehouders en deadlines zijn gekoppeld. Kijk of er beslispunten zijn die aan het WBT of andere organisaties moeten worden voorgelegd?
5	Sluiting	
A	Volgende bijeenkomst	Datum, tijd en locatie volgende vergadering. Sluiting plenair gedeelte.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

- 1 INLEIDING
- 2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN EN FASERING
- 3 MELDEN EN ALARMEREN
- 4 OPSCHALING
- 5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING
- 6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

 Noodmiddelen

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

1.1 Algemeen

In dit supplement is beschreven over welke noodmiddelen en waakvlamovereenkomsten het hoogheemraadschap van Rijnland beschikt.

Onder noodmiddelen wordt verstaan: al het materiaal en materieel dat ingezet kan worden bij een calamiteit in één van de taakvelden van Rijnland.

In de Externe Telefoongids, deel uitmakend van dit Supplement Noodmiddelen staan contactgegevens van verhuurbedrijven, aannemers en leveranciers welke relevant kunnen zijn bij de bestrijding van een calamiteit maar waarmee geen waakvlamovereenkomsten zijn afgesloten.

Het is van belang dat de kwaliteit en de kwantiteit van de noodmiddelen en de Externe Telefoonlijst structureel op orde worden gehouden, zodat er ten tijde van een calamiteit altijd adequaat gebruik kan worden gemaakt van alle noodmiddelen. Uitgangspunt is daarbij dat de beheerder(s) uit de reguliere organisatie die verantwoordelijk zijn voor het materiaal en materieel, zorg dragen voor het onderhouden en testen. Dit in overeenstemming met de eisen van de fabrikant/leverancier dan wel met het onderhoudsbeleid van Rijnland. De beheerder(s) van het materiaal en materieel leveren eenmaal per jaar, op verzoek van de planbeheerder Noodmiddelen, een actueel overzicht van de status van de noodmiddelen aan. Tussentijdse wijzigingen of aanpassing aan het materiaal en materieel worden op eigen initiatief van de beheerders aangeleverd aan de planbeheerder Noodmiddelen.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

3 BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

2.1 Algemeen

Welke	Uitleg	Opmerkingen
Calamiteitencontainer	Rijnland beschikt over drie calamiteitencontainers waarin (voornamelijk kleine) noodmiddelen opgeslagen zijn. Deze containers kunnen middels een tractor versleept worden naar een plaats incident.	Zie <u>bijlage 3.1</u> voor inhoud en locatie calamiteitencontainers. In de calamiteitencontainer is een gewaarmerkte aftekenlijst aanwezig met inhoud van de container.
Mobiele Noodbemaling en toebehoren	Bij de pompen horen ook buizen, bochten e.d.	Zie <u>bijlage 3.2</u> locaties.
Opslaglocaties	Rijnland beschikt over diverse opslaglocaties waarin (vooral grotere) noodmiddelen opgeslagen zijn	Zie <u>bijlage 3.3</u> voor noodmiddelen en locaties.
Waakvlam-overeenkomsten	Rijnland beschikt over een aantal waakvlamovereenkomsten die ingezet kunnen worden bij de bestrijding van een calamiteit	Zie <u>bijlage 3.4</u> voor waakvlam-overeenkomsten.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

3 BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

3 BIJLAGEN

3.1 Inhoud en locaties calamiteitencontainers

3.2 Opslaglocaties en aanwezige noodmiddelen ten behoeve van Watersystemen en Zuiveren (persleidingen)

3.3 Waakvlamovereenkomsten

3.4 Externe Telefoongids

3.5 Veiligheidsregio's

3.6 Gemeentes

3.7 Gas, Licht en Water

3.8 Aannemers / Loonbedrijven

3.9 Onderhoud bemaling

3.10 Noodbemaling

3.11 Aggregaten

3.12 Materiaal

3.13 Kraanverhuur

3.14 Diversen

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

3 BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

3.1 Inhoud en locaties calamiteitencontainers

Op de volgende locaties staan de calamiteitencontainers opgeslagen:

1. Koning Willem-Alexandergemaal
(boezemgemaal Katwijk)
Binnensluis 3, 2225 WC Katwijk
Sleutel bij (wachtdienst) Watersystemen, 06-53278013
2. Gemaal Leeghwater
Lisserdijk 5, 2158 LT Buitenkaag
Sleutel bij (wachtdienst) Watersystemen, 06-53738502
3. Gemaal polder Nieuwkoop
Hogedijk 11, 2461 GT Ter Aar
Sleutel bij (wachtdienst) Watersystemen, 06-54985590

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

3 BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

Inhoud calamiteitencontainer:

Beheerder: Maarten de Vries, Senior Watersysteembeheerder B&O

Materieel	Aantal	Materieel	Aantal	Materieel	Aantal
Bakkruiwagen	2	Knielaarzen (maat 46)	10	Gele knipperbollen (+ batterijen)	2
Steenkruiwagen	4	Waadpak (neopreen, maat 46)	5	Aluminiumplaktape (per rol)	1
Steekbats	5	Regenpak (XXL)	5	Fietspomp (afhankelijk banden)	1
Voorhamer	1	Doorwerkpak (XXL)	5	Licht afdekzeil (4x6 m.)	2
Sleg	1	Waterdichte handschoenen	20	Zwaar afdekzeil (4x4 m.)	2
Betonijzerschaar	1	Reddingslijn	2	Tafel	1
Bijl met lange steel	1	Reflectievest	10	Stoelen	4
Houweel	2	Landbouwfolie (per rol)	1	Bindtouw (per bos)	5
Stootijzer	2	Kabelhaspel (50 m.)(3x2,5)	2	Aggregaat	1
Smeedhamer	2	Motorkettingzaag (Katwijk en Buitenkaag in loods)	1	Mengsmering voor aggregaat	5
Polytheentouw (10 mm.) (per rol)	1	Mengsmering (2 takt) kettingzaag (Katwijk en Buitenkaag in loods)	2	Verbandtrommel A	1
Polytheentouw (16 mm.) (per rol)	1			Oliekan (5 ltr.)	2
Afzetlint (per rol)	2				

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

3 BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

Materieel	Aantal	Materieel	Aantal
Bouwlamp op statief	4	Bouwhelm	4
Gereedschapskist (standaard)	1	4-voudig verdeelblok	1
Pilonnen	6	Kettingzaagolie (Katwijk en Buitenkaag in loods)	5 l.
Schildjes met voet	4	Zaagbroek en zaaghelm	
Doekjes (50x50 cm.) (per pak)	1	(Katwijk eigen spul, Ter Aar in loods)	1
Papierrol	2	Lege zandzakken (Katwijk en Buitenkaag in loods)	1000
Vuilmiszakken (per rol)	2	Handlantaarn (incl. accu)	4
WC-papier (per rol)	1		
Handenzeep (per ltr.)	2		
Brandblusser	1		
Koevoet	2		

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

3 BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

Mobiele Noodbemaling, totaal ca. 700 m³, en toebehoren

Vervalt na aanbesteding Tijdelijke Mobiele Bemaling

Locatie 1:

Loonbedrijf J.M. van Vliet

Oostkanaalweg 32

2461 ER Ter Aar

0172-602597

(Jan van Vliet 06-53641465)

Soort	Aantal	Grootte	Eigenaar	Opmerkingen
Irridelta pomp 1	1	40 m ³	Rijnland	
Irridelta pomp 2	1	40 m ³	Rijnland	
Varisco pomp 3	1	30 m ³	Rijnland	
Buizen	31	5 m ¹	Rijnland	<i>geribbeld</i>
Buiswagen	3		Rijnland	
Krat	1		Rijnland	<i>t.b.v. buizen</i>
Bochten	3	45°	Rijnland	
Bochten	1	90°	Rijnland	
Einddeksels	3		Rijnland	
Enkele brug	2		Rijnland	
Dubbele brug	1		Rijnland	
Broekstuk	3		Rijnland	
Zuigslang	1		Rijnland	
Irridelta pomp	2	40 m ³	Van Vliet	
Irridelta pomp	2	30 m ³	Van Vliet	

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

3 BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

Verder beschikt Van Vliet over verkeersborden en toebehoren voor wegafzettingen

Soort	Aantal	Grootte	Eigenaar	Opmerkingen
Veroni pomp	3	30 m ³	Van Vliet	
Lely pomp	1	5 m ³	Van Vliet	
Vijzelpomp	1	20 m ³	Van Vliet	
Buizen	27	6 m ¹	Van Vliet	ongeribbeld
Buizen	7	3 m ¹	Van Vliet	ongeribbeld
Broekstuk	5		Van Vliet	
Slang	3000 m ¹	5-duims	Van Vliet	Meer slangen die koppelbaar zijn
Tractor met baggerpomp	1		Van Vliet	
Tractor met waterwagen	3	25 m ³	Van Vliet	
Tractor met waterwagen	3	divers	Van Vliet	
Vrachtwagen met tank-oplegger	1	35 m ³	Van Vliet	

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

3 BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

Locatie 2:
Gemaal Leeghwater
Lisserdijk 5
2158 LT Buitenkaag
sleutel bij (wachtdienst)
Watersystemen, 06-53738502

Soort	Aantal	Grootte	Eigenaar	Opmerkingen
Trekkerpomp	1	10 m ³	Rijnland	Incl. 4 x 5 mtr ¹ slang

Locatie 3:
Loonbedrijf Roodenburg
Huigsloterdijk 108
2156 LG Weteringbrug
071-3312361

Soort	Aantal	Grootte	Eigenaar	Opmerkingen
Distrimex pomp	1	25 m ³	Rijnland	
Buizen	10	3 m ¹	Rijnland	

Locatie 4:
Loonbedrijf P.C.M. Duivenvoorden
Leidsevaart 5
2215 RD Voorhout
0252-212209

Soort	Aantal	Grootte	Eigenaar	Opmerkingen
Lely pomp	1	20 m ³	Rijnland	
Flexibele buis	4	3 m ¹	Rijnland	

SUPPLEMENTEN

[WERKWIJZE](#)[CRISISCOMMUNICATIE](#)[NOODMIDDELEN](#)[1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?](#)[2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?](#)[3 BIJLAGEN](#)[FACILITAIRE ZAKEN](#)[OTO](#)[PERSONELE ZAKEN](#)

Locatie 5:
Loonbedrijf J. Glijnis B.V.
Meerpolder 1
2717 PA Zoetermeer
079-3518490
(Marcel Glijnis 06-53644156)

Verder beschikt Glijnis over
verkeersborden en toebehoren
voor wegafzettingen

Soort	Aantal	Grootte	Eigenaar	Opmerkingen
Irridelta pomp	4	30 m ³	Rijnland	
BBA pomp	1	25 m ³	Rijnland	
Buizen	125	5 m ¹	Rijnland	28 buizen zijn voor de Zoetermeerse Meerpolder
Rijbrug smal	1		Rijnland	
Rijbrug breed	1		Rijnland	
Kar	5		Rijnland	t.b.v. buizen
Rek	4		Rijnland	t.b.v. buizen
Slangen	4	5 m ¹	Rijnland	
Bochten	8	15°	Rijnland	
Bochten	8	30°	Rijnland	
Bochten	8	45°	Rijnland	
Veroni pomp	1	35 m ³	Glijnis	Specifiek voor water- overlast Zoetermeerse Meerpolder
Veroni pomp	1	45 m ³	Glijnis	Specifiek voor water- overlast Zoetermeerse Meerpolder

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

3 BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

Locatie 6:
Gebr. Van der Poel B.V.
Leidseweg 17a
2374 AS Oud Ade
071-5018263

Soort	Aantal	Grootte	Eigenaar	Opmerkingen
Varisco pomp	1	25 m ³	Rijnland	
Veroni pomp	1	45 m ³	Rijnland	
Irridelta pomp	1	GP 300	Rijnland	
Bochten	2	45°	Rijnland	
Bochten	2	90°	Rijnland	
Broekstuk	1	DN 400, 2x verloop naar 300	Rijnland	Aansluiting Irridelta
Broekstuk	1	DN 500m 2x verloop naar 400	Rijnland	Aansluiting Veroni
Buizen	22	5 m ¹	Rijnland	t.b.v. Veroni en Irridelta
Flexibele slang		30 m ¹	Rijnland	t.b.v. Varisco
Zuigslang		6 m ¹	Rijnland	Hoort bij Varisco
Stapelbare rekken	4		Rijnland	Voor buizen 5 m ¹
Verplaatsbare drempel	1		Rijnland	
Verkeers- maatregelen			Rijnland	o.a. borden, andrestrips

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

3 BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

Locatie 7:
AWZI Heemstede
Cruquiusweg 45
2101 LS Heemstede
sleutel bij (wachtdienst)
Watersystemen), 06-53278013

Soort	Aantal	Grootte	Eigenaar	Opmerkingen
Vijzelpomp	2	15 m ³	Rijnland	
Lelpomp (Irridelta)	2	40 m ³	Rijnland	
BBA pomp	1	25 m ³		
Buizen 3m ¹	10			

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

3 BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

3.2 Opslaglocaties en aanwezige noodmiddelen ten behoeve van Water-systemen en Zuiveren (persleidingen)

Locatie 1:
Koning Willem-Alexandergemaal
(boezemgemaal Katwijk)
Binnensluis 3
2225 WC Katwijk
sleutel bij (wachtdienst)
Watersystemen, 0653278013

Beheerder: Gijs Durieux,
Senior Watersysteembeheerder B&O

Materieel	Hoeveelheid	Bijzonderheden
Big Bags	25 gevuld	Buiten op terrein
Big Bags	1000	Opgeslagen op zolder
Zandzakken	400	Opgeslagen buiten
Traxys station	1	Ook aanwezig in WOT-ruimte, Archimedesweg 1, 2333 CM Leiden
Portofoons (Traxys)	3	Waarvan 1 aanwezig in CPI-voertuig
Terreinwagens met frontlier	2	
Aanhangwagen (tandemas)	1	
Aanhangwagen (enkelas)	1	
Inspectievaartuig	1	
Werkvlet	1	
Stalen werkbak (10 meter)	1	
Aluminium boot	1	
Buitenboordmotor	2	Opgeslagen op zolder
Tractor	2	Voor vervoer calamiteitencontainer
Kieper (enkelas)	2	
Motorkettingzaag	1	

SUPPLEMENTEN

[WERKWIJZE](#)[CRISISCOMMUNICATIE](#)[NOODMIDDELEN](#)[1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?](#)[2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?](#)[3 BIJLAGEN](#)[FACILITAIRE ZAKEN](#)[OTO](#)[PERSONELE ZAKEN](#)

Locatie 2:
Gemaal Leeghwater
Lisserdijk 5
2158 LT Buitenkaag
sleutel bij (wachtdienst)
Watersystemen, 06-53738502

Beheerder: Martin Riethoff,
Senior Watersysteembeheerder B&O

Materieel	Hoeveelheid	Bijzonderheden
Aanhanger (tandemas)	1	
Kunststof slangen 5 m ¹	18	
Kettingzagen	2	
Tractor Claes	1	Incl. hefmast
Peilvlet op aanhanger	1	Incl. buitenboordmotor
Rijbrug	1	

Locatie 3:
Gemaal Nieuwkoop
Hogedijk 11
2461 GT Ter Aar
sleutel bij (wachtdienst)
Watersystemen, 06-54985590

Beheerder: Maarten de Vries,
Senior Watersysteembeheerder B&O

Materieel	Hoeveelheid	Bijzonderheden
Big Bags	200	
Aluminium boot	1	
Buitenboordmotor	1	
Tractor	1	
Aanhanger (enkelas)	2	
Box Barriers	200 m ¹	In container op terrein
Aggregaat	125 kW	
Klei	20 m ³	

SUPPLEMENTEN

[WERKWIJZE](#)[CRISISCOMMUNICATIE](#)[NOODMIDDELEN](#)[1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?](#)[2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?](#)[3 BIJLAGEN](#)[FACILITAIRE ZAKEN](#)[OTO](#)[PERSONELE ZAKEN](#)

Locatie 4:

Gemaal Lynden

Akerdijk 11

1175 LE Lijnden

*sleutel bij (wachtdienst)**Watersystemen, 06-53738502*

Beheerder: Martin Riethoff,

Senior Watersysteembeheerder B&O

Materieel	Hoeveelheid	Bijzonderheden
Stortsteen	400 m ³	

Locatie 5:

Gemaal Houtrak

Noordzeekanaalweg 2

1047 HA Amsterdam

*sleutel bij (wachtdienst)**Watersystemen, 06-53738502*

Beheerder: Martin Riethoff,

Senior Watersysteembeheerder B&O

Materieel	Hoeveelheid	Bijzonderheden
Big Bags	500	
Zandzakken	450	

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

3 BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

Locatie 6:**Gemaal Palenstein****Slootweg 6****2728 PD Zoetermeer****sleutel bij (wachtdienst)****Watersystemen, 06-18300412****Beheerder: Maarten de Vries,
Senior Watersysteembeheerder B&O**

Materieel	Hoeveelheid	Bijzonderheden
Trekker	1	
Aluminium boot	1	
Buitenboordmotor	1	
Zandzakken	1000	
Slam-dams	50 st x 5 m ¹	

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

3 BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

Locatie 7
AWZI Heemstede
Cruquiusweg 45
2101 LS Heemstede
sleutel bij (wachtdienst)
Watersystemen), 06-53278013

Beheerder: Martin Riethoff,
Senior Watersysteembeheerder B&O

Materieel	Hoeveelheid	Bijzonderheden
Box Barriers	200 m ¹	<i>in container</i>
Oilbooms	4 x 10 mtr ¹	
Trekker Ford	1	<i>Incl. hefmast</i>
Big Bags	500	
Generatoren incl. kabels	2	<i>Op aanhangwagen / tandemasser</i>
Zandzakken	5000	
Aluminium boot	1	
Buitenboordmotor	1	
Bentonietkorrels	18 x 25 kg	
Strooizout	30 x 10 kg	
Buizen 3m ¹	10	
Slam-dams	50 st x 5 m ¹	<i>In container + pomp en koppelingen in loods</i>

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

3 BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

Locatie 8:

AWZI Nieuwe Wetering

Bovenweg 12

2376 BE Nieuwe Wetering

*sleutel bij (wachtdienst)**Watersystemen, 06-53278013*

Beheerder: Maarten de Vries,

Senior Watersysteembeheerder B&O

Materieel	Hoeveelheid	Bijzonderheden
Stortsteen	500 m ³	

Locatie 9:

AWZI Alphen-Noord

Kennedylaan 10

2406 LJ Alphen aan den Rijn

*sleutel bij (wachtdienst)**Watersystemen, 06-54985590*

Beheerder: Maarten de Vries,

Senior Watersysteembeheerder B&O

Materieel	Hoeveelheid	Bijzonderheden
Stortsteen	500 m ³	

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

3 BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

Locatie 10:

AWZI Zwaanshoek

Spieringweg 1201

2136 LR Zwaanshoek

*sleutel bij (wachtdienst)**Watersystemen, 06-53738502***Beheerder: Philip Pijnaken,****Medewerker Onderhoud**

Materieel tbv persleiding Hoofddorp/Zwaanshoek/ Zwanenburg	Hoeveelheid	Bijzonderheden
Voor deze leidingen van GVK liggen de buizen opgeslagen in Zwaanshoek onder de nabezinkbasins	4 stuks buis 700, lg 6,0 m ¹ ; 2 stuks buis 700, lg 3,0 m ¹	Zie overzicht in bibliotheek (Laatste up-date 2016-02-04)

Locatie 11:

AWZI Leiden-Noord onder influent

zijde Slaaghsloot

Flevoweg 10 a

2318 BZ Leiden

*sleutel bij (wachtdienst)**Watersystemen, 06-18300412***Beheerder: Philip Pijnaken,****Medewerker Onderhoud**

Materieel tbv persleidingen algemeen	Hoeveelheid	Bijzonderheden
KZ reparatiesegmenten persleidingen	4 stuks (diverse diameters)	Zie overzicht in bibliotheek (Laatste up-date 2016-02-04)
Rewag koppelingen	28 stuks (diverse diameters)	Zie overzicht in bibliotheek (Laatste up-date 2016-02-04)
PVC-steekmoffen	50 stuks (diverse diameters)	Zie overzicht in bibliotheek (Laatste up-date 2016-02-04)
PVC-leidingen	15 stuks (diverse diameters)	Zie overzicht in bibliotheek (Laatste up-date 2016-02-04)
HDPE-leidingen	6 stuks (diverse diameters)	Zie overzicht in bibliotheek (Laatste up-date 2016-02-04)

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

3 BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

Locatie 12:

AWZI Leiden-Zuid-West terrein
nabij Laboratorium en gebouwtje
van de oude nabezinkbasin (achter
dienstgebouw 1)

Voorschoterweg 16

2324 AB Leiden

sleutel bij (wachtdienst)

Watersystemen, 06-18300412

Beheerder: Philip Pijnaken,

Medewerker Onderhoud

<i>Materieel tbv pers- leidingen Zoetermeer</i>	<i>Hoeveelheid</i>	<i>Bijzonderheden</i>
Zowel de buizen als de rubber ringen liggen op de zuivering Leiden ZW. De betonbuizen liggen in de open lucht, nabij het laboratorium; De rubber ringen en 1 emmer glijmiddel liggen in de Calamiteiten-opslag AWZI Leiden-Noord	3 stuks moffen 1000; 3 stuks moffen 1200; 2 stuks buis 1000, lg 2,5m ¹ , spie/spie; 3 stuks buis 1200, lg 2,5 m ¹ , spie/spie; 3 stuks buis 1000, lg 6,0 m ¹ , spie/spie; 3 stuks buis 1200, lg 6,0 m ¹ ; mof/spie; 2 stuks reparatiestukken stalen kern, lg 1,0 m ¹ .	<i>Zie overzicht in bibliotheek (Laatste up-date 2016-02-04)</i>

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

3 BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

3.3 Waakvlamovereenkomsten

Soort	Bedrijf	Telefoonnummer	Bijzonderheden
Waterkwaliteit	Ecoloss	010-4162500 (toets 1) of vraag naar MCK b.g.g. 06-53764010 of 06-31172055	
Calamiteitenafhandeling persleidingen	GW Leiding- techniek Helmond	0492 579 644	Wachtdienst persleidingen en keringen neemt contact op
Laboratorium	Aquon	088 – 03 02 599	Tijdens kantoortijd via Monitoring/ inhoudelijk adviseurs waterkwaliteit Buiten kantoortijd CS/CM
Mobiele noodbemaling en toebehoren	Van Vliet Van der Poel Duivenvoorden		Zie <u>bijlage 3.2</u> van dit supplement
Noodbemaling Zoeter- meerse Meerpolder	J. Glijnis, Loon- en verhuurbedrijf	079 – 3518490 06 – 53644156 (Marcel Glijnis)	Specifiek voor wateroverlast Zoetermeerse Meerpolder Zie <u>bijlage 3.2</u> van dit supplement

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

3 BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

Overige belangrijke nummers niet zijnde
waakvlamovereenkomsten

Soort	Bedrijf	Telefoonnummer	Bijzonderheden
Natte afvoer (t.b.v. influent)	vd Stelt	Calamiteitenmeldingen 088 - 0445005	(Wachtdienst) ZU neemt contact op (geen officiële waakvlamovereenkomst maar wel 24/7 bereikbaar)
Zand	Otte Lisse B.V	0252-419161 T. Otte 06-51782208 P. Louter 06-10030444 C. vd Meij 06-51782202	
Rijnlandse Molenstichting			Zie <u>protocol in bibliotheek</u>

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

3 BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

3.4 Externe Telefoongids

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

3 BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

3.5 Veiligheidsregio's

ntb

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

3 BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

3.6 Gemeentes

ntb

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

3 BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

3.7 Gas, Licht en Water

Dunea

PWN

Oase

ntb

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

3 BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

3.8 Aannemers / Loonbedrijven

P.C.M. Duivenvoorden (loonbedrijf)

Leidsevaart 5
2215 RD Voorhout
0252 - 212209
06 - 51597225
e-mail: carla@grondverzetduif.nl
www.grondverzetduif.nl

Gebr. van der Geest (aannemer kleine ww-constructies)

Oude Weerlaan 67
2181 HZ Hillegom
0252 - 516397
06 - 22919507
e-mail: info@geestgrondwerk.nl
www.gebroedersvandergeest.nl

Gebr. Griekspoor (aannemer)

Venneperweg 905
2152 MD Nieuw-Vennep
0252 - 672614
e-mail: info@griekspoor.nl
www.griekspoor.nl

Heijmans Wegenbouw (aannemer civiel)

Zaandammerweg 14
1566 PG Assendelft
Postbus 43
1566 ZG Assendelft
075 - 6872222
Email: wegenwest@heijmans.nl
www.heijmans.nl

C. Kamer, Loon- en Verhuurbedrijf (loonbedrijf, maai- en krooswerk)

Hogedijk 8a
2445 BC Aarlanderveen
0172 - 571327
e-mail: info@ckamer.nl
www.ckamer.nl

P. Korsman (loonwerker)

Oosteinderlaan 45
2181 HK Hillegom
0252 - 516358
06 - 23748505

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

3 BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

Gebr. v.d. Poel (aannemer civiel, loonbedrijf)

Leidseweg 17a
2374 AS Oud-Adel
071 - 5018263
e-mail: info@gebrpoel.nl
www.gebrpoel.nl

de Rijk b.v.

(aannemer beschoeiing, loonbedrijf, werkschepen)

Noordeinde 21
2451 AE Leimuiden
0172 - 508151
e-mail: info@derijkleimuiden.nl
www.derijkleimuiden.nl

RVR Hoofddorp b.v. (loonbedrijf)

Rijnlanderweg 767
2132 NK Hoofddorp
020 - 6533683
e-mail: info@rvrloonbedrijf.nl
www.rvrloonbedrijf.nl

RVR Rijnsaterwoude b.v. (loonbedrijf)

Herenweg 157b
2465 AG Rijnsaterwoude
0172 - 508413
e-mail: info@rvrloonbedrijf.nl
www.rvrloonbedrijf.nl

Gebr. Schouls B.V. (aannemer civiel)

Kanaalweg 171
2321 JZ Leiden

Postbus 1250
2302 BG Leiden
071 - 5792900
e-mail : info@schoulsleiden.nl
www.schoulsleiden.nl

AW-groep (aannemer civiel en groen)

Leidsevaart 25
2161 AS Lisse

Postbus 109
2160 AC Lisse
0252 - 412946
e-mail: info@awgroep.nl
www.awgroep.nl

Loonbedrijf J.M. van Vliet b.v.

Oostkanaalweg 32
2461 ER Ter Aar
0172 - 602597
06 - 53641465
e-mail: info@loonbedrijfvanvliet.nl
www.loonbedrijfvanvliet.nl

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

3 BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

J.C. Zandbergen B.V. (loonbedrijf)

Voorhousterweg 82a
2231 NG Rijnsburg
071 - 4020812
06 - 51590960
e-mail: info@jczandbergen.nl
www.jczandbergen.nl

Glijnis b.v. (loon- en verhuurbedrijf)

Meerpolder 1
2717 PA Zoetermeer
079 - 3518490
06 - 5364416 (Marcel Glijnis)
e-mail: info@jglijnisbv.nl
www.jglijnisbv.nl

P. van Leeuwen (loonbedrijf)

Westeinderweg 6
2266 HH Stompwijk
071 - 5801760
06 - 22373498
e-mail: pvanleeuwen@kpnmail.nl
www.pvanleeuwenstompwijk.nl

Van Leeuwen Loonbedrijf en Kraanverhuur

Middelburgseweg 146
2741 LB Waddinxveen
0182 - 396744
06 - 53382162 / 23141048
www.loonbedrijfvanleeuwen.nl

Roodenburg (loonbedrijf)

Huigsloterdijk 108
2156 LG Weteringbrug
071 - 3312361
e-mail: info@loonbedrijfroodenburg.nl
www.loonbedrijfroodenburg.nl

SDR (aannemings- en loonbedrijf)

Jan Tinbergenstraat 14
2811 DZ Reeuwijk
0182 - 395094
06 - 54392031 (Cor Vonk)
e-mail: info@servicedienstreeuwijk.nl
www.servicedienstreeuwijk.nl

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

3 BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

3.9 Onderhoud bemaling

Bosman Watermanagement B.V. (pompen / gemalen)

Steegjesdijk 6
3265 AE Piershil

Postbus 3701
3265 ZG Piershil
0186 - 606060
Storingsnummer 24/7: 06 - 55723960
e-mail: info@bosman-water.nl
www.bosman-water.nl

Hertog Polderbemaling (gemalen)

Julianastraat 10-14
2751 GD Moerkapelle
079 - 5931329
e-mail: info@hertogpolderbemaling.nl
www.hertogpolderbemaling.nl

Landustrie Sneek b.v. (leverancier pompen en gemalen)

Pieter Zeemanstraat 6
8606 JR Sneek

Postbus 199
8600 AD Sneek
0515 - 486888
Storingsnummer 24/7: 06 - 51278324
e-mail: info@landustrie.nl
www.landustrie.nl

VOPO pompen b.v. (pompfabrikant)

De Volger 2
1483 GA De Rijp

Postbus 6
1483 ZG De Rijp
0299 - 671312
e-mail: info@vopo.nl
www.vopo.nl

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

3 BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

3.10 Noodbemaling

Buitenkamp B.V. (pompenverhuur)

Europaweg 14
9636 HT Zuidbroek
0598 - 361761
06 - 55804633 / 06 - 50280297
e-mail: info@pompenverhuur.nl
www.pompenverhuur.nl

Eekels B.V. (pompenverhuur)

Portsmuiden 90
1046 AM Amsterdam
020 - 6155050

Koopliedenweg 25
2991 LN Barendrecht
0180 - 696969
e-mail: info@eekels.nl
www.eekels.eu

Van Heck B.V. (pompenverhuur)

Ambachtstraat 2
8397 VK Noordwolde
0561 - 431739
e-mail: info@vanheckgroup.nl
www.vanheckgroup.nl

Pompfontijne (verhuurbedrijf pompen en generatoren)

A. Plesmanweg 59
3088 GB Rotterdam
010 - 2998444
e-mail: rotterdam@pompfontijne.com
www.pompfontijne.com

Steenkade 4
1948 NH Beverwijk
0251 - 21 25 16
e-mail: beverwijk@pompfontijne.com
www.pompfontijne.com

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

3 BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

3.11 Aggregaten

Bredenoord Aggregaten Verhuur B.V. (aggregatenverhuur)

Zuthensestraat 319
7325 WT Apeldoorn
055 - 3018501

Schaapsherderweg 1
2988 CK Ridderkerk
0180 - 749002
e-mail: info@bredenoord.nl
www.bredenoord.com

Homan BV Elektrotechniek (noodstroomaggregaten)

Handelsweg 6
3641 RC Mijdrecht
0297 - 282121
Email: info@homan.nl
www.homan.nl

3.12 Materiaal

Bergschenhoek Civiele Techniek BV (inlaten, stuwen)

Boterdorpseweg 10
2661 AC Bergschenhoek

Postbus 45
2650 AA Berkel en Rodenrijs
010 - 5242650
www.bergschenhoek-ct.com
06 - 53719962 (Dick vd Linde)
e-mail: d.vanderlinde@begrschenhoek-ct.com

Randstad Olie (gasolie leverancier)

Rontgenweg 16
2408 AB Alphen aan den Rijn
01702 - 242222
www.oqvalue.nl

Dyka B.V. (kunststof leidingen)

Produktieweg 7
8331 LJ Steenwijk

Postbus 33
8330 AA Steenwijk
0521 - 534911
e-mail: info@dyka.nl
www.dyka.nl

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

3 BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

Otte Lisse b.v. (zand en grindhandel, overslag)

Heereweg 1
2161 AB Lisse
0252 - 419161
e-mail: info@ottelisse.nl
www.ottelisse.nl

SlamDam

Krekenburg 8
3417 MH Montfoort
0348 - 748477
06 - 22916786 (Peter van den Hadelkamp)
Email: peter@slamdams.nl
www.slamdams.nl

Handelsmaatschappij van Heusden (zandzakken)

Zandweg 1
4181 PL Waardenburg
06 - 55515560
e-mail: info@zandzakken.nl
www.zandzakken.nl

Pelt en Hooykaas (staalslakken e.d.)

Wenckebachstraat 1
1951 KZ Velsen-Noord
0251 - 493101
e-mail: info@pelt-hooykaas.nl
www.pelt-hooykaas.nl

Den Breejen Infra (grond / klei / transport)

Bennebroekerdijk 221
2142 LD Cruquius
023 - 5285962
06 - 43357423
e-mail: info@denbreejeninfra.nl
www.denbreejeninfra.nl

J. Bos en Zonen (grond / klei / transport)

Zuidplaspolderweg 17
2841 DC Moordrecht
0182 - 372298
e-mail: info@bosmoordrecht.nl
www.bosmoordrecht.nl

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

3 BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

3.13 Kraanverhuur

M. Verschoor b.v. (kraanverhuur, speciale transporten)

Rijksstraatweg 59

2171 AK Sassenheim

0252 - 212345 / 219017

06 - 55360066 / 06 - 10193879 / 06 - 55886336 /

06 - 55886352 / 06 - 55886362

e-mail: info@hijskraanhuren.nl

www.hijskraanhuren.nl

Kraanbedrijf Nederhoff (kraanverhuur)

Burgemeester van Reenensingel 121

2803 PA Gouda

088 - 5655530

e-mail: info@nederhoff.nl

www.nederhoff.nl

Van Marwijk kraanverhuur b.v. (kraanverhuur)

Produktieweg 36

2382 PC Zoeterwoude

071 - 5899344

e-mail: info@vanmarwijk.nl

www.vanmarwijkkraanverhuur.nl

3.14 Diversen

Barthen / Riool.nl (riolering binnenshuis)

Hallenweg 7

2316 JX Leiden

071 - 5222688

www.barthen.nl

Jowenko Explosieve Demolitie b.v. (springmeesters)

Veerseweg 107

4351 SL Veere

0118 - 612735

06 - 53242125

e-mail: info@jowenko.nl

www.jowenko.com

Busker b.v. (heibedrijf/damwanden)

Gamerschedijk 6

5301 HT Zaltbommel

0418 - 515792

Amstelkade 9-10

3652 MD Woerdense Verlaat

06 - 22788584 (werfbaas)

e-mail: buskerhw@buskerbv.nl

www.buskerbv.nl

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

3 BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

Gebroeders van 't Hek (heibedrijf/damwanden)

Nekkerweg 63
1462 ZH Middenbeemster
0299 - 313020
e-mail: gebr@vanthek.nl
www.vanthek.nl

BV Aannemingsbedrijf B. van Hees (sluisdeuren / waterwerken)

De Liesbosch 1
3439 LB Nieuwegein
030 - 2937946
e-mail: info@waterbouw.com
www.vanheesgroep.nl

Vermeulen (wegafzettingen)

Hoogeveenseweg 4
2391 NR Hazerswoude-Dorp
079 - 3410539
e-mail: info@vermeulengroep.nl
www.vermeulengroep.com

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

3 BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

1 NOODMIDDELEN: WAT ZIJN DAT?

2 NOODMIDDELEN: WELKE HEBBEN WE?

3 BIJLAGEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

Facilitaire zaken

1 FACILITAIRE ZAKEN

Dit supplement beschrijft de facilitaire zaken voor de calamiteitenorganisatie van Rijnland. In geval van een opschaling kan de calamiteitenorganisatie worden gealarmeerd en opgeschaald. De Coördinator Meldingen & Incidenten is verantwoordelijk voor het proces Alarmeren en Opschalen. Desgevraagd zal het team facilitaire dienstverlening zorgen voor onder andere het openen van het hoofdkantoor en het opstarten van de faciliteiten. Omdat de gebouwenbeheerders voor hun taak wachtdienst hebben, staan zij binnen de afgesproken opkomsttijd van 60 minuten paraat om de benodigde diensten op te starten.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

1 FACILITAIRE ZAKEN

2 WATERSCHAPSCOÖRDINATIECENTRUM

3 SCHOONMAAK EN ONDERHOUD

4 BEVEILIGING, TOEGANGSBEHEER, PASJES

5 CATERING

6 ICT

OTO

PERSONELE ZAKEN

2 WATERSCHAPS- COÖRDINATIECENTRUM

De calamiteitenorganisatie van Rijnland beschikt over verschillende locaties en ruimten waarvandaan de calamiteit gecoördineerd kan worden. De verzameling van deze locaties en ruimten heet het Waterschaps-CoördinatieCentrum (WCC).

Team	Ruimte	Middelen
WBT	1 Zuid (D&H-zaal)	Smartboard en aansluiting voor extra laptop, noodnetvoorziening, calamiteitenmappen.
WOT	6 Noord (de WOT-ruimte)	2 smartboards (wand) en 2 pc's, aansluiting voor extra laptop, 1 smartboard (tafel) en pc, 4 whiteboards, calamiteitenmappen en kaartmateriaal.
Berichten-centrum	1 Noord (Servicepunt)	Telefoons, headsets en werkplekken, noodnetvoorziening, 55-inch scherm voor projectie LCMS, groot whiteboard.
Auto CPI	vaste parkeerplaats in de parkeergarage	GP-861-P
Auto Ico	vaste parkeerplaats in de parkeergarage	HR-270-R

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

1 FACILITAIRE ZAKEN

2 WATERSCHAPSCOÖRDINATIECENTRUM

3 SCHOONMAAK EN ONDERHOUD

4 BEVEILIGING, TOEGANGSBEHEER, PASJES

5 CATERING

6 ICT

OTO

PERSONELE ZAKEN

Klantcontactteam

Op 2 Noord zijn 6 werkplekken voorzien van headsets. Indien er aanleiding voor is verhuist het Klantcontactteam naar de locatie van het Servicepunt (1 Noord) om daar als Berichtencentrum de calamiteitenorganisatie te ondersteunen.

Auto's

De calamiteitenorganisatie beschikt over twee voertuigen, te weten een auto voor de CPI en een auto voor de Ico. Het beheer van de beide voertuigen valt onder hetzelfde regime al de standaardprocedure van Rijnland voor poolauto's. Het gebruikersbeheer valt onder de verantwoordelijkheid van de vaste berijders. In de auto's zijn hiervoor mappen aanwezig.

Controle WCC's

Maandelijks controleert Facilitaire Dienstverlening de apparatuur inclusief het inlogproces, de WBT- en WOT-ruimte en het Berichtencentrum.

SUPPLEMENTEN

[WERKWIJZE](#)[CRISISCOMMUNICATIE](#)[NOODMIDDELEN](#)[FACILITAIRE ZAKEN](#)[1 FACILITAIRE ZAKEN](#)[2 WATERSCHAPSCOÖRDINATIECENTRUM](#)[3 SCHOONMAAK EN ONDERHOUD](#)[4 BEVEILIGING, TOEGANGSBEHEER, PASJES](#)[5 CATERING](#)[6 ICT](#)[OTO](#)[PERSONELE ZAKEN](#)

3 SCHOONMAAK EN ONDERHOUD

Hoogheemraadschap van Rijnland heeft met GOM een schoonmaakcontract voor alle locaties (hoofdkantoor en buitenlocaties).

Binnen kantooruren

via gebouwenbeheer (Facilitaire Dienstverlening)

Buiten kantooruren

GOM 088-2981500 (calamiteitenschoonmaak)

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

1 FACILITAIRE ZAKEN

2 WATERSCHAPSCOÖRDINATIECENTRUM

3 SCHOONMAAK EN ONDERHOUD

4 BEVEILIGING, TOEGANGSBEHEER, PASJES

5 CATERING

6 ICT

OTO

PERSONELE ZAKEN

4 BEVEILIGING, TOEGANGSBEHEER, PASJES

Voor vragen m.b.t. de locaties Rijnlandhuis & Gemeenlandshuis (Leiden) - Polderhuis (Hoofddorp) - Gemeenlandshuis (Spaarndam):

Binnen kantooruren

via gebouwenbeheer (facilitaire dienstverlening)

Buiten kantooruren

wachtdienst 06-65154087 (facilitaire dienstverlening)

Overige buitenlocaties

via de betreffende afdelingen/teams

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

1 FACILITAIRE ZAKEN

2 WATERSCHAPSCOÖRDINATIECENTRUM

3 SCHOONMAAK EN ONDERHOUD

4 BEVEILIGING, TOEGANGSBEHEER, PASJES

5 CATERING

6 ICT

OTO

PERSONELE ZAKEN

5 CATERING

Voor aanvragen voor catering tijdens een calamiteit.

Rijnlandhuis

Binnen kantooruren

de CPI (coördinatiefase 1) dan wel de CM (coördinatiefase 2 t/m 4) kan gebruik maken van de catering 071 - 3063004 (Facilitaire Dienstverlening).

Buiten kantooruren

voor het leveren van maaltijden voor het Rijnlandhuis kan de CPI (coördinatiefase 1) dan wel de CM (coördinatiefase 2 t/m 4) gebruik maken van de volgende bedrijven waarmee afspraken zijn gemaakt dat er op rekening kan worden besteld:

Pizzeria	071 - 5141428
Chinees	071 - 5130373
Broodjeszaak	06 - 41268051

Buitenlocaties

Binnen kantooruren

de CPI (coördinatiefase 1) dan wel de CM (coördinatiefase 2 t/m 4) kan gebruik maken van de catering 071 - 3063004 (Facilitaire Dienstverlening).

Buiten kantooruren

voor het leveren van maaltijden voor de buitenlocaties kan de CPI (coördinatiefase 1) dan wel de CM (coördinatiefase 2 t/m 4) gebruik maken van de volgende bedrijven waarmee afspraken zijn gemaakt dat er op rekening kan worden besteld:

Pizzeria	071 - 5141428
Chinees	071 - 5130373
Broodjeszaak	06 - 41268051

Opmerking: voor buitenlocaties die niet onder het leveringsgebied van voornoemde bedrijven vallen, dient de CPI onderscheidenlijk CM separaat ad hoc afspraken te maken zo nodig met andere bedrijven of organisaties.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

1 FACILITAIRE ZAKEN

2 WATERSCHAPSCOÖRDINATIECENTRUM

3 SCHOONMAAK EN ONDERHOUD

4 BEVEILIGING, TOEGANGSBEHEER, PASJES

5 CATERING

6 ICT

OTO

PERSONELE ZAKEN

6 ICT

Voor problemen m.b.t. netwerk en systemen.

Binnen kantooruren

Servicepunt 071 - 3063020

Buiten kantoor tijden

wachtdienst systeembeheer 071 - 3063123

LCMS

Het functioneel beheer is belegd bij René v.d. Zwan. Het aanmaken van wachtwoorden en/of het LCMS resetten kan worden uitgevoerd door René v.d. Zwan, Leendert de Ruijter en Frits Vermeij.

Daarnaast is er nog een technisch beheerder van de applicatie en dat is Toon Dompeling. Hij maakt onderdeel uit van het ICT-team en zorgt er in de dagelijkse bedrijfsvoering voor dat de applicatie werkt en stemt eventueel af met het IFV.

Voor de warme coördinatiefase heeft Rijnland een contract met het IFV dat voorziet in een 24/7 helpdeskfunctie.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

1 FACILITAIRE ZAKEN

2 WATERSCHAPSCOÖRDINATIECENTRUM

3 SCHOONMAAK EN ONDERHOUD

4 BEVEILIGING, TOEGANGSBEHEER, PASJES

5 CATERING

6 ICT

OTO

PERSONELE ZAKEN

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

1 INLEIDING

2 STRUCTUUR, FUNCTIONARISSEN
EN FASERING

3 MELDEN EN ALARMEREN

4 OPSCHALING

5 INCIDENT- EN CALAMITEITBESTRIJDING

6 AFSCHALING, NAZORG EN EVALUATIE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

 Personele zaken

1 PERSONELE ZAKEN CALAMITEITENORGANISATIE

1.1 Inleiding

Het Supplement Personele zaken staan alle noodzakelijk geachte preparatieve personeelstechnische randvoorwaarden voor het opbouwen en het in stand houden van een calamiteitenorganisatie. Het supplement is een verbijzondering van hetgeen is vastgesteld in het Calamiteitenplan.

Het supplement is aanvullend op bestaande regelingen uit de Sectorale Arbeidsvoorwaardenregeling Waterschapspersoneel (SAW), relevante wet- en regelgeving zoals de ATW/WTB, ARBO en Rijnlandse regelingen.

1.2 Doelgroep

Dit document is primair bedoeld voor de betrokken medewerkers van de calamiteiten-organisatie en voor degene die verantwoordelijk zijn voor het opbouwen en het instandhouden van de calamiteitenorganisatie. Voorts geeft het teamleiders inzicht in de regels waaraan hun medewerkers moeten voldoen als zij willen toetreden of toegetreden zijn tot de calamiteitenorganisatie.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE	
CRISISCOMMUNICATIE	
NOODMIDDELEN	
FACILITAIRE ZAKEN	
OTO	
PERSONELE ZAKEN	
1 PERSONELE ZAKEN EN CALAMITEITENORGANISATIE	
2 WERVING, SELECTIE EN AANSTELLING	
3 BEZETTING, BESCHIKBAARHEID & BEREIKBAARHEID	
4 FACILITEITEN	
5 OVERIGE REGELINGEN	
6 BIJLAGEN	

2 WERVING, SELECTIE EN AANSTELLING

2.1 Proces Werving

De functies binnen de calamiteitenorganisatie zijn gebaseerd op vrijwillige deelname door enthousiaste, gemotiveerde en betrokken medewerkers. Bij besluiten over in- en uittreding, faciliteiten en roosters, etc. is dat voortdurend het uitgangspunt. Echter, de continuïteit van de calamiteitenorganisatie en daarmee het belang van inwoners, bedrijven en instellingen staat altijd voorop. Indien de normale werkwijze tot onvoldoende bezetting leidt, heeft Rijnland als werkgever op basis van de SAW de bevoegdheid mensen aan te wijzen om verplicht deel uit te maken van de calamiteitenorganisatie, met alle daarbij behorende rechten en plichten.

Voor iedere rol vindt een open werving plaats. Het staat elke medewerker van Rijnland vrij om te solliciteren op een rol in de calamiteitenorganisatie.

Vanwege hun specifieke rol in de calamiteitenorganisatie worden de Communicatiecoördinatoren aangewezen.

Medewerkers van Rijnland kunnen solliciteren voor de rollen Directeur van Dienst, Operationeel Leider, Coördinator Plaats Incident, Informatie Coördinator, Coördinator Maatregelen, Coördinator Scenario's en Operationeel Assistent.

Een sollicitatie kan worden geweigerd in het kader van een zwaarwegend dienstbelang. Hiervan kan bijvoorbeeld sprake zijn indien de uren die met de calamiteitenorganisatie zijn gemoeid een onevenredig grote aanslag is op de productiviteit van de 'leverende' afdeling.

Daarnaast geldt dat een medewerker een aanstelling van tenminste 32 uur per week moet hebben bij Rijnland om een rol te kunnen spelen in de calamiteitenorganisatie.

Sollicitaties kunnen worden gericht aan de calamiteiten-coördinator.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE	✕
CRISISCOMMUNICATIE	📢
NOODMIDDELEN	⚽
FACILITAIRE ZAKEN	👜
OTO	↔
PERSONELE ZAKEN	👤
1 PERSONELE ZAKEN EN CALAMITEITENORGANISATIE	
2 WERVING, SELECTIE EN AANSTELLING	
3 BEZETTING, BESCHIKBAARHEID & BEREIKBAARHEID	
4 FACILITEITEN	
5 OVERIGE REGELINGEN	
6 BIJLAGEN	

2.2 'Leverende afdeling'

Elke teamleider wordt nadrukkelijk uitgenodigd om medewerkers de gelegenheid te geven om te kunnen participeren in de calamiteitenorganisatie. Wanneer een teamleider van een medewerker bijvoorbeeld een capaciteitsprobleem in zijn/haar team voorziet, kan de teamleider zijn zienswijze indienen bij de proceseigenaar.

De proceseigenaar gaat dan in overleg met de leidinggevende in het managementteam van de teamleider. In dit overleg wordt besloten of de sollicitatie van de medewerker wordt doorgezet.

Wanneer een medewerker wordt opgenomen in de calamiteitenorganisatie dient deze in de gelegenheid gesteld te worden om te voldoen aan de voorwaarden. Zoals het volgen van opleidingen, trainingen en oefeningen, het meedraaien in een wachtdienst en het deelnemen aan incidentbestrijding.

2.3 Selectie en Selectiecommissie

Een eerste gesprek is om bij de kandidaat na te gaan:

- > of de competenties aanwezig zijn.
- > of deze beschikt over voldoende motivatie en vaardigheden gelet op de mogelijke rol in de calamiteitenorganisatie.
- > Of deze beschikt over voldoende kennis.
- > Of deze beschikt over voldoende ervaring

Indien noodzakelijk volgt een tweede gesprek. Naast de sollicitatiegesprekken kunnen ook aanvullende instrumenten worden ingezet zoals deze beschikbaar zijn in het instrumentarium van Personeelszaken.

In de bijlage zijn de competenties per rol opgenomen. De omschrijvingen van de rollen zijn opgenomen in het supplement Werkwijze.

De selectiecommissie(s) wordt voorgezeten door de calamiteitencoördinator. De samenstelling van de selectiecommissie is opgenomen in bijlage 1. Indien noodzakelijk kan er een vertegenwoordiger van Personeelszaken worden gevraagd om deel te nemen aan de sollicitatiecommissie.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

1 PERSONELE ZAKEN EN
CALAMITEITENORGANISATIE

2 WERVING, SELECTIE EN AANSTELLING

3 BEZETTING, BESCHIKBAARHEID
& BEREIKBAARHEID

4 FACILITEITEN

5 OVERIGE REGELINGEN

6 BIJLAGEN

2.4 Aanstelling

De aanstelling voor een rol in de calamiteitenorganisatie vindt plaats op dezelfde wijze waarop aanstellingen binnen Rijnland worden geregeld.

2.5 Gesprekssystematiek

Conform het DT-besluit van april 2012 (Corsa nr. 12.15614) bespreken medewerker en leidinggevende het onderwerp calamiteitenzorg in het plannings-, voortgangs- en beoordelingsgesprek (=gesprekscyclus).

Uitgangspunt blijft dat de medewerker door de eigen leidinggevende wordt beoordeeld. Voor iemands rol in de calamiteitenorganisatie kan hiervoor de leidinggevende of de medewerker input vragen bij (primair) collega's uit de calamiteitenorganisatie en (secundair) de calamiteiten-coördinator.

2.6 Stoppen met de dienst

Indien een medewerker zijn rol in de calamiteitenorganisatie wil neerleggen, dient hij dit schriftelijk gemotiveerd kenbaar te maken bij de proceseigenaar. Deze zal advies inwinnen bij de calamiteitencoördinatoren, de eerst aangewezen van de betreffende pool.

Daarna besluit de proceseigenaar over eventuele uittreding uit de calamiteitenorganisatie. Indien akkoord zal in overleg met de calamiteiten-coördinatoren naar een einddatum van deelname aan de calamiteitenorganisatie gezocht worden. Daarbij geldt in de regel een opzegtermijn tussen besluit en daadwerkelijke uittreding van 6 maanden, echter –in overleg- langer indien dat voor een goede bezetting noodzakelijk is. In bijzondere gevallen kan de proceseigenaar afwijken van deze termijnen.

2.7 Wachtdiensttoelage en -toelage

Elke medewerker die een rol bekleedt in de operationele calamiteitenorganisatie heeft recht op een wachtdiensttoelage en –vergoeding in overeenstemming met de wachtdienstregeling van Rijnland. [<link naar Intranet: kennisdelen\kennisbank\primaire arbeidsvoorwaarden\toelagen>](#).

Voor de Operationeel Assistenten gelden dezelfde rechten en plichten als voor overige deelnemers van de calamiteitenorganisatie, behoudens het niet hebben van een wachtdienstverplichting.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE	✕
CRISISCOMMUNICATIE	📢
NOODMIDDELEN	🚑
FACILITAIRE ZAKEN	👤
OTO	↔
PERSONELE ZAKEN	👤
1 PERSONELE ZAKEN EN CALAMITEITENORGANISATIE	
2 WERVING, SELECTIE EN AANSTELLING	
3 BEZETTING, BESCHIKBAARHEID & BEREIKBAARHEID	
4 FACILITEITEN	
5 OVERIGE REGELINGEN	
6 BIJLAGEN	

3 BEZETTING, BESCHIKBAARHEID & BEREIKBAARHEID

3.1 Wachtdiensten

Voor alle rollen binnen de calamiteitenorganisatie geldt dat zij op basis van een rooster wachtdiensten draaien. Voor de Operationeel Assistent geldt geen wachtdienst. Deze rol wordt bezet op basis van vrije instroom: de ambtenaar heeft geen opkomsttijd, maar is wel verplicht zich in te spannen om aan de oproep gehoor te geven. Verblijf op een vakantieadres of persoonlijke omstandigheden kunnen redenen zijn waardoor (op korte termijn) geen gehoor aan de oproep gegeven kan worden.

3.2 Poolomvang wachtdienst

De omvang van de pool wordt vastgesteld door de proceseigenaar en is in principe 5 personen.

3.3 Duur van de wachtdiensten

De wachtdienst duurt telkens een week en geldt 24 uur per dag gedurende die week. De proceseigenaar stelt hiertoe een dekkend rooster vast. Het staat de leden van de wachtdienstpool vrij staat om onderling te ruilen of kortere perioden de dienst van elkaar over te nemen zolang de continuïteit maar gewaarborgd blijft.

3.4 Reactie- en opkomsttijd

De reactietijd (tijd tussen semafoon-oproep en terugbellen) bedraagt 15 minuten. De opkomsttijd (tijd tussen terugbellen en ter plaatse zijn) bedraagt 1 uur.

De reactietijd en opkomsttijd is voor alle wachtdiensten hetzelfde en kent geen vrijblijvendheid. Een medewerker dient zich vooraf goed te beseffen dat deze opkomsttijden altijd gelden, en dus ook moeten passen in het privéleven.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE	✕
CRISISCOMMUNICATIE	📢
NOODMIDDELEN	⚽
FACILITAIRE ZAKEN	👛
OTO	↔
PERSONELE ZAKEN	👤
1 PERSONELE ZAKEN EN CALAMITEITENORGANISATIE	
2 WERVEN, SELECTIE EN AANSTELLING	
3 BEZETTING, BESCHIKBAARHEID & BEREIKBAARHEID	
4 FACILITEITEN	
5 OVERIGE REGELINGEN	
6 BIJLAGEN	

3.5 Rooster

Het rooster voor wachtdiensten wordt per kalenderjaar vastgesteld. Een 24/7-dienst loopt van maandagochtend tot maandagochtend, of van ieder andere dag in de week, al naar gelang de afspraken binnen de pool.

3.6 Reistijd

Als de ambtenaar wordt opgeroepen dan geldt de reistijd naar de locatie als arbeids- en werktijd.

3.7 Minimale oproeptijd

De minimale arbeidstijd bij de oproep is een half uur. Als een medewerker binnen een half uur weer wordt opgeroepen, dan geldt dit half uur als arbeidstijd. Dus als je wordt opgeroepen krijg je ten alle tijden een half uur uitbetaald, boven op je gewerkte uren.

3.8 Maximale belasting

De ambtenaar heeft 14 wachtdienstvrije etmalen per 4 weken. Per 28 etmalen dient de ambtenaar twee keer een periode van 48 uur helemaal vrij te zijn, dus zonder wachtdienst of gewone dienst.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE	✕
CRISISCOMMUNICATIE	📢
NOODMIDDELEN	⚽
FACILITAIRE ZAKEN	👜
OTO	↔
PERSONELE ZAKEN	👤
1 PERSONELE ZAKEN EN CALAMITEITENORGANISATIE	
2 WERVING, SELECTIE EN AANSTELLING	
3 BEZETTING, BESCHIKBAARHEID & BEREIKBAARHEID	
4 FACILITEITEN	
5 OVERIGE REGELINGEN	
6 BIJLAGEN	

4 FACILITEITEN

4.1 Dienstauto

Aan de ambtenaar, verbonden aan de pool ICo of CPI, die een wachtdienst heeft, wordt door de werkgever een auto ter beschikking gesteld. De ambtenaar kan de auto ook voor privédoeleinden gebruiken, mits dit noodzakelijk is om na een oproep binnen één uur ter plaatse kunnen zijn. De regels voor het rijden in een dienstauto ten behoeve van de calamiteitenorganisatie komen overeen met de algemeen regels betreffende het gebruik van dienstvoertuigen van Rijnland. [<link naar intranet/regelen/reserveren auto >](#)

4.2 Communicatiemiddelen

Aan de ambtenaar wordt een aantal communicatiemiddelen ter beschikking gesteld zodat hij tijdens de wachtdienst altijd bereikbaar is.

4.3 Materieel en kleding/Persoonlijke Bescherming Middelen (PBM's)

Voor de CPI's en de Ico CPI worden de standaard beschermingsmiddelen van Rijnland ter beschikking gesteld. In het arbohandboek van Rijnland is een basis-matrix beschikbaar (zie M&O wijzer op [<link naar intranet\kennisdelen\kennisbank\arbo en veiligheid\arbo-handboek>](#), waarin per werkzaamheid is aangegeven welke PBM's beschikbaar zijn.

Hiernaast zijn huisregels en een voorbeeldbrief voor verplichte uitgave PBM's aangegeven. De veiligheidskundige en Arbodienst kunnen hierover adviseren om te bepalen welk type beschermingsmiddel het meest geschikt is. Wanneer een medewerker toetreedt tot de calamiteitenorganisatie, verkrijgt hij/zij een PBM-pakket (indien de medewerker nog niet over deze PBM's beschikt voor het reguliere werk).

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE	✕
CRISISCOMMUNICATIE	📢
NOODMIDDELEN	⚽
FACILITAIRE ZAKEN	👜
OTO	↔
PERSONELE ZAKEN	👤
1 PERSONELE ZAKEN EN CALAMITEITENORGANISATIE	
2 WERVING, SELECTIE EN AANSTELLING	
3 BEZETTING, BESCHIKBAARHEID & BEREIKBAARHEID	
4 FACILITEITEN	
5 OVERIGE REGELINGEN	
6 BIJLAGEN	

4.4 Opleiden, Trainen en Oefenen

De leden van de calamiteitenorganisatie besteden jaarlijks 50 uur aan opleiden, trainen en oefenen in de voorbereiding op incidentbestrijding (conform DT besluit 12.15614). Hiertoe stelt de calamiteitencoördinator een jaarprogramma op. De betrokken medewerkers zijn verplicht aanwezig te zijn bij 80% van het programma.

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

1 PERSONELE ZAKEN EN
CALAMITEITENORGANISATIE

2 WERVING, SELECTIE EN AANSTELLING

3 BEZETTING, BESCHIKBAARHEID
& BEREIKBAARHEID

4 FACILITEITEN

5 OVERIGE REGELINGEN

6 BIJLAGEN

5 OVERIGE REGELINGEN

5.1 Verzekeringen

Medewerkers van de calamiteitenorganisatie vallen onder reguliere verzekering van Rijnland [<link naar kennisdelen\kennisbank\secontaire arbeidsvoorwaarden\verzekeringen >](#)

5.2 Ondersteuning

Medewerkers van de calamiteitenorganisatie kunnen tijdens of na een calamiteitenbestrijding betrokken raken bij onderzoeken van diverse instanties zoals van justitie/politie, de Inspectie SZW, de Onderzoeksraad voor de Veiligheid etc. Daarnaast kunnen zij aansprakelijk worden gesteld door derden. In voorkomende gevallen wordt er door Rijnland juridisch geregeld.

Medewerkers die tijdens of na de bestrijding van een calamiteit in psychisch nood komen, kunnen te allen tijde gebruik maken van de standaard voorzieningen van Rijnland [<link naar intranet\kennisdelen\kennisbank\ziekte en arbeidsongeschiktheid\bedrijfsarts >](#).

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

1 PERSONELE ZAKEN EN
CALAMITEITENORGANISATIE

2 WERVING, SELECTIE EN AANSTELLING

3 BEZETTING, BESCHIKBAARHEID
& BEREIKBAARHEID

4 FACILITEITEN

5 OVERIGE REGELINGEN

6 BIJLAGEN

6 BIJLAGEN

6.1 Bijlage 1: competentiematrix

Functies	Organisatiegebonden competenties				Competenties functiefamilies											
functiefamilies	Resultaatgerichtheid	Samenwerken	Omgangsgerichtheid	Ontwikkelingsgerichtheid	Leiderschap	Wise	Bestuursminded	Plannen en organiseren	Aandelen	Geduld	Overtuigingskracht	Helicopterview	Probleemoplossend Vermogen	Ruizgerichtheid	Inclusief	Zorgvuldigheid
Leidinggevend																
DvD	X	X	X	X	X	X	X									
OL	X	X	X	X	X	X	X									
CPI	X	X	X	X	X	X	X									
Strategisch																
Dijkgraaf	X	X	X	X	X	X	X									
Hoogheemraad	X	X	X	X	X	X	X									
Communicatie	X	X	X	X							X	X			X	
Informatie coördinator	X	X	X	X				X			X					X
Tactisch																
Operationeel Assistent	X	X	X	X				X			X					X
Informatie coördinator	X	X	X	X				X			X					X
Coördinator Maatregelen	X	X	X	X							X	X			X	
Coördinator Scenario's	X	X	X	X							X	X			X	
Coördinator Communicatie	X	X	X	X							X	X			X	
Coördinator Nazorg	X	X	X	X	X	X	X									
Operationeel																
Informatie coördinator	X	X	X	X				X			X					X
Hoofd CAT	X	X	X	X												
CMI	X	X	X	X												
Medewerker Actiecentrum	X	X	X	X												
Coördinator berichten	X	X	X	X												
Veldmedewerker	X	X	X	X												
Deze competenties gelden voor iedereen binnen Rijnland					Functiespecifieke competenties											

Deze competenties gelden voor iedereen binnen Rijnland

Functiespecifieke competenties

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

1 PERSONELE ZAKEN EN
CALAMITEITENORGANISATIE

2 WERVING, SELECTIE EN AANSTELLING

3 BEZETTING, BESCHIKBAARHEID
& BEREIKBAARHEID

4 FACILITEITEN

5 OVERIGE REGELINGEN

6 BIJLAGEN

6.2 Bijlage 1: Samenstelling selectiecommissies

Rol	Gesprek(ken) met:	
DvD	1° gesprek	> DvD + DGF + OL + VP
OL	1° gesprek	> DvD + OL + VP
	2° gesprek	> CM + CS + ICO + OA
ICO	1° gesprek	> OL + 1e CPI + VP
	2° gesprek	> 1e ICO + CM / CS, (1° ICO terugkoppelt naar VP)
OA	1 gesprek	> VP + OL - 1° OA
CB	1 gesprek	> VP + 1° CB + CC
CM	1° gesprek	> OL + 1° CPI + VP
	2° gesprek	> ICO + CM + CS
CC	1° gesprek	> DvD + OL + VP
	2° gesprek	> CC + CPI + CM/CS
CS	1° gesprek	> OL + CM + VP
	2° gesprek	> CS + CC + ICO
CPI	1° gesprek	> OL + VP + CPI
	2° gesprek	> CM + ICO + CC

		gesprekspartners											
	Aantal gesprekken	Verst. Persoon	OL	CPI	ICO	OA	CB	CM	CS	CC	DGF	DvD	
1ste	DvD	1	x	x								x	
	OL	2	x	x									x
	ICO	2	x	x	x				x	x			
	OA	1	x	x		x							
	CB	1	x				x					x	
	CM	2	x	x	x				x	x			
	CC	2	x	x									x
	CS	2	x	x					x	x			
	CPI	2	x	x	x							x	
		persoon neemt deel aan gesprek met de kandidaat voor betreffende rol											
		Per rol deze 2 personen neemt deel aan gesprek met de kandidaat voor betreffende rol											

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

1 PERSONELE ZAKEN EN
CALAMITEITENORGANISATIE

2 WERVING, SELECTIE EN AANSTELLING

3 BEZETTING, BESCHIKBAARHEID
& BEREIKBAARHEID

4 FACILITEITEN

5 OVERIGE REGELINGEN

6 BIJLAGEN

6.2 Bijlage 3: Functiekaarten Calamiteitenorganisatie

Dijkgraaf

Functie:

- o Bestuurder
- o Eindverantwoordelijk voor de organisatie, dagelijks en onder calamiteiten
- o Lid van het WBT
- o Laat zich adviseren door de WBT leden en neemt de besluiten, waarbij de DvD de technisch voorzitter is

Plaats in het organigram:

Strategisch niveau, lid van het WaterschapsBeleidsTeam

Taken:

- o Beleidsbeslissingen op strategisch niveau nemen (samen met het WBT)
- o Nadenken over de gevolgen voor: Pers, Publiek, Publiciteit en Personeel
- o Nadenken over de lange termijn
- o 'Burgervaderrol'
- o Zichtbaar buiten
- o Te woord staan van pers

Hoogheemraad

Functie:

- o Tweede Bestuurder
- o Lid van het WBT
- o Verantwoordelijk voor zijn/ haar portefeuille (regulier)
- o Laat zich adviseren door de WBT leden en adviseert de Dijkgraaf

Plaats in het organigram:

Strategisch niveau, lid van het WaterschapsBeleidsTeam

Taken:

- o Beleidsbeslissingen op strategisch niveau nemen (samen met het WBT)
- o Nadenken over de gevolgen voor: Pers, Publiek, Publiciteit en Personeel
- o Nadenken over de lange termijn

Mogelijk ondersteunen Dijkgraaf bij zijn taken als:

- o 'Burgervaderrol'
- o Zichtbaar buiten
- o Te woord staan van pers

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

1 PERSONELE ZAKEN EN
CALAMITEITENORGANISATIE

2 WERVING, SELECTIE EN AANSTELLING

3 BEZETTING, BESCHIKBAARHEID
& BEREIKBAARHEID

4 FACILITEITEN

5 OVERIGE REGELINGEN

6 BIJLAGEN

Directeur van Dienst

Functie:

- Technisch voorzitter WBT
- Hoogste leidinggevende strategisch niveau
- Verantwoordelijk voor de bezetting en aflossing WBT
- Adviseert de Dijkgraaf voor / na en tijdens het WBT
- Lijn naar de Operationeel Leider

Plaats in het organigram:

Strategisch niveau, lid van het WaterschapsBeleidsTeam

Taken:

- Voorzitten WBT
- Beleidsbeslissingen op strategisch niveau nemen (samen met het WBT)
- In het eerste WBT de opschaling naar fase 3 laten vastleggen (besluit)
- Nadenken over de lange termijn
- Bepalen vergaderfrequentie (WBT en afgestemd met de Operationeel Leider, WOT)
- Samen met het team: Beeldvormen, Oordeelvormen en Besluit(vormen)
- Dijkgraaf adviseren
- Zorgen voor aanhaking van de reguliere organisatie (via collega directeuren)
- Klankbord voor de OL
- Voorbespreken WBT (met de Dijkgraaf en OL)

Communicatie (strategisch)

Functie:

- Lid van het WBT
- Ontvangt leiding van de DvD en hoofd CAT (functioneel)

Plaats in het organigram:

Strategisch niveau, lid van het WaterschapsBeleidsTeam

Taken:

- Adviseren over de communicatieve vertaalslag van wat er ter tafel komt tijdens de vergadering
- Besluiten t.a.v. de communicatieaanpak ter tafel brengen
- Adviseren van de Dijkgraaf over zijn rol als 'hoegbeeld' (betekenisgeving)
- Informeren hoofd CAT en Coördinator Communicatie (WOT) over de lijn van het WBT
- Afstemmen met de Woordvoerder
- Formuleren van kernboodschap voor de Dijkgraaf
- WBT adviseren op kaders (over strategie en doelstellingen) en mandaten (handelingsbevoegdheid) waarbinnen de communicatieoperatie plaatsvindt (informatievoorziening, schadebeperking, betekenisgeving)

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

1 PERSONELE ZAKEN EN
CALAMITEITENORGANISATIE

2 WERVING, SELECTIE EN AANSTELLING

3 BEZETTING, BESCHIKBAARHEID
& BEREIKBAARHEID

4 FACILITEITEN

5 OVERIGE REGELINGEN

6 BIJLAGEN

Informatie Coördinator (strategisch)

Functie:

- Lid van het WBT
- Ontvangt leiding van de DvD
- Verantwoordelijk voor de Informatielijn

Plaats in het organigram:

Strategisch niveau, lid van het WaterschapsBeleidsTeam

Taken:

- Adviseren over LCMS en netcentrisch werken
- Vertalen van de binnengekomen informatie uit andere teams (vanuit LCMS)
- Besluiten vertalen en vastleggen in LCMS
- WBT adviseren over de informatielijnen
- Informatielijn met de Ico in het WOT en de Ico Veld

Operationeel Leider

Functie:

- Voorzitter van het WOT
- Hoogste leidinggevende tactisch niveau
- Verantwoordelijk voor de bezetting en aflossing van het WOT
- Adviseert het WBT
- Stemt vooraf af met de Operationeel Assistent en de CPI

Plaats in het organigram:

Tactisch niveau, lid van het WaterschapsOperationeelTeam (WOT)

Taken:

- Voorzitter WOT
- Belast met het nemen van tactische besluiten (samen met het WOT)
- In het eerste WOT de opschaling naar fase 2 laten vastleggen (besluit)
- Nadenken over de midden-lange termijn
- Voor Nazorg een coördinator Nazorg betrekken bij het WOT en na afschaling overdragen aan deze
- Functionarissen vragen naar: wat staat er in de planvorming (en CBP's)?
- Checken van de feiten: hoe zeker weten we het nu?
- Vergaderen langs de lijn van: Beeldvorming, Oordeelsvorming en Besluitvorming (BOB)

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

1 PERSONELE ZAKEN EN
CALAMITEITENORGANISATIE

2 WERVING, SELECTIE EN AANSTELLING

3 BEZETTING, BESCHIKBAARHEID
& BEREIKBAARHEID

4 FACILITEITEN

5 OVERIGE REGELINGEN

6 BIJLAGEN

Operationeel Assistent

Functie:

- o Lid van het WOT
- o Ontvangt leiding van de OL
- o Verantwoordelijk voor het ondersteunen van de OL

Plaats in het organigram:

Tactisch niveau, lid van het WaterschapsOperationeelTeam (WOT)

Taken:

- o Bereidt het WOT voor met de OL
- o Draagt zorg voor dat de deelnemers op tijd en voorbereidt verschijnen op de vergadering
- o Checkt en bewaakt de acties van het WOT
- o Bewaakt de structuur en houdt de statusborden bij
- o Zet in overleg met de OL acties uit
- o Bereidt de tijdlijn en de netwerkanalyse voor
- o Stemt af met partnerorganisaties (andere waterschappen, VR en gemeenten)
- o De OL, OA en ICO vormen een driehoek en komen vooraf bijeen in een vooroverleg

Informatie Coördinator (tactisch)

Functie:

- o Lid van het WOT
- o Ontvangt leiding van de OL
- o Verantwoordelijk voor de Informatielijn

Plaats in het organigram:

Tactisch niveau, lid van het WaterschapsOperationeelTeam (WOT)

Taken:

- o Adviseren over LCMS en netcentrisch werken
- o Vertalen van de binnengekomen informatie uit andere teams (vanuit LCMS)
- o Besluiten vertalen en vastleggen in LCMS
- o WOT adviseren over de informatielijnen
- o Informatielijn met de lco in het WBT en de lco Veld

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

1 PERSONELE ZAKEN EN
CALAMITEITENORGANISATIE

2 WERVING, SELECTIE EN AANSTELLING

3 BEZETTING, BESCHIKBAARHEID
& BEREIKBAARHEID

4 FACILITEITEN

5 OVERIGE REGELINGEN

6 BIJLAGEN

Coördinator Maatregelen

Functie:

- Lid van het WOT
- Ontvangt leiding van de OL
- Verantwoordelijk voor het coördineren van maatregelen

Plaats in het organigram:

Tactisch niveau, lid van het WaterschapsOperationeelTeam (WOT)

Taken:

- Maakt een analyse van de (beschikbare en gewenste) middelen
- Geeft op basis van de scenarioanalyse en de bestrijdingsdoelstellingen (van de CS) aan waar, wanneer en met welke prioriteit maatregelen moeten worden getroffen
- Heeft contact met de CPI
- Draagt zorg voor dat het operationele team (CPI en Ico) over de relevante informatie beschikken om de maatregelen (en middelen inzet) te kunnen bepalen
- Stuurt in een fase 2 de CPI aan of coördineert bij inzet van meerdere CPI's
- Vormt samen met de Coördinator Scenario's en de Coördinator Communicatie (tactisch) een driehoek van middelen, maatregelen en communicatie

Coördinator Scenario's

Functie:

- Lid van het WOT
- Ontvangt leiding van de OL
- Verantwoordelijk voor het opstellen van de scenario's

Plaats in het organigram:

Tactisch niveau, lid van het WaterschapsOperationeelTeam (WOT)

Taken:

- Stelt een prognose voor de korte en lange termijn ontwikkelingen
- Ontwikkelt 'bestcase' en 'worstcase' scenario's
- Verzamelt uit de informatiesystemen actuele gegevens
- Geeft een scenarioanalyse en de bestrijdingsdoelstellingen passende bij het calamiteitstype
- Stuurt het WaterschapsActieTeam aan, het team wat de 'denkkracht' is en de scenario's en analyses uitrekt
- De samenstelling van het WAT kan verschillen per calamiteit en worden aangevuld met functionarissen uit de reguliere organisatie
- Vormt samen met de Coördinator Maatregelen en de Coördinator Communicatie (tactisch) een driehoek van middelen, maatregelen en communicatie

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

1 PERSONELE ZAKEN EN
CALAMITEITENORGANISATIE

2 WERVING, SELECTIE EN AANSTELLING

3 BEZETTING, BESCHIKBAARHEID
& BEREIKBAARHEID

4 FACILITEITEN

5 OVERIGE REGELINGEN

6 BIJLAGEN

Coördinator Communicatie (tactisch)

Functie:

- Lid van het WOT
- Ontvangt leiding van de OL
- Verantwoordelijk voor het opstellen van de scenario's

Plaats in het organigram:

Tactisch niveau, lid van het WaterschapsOperationeelTeam (WOT)

Taken:

- Adviseert en informeert het WOT over de operationele en tactische aspecten van de communicatieaanpak o.b.v. de omgevingsanalyse
- Actief in het halen en brengen van informatie tijdens de overleggen
- Informeert het hoofd GAT over de besluiten om zo gezamenlijk de inzet van het CommunicatieActieTeam (CAT) te bepalen
- Stemt af met de woordvoerder en de communicatieadviseur in het WBT (strategisch)
- Vormt samen met de Coördinator Maatregelen en de Coördinator Communicatie (tactisch) een driehoek van middelen, maatregelen en communicatie

Coördinator Plaats Incident (CPI)

Functie:

- Hoogste leidinggevende operationeel niveau
- Verantwoordelijk voor de bezetting en aflossing in het veld
- Adviseert het WOT
- Stemt af met de Operationeel Assistent en de OL
- Bij een opschaling naar fase 2 coördineert de Coördinator Maatregelen ook de CPI('s)

Plaats in het organigram:

Operationeel niveau, in het veld.

Taken:

- Leidinggeven in het veld
- Coördineren van de inzet
- Is een duo met de lco operationeel
- Stuur veelal reguliere afdelingen van Rijnland aan als: Watersysteembeheer, Peilbeheer, of wachtdiensten
- Belast met het nemen van operationele besluiten
- Kan plaatsnemen in het CoPI van de VR

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

1 PERSONELE ZAKEN EN
CALAMITEITENORGANISATIE

2 WERVING, SELECTIE EN AANSTELLING

3 BEZETTING, BESCHIKBAARHEID
& BEREIKBAARHEID

4 FACILITEITEN

5 OVERIGE REGELINGEN

6 BIJLAGEN

Informatie Coördinator (operationeel)

Functie:

- Gekoppeld aan de CPI functionaris
- Ontvangt leiding van de CPI
- Verantwoordelijk voor de Informatielijn (in het veld)

Plaats in het organigram:

Operationeel niveau, aanwezig bij de CPI in het veld

Taken:

- Adviseren over LCMS en netcentrisch werken
- Vertalen van de binnengekomen informatie uit andere teams (vanuit LCMS)
- Besluiten vertalen en vastleggen in LCMS
- CPI adviseren over de informatielijnen
- Informatielijn met de Ico in het WBT en de Ico WOT

Hoofd CAT

Functie:

- Stuur het Communicatie Actie Team aan
- Maar staat feitelijk op operationeel niveau van de Calamiteitenorganisatie

Plaats in het organigram:

Operationeel, heeft een lijntje naar de Coördinator Communicatie (WOT) op tactisch niveau en naar de Communicatie (strategisch) in het WBT.

Taken:

- Inrichten van het CAT
- Leiding geven aan de medewerkers en adviseurs van het CAT
- Adviseren, informeren en rapporteren
- Eindverantwoordelijk voor de communicatie operatie

Leden van het CAT:

- Communicatie Strategisch (WBT)
- Coördinator Communicatie tactisch (WOT)
- Woordvoerder
- Omgevingsanalist
- Medewerker persvoorlichting
- Medewerker publieksvoorlichting
- Web redacteur
- Coördinator Berichten
- Medewerkers berichtencentrum

SUPPLEMENTEN

WERKWIJZE

CRISISCOMMUNICATIE

NOODMIDDELEN

FACILITAIRE ZAKEN

OTO

PERSONELE ZAKEN

1 PERSONELE ZAKEN EN
CALAMITEITENORGANISATIE

2 WERVING, SELECTIE EN AANSTELLING

3 BEZETTING, BESCHIKBAARHEID
& BEREIKBAARHEID

4 FACILITEITEN

5 OVERIGE REGELINGEN

6 BIJLAGEN

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

 Primaire keringen

1 ALGEMEEN

A. Welke situatie is beschreven

In dit calamiteitenbestrijdingsplan staat beschreven hoe te handelen bij een (dreigende) doorbraak van de kust en de categorie c-keringen (Spaarndammerdijk en Hollandse IJsseldijk).

Kust

Het hoogheemraadschap van Rijnland heeft ongeveer 42 kilometer duinen in beheer, van de gemeentegrens Den Haag/Wassenaar tot het Noordzeekanaal, de zogenaamde zeewering. Deze duinen vormen de primaire waterkering die het achterland moet beschermen tegen de zee.

In de zeewering zitten drie harde elementen: de buitensluis bij Katwijk en de dijk in het duin bij Katwijk en Noordwijk.

Hollandse IJsseldijk

Langs de Hollandse IJssel heeft Rijnland ongeveer 9,5 kilometer dijk in beheer, vaak aangeduid als de Goejan-vervelledijk. Deze dijk is een primaire waterkering die behoort tot dijkkringgebied 14. Ten westen van Rijnland

wordt deze dijk beheerd door het hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard, ten oosten van Rijnland door hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden. Aan de overzijde van de Hollandse IJssel ligt het beheersgebied van het hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard. Globaal kan de primaire waterkering in beheer bij Rijnland in een westelijk en een oostelijk deel worden opgesplitst. Namelijk in het westelijke deel waar getijdewerking is en in het oostelijk deel (vanaf de Waaiersluis) dat gekanaliseerd is. Bij hoogwater in de Hollandse IJssel moet deze dijk het achterliggende land (ook wel Centraal Holland genoemd) beschermen.

Bij een (dreigende) doorbraak van de Lekdijk neemt het verantwoordelijke waterschap de bestrijding ter hand. Naast bronbestrijding (dichtmaken gat), is eventueel een beperkt aantal gevolgbeperkende maatregelen mogelijk. Deze kunnen mogelijk voorkomen dat het water dijkkring 14 en uiteindelijk Rijnland binnenstroomt. Gedacht moet worden aan:

- > Versneld afvoeren van de overstroming via intern watersysteem (Amsterdam-Rijnkanaal).
- > Doorsteek westelijk deel dijkkring 15.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERIENGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING KUST

B. FASERING SPAARNDAMMERDIJK & HOLLANDSE IJSSELDIJK

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

REGIONALE KERIENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

Spaarndammerdijk

Dit is een grotendeels niet- waterkerende dijk (ook wel een categorie c-kering, dit is een niet direct buiten-waterkerende kering). De waterkerende functie treedt alleen in werking indien bij een zeer zware stormvloed de sluisen bij IJmuiden het begeven en het Noordzeewater het Noordzeekanaal instroomt (zout water) tot aan de Spaarndammerdijk. Tevens kan de dijk worden bedreigd vanuit dijkkringgebied 44.

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING KUST

B. FASERING SPAARNDAMMERDIJK & HOLLANDSE IJSSELDIJK

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

B. Mogelijke gevolgen/effecten op omgeving

Kust

Als gevolg van een stormvloed kunnen er stukken van de duinen afslaan. Hierdoor ontstaat schade aan de duinen en de op de duinen aanwezige bebouwing. Tevens kunnen slachtoffers vallen onder mensen en dieren die op het moment van de stormvloed op het strand of in de duinen aanwezig zijn.

Tijdens een zeer zware stormvloed kunnen de duinen doorbreken en is er gevaar voor het achterland. Het betreft hier dan wel een Ergst Denkbare Overstroming (EDO) dat experts nog enigszins reëel achten. De kans van falen is kleiner dan 1/10.000ste. Falen wil nog niet zeggen dat de kering bezwijkt. Falen wil zeggen dat de ontwerp-norm wordt overschreden. Vanaf dat moment kan de stabiliteit niet meer worden gegarandeerd.

Op de duinen komt ook bebouwing voor. Op het moment dat er een stormvloed plaatsvindt is de bebouwing op de duinen kwetsbaar. Tijdens een stormvloed kunnen de golven zo hoog zijn, dat het water over de voorliggende duinen heen slaat en de bebouwing binnendringt. Daarnaast kunnen bebouwde duinen afslaan, waardoor de bebouwing wordt verwoest.

Spaarndammerdijk

De gevolgen van het bezwijken van de Spaarndammerdijk zijn vergelijkbaar met een doorbraak van de kust bij Katwijk of de sluizen bij IJmuiden. Met dien verstande dat het gebied dan vanuit het noorden of noordwesten overstroomt. Bij een doorbraak stroomt ook hier het zoute zeewater (zoet vanuit de Lek) binnen enkele uren diep de regio in met gevolgen, zoals grote economische schade en tientallen zo niet honderden slachtoffers.

Hollandse IJsseldijk

Als gevolg van hoogwater kan er water over de dijk stromen of de dijk het begeven en vervolgens het achterland indringen. De gevolgen kunnen – als de stormvloedkering in de Hollandse IJssel niet is gesloten – desastreus zijn. Gouda en delen van Centraal Holland komen onder water te staan. Er kunnen slachtoffers vallen en de economische schade zal aanzienlijk zijn.

Als de stormvloedkering in de Hollandse IJssel wel is gesloten, zullen de gevolgen van een dijkdoorbraak beperkt blijven tot een straal van enkele kilometers.

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING KUST

B. FASERING SPAARNDAMMERDIJK & HOLLANDSE IJSSELDIJK

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

2 AANPAK / BESTRIJDINGSTRATEGIE

A. Wat is de (globale) bestrijdingsstrategie

De globale bestrijdingsstrategie bestaat feitelijk uit drie stappen:

- Controleren/monitoren (dijinspectie).
- Dichtzetten waterkerende kunstwerken (coupures, sluizen en duikers).
- Inzet noodmaatregelen (zandzakken etc.).

Kust

Tijdens een stormvloed kan de oorzaak van de calamiteit niet worden bestreden. De nadruk van het calamiteitenbestrijdingsplan ligt dan ook op het voorkomen van slachtoffers en het zo veel mogelijk voorkomen van schade. Bepalend bij de keuze van maatregelen is het door het Watermanagementcentrum Nederland (WMCN) voorspelde zeewaterpeil bij Hoek van Holland.

De maatregelen zijn afhankelijk van het verwachte hoogwaterpeil en de lokale situatie.

Als de kustverdediging bezwijkt, zijn er nog zeer weinig noodmaatregelen die kunnen worden getroffen. Gedacht kan worden aan compartimentering van de boezem en/of

het afdammen van het Katwijkskanaal, om de toevoer van zeewater naar het achterliggende gebied enigszins te remmen of zelfs te verhinderen.

Spaarndammerdijk: zie kust.

Hollandse IJssel

Om in het geval van een hoogwater in de Hollandse IJssel slachtoffers en schade te voorkomen zijn er verschillende maatregelen die uitgevoerd moeten worden.

In het geval van hoge waterstanden op zee, waarbij de stormvloedkering gesloten wordt, kan het peil in de Hollandse IJssel binnen het gebied van Rijnland oplopen tot NAP +3,15 m bij Gouda.

Op het moment dat het peil in de Hollandse IJssel boven NAP +2,60 m bij Krimpen a/d IJssel of een voorspelde afvoer bij Lobith van 16000 m³/s uitkomt, wordt door Rijkswaterstaat een maalpeil opgelegd. Het boezem-gemaal Gouda kan dan niet meer worden ingezet.

De reden hiervoor is dat als de stormvloedkering is gesloten het water niet meer kan afstromen in de

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING KUST

B. FASERING SPAARNDAMMERDIJK
& HOLLANDSE IJSSELDIJK

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

Noordzee. Dit betekent dat al het water dat wordt geloosd, bijdraagt aan een peilverhoging in de Hollandse IJssel. Uit berekeningen is gebleken dat een hogere waterstand op de rivier dan een stand van NAP +2,60 m bij de stormvloedkering tot te grote belasting van de waterkeringen kan leiden.

B. Wat geldt altijd bij voor dit type calamiteiten

N.v.t.

C. Wat is specifiek voor dit type calamiteiten

Landelijk Draaiboek Hoogwater (LDHO):

Op landelijke niveau zijn voor kust- en rivierdreigingen afspraken gemaakt over coördinatie en afstemming, waarbij is aangesloten bij de landelijke waarschuwings-systematiek:

- Groen** Niets bijzonders aan de hand
- Geel** (licht) verhoogde waterstanden, gebruiksfuncties worden niet beperkt
- Oranje** gebruiksfuncties kunnen door extreme neerslag of hoge waterstanden worden beperkt.
- Rood** zeer ernstige (verwachte) situatie in het watersysteem. Dreigend gevaar voor de nationale veiligheid

Coördinatieplan overstroming dijkkring 14, 15 en 44, regionale afstemming:

Regionale uitwerking van het LDHO. De waterbeheerders, provincies en veiligheidsregio's in West-Nederland hebben afspraken gemaakt over de coördinatie en afstemming bij een (dreigende) overstroming vanuit zee en de rivieren. Rijnland heeft een belangrijke coördinerende rol bij de kustdreiging.

De acties die Rijnland moet uitvoeren zijn uitgewerkt in het Coördinatieplan overstromingen dijkkring 14, 15 en 44.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING KUST

B. FASERING SPAARNDAMMERDIJK
& HOLLANDSE IJSSELDIJK

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

3A FASERING KUST

Coördinatie-fase	Verwachte waterstand Hoek v. Holland door de WMCN	Landelijke alarmering > LDHO > Coördinatieplan dr. 14/15 en 44
1	Deze fase is gereserveerd voor incidenten met een beperkte impact op de omgeving, maar er moet een inspanning worden verricht die de reguliere bedrijfsvoering overstijgt. Coördinatiefase 1 kan ook afgekondigd worden vanwege het tijdstip ('s avonds of in het weekeinde) en/of complexiteit en/of als er ter plaatse afstemming met de veiligheidspartners noodzakelijk is. NAP +2,20 m	> LDHO: kleurcode geel > Coördinatieplan actief of waterbeelden worden opgesteld is afhankelijk van verwachting en/of LCO actief wordt.
2	Deze fase is gereserveerd voor incidenten met een relatief grote impact op de omgeving. Er is sprake van mogelijke bedreiging of aantasting van de functionele werking van waterstaatswerken en/of mogelijke potentiële conflicten in de interne samenwerking. Andere kenmerken zijn: schaarste, inzet personen en/of materieel en dergelijke. Er is een noodzaak aan interne operationele coördinatie over de verschillende afdelingen heen en/of tussen de operationele teams van andere instanties. NAP +2,80 m	> LDHO: kleurcode oranje > LCO actief > Opstellen waterbeelden, onder regie van Rijnland

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING KUST

B. FASERING SPAARNDAMMERDIJK
& HOLLANDSE IJSSELDIJK

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

Coördinatie-fase	Verwachte waterstand Hoek v. Holland door de WMCN	Landelijke alarmering > LDHO > Coördinatieplan dr. 14/15 en 44
3	Deze fase is voor gebeurtenissen met (zeer) grote impact op de omgeving, met mogelijk bedreiging voor mens en milieu. Bestuurlijke coördinatie is noodzakelijk. Kenmerk is dat de gebeurtenis zich beperkt tot één gemeente en de waterbeheerder zelfstandig het incident kan bestrijden. Andere kenmerken zijn: mogelijke bestuurlijke conflicten in de samenwerking met externe partners, mogelijke grote financiële en/of juridische consequenties. NAP +3,65 m	> LDHO: kleurcode rood > LCO actief > Opstellen waterbeelden, onder regie van Rijnland
4	Deze fase is bedoeld voor gemeentegrens- en/of beheergebied overschrijdende calamiteiten waarbij bestuurlijke afstemming/coördinatie met de veiligheidsregio(s) en/of collegawaterbeheerders noodzakelijk is. Voor dit type gebeurtenissen is het wenselijk dat dat waterbeheerders afspraken maken over de onderlinge afstemming/vertegenwoordiging in de veiligheidsregio's. Bijvoorbeeld in het geval van dijkkring 14, bij overstromingen vanuit zee en de rivieren. In deze fase verandert de interne coördinatiestructuur niet meer (de waterbeheerder is immers al tot het hoogste niveau opgeschaald), maar ligt de nadruk vooral op de externe (complexere) coördinatiebehoefte. NAP +4,35 m	

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING KUST

B. FASERING SPAARNDAMMERDIJK
& HOLLANDSE IJSSELDIJK

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

3B FASERING SPAARNDAMMERDIJK & HOLLANDSE IJSSELDIJK

Coördinatiefase	Criteria
1	Deze fase is gereserveerd voor incidenten met een beperkte impact op de omgeving, maar er moet een inspanning worden verricht die de reguliere bedrijfsvoering overstijgt. Coördinatiefase 1 kan ook afgekondigd worden vanwege het tijdstip ('s avonds of in het weekeinde) en/of complexiteit en/of als er ter plaatse afstemming met de veiligheidspartners noodzakelijk is. Situatie die de wachtdienst niet zonder hulp of kennis van anderen kan oplossen. Plaatselijke lekkage of plaatselijke wateroverslag.
2	Deze fase is gereserveerd voor incidenten met een relatief grote impact op de omgeving. Er is sprake van mogelijke bedreiging of aantasting van de functionele werking van waterstaatswerken en/of mogelijke potentiële conflicten in de interne samenwerking. Andere kenmerken zijn: schaarste, inzet personen en/of materieel en dergelijke. Er is een noodzaak aan interne operationele coördinatie over de verschillende afdelingen heen en/of tussen de operationele teams van andere instanties. Ernstige lekkage of wateroverslag op meerdere plaatsen, waterkerende functie van de kade kan in het geding komen. Afstemming met netwerkpartners (gemeenten) is noodzakelijk.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING KUST

B. FASERING SPAARNDAMMERDIJK
& HOLLANDSE IJSSELDIJK

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

Coördinatiefase	Criteria
3	Deze fase is voor gebeurtenissen met (zeer) grote impact op de omgeving, met mogelijk bedreiging voor mens en milieu. Bestuurlijke coördinatie is noodzakelijk. Kenmerk is dat de gebeurtenis zich beperkt tot één gemeente en de waterbeheerder zelfstandig het incident kan bestrijden. Andere kenmerken zijn: mogelijke bestuurlijke conflicten in de samenwerking met externe partners, mogelijke grote financiële en/of juridische consequenties. Functioneren van de kade raakt in het geding. Dreigende inundatie van achtergelegen gebied. Bestuurlijke afstemming met netwerkpartners (gemeenten) is noodzakelijk.
4	Deze fase is bedoeld voor gemeentegrens- en/of beheergebiedoverschrijdende calamiteiten waarbij bestuurlijke afstemming/coördinatie met de veiligheidsregio('s) en/of collegawaterbeheerders noodzakelijk is. Voor dit type gebeurtenissen is het wenselijk dat waterbeheerders afspraken maken over de onderlinge afstemming/vertegenwoordiging in de veiligheidsregio's, zoals in dijkkring 14 bij overstromingen vanuit zee en de rivieren. In deze fase verandert de interne coördinatiestructuur niet meer (de waterbeheerder is immers al tot het hoogste niveau opgeschaald), maar ligt de nadruk vooral op de externe (complexere) coördinatiebehoefte. Waterkering bezwijkt. Achterliggend gebied inundeert.

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING KUST

B. FASERING SPAARNDAMMERDIJK
& HOLLANDSE IJSSELDIJK

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

Scenario 1: Dreigende doorbraak kust

Een (dreigende) doorbraak van de zeewering is alleen mogelijk bij een extreme stormvloed. Stormvloedentreden meestal op als gevolg van een combinatie van drie factoren:

- > een hoge waterstand;
- > een storm vanuit het westen of noordwesten;
- > springtij.

Soms kan een extreem lagedrukgebied ook een waterstandverhoging tot gevolg hebben. Vooral in de late herfst, winter en vroege lente is de kans op storm vanuit het westen of noordwesten groot. Door de wind kan stuwing ontstaan op de Noordzee. Ook buiten het stormseizoen kunnen flinke stormen voorkomen.

Een stormvloed kan zich voordoen langs heel Rijnlands kust. De gemeenten Katwijk en Noordwijk zijn kustgemeenten die relatief veel risico lopen. Dit komt enerzijds door de bebouwing tot zeer nabij het strand en anderzijds door de geringe hoogte van de duinen voor de bebouwde kom. Dit geldt in iets mindere mate ook voor Zandvoort en Bloemendaal. Er moet dan ook

vergaande afstemming tussen het hoogheemraadschap van Rijnland en de gemeente(n) plaatsvinden.

De ernst van de situatie (het scenario) is afhankelijk van de waterstand die wordt bereikt. Met het model Winkust is afslag berekend voor verschillende waterstanden. Deze sommen geven als uitkomst de verschillende afslaglijnen die bij de verschillende peilen te verwachten zijn. Aan de hand van deze afslaglijnen is te zien welke bebouwing gevaar loopt bij de verschillende peilen en waar dus maatregelen getroffen moeten worden.

	Omvang	Slachtoffers	Materiële schade
Gevolgen	Catastrofaal (heel Rijnland)	Catastrofaal (honderden slachtoffers)	Catastrofaal (miljarden)

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING KUST

B. FASERING SPAARNDAMMERDIJK
& HOLLANDSE IJSSELDIJK

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

Maatregelen behorende bij dit scenario:

Rijnland heeft in dit scenario een belangrijke regionale coördinerende taak. De uit te voeren acties zijn beschreven in het Coördinatieplan overstromingen dijkkring 14, 15 en 44.

Coördinatiefase 1, NAP +2,20 m**Kenmerken van deze fase zijn:**

- > Het incident is beheersbaar en beperkt van omvang.
- > Het incident is eenvoudig en routinematig af te handelen.
- > Er zijn geen bijzondere coördinatiestructuren nodig.
- > De informatiebehoefte is groter dan normaal.

Maatregelen:

- > CPI volgt de ontwikkelingen.
- > Het WMCN waarschuwt de Coördinator Meldingen Incidenten.
- > De CPI informeert de teamleider Bedienen en Ondersteunen, de Peilbeheerder, de Operationeel leider. en de gemeenten Katwijk, Noordwijk, Bloemendaal, Zandvoort en Wassenaar.

Coördinatiefase 2, NAP +2,80 m**Kenmerken van deze fase zijn:**

- > De dagelijkse routine wordt overschreden.
- > Er is overleg en informatie-uitwisseling nodig op operationeel niveau.
- > Golfoploop op banketten; standzekerheid strandtenten niet in geding.

Maatregelen:

- > De CPI controleert of de dubbele kering van de Buitensluis te Katwijk bij een te verwachten waterstand van NAP +2,80 m bij Hoek van Holland is gesloten. In geval van groot waterbezwaar op de boezem kan besloten worden om door te malen tot aan NAP +3,20 m. Beslissing hiervan ligt bij het WOT.
- > Steunpunt Katwijk wordt bemenst.
- > De OL informeert de gemeenten Katwijk, Noordwijk, Bloemendaal, Zandvoort, Wassenaar en Velsen.
- > De Coördinator Scenario's controleert of de Stormstuw bij Krimpen aan de IJssel gesloten is of deze voornemens is te sluiten conform protocol.
- > De kustgemeenten doen afhankelijk van de specifieke situaties een waarschuwing uit omtrent bebouwing op het strand en de zeereep.

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING KUST

B. FASERING SPAARNDAMMERDIJK
& HOLLANDSE IJSSELDIJK

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

Coördinatiefase 2, NAP +3,25 m**Kenmerken van deze fase zijn:**

- > Vanaf NAP +3,25 m treden er dusdanig hoge waterstanden op dat nadere acties zijn vereist.
- > Strandexploitatie wordt bedreigd door afslag: gemeenten informeren door OL met deze te verwachten waterstand. Aandacht voor KRB Bloemendaal

Voor deze gebieden geldt dat waakzaamheid en het anticiperen op mogelijke ontwikkelingen tot noodzakelijke acties kunnen leiden. Bijvoorbeeld de duur van de te verwachte overschrijding van de waterstanden. Dit kan uiteindelijk tot evacuatie van bepaalde deelgebieden leiden. In deze fase geldt nog geen bedreigende situatie voor de bebouwing.

Coördinatiefase 3, NAP +3,65 m**Kenmerken van deze fase zijn:**

- > Vaste bebouwing in duintalud tussen Zandvoort en Bloemendaal wordt bedreigd.

Maatregelen:

- > Zie eerdere coördinatiefases.
- > De werking van het noodnet tussen Rijnland, de kustgemeenten in Zuid-Holland en het RCC Noord-Holland wordt getest door Rijnland.
- > Vooruitkijken stormduur hogere waterstanden (doorkijk NAP +4,20 m) in verband met bedreiging Zandvoort/Bloemendaal aan Zee: zal er voor een langere duur (6 uur) een waterstandoverschrijding van NAP +4,20 m optreden? (nog niet coördinatiefase 4).

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING KUST

B. FASERING SPAARNDAMMERDIJK
& HOLLANDSE IJSSELDIJK

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

Coördinatiefase 4, NAP +4,35 m**Maatregelen:**

- > Zie eerdere coördinatiefases
- > Op de uitwateringssluis worden bigbags geplaatst.
- > Zeewaartsgelegen bebouwing vraagt speciale aandacht in de vorm van een nadere waarschuwing door
- > de gemeenten. Bij waterstanden voor langere duur boven NAP +4,00 m is evacuatie van delen van Zandvoort en Bloemendaal nodig.

Punten van bijzondere aandacht zijn:

- > Bebouwing aan de kop van de Zeeweg in Bloemendaal: bedreigd bij waterstand voor langere duur van NAP +4,20 m.
- > Eerstelijns bebouwing in Zandvoort Middenboulevard en boulevard Paulus Loot bedreigd bij waterstand voor langere duur van NAP +4,20 m.
- > Bloemendaal: paviljoen Parnassia. Bedreigd bij waterstand voor langere duur van NAP +4,80 m.
- > Zandvoort – Noordboulevard (Barnaart): bedreigd bij waterstand voor langere duur van NAP +5,00 m.
- > Boulevard Noordwijk twee horecagelegenheden in het duin westelijk van de Astridboulevard bedreigd bij waterstand voor langere duur van NAP +5,00 m.
- > Vaste bebouwing Wassenaarse slag bedreigd bij waterstand voor langere duur van NAP +5,50 m.
- > Strandplan Velsen en buitendijksgelegen havengebied in Velsen.

Informereren van de VR dat evacuatie van bewoners van bebouwing aan de boulevards noodzakelijk is. Dit zal alleen in Zandvoort en Bloemendaal aan Zee spelen.

Vanaf/Bij? NAP +5,00 m is grootschalige evacuatie van bewoners van bebouwing in de potentiële afslagzone noodzakelijk. Rijnland neemt maatregelen ter versterking van de waterkering in Velsen (daar waar de waterkering langs het havengebied loopt), bijvoorbeeld door het plaatsen van zandzakken.

In de afslagzones van de kustplaatsen worden de leidingen drukloos gemaakt. Dit zal in overleg met de waterleidingbeheerders moeten gebeuren.

Voor de duur van deze situatie geldt dat een optimale afstemming in de berichtgeving tussen het hoogheemraadschap van Rijnland en de gemeenten van het allergrootste belang is.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING KUST

B. FASERING SPAARNDAMMERDIJK
& HOLLANDSE IJSSELDIJK

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

Scenario 2:**Dreigende doorbraak Spaarndammerdijk en dijk langs de Hollandse IJssel****Spaarndammerdijk**

De gevolgen van het bezwijken van de Spaarndammerdijk zijn vergelijkbaar met een doorbraak van de kust bij Katwijk. Met dien verstande dat het gebied dan vanuit het noorden of noordwesten overstroomt. Bij een doorbraak stroomt ook hier het zoute zeewater binnen enkele uren diep de regio in met gevolgen zoals grote economische schade en tientallen zo niet honderden slachtoffers. In de dijk zitten verschillende coupures en andere kunstwerken die tijdens hoogwater gesloten moeten worden of moeten zijn en dan als waterkering moeten fungeren. Tevens kunnen er als gevolg van de hoge waterstand stabiliteitsproblemen optreden. Om het bezwijken van de dijk te voorkomen zal op sommige plaatsen de dijk verzwakt of verhoogd moeten worden met behulp van zandzakken. In eerste instantie dient inspectie plaats te vinden.

	Omvang	Slachtoffers	Materiële schade
Gevolgen	Zeer ernstig (meerdere polders)	Zeer ernstig (tientallen slachtoffers)	Zeer ernstig (< 100 miljoen)

Hollandse IJsseldijk

Door twee redenen kan er hoogwater ontstaan in de Hollandse IJssel (tot de Waaiersluis):

- > Stormvloed in de Noordzee.
- > Extreem hoog afvoerdebit.

In de Hollandse IJssel ligt een stormvloedkering, de stormstuw bij Krimpen aan den IJssel. Als bij de Hoek van Holland een hoger peil dan NAP +3,00 m wordt verwacht, wordt de stormvloedkering op de kentering gesloten (Maeslantkering). Als de Hollandse IJssel een peil van NAP +2,25 m bereikt, wordt de stormvloedkering (Stormstuw Krimpen a/d IJssel) ook gesloten. Door het sluiten van de stormvloedkering is het te verwachten dat het peil in de Hollandse IJssel ter plaatse van Rijnland ten gevolge van een stormvloed niet hoger zal worden dan ongeveer NAP +3,15 m. Bij een peil van NAP +2,60 m moeten er voor de Waaiersluis maatregelen worden getroffen. Bij dit peil treedt het calamiteitenplan in werking.

Tegen de dijk ten oosten van de Waaiersluis staat normaliter geen water. Tussen de Hollandse IJssel en de dijk ligt een voorland met een lage eerste kering. In het geval dat het water toch tegen de dijk komt te staan, treedt voor dit deel van de primaire waterkering dit calamiteitenbestrijdingsplan in werking.

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING KUST

B. FASERING SPAARNDAMMERDIJK & HOLLANDSE IJSSELDIJK

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

REGIONALE KERINGEN**WATEROVERLAST****WATERKWALITEIT****AFVALWATER****DROOGTE**

In de dijk zitten verschillende coupures en andere kunstwerken die tijdens hoogwater gesloten moeten worden of moeten zijn en als waterkering moeten gaan fungeren. Tevens kunnen er als gevolg van de hoge waterstand stabiliteitsproblemen optreden. Om het bezwijken van de dijk te voorkomen zal op sommige plaatsen de dijk verzaaid of verhoogd moeten worden met behulp van zandzakken. In eerste instantie dient inspectie plaats te vinden. Extra aandacht dient er te zijn voor het buitendijkse gebied. Dit gebied ligt buitendijks maar kan vanwege zijn industrie (o.a. Croda en Compaxo) van invloed zijn op de stabiliteit van de waterkering.

Net ten oosten van Gouda ligt de Waaiersluis. Deze schutsluis kan als kering met een kerende hoogte van NAP +4,30 m fungeren tussen het oostelijk en westelijke deel van de Hollandse IJssel. Dit betekent dat als er een hoge waterstand ontstaat door een stormvloed, dit alleen invloed hoeft te hebben op het gebied tot de Waaiersluis. Pas bij het falen van de Waaiersluis komt ook de rest van het gebied in beeld. Bij hoogwater ten gevolge van een hoog afvoerdebiet is de gehele dijk in beeld.

Het hoogwater zal langs de hele Hollandse IJssel spelen, niet alleen in het deel langs Rijnland, maar in een groot deel van Zuid-Holland. De omvang van de problemen is afhankelijk van de waterstand die wordt bereikt en de duur van het hoogwater. Bij langdurig hoogwater raken de dijken verzadigd met water, waardoor extra stabiliteitsproblemen kunnen optreden.

Als gevolg van hoogwater kan er water over de dijk stromen en het achterland indringen. De gevolgen kunnen – als de stormvloedkering in de Hollandse IJssel niet is gesloten – desastreus zijn. Gouda en delen van Centraal Holland komen onder water te staan. Er kunnen slachtoffers vallen en de economische schade zal aanzienlijk zijn.

Als de stormvloedkering in de Hollandse IJssel wel is gesloten, zullen de gevolgen van een dijkdoorbraak beperkt blijven tot een straal van enkele kilometers.

	Omvang	Slachtoffers	Materiële schade
Gevolgen	Zeer ernstig (meerdere polders)	Zeer ernstig (tientallen slachtoffers)	Zeer ernstig (< 100 miljoen)

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING KUST

B. FASERING SPAARNDAMMERDIJK & HOLLANDSE IJSSELDIJK

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

Maatregelen behorend bij dit scenario voor Spaarndammerdijk en dijk langs de Hollandse IJssel:

In de dijk langs de Hollandse IJssel en de Spaarndammerdijk zitten verschillende coupures en andere waterkerende kunstwerken. Bij hoge waterstanden is het belangrijk om te controleren of ze worden gesloten. Andere coupures zullen eveneens moeten worden gesloten om wateroverlast in het achterland te voorkomen. Ook voor de overige kunstwerken geldt dat gecontroleerd moet worden of deze gesloten zijn met de keermiddelen bedoeld voor stormvloed.

Tijdens het surveilleren zullen de coupures en kunstwerken extra veel aandacht behoeven aangezien deze een zwakke schakel in de waterkering vormen. Alle waterkerende kunstwerken zijn opgenomen in een **tabel**.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING KUST

B. FASERING SPAARNDAMMERDIJK
& HOLLANDSE IJSSELDIJK

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

 Regionale keringen

1 ALGEMEEN

A. Welke situatie is beschreven

In onderstaand calamiteitenbestrijdingsplan staat beschreven hoe te handelen bij een dreigende doorbraak van de regionale keringen binnen het beheersgebied van het hoogheemraadschap van Rijnland.

In het westen van Nederland beschermen de dijken en kades – regionale keringen geheten – de lager gelegen gebieden tegen overstroming. Binnen het gebied van Rijnland zijn vele polders waaromheen dijken liggen, die het boezem- en polderwater buiten de deur houden. In totaal circa 1280 kilometer. Het is van groot belang dat deze dijken en kades goed op orde zijn. Hiertoe worden de regionale waterkeringen regelmatig onderhouden en gecontroleerd.

Onder de regionale waterkeringen vallen:

- > Boezemkaden;
- > Polderkaden.

Een boezemkade is gedefinieerd als het langs een boezemwater gelegen grondlichaam, dat enerzijds de lager gelegen poldergebieden beschermt tegen hoger liggend boezemwater en anderzijds de boezem in stand houdt.

Een polderkade is een waterkering, die dient tot kering van polderwater, gelegen tussen gebieden met verschillende peilhoogten.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

B. Mogelijke gevolgen/effecten op omgeving

De kans op het bezwijken van een waterkering is afhankelijk van diverse factoren, waaronder:

- > Hoogte en duur buitenwaterstand.
- > Weersgesteldheid en/of mate van verweking/verdroging.
- > Stabiliteit(factor).
- > Aanwezigheid Niet Waterkerende Objecten als leidingen en bomen.
- > Kwel/Piping.
- > Zettingen/ Scheurvorming.
- > Bekleding (erosiegevoeligheid).
- > Verkeersbelasting (transport).

De gevolgen van het bezwijken van een regionale waterkering variëren per polder. In grote polders zal maximaal enkele decimeters water komen te staan. In kleine diepe polders kan in korte tijd enkele meters water komen te staan, met mogelijke slachtoffers tot gevolg. Het bezwijken van een regionale waterkering heeft niet alleen negatieve gevolgen voor de polder, maar door de snel afnemende waterdruk – met kans op grondzettingen – ook voor de hoger gelegen (veen)gebieden en de regionale waterkeringen zelf. Wanneer er sprake is van een dreigende calamiteit is het noodzakelijk een inschatting te maken hoe snel er moet worden opgeschaald. Bij een polder waarbij de (economische) schade en de kans op meerdere slachtoffers groot is zal (ook bij het nog niet juist kunnen inschatten van eventueel falen) meteen opschaling moeten plaats vinden.

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

2 AANPAK / BESTRIJDINGSTRATEGIE

A. Wat is de (globale) bestrijdingsstrategie

De globale bestrijdingsstrategie bestaat uit een drietal stappen:

- Stabiliseren waterkering.
- Compartimenteren boezem en/of polderwater bij (mogelijke) dreigende doorbraak.
- Dichten bres bij doorbraak.

B. Wat geldt altijd bij voor dit type calamiteiten

N.v.t.

C. Wat is specifiek voor dit type calamiteiten

Zie hiervoor bibliotheek:

- > Lizard Flooding.
- > Aanvalsplannen.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

3 FASERING

Coördinatiefase	Criteria
1	Deze fase is gereserveerd voor incidenten met een beperkte impact op de omgeving, maar er moet een inspanning worden verricht die de reguliere bedrijfsvoering overstijgt. Coördinatiefase 1 kan ook afgekondigd worden vanwege het tijdstip ('s avonds of in het weekeinde) en/of complexiteit en/of als er ter plaatse afstemming met de veiligheidspartners noodzakelijk is. Situatie die de wachtdienst niet zonder hulp of kennis van anderen kan oplossen. Plaatselijke lekkage of plaatselijke wateroverslag.
2	Deze fase is gereserveerd voor incidenten met een relatief grote impact op de omgeving. Er is sprake van mogelijke bedreiging of aantasting van de functionele werking van waterstaatswerken en/of mogelijke potentiële conflicten in de interne samenwerking. Andere kenmerken zijn: schaarste, inzet personen en/of materieel en dergelijke. Er is een noodzaak aan interne operationele coördinatie over de verschillende afdelingen heen en/of tussen de operationele teams van andere instanties. Ernstige lekkage of wateroverslag op meerdere plaatsen, waterkerende functie van de kade kan in het geding komen. Afstemming met netwerkpartners (gemeenten) is noodzakelijk.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

Coördinatiefase	Criteria
3	Deze fase is voor gebeurtenissen met (zeer) grote impact op de omgeving, met mogelijk bedreiging voor mens en milieu. Bestuurlijke coördinatie is noodzakelijk. Kenmerk is dat de gebeurtenis zich beperkt tot één gemeente en de waterbeheerder zelfstandig het incident kan bestrijden. Andere kenmerken zijn: mogelijke bestuurlijke conflicten in de samenwerking met externe partners, mogelijke grote financiële en/of juridische consequenties. Functioneren van de kade raakt in het geding. Dreigende inundatie van achtergelegen gebied. Bestuurlijke afstemming met netwerkpartners (gemeenten) is noodzakelijk.
4	Deze fase is bedoeld voor gemeentegrens- en/of beheergebiedoverschrijdende calamiteiten waarbij bestuurlijke afstemming/coördinatie met de veiligheidsregio('s) en/of collegawaterbeheerders noodzakelijk is. Voor dit type gebeurtenissen is het wenselijk dat waterbeheerders afspraken maken over de onderlinge afstemming/vertegenwoordiging in de veiligheidsregio's, zoals in dijkkring 14 bij overstromingen vanuit zee en de rivieren. In deze fase verandert de interne coördinatiestructuur niet meer (de waterbeheerder is immers al tot het hoogste niveau opgeschaald), maar ligt de nadruk vooral op de externe (complexere) coördinatiebehoefte. Waterkering bezwijkt. Achterliggend gebied inundeert.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

Er zijn dan een 4-tal scenario's te onderscheiden:

- a. Plaatselijke lekkage/ scheurvorming of wateroverslag.
- b. Dreigende doorbraak.
- c. Bezwijken keringen.
- d. Droogte. Zie hiervoor **CBP Droogte**.

In de onderstaande tabel is een kort overzicht opgenomen van de maatregelen die per coördinatiefase kunnen worden genomen. Zie hiervoor ook het handboek **dijkbewaking en/ of wikipagina noodmaatregelen**

Scenario	Maatregelen	Effect	Inzetbaarheid
a/b	> Stabiliseren dijklichaam. > Ophogen kruin. > Dichten scheuren. > Aanbrengen stabiliteitsberm. > Monitoren en inspecteren. > Verlagen waterpeil. > Zie hiervoor bibliotheek: Lizard Flooding. Aanvalsplannen.	Voorkomen van overslag en/of verkleinen kans op doorbraak	Binnen 12 uur
b/c	> Lokaal (zo dicht mogelijk bij de bres) compartimenteren. > Zie hiervoor bibliotheek: Lizard Flooding. Aanvalsplannen. Noodcompartimenten.	Verkleinen gevolgen van een eventuele doorbraak	Binnen 12 uur

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

Scenario	Maatregelen	Effect	Inzetbaarheid
c	> Compartimenteren met noodkeringen. > Zie hiervoor bibliotheek: Noodcompartimenten.	Verkleinen als gevolg van een doorbraak	Binnen 12 uur
c	> Dichten van de bres. > Zie hiervoor bibliotheek: Lizard Flooding. Aanvalsplannen.	Verkleinen gevolgen van een (eventuele) doorbraak	Afhankelijk grote bres, locatie en specifieke situatie

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

Compartimenteren met noodkeringen

In Rijnlands boezemstelsel zijn compartimenteringswerken aangebracht. Deze maken het mogelijk om de boezem in 9 delen te compartimenteren. Daarnaast zijn er de Rijndijksluizen die ook als compartimenteringswerk gebruikt kunnen worden, zo ook de Geniedijk in de Haarlemmermeerpolder. Tijdens een doorbraak van een boezemwaterkering kunnen deze noodwaterkeringen ook gebruikt worden. Door een deel van de boezem te compartimenteren met behulp van de noodwaterkeringen wordt de hoeveelheid potentieel instromend water beperkt. Met name in die gevallen wanneer een lokale compartimentering niet mogelijk is, is de inzet van de noodwaterkeringen nadrukkelijk aan de orde. Bijvoorbeeld als er een bereikbaarheidsprobleem of een tijdsprobleem aan de orde is.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

 Wateroverlast

1 ALGEMEEN

A. Welke situatie is beschreven

In dit CBP is beschreven hoe Rijnland wateroverlast-situaties bestrijdt.

Het gaat hierbij om het optreden van (te) grote peilstijgingen in zowel de boezem als de polders. Deze peilstijgingen zijn over het algemeen het gevolg van extreme neerslag, soms in combinatie met opwaaiing en/of de uitval van gemalen als gevolg van een technische storing, een maalstop of de noodzakelijke sluiting van de primaire waterkering.

Een te grote peilstijging kan ook het gevolg zijn van een stremming van de watergang of kunstwerk. Indien de oorzaak van de stremming het gevolg is van het te water raken van een voertuig waarvan de lading het oppervlaktewater kan verontreinigen, is ook het CBP **Waterkwaliteit** van toepassing.

B. Mogelijke gevolgen/effecten op omgeving

Te grote peilstijgingen van het oppervlaktewater kunnen schade veroorzaken aan gebouwen, infrastructuur en agrarisch grondgebruik.

Een te grote peilstijging in de boezem kan daarnaast de stabiliteit van de boezemkade in gevaar brengen, hetgeen kan leiden tot levensbedreigende situaties (zie ook: CBP **Regionale keringen**). Indien in een polder een polderkade aanwezig is, kan een te grote peilstijging in de polder de stabiliteit van de polderkade in gevaar brengen.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING BOEZEM

3 B. FASERING POLDER

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

2 AANPAK / BESTRIJDINGSTRATEGIE

A. Wat is de (globale) bestrijdingsstrategie

Voor de boezem: de belangrijkste maatregelen zijn het verkleinen van de watertoevoer vanuit de polders door de capaciteit van de poldergemalen (selectief) terug te brengen en de bemalingscapaciteit van de boezemgemalen te vergroten. De overige mogelijkheden worden besproken bij scenario's en maatregelen. Voor de polders: de inzet van mobiele bemalingsinstallaties en/of het herverdelen van de bergingscapaciteit van peilvakken.

B. Wat geldt altijd bij voor dit type calamiteiten

- > te allen tijde trachten te voorkomen dat boezemkaden overstromen;
- > bij hoge boezemwaterstanden moet golfaanval op de kaden door scheepvaart en (indien mogelijk) wind worden voorkomen

C. Wat is specifiek voor dit type calamiteiten

Specifiek voor dit type calamiteit is dat de keuze voor de te volgen strategie onder meer wordt bepaald aan de hand van:

- > de toestand en waarnemingen in het veld;
- > de voorgeschiedenis waardoor de toestand is ontstaan;
- > de verwachting van de ontwikkelingen;
- > de risico's (levensbedreigende situaties, materiële schade) die gepaard kunnen gaan met het wel of niet nemen van maatregelen;
- > de schade (boedel-, opstal- en gewasschade) die kan ontstaan als gevolg van het wel of niet nemen van maatregelen.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING BOEZEM

3 B. FASERING POLDER

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

3A FASERING BOEZEM

Coördinatiefase	Criteria, waarbij in ieder geval wordt opgeschaald Overgang naar andere coördinatiefase is o.a. afhankelijk van (weers-)verwachtingen/peilontwikkelingen
1	Deze fase is gereserveerd voor incidenten met een beperkte impact op de omgeving, maar er moet een inspanning worden verricht die de reguliere bedrijfsvoering overstijgt. Coördinatiefase 1 kan ook afgekondigd worden vanwege het tijdstip ('s avonds of in het weekeinde) en/of complexiteit en/of als er ter plaatse afstemming met de veiligheidspartners noodzakelijk is. RBP (Referentie Boezem Peil) = NAP -0,57 m, en verwachte aanvoer is groter dan de beschikbare inzetbare boezembemalingscapaciteit.
2	Deze fase is gereserveerd voor incidenten met een relatief grote impact op de omgeving. Er is sprake van mogelijke bedreiging of aantasting van de functionele werking van waterstaatswerken en/of mogelijke potentiële conflicten in de interne samenwerking. Andere kenmerken zijn: schaarste, inzet personen en/of materieel en dergelijke. Er is een noodzaak aan interne operationele coördinatie over de verschillende afdelingen heen en/of tussen de operationele teams van andere instanties. RBP = NAP-0,52 m, en verwachte aanvoer is groter dan de beschikbare inzetbare boezembemalingscapaciteit.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING BOEZEM

3 B. FASERING POLDER

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

Coördinatiefase	Criteria, waarbij in ieder geval wordt opgeschaald Overgang naar andere coördinatiefase is o.a. afhankelijk van (weers-)verwachtingen/peilontwikkelingen
3	Deze fase is voor gebeurtenissen met (zeer) grote impact op de omgeving, met mogelijk bedreiging voor mens en milieu. Bestuurlijke coördinatie is noodzakelijk. Kenmerk is dat de gebeurtenis zich beperkt tot één gemeente en de waterbeheerder zelfstandig het incident kan bestrijden. Andere kenmerken zijn: mogelijke bestuurlijke conflicten in de samenwerking met externe partners, mogelijke grote financiële en/of juridische consequenties. RBP = NAP -0,47 m), waarbij het de verwachting is dat maalpeil (RBP=NAP-0,37m) wordt bereikt.
4	Deze fase is bedoeld voor gemeentegrens- en/of beheergebiedoverschrijdende calamiteiten waarbij bestuurlijke afstemming/coördinatie met de veiligheidsregio('s) en/of collegawaterbeheerders noodzakelijk is. Voor dit type gebeurtenissen is het wenselijk dat waterbeheerders afspraken maken over de onderlinge afstemming/vertegenwoordiging in de veiligheidsregio's, zoals in dijkkring 14 bij overstromingen vanuit zee en de rivieren. In deze fase verandert de interne coördinatiestructuur niet meer (de waterbeheerder is immers al tot het hoogste niveau opgeschaald), maar ligt de nadruk vooral op de externe (complexere) coördinatiebehoefte. Water stroomt over en/of doorbraak van boezemkade(n).

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING BOEZEM

3 B. FASERING POLDER

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

3B FASERING POLDER

Coördinatiefase	Criteria <i>Overgang naar andere coördinatiefase is o.a. afhankelijk van (weers-) verwachtingen/peilontwikkelingen</i>
1	Deze fase is gereserveerd voor incidenten met een beperkte impact op de omgeving, maar er moet een inspanning worden verricht die de reguliere bedrijfsvoering overstijgt. Coördinatiefase 1 kan ook afgekondigd worden vanwege het tijdstip ('s avonds of in het weekeinde) en/of complexiteit en/of als er ter plaatse afstemming met de veiligheidspartners noodzakelijk is. Lokaal hoog water (water op straat) en/of verhoogd risico.
2	Deze fase is gereserveerd voor incidenten met een relatief grote impact op de omgeving. Er is sprake van mogelijke bedreiging of aantasting van de functionele werking van waterstaatswerken en/of mogelijke potentiële conflicten in de interne samenwerking. Andere kernmerken zijn: schaarste, inzet personen en/of materieel en dergelijke. Er is een noodzaak aan interne operationele coördinatie over de verschillende afdelingen heen en/of tussen de operationele teams van andere instanties. Regionaal hoog water (water op straat) / dreigende situatie

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING BOEZEM

3 B. FASERING POLDER

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

Coördinatiefase	Criteria Overgang naar andere coördinatiefase is o.a. afhankelijk van (weers-) verwachtingen/peilontwikkelingen
3	Deze fase is voor gebeurtenissen met (zeer) grote impact op de omgeving, met mogelijk bedreiging voor mens en milieu. Bestuurlijke coördinatie is noodzakelijk. Kenmerk is dat de gebeurtenis zich beperkt tot één gemeente en de waterbeheerder zelfstandig het incident kan bestrijden. Andere kenmerken zijn: mogelijke bestuurlijke conflicten in de samenwerking met externe partners, mogelijke grote financiële en/of juridische consequenties. Regionaal hoogwater / ernstige wateroverlast.
4	Deze fase is bedoeld voor gemeentegrens- en/of beheergebiedoverschrijdende calamiteiten waarbij bestuurlijke afstemming/coördinatie met de veiligheids-regio('s) en/of collegawaterbeheerders noodzakelijk is. Voor dit type gebeurtenissen is het wenselijk dat waterbeheerders afspraken maken over de onderlinge afstemming/vertegenwoordiging in de veiligheids-regio's, zoals in dijkkring 14 bij overstromingen vanuit zee en de rivieren. In deze fase verandert de interne coördinatiestructuur niet meer (de waterbeheerder is immers al tot het hoogste niveau opgeschaald), maar ligt de nadruk vooral op de externe (complexere) coördinatiebehoefte. Inundatie van polders.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING BOEZEM

3 B. FASERING POLDER

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

Scenario 1: Te hoge waterstanden in de boezem

Maatregelen behorend bij dit scenario:

	<i>Maatregel</i>	<i>Coördi- natie- fase</i>	<i>Capaciteit</i>	<i>Peil- daling in 24 uur</i>	<i>Inzet- baar- heid</i>	<i>Schade / kosten</i>	<i>Besluit</i>	<i>Uitvoering</i>
1	Hoger toerental boezemgemalen en noodvijzel Spaarndam	1	11 m³/s	2 cm	direct	nihil	Boezem- beheerder Coördinatie- fase 1: CPI Boezem- beheerder	Boezem- beheerder
2	Inzet stormstuw Hollandse IJssel	2	5 m³/s	1 cm	vrijwel direct	nihil	WOT	WOT verzoekt RWS
3	Inzet gemaal Den Dolk, Leidschendam	2	8 m³/s	1,5 cm	vrijwel direct	nihil	WBT	WOT verzoekt ander WS

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING BOEZEM

3 B. FASERING POLDER

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

	Maatregel	Coördi- natie- fase	Capaciteit	Peil- daling in 24 uur	Inzet- baar- heid	Schade / kosten	Besluit	Uitvoering
4	Inzet extra pompcapaciteit	2	10 m³/s	2 cm	± 24 uur	± € 20 duizend per week voor 10 m³/s; mobilisatie- kosten mobiele bemaalings- installaties lopen waarschijnlijk in de tonnen	WOT (indien hoge kosten dan WBT)	CPI
5	Vaarverbod	3	n.v.t.	n.v.t.	± 4 uur	in principe nihil, maar mogelijk schadeclaims beroepsscheep- vaart	WBT	WOT verzoekt vaarweg- beheerder
6	Reductie van polder- bemaling	3	25 - 50 m³/s	5 tot 10 cm	± 4 uur	sterk afhankelijk van wateroverlast die in deze polders gaat optreden	WBT	WOT, peil- beheerders
7	Water inlaten in polders	3	20 - 30 m³/s	5 cm	± 4 uur	sterk afhankelijk van wateroverlast die in deze polders gaat optreden	WBT	WOT, peil- beheerders, veldteam

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING BOEZEM

3 B. FASERING POLDER

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

	Maatregel	Coördi- natie- fase	Capaciteit	Peil- daling in 24 uur	Inzet- baar- heid	Schade / kosten	Besluit	Uitvoering
8	Maalstop voor polders	3	140 m³/s	25 cm	± 4 uur	sterk afhankelijk van situatie; schade kan in miljoenen lopen	WBT	WOT, (boezem) peil-beheerders
9	Inzet polders voor berging	4	175 m³/s	34 cm	24 uur	± € 18 miljoen	WBT	WOT, CPI

Scenario 2: Te hoge waterstanden in de polders

Maatregelen behorend bij dit scenario

Feitelijk is voor de polders maar één strategie voorhanden: Door de toevoer te beperken en de polder-bemalingscapaciteit uit te breiden, moet getracht worden het waterpeil niet verder te laten stijgen. Uitbreiding is uiteraard niet van toepassing indien er sprake is van een maalstop.

De mogelijkheden van het bestrijden van wateroverlast in de polders zijn in principe beperkt en bestaan uit het inzetten van mobiele bemalingsinstallaties en/of het herverdelen van de bergingscapaciteit van peilvakken. De beschikbaarheid van mobiele bemalingsinstallaties is opgenomen in het onderdeel "Noodmiddelen"

Daar staat tegenover dat de gevolgen voor de polders qua schade en gevolgen voor de bewoners over het algemeen beperkt blijven tot wateroverlast. Van levensbedreigende situaties zal niet snel sprake zijn.

Het merendeel van de te nemen maatregelen in de polders kunnen zonder bestuurlijke goedkeuring worden uitgevoerd. Zodra er 'pijnlijke' maatregelen moeten worden genomen, zoals het stilleggen van poldergemalen, is echter bestuurlijke goedkeuring vereist.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 A. FASERING BOEZEM

3 B. FASERING POLDER

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

 Waterkwaliteit

1 ALGEMEEN

A. Welke situatie is beschreven

In dit CBP is de aanpak en de bestrijding van waterkwaliteitscalamiteiten beschreven.

Van een waterkwaliteitscalamiteit is sprake wanneer oppervlaktewater door sterke verontreiniging niet meer aan zijn functie kan voldoen of overlast veroorzaakt voor de omgeving. Waterverontreiniging kan ontstaan door:

- > bluswater;
- > incidentele lozing van een bedrijf of AWZI;
- > transportincidenten;
- > riool overstorten / breuken van persleidingen;
- > ziekten en plagen;
- > atmosferische depositie (bijv. radioactiviteit);
- > verzilting (CPB droogte).

Er is een directe relatie tussen CBP-waterkwaliteit en:

- > Afvalwater (CBP afvalwater);
 - > Verontreinigingen kunnen via het riool een probleem vormen voor het zuiveringsproces;
 - > verontreinigingen vanuit de zuivering kunnen in het oppervlaktewater terecht komen;

- > leidingbreuken kunnen het rioolstelsel overbelasten en via riooloverstorten in het oppervlaktewater terecht komen.

> Wateroverlast (CBP wateroverlast);

- > Door verontreinigingen te isoleren kan de wateraan en/of -afvoer worden verhinderd;
- > bij inundaties kunnen (opgeslagen) stoffen zich over een groot gebied verspreiden.

> Watertekort (CBP droogte);

- > Door watertekort (of in uitzonderlijke gevallen inlaat chloriderijk water) treedt verzilting op;
- > weinig doorspoeling van systeem kan leiden tot (blauw)algenbloei en zuurstofloosheid (vissterfte).

> Waterbodembodem (geen CBP);

- > Verontreinigingen kunnen weglekken via de bodem en zo het grondwater aantasten;
- > landbodemverontreinigingen kunnen het oppervlaktewater bereiken en voor waterkwaliteitsproblemen zorgen.

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

5 BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

B. Mogelijke gevolgen/effecten op omgeving

Afhankelijk van de aard en locatie van de verontreiniging:

- > Stankoverlast;
- > gezondheidsrisico's voor mens en dier;
- > schade aan ecosysteem;
- > bodem- en grondwaterverontreiniging;
- > materiële schade (bijv. kunstwerken van Rijnland en/of van derden).

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

5 BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

2 AANPAK / BESTRIJDINGSTRATEGIE

A. Wat is de (globale) bestrijdingsstrategie

Voor de verschillende stadia in de bestrijding is hier een algemene strategie beschreven.

1. Vaststellen aard en omvang melding;

Onderzoek naar mogelijke risico's voor het overige (afval)watersysteem, kwetsbare gebieden en andere belangen zoals drinkwaterwinning. Indien er sprake is van niet acceptabele verontreiniging van oppervlaktewater of in de riolering, worden verdere maatregelen getroffen.

2. Stoppen verontreinigingsbron;

Eerst zal krijgen de veroorzaker de opdracht om maatregelen te treffen om de verontreiniging te stoppen en/of te verwijderen. Indien hieraan niet of onvoldoende wordt voldaan, voert Rijnland de opdracht zelf uit.

3. Afhankelijk van de omstandigheden worden belanghebbenden (natuurbeheer, recreatie, landbouw, hengelsport) op de hoogte gesteld. Wanneer er risico's zijn voor de volksgezondheid, riolering en bodemverontreiniging wordt het bevoegd gezag voor de Wet Milieubeheer (de gemeente en de provincie) gewaarschuwd (zie supplement noodmiddelen).

4. Isoleren / compartimenteren verontreiniging;
Door de verontreinigde watergangen af te sluiten van het overige water kan de verontreiniging geïsoleerd worden. Hiermee wordt voorkomen dat schadelijke stoffen zich verder kunnen verspreiden. De verspreiding is over het algemeen beter te voorkomen in polderwater dan in boezemwater. In grote kanalen, plassen en meren is het tegengaan van verspreiding vaak lastiger of geheel niet mogelijk.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

5 BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

5. Verontreiniging verwijderen;

Wanneer verontreinigingen in het oppervlaktewater, de (water)bodem of het riool terecht zijn gekomen, moeten deze worden verwijderd. Wanneer de verontreiniging is geïsoleerd, gaat de voorkeur uit naar het treven van lokale maatregelen (bijv. afbreken organische belasting door beluchten) of afvoeren per as naar een AWZI. Pas in laatste instantie kunnen de restanten worden verdund en doorgespoeld met oppervlaktewater. Steeds dient daarbij de afweging tussen kosten en milieurendement te worden gemaakt.

6. Nazorg;

Zodra een bestrijdingsactie is afgerond, wordt in de regel nazorg te verricht. (supplement werkwijze).

Specifieke aandachtspunten voor waterkwaliteit zijn:

- > is alle verontreiniging voor zover mogelijk verwijderd;
- > het alsnog verder doorspoelen van de watergang;
- > schadeherstel van bijvoorbeeld talud of waterkering;
- > het monitoren van het herstel van het oppervlaktewater.

B. Wat geldt altijd bij voor dit type calamiteiten

Aandachtspunt bij dit type calamiteiten is het proces van het verhalen van kosten.

C. Wat is specifiek voor dit type calamiteiten

Waterkwaliteitsbemonstering en analyse

Bij waterkwaliteitscalamiteiten zullen in de regel waterkwaliteitsmonsters worden genomen om inzicht te krijgen in de aard en verspreiding van verontreinigingen. Tijdens kantooruren wordt monsternamen en analyse gecoördineerd vanuit team monitoring en kerngegevensbeheer. De uitvoering ligt bij het Aquon laboratorium (ook indien een andere laboratorium voor specialistische analyses nodig is). Buiten kantooruren wordt een adviseur waterkwaliteit ingeschakeld en deze zorgt er voor dat acties in gang worden gezet wat betreft analyse en monsternamen. Het Aquon laboratorium is buiten kantoor tijd bereikbaar via noodnummer (zie supplement noodmiddelen) via adviseur waterkwaliteit.

Voor processchema zie bijlage 2

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

5 BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

Objecten met verhoogd risico of grote impact

BRZO bedrijven

Bedrijven met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen op hun terrein vallen onder het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO). Het gaat dan om bedrijven die gevaarlijke stoffen produceren, gebruiken en op- en overslaan. Ongevallen op BRZO bedrijven vragen extra alertheid en aandacht. Overzicht van de BRZO bedrijven is te vinden in de bibliotheek. Afhankelijk van het type bedrijf zijn de bedrijven verplicht een preventiebeleid of veiligheidsrapport te hebben. Het preventiebeleid en het veiligheidsrapport bieden nuttige informatie indien zich een calamiteit op een van de BRZO-bedrijven voordoet. Let wel, de rapporten zijn niet goed ontsloten. Een samenvatting is te vinden op <http://nederland.risicokaart.nl/risicokaart.html> (aanvinken BRZO).

Schiphol

Voor Schiphol is een waterkwaliteitsherstelplan opgesteld in 2010. Dit plan voorziet in het verbeteren van de waterkwaliteit in de watergangen binnen de inrichtingsgrenzen van Amsterdam Airport Schiphol. Ook dient het verspreiding van verontreiniging buiten de inrichtingsgrenzen te voorkomen. Met name dit laatste aspect biedt informatie die nuttig is tijdens calamiteiten.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

5 BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

3 FASERING

Coördinatiefase	Criteria	Toelichting/voorbeeld
1	Deze fase is gereserveerd voor incidenten met een beperkte impact op de omgeving, maar er moet een inspanning worden verricht die de reguliere bedrijfsvoering overstijgt. Coördinatiefase 1 kan ook afgekondigd worden vanwege het tijdstip ('s avonds of in het weekeinde) en/of complexiteit en/of als er ter plaatse afstemming met de veiligheidspartners noodzakelijk is. 'Geringe' waterverontreiniging of ontwikkeling die mogelijk leidt tot (grote) waterverontreiniging	Riooloverstorten na zware regenval. Door de overstorten treedt vissterfte op. Het effect is tot op 100 meter van de overstort merkbaar. Het betreft hier een geringe verontreiniging.
2	Deze fase is gereserveerd voor incidenten met een relatief grote impact op de omgeving. Er is sprake van mogelijke bedreiging of aantasting van de functionele werking van waterstaatswerken en/of mogelijke potentiële conflicten in de interne samenwerking. Andere kenmerken zijn: schaarste, inzet personen en/of materieel en dergelijke. Er is een noodzaak aan interne operationele coördinatie over de verschillende afdelingen heen en/of tussen de operationele teams van andere instanties. Grote verontreiniging / dreigende situatie / lokaal	Waterbodemverontreiniging beïnvloedt waterkwaliteit (case Maresingel 2009). Door baggerwerkzaamheden komt verontreiniging in het oppervlaktewater. Hoge concentraties PAK's worden gemeten. De verontreiniging kan zich over een groot oppervlakte verspreiden, mede door de energiecentrale die ter plekke koelwater loost. Het betreft hier een grote verontreiniging met een dreigende impact.

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

5 BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

Coördinatiefase	Criteria	Toelichting/voorbeeld
3	Deze fase is voor gebeurtenissen met (zeer) grote impact op de omgeving, met mogelijk bedreiging voor mens en milieu. Bestuurlijke coördinatie is noodzakelijk. Kenmerk is dat de gebeurtenis zich beperkt tot één gemeente en de waterbeheerder zelfstandig het incident kan bestrijden. Andere kenmerken zijn: mogelijke bestuurlijke conflicten in de samenwerking met externe partners, mogelijke grote financiële en/of juridische consequenties. Grote verontreiniging / dreigende situatie / regionaal	Grote hoeveelheden PFOS in het oppervlaktewater (Case Schiphol 2008). PFOS (schuimmiddel in blusschuim) komt door een ongeval op het terrein van Schiphol in het oppervlaktewater en riool. Door de sterke schuimvorming ontstaan problemen op de AWZI en in de sloten. De schuimvorming is zo sterk dat het schuim meegenomen wordt door de wind richting de snelweg en zorgt voor verkeers-hinder. De maatregelen hebben een grote invloed op de omgeving waaronder de bedrijfsvoering van Schiphol t.a.v. vlieg-verkeer.
4	Deze fase is bedoeld voor gemeentegrens- en/of beheer- gebied- overschrijdende calamiteiten waarbij bestuurlijke afstemming/coördinatie met de veiligheidsregio('s) en/of collegawaterbeheerders noodzakelijk is. Voor dit type gebeurtenissen is het wenselijk dat water-beheerders afspraken maken over de onderlinge afstemming/ vertegenwoordiging in de veiligheidsregio's, zoals in dijkkring 14 bij overstromingen vanuit zee en de rivieren. In deze fase verandert de interne coördinatiestructuur niet meer (de waterbeheerder is immers al tot het hoogste niveau opgeschaald), maar ligt de nadruk vooral op de externe (complexere) coördinatiebehoefte. Grote verontreiniging / dreigende situatie / regionaal	Groot nuclear incident (Case Chernobyl 1986) Door atmosferische depositie van nucleair materiaal wordt oppervlaktewater van Rijnland bedreigd. In dit geval is er sprake van een nationale ramp met zeer ernstige gevolgen.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

5 BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

Scenario 1: Bluswater

Korte beschrijving scenario:

Bluswater kan bij brand in het oppervlaktewater of in het riool komen. In het merendeel van de gevallen hoeft dit niet tot calamiteuze situaties te leiden. In sommige gevallen komen er stoffen vrij die de kwaliteit van het oppervlaktewater, de waterbodem of de werking van een AWZI bedreigen.

Verontreinigingen kunnen op twee manieren ontstaan:

- > Toevoegingen aan bluswater (brandblusschuim);
Bij olie- en/of brandstofbranden wordt vaak brandblusschuim ingezet. De schuimvormende middelen kunnen zeer belastend zijn voor het oppervlaktewater en het functioneren van de AWZI's.
- > Wegspoelen van verontreinigingen;
Bij brand kunnen verontreinigende stoffen vrijkomen die zich met bluswater verspreiden en in het oppervlaktewater of in het riool terechtkomen.

Maatregelen behorend bij dit scenario:

- > Afsluiten riool om te voorkomen dat bluswater hierin weglekt;
- > beperken bluswater door gecontroleerd laten uitbranden, in overleg met CoPI;
- > isoleren/compartimenteren ([zie bijlage 1](#));
- > indien mogelijk hergebruik bluswater vanuit bassins of gecompartmenteerde watergang.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

5 BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

Scenario 2: Olieverontreiniging

Korte beschrijving scenario:

Bij (verkeers)ongevallen of illegale lozingen kan olie in het oppervlaktewater terecht komen. De afweging om wel of niet te handelen is sterk afhankelijk van de het type olie. Lichte oliesoorten kunnen zich bij kleine hoeveelheden als een dunne “film” snel over een groot oppervlakte verspreiden. Hierdoor lijkt de impact groot, terwijl door het vluchtige karakter de olie snel kan verdampen. Zwaardere olie daarentegen kan een dikke persistente laag vormen die naast de waterkwaliteit ook de oever aantast. Voor watervogels en oevervegetaties is er gevaar dat ze besmeurd raken met olie. Doordat het oppervlak van het water wordt afgesloten daalt het zuurstofgehalte waardoor vissterfte kan ontstaan. Mogelijk bevat de olie toxische stoffen (PAK's en PCB's) die in het water kunnen komen, waardoor organismen kunnen worden vergiftigd.

Maatregelen behorend bij dit scenario:

- > isoleren/compartimenteren ([zie bijlage 1](#));
- > verwijderen olie door gespecialiseerde bedrijven (waakvlamovereenkomst, supplement noodmiddelen).
Om de olie te concentreren op één locatie, kan overwogen worden gemalen doelgericht in te zetten om “trek” te creëren;
- > vaarverbod instellen. Golven kunnen leiden tot een snellere menging en verspreiding.

Scenario 3: Verontreiniging met onbekende stof /stoffen

Korte beschrijving scenario:

Wanneer er een melding binnenkomt van een verontreiniging is niet altijd bekend om welke stof of stoffen het gaat. Vaak worden eerst de verschijnselen zoals stank, verkleuringen of vissterfte, waargenomen. De oorzaak van de verontreiniging is vaak niet te achterhalen. Mogelijke oorzaken zijn (illegale) lozingen of ongevallen. Bij verontreinigingen is het van groot belang tijdig bewijsmateriaal te verzamelen. Afdeling Handhaving speelt hierin een belangrijke rol

Maatregelen behorend bij dit scenario:

Lokaliseren en oorzaak verontreiniging achterhalen:

- > Wat is de bron van de verontreiniging;
- > uit welke stof/stoffen bestaat de verontreiniging;
- > wat is de omvang van de verontreiniging.

Dit vereist een monitoringplan dat specifiek is per calamiteit. Voor opstellen en uitvoeren van het monitoringsplan zie matrix in [bijlage 2](#).

Afhankelijk van aard van verontreiniging:

- > Isoleren/compartimenteren ([zie bijlage 1](#));
- > verwijderen verontreiniging door gespecialiseerde bedrijven ([waakvlamovereenkomst, supplement noodmiddelen](#));
- > vaarverbod instellen.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

5 BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

Scenario 4: Radioactieve stoffen

Korte beschrijving scenario:

Radioactieve stoffen kunnen in het oppervlaktewater komen als gevolg van depositie na een ongeval van een kernreactor. Ook kunnen lokaal verontreinigingen optreden bij transporten van radioactief materiaal of radioactief afval. Bij ongevallen in laboratoria waar met radioactief materiaal wordt gewerkt kan door bluswater ook radioactief materiaal in het oppervlaktewater komen.

Er is een indeling gemaakt in twee categorieën van ongevallen, welke zijn vastgelegd in het Nationaal Plan Kernongevallen (NPK). Deze categorieën zijn:

Categorie A: (beleidsverantwoordelijkheid ligt bij het Rijk)

- > Ernstige ongevallen met kerncentrales (in Nederland of in het buitenland) en ongevallen met nucleair aangedreven schepen, satellieten en militair materieel.

Categorie B: (burgemeester van de betrokken gemeente is verantwoordelijk)

- > Ongeval tijdens transport van nucleair materiaal (afval nucleaire geneeskunde);
- > ongeval bij opslag van nucleair afval. Ongeval in laboratoria of bij uraniumverrijking;
- > ongeval waarbij besmet bluswater in het oppervlaktewater komt.

Maatregelen behorend bij dit scenario:

- > Categorie A ongeval
 - > De coördinatie ligt bij het Rijk inclusief de bemonstering en analyse van oppervlaktewater en (zuiverings)slib. Het Watermanagement-centrum te Lelystad zal Rijnland verzoeken om locaties van het calamiteitenmeetnet te bemonsteren. Zie verder: Nationaal meetplan voor metingen in water bij nucleaire ongevallen.
- > Categorie B ongeval
 - > In kaart brengen van de lokale besmetting van het oppervlaktewater. De brandweer zal met de stralingsdosimeter een globale indruk kunnen geven over het directe gevaar (onder meer voor de monsternemer);
 - > isoleren / compartimenteren (zie bijlage 1).

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

5 BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

Scenario 5: Persleidingbreuk

Korte beschrijving scenario:

Door een persleidingbreuk kan (ongezuiverd) afvalwater in het oppervlaktewater terecht komen. Dit kan rechtstreeks bij de breuk in het oppervlaktewater gebeuren of via overstorten wanneer de persleiding is afgesloten. Meestal veroorzaakt het afvalwater zuurstofloosheid (vissterfte) en eutrofiëring (algenbloei). Ook kunnen ziekteverwekkers (virussen en bacteriën) worden verspreid. In dit verband is extra waakzaamheid geboden bij calamiteiten nabij zwemwaterlocaties of locaties waar intensief wordt gerecreëerd.

Maatregelen behorend bij dit scenario:

- > Locatie waar afvalwater in oppervlaktewater komt isoleren/ compartimenteren ([zie bijlage 1](#));
- > opvangen afvalwater bij voorkeur afvoeren per as naar AWZI. Mocht dit niet mogelijk zijn dan maatregelen ter plekke nemen zoals beluchten. In uiterste geval van verontreinigd water gedoseerd doorspoelen;
- > zie verder **CBP afvalwater**

Scenario 6: Verontreinigde waterbodems

Korte beschrijving scenario:

Bij (bagger)werkzaamheden in waterbodems kan verontreinigd materiaal vrijkomen. De verontreiniging kan zich snel over een groot gebied verspreiden via zwevende stof of rechtstreeks via het oppervlaktewater. De effecten van de verontreinigingen worden bepaald door de aard en hoeveelheid van de aanwezige stoffen.

Maatregelen behorend bij dit scenario:

- > Stoppen (bagger)werkzaamheden;
- > isoleren / compartimenteren ([zie bijlage 1](#));
- > achterhalen aard en omvang van verontreiniging, zie [scenario 3: Verontreiniging met onbekende stof](#);
- > verwijderen olieachtige stoffen door gespecialiseerde bedrijven ([waakvlamovereenkomst, supplement noodmiddelen](#));
- > instellen vaarverbod.

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

5 BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

Scenario 7, Massale vissterfte

Korte beschrijving scenario:

We spreken van vissterfte als er veel vissen (meer dan 10) tegelijkertijd doodgaan.

Er zijn meerdere oorzaken van vissterfte:

Zuurstofloosheid

- > Riooloverstorten of lozingen (bijv. glycol afkomstig van de-icing vliegtuigen en bluswater). Bacteriën en schimmels verbruiken bij de afbraak van organische materiaal veel zuurstof uit het water;
- > plotselinge algen- en plantensterfte. Doordat algen en/of planten massaal afsterven komt veel organisch materiaal vrij. Bacteriën en schimmels verbruiken bij de afbraak veel zuurstof uit het water. Vooral in het najaar en bij hoge temperaturen kan dit lijden tot zeer lage zuurstofgehalten;
- > massale groei van kroos, kroosvaren en algen leidt tot afdekking van de oppervlakte waardoor zonlicht niet kan doordringen in oppervlaktewater. Planten die voor zuurstof zorgen kunnen dan niet groeien;
- > wintersterfte. Wanneer het water door ijs is bedekt, kan de windwerking geen zuurstof in het water brengen. Wanneer het ijs afgedekt is met sneeuw, dringt geen licht door in het water, waardoor algen geen zuurstof kunnen produceren. Onder deze omstandigheden kan wintersterfte optreden.

Toxische stoffen

- > Door (illegale) lozingen of door ongevallen kunnen toxische stoffen in het oppervlaktewater terecht komen. Sommige stoffen leiden direct tot vissterfte (acute toxiciteit). Andere stoffen hopen zich op in het lichaam van de vis en leidt pas na langere tijd tot sterft (chronische toxiciteit).

Ziekten

- > Vissterfte kan massaal optreden door ziekten zoals botulisme en blauwalgen.

Maatregelen behorend bij dit scenario:

- > Globale maatregelen zijn hieronder beschreven. Een gedetailleerde uitwerking is te vinden in het **protocol vissterfte**.

Zuurstofloosheid

- > actief beluchten:
 - > Inbrengen van lucht of (beluchtingselementen);
 - > creëren van stroming door pompen;
 - > eventueel doorspoelen. Let op! Hierbij bestaat het risico dat elders het zuurstofarme en waarschijnlijk organisch verontreinigde water tot problemen leidt;
- > bij wintersterfte sneeuw van het ijs verwijderen. Wakken maken (en beluchten) leidt juist tot meer vissterfte en wordt sterk afgeraden. Het wak trekt vogels aan die via uitwerpselen het water sterker organisch belasten (grotere zuurstofloosheid).

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

5 BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

Toxische stoffen

- > Zie: Scenario 3: Verontreiniging met onbekende stof / stoffen.

Ziekten

- > Kadavers zo snel mogelijk opruimen (zie ook scenario 8 en 9).

Wanneer het probleem niet direct kan worden opgelost, kunnen de nog levende vissen (aan het oppervlak) worden overgezet naar zuurstofrijk water. ***Bij vissterfte door zieke vissen niet overzetten in verband met verdere verspreiding van ziekte.***

Scenario 8, Botulisme:

Korte beschrijving scenario:

Botulisme wordt veroorzaakt door gifstoffen (toxine) van de bacterie *Clostridium botulinum*. Onder de juiste milieumomstandigheden kunnen de bacteriën zich snel vermenigvuldigen. In de regel worden deze omstandigheden gevonden in de (warme) nazomer, in dode vogels, vissen en zoogdieren. Deze karkassen kunnen dan veel toxines bevatten en een bron vormen voor verdere besmetting. Het toxine is zeer giftig, en resulteert vaak in vogel- of vissterfte.

Op basis van het toxine kan botulisme worden ingedeeld in verschillende types. De types A, B en E (zelden F) veroorzaken ziekte bij de mens. Types C en D (zelden B en E) veroorzaken ziekte bij zoogdieren. Ziekte bij vogels wordt met name door type C veroorzaakt en bij vissen vooral door type E.

Er kan onderscheid worden gemaakt tussen twee situaties: een "normaal"(incidenteel) voorkomen van botulisme, en een "botulisme explosie" (calamiteit). De indicatie voor een calamiteit is: meer dan 50 dode eenden over een lengte van enkele honderden meters. Bij de voor mensen gevaarlijke typen zal eerder worden opgeschaald.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

5 BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

Maatregelen behorend bij dit scenario:

Globale maatregelen zijn hieronder beschreven.

Een gedetailleerde uitwerking is te vinden in het protocol

Botulisme.

Bij het bestrijden van botulisme is er altijd sprake van een gedeelde verantwoordelijkheid tussen de gemeente, de eigenaar van het water en het waterschap. Neem daarom zo spoedig mogelijk contact op met gemeente en eigenaar om afspraken te maken over:

- > Verwijderen van karkassen;
- > achterhalen oorzaak/type botulisme. Kadavers worden hiervoor aangeboden aan het Centraal Veterinair Instituut (CVI) te Lelystad;
- > coördinatie van calamiteit;
- > registratie van meldingen en klachten.

Afhankelijk van de uitkomst:

- > Instellen zwemverbod (alleen bij type A, B of E-botulisme) door provincie;
- > isoleren / compartimenteren (zie bijlage 1);
- > aanvullende monitoring over verdere verloop van botulismeuitbraak.

Scenario 9, Drijfslagen Blauwalgen:

Korte beschrijving scenario:

Hoewel de naam anders doet vermoeden horen blauwalgen tot de groep bacteriën. De officiële naam voor deze groep is dan ook cyanobacteriën. Blauwalgen komen overal voor en horen bij een gezond ecosysteem. Wanneer er veel voedselstoffen (nutriënten) in het water voorkomen, kunnen blauwalgen zich sterk vermeerderen (blauwalgenbloei) en tot problemen leiden. Bij warm en windstil weer kunnen blauwalgen op het wateroppervlak gaan drijven. Hier vormen ze een laag die op olie lijkt. Als de laag dikker wordt en de algen minder ruimte hebben, sterven ze af. Blauwalg vormt dan een groen-achtige, stinkende brei (drijfslagen). Stank en het visueel aanwezig zijn van drijfslagen lijdt in deze gevallen tot overlast van omwonenden en recreanten. Bij het afsterven kunnen toxische stoffen vrij komen, die schadelijk kunnen zijn voor mens en dier. Er bestaan echter ook toxische blauwalgen die geen drijfslagen vormen of als “matten” op de bodem groeien.

Meldingen van drijfslagen en blauwalgenoverlast valt eigenlijk altijd onder het reguliere werk. Opschaling zal dan ook nagenoeg niet gebeuren. Er wordt opgeschaald wanneer Blauwalgenoverlast zich op grote schaal voordoet. Een veel gevallen zal dit ook gepaard gaan met scenario 8: Massale vissterfte. Wanneer de volksgezondheid of de gezondheid van (huis)dier in geding is, zal er in de regel opgeschaald worden.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

5 BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

Maatregelen behorend bij dit scenario:

Globale maatregelen zijn hieronder beschreven.
Een gedetailleerde uitwerking is te vinden in het **protocol Blauwalg**.

- > Isoleren / compartimenteren ([zie bijlage 1](#));
- > wegzuigen van drijfslagen. Om de drijfslagen op één locatie te concentreren, kunnen gemalen doelgericht worden ingezet om “trek” te creëren in combinatie met plaatsen van olieschermen;
- > turbulentie in het water creëren door het rondpompen van het water waardoor drijfslagvorming wordt verhinderd. Doorspoelen is niet gewenst, omdat dit het probleem naar elders verplaatst!

Afhankelijk van type de soort blauwalgen:

- > Toepassen van waterstofperoxide (zie **draaiboek** toepassen waterstofperoxide Haarlemmermeerse Bosplas, draaiboek is breder toe te passen).

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

5 BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

5 BIJLAGEN

Bijlage 1: specificatie maatregel isoleren/compartimenteren

Mogelijke maatregelen in oppervlaktewater zijn:

- > Olieschermen plaatsen;
- > afdammen (zand, stortsteen of anderszins);
- > duikers afdichten;
- > inlaten afsluiten;
- > sluizen dicht;
- > stuwen dicht/omhoog;
- > gemalen stilzetten;
- > compartimenterwerken boezem inwerking stellen;
- > zijwateren afschermen;
- > bassins/tanks/vloeistofzakken benutten;
- > hemelwaterriool als berging gebruiken.

Mogelijke maatregelen ten aanzien van riolering zijn:

- > Afdichten straatkolken;
- > afsluiters plaatsen;
- > bufferen in rioolstelsel (denk aan overstorten, ventileren, afzuigen);
- > rioolgemalen stilzetten;
- > aanvoervijzels AWZI stilzetten;
- > eventuele afvalwaterbuffers op AWZI benutten;

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

5 BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

Bijlage 2: Matrix aanvraag waterkwaliteitsmonitoring

	Aanvragende partij	Uitvoerende partij
Coördinatiefase 1	CPI	Adviseur waterkwaliteit
Coördinatiefase 2 t/m 4	CM (of CS)	Adviseur waterkwaliteit

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

5 BIJLAGEN

AFVALWATER

DROOGTE

 Afvalwater

1 ALGEMEEN

A. Welke situatie is beschreven

In dit Calamiteitenbestrijdingsplan is beschreven hoe Rijnland incidenten en calamiteiten in de afvalwaterketen bestrijdt. Het gaat daarbij om:

1. Uitval afvalwatertransportgemaal (AWTG).
2. Lekkage/breuk afvalwatertransportleiding (AWTL).
3. Uitval afvalwaterzuivering (AWZI).
4. Langdurige stagnatie in slibafvoer.
5. Explosie(gevaar), ATEX locaties.

Rijnland heeft de taak om afvalwater van gemeenten en bedrijven af te nemen en te zuiveren. Het gezuiverde afvalwater wordt vervolgens op het oppervlaktewater geloosd. Rijnland beheert hiervoor 24 AWZI's, circa 80 AWTG's en 220 kilometer aan AWTL's

LET OP!

Een ongerioleerde lozing op het oppervlaktewater kan tot gevolg hebben dat ook het CBP-waterkwaliteit in werking treedt

LET OP!

Voor de persleiding Zoetermeer bestaat een gemeenschappelijk CBP met de gemeente Zoetermeer, hoogheemraadschap van Delfland en het Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpernerwaard.

Zie Calamiteitenplan afvalwater Zoetermeer.

LET OP!

Bij langdurige stagnatie van de slibafvoer naar eindverwerker (HVC) treedt ook het CBP van HVC in werking.

Zie Continuïteitsplan Slibverbrandingsinstallatie (SVI)

Dordrecht.

LET OP!

Wat te doen bij explosie(gevaar) op ATEX locaties staat beschreven in het EVD (Explosie Veligheid Document)

Zie EVD.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

DROOGTE

B. Mogelijke gevolgen op omgeving

1. Uitval afvalwatertransportgemaal (AWTG):

- > Bij uitval van de AWTG vult de ontvangstkelder en het achterliggende (gemeentelijke) rioolstelsel zich. Als het stelsel vol is, stort ongezuiverd afvalwater over in oppervlaktewater of komt op straat. De tijd tot overstort bij droogweer is de kritieke tijd. Zie voor een overzicht van de kritieke tijden; (gegevens persleidingen en kritieke tijden).

2. Lekkage/breuk afvalwatertransportleiding (AWTL):

- > Lekkage/breuk van een AWTL kan lokaal oppervlaktewater en/of bodem(water)verontreiniging tot gevolg hebben.
- > Indien het aanvoerend gemaal wordt gestopt vult de ontvangstkelder en het rioolstelsel zich. Wanneer het stelsel vol is, stort ongezuiverd afvalwater over in oppervlaktewater of komt op straat. De tijd tot overstort bij droog weer is de kritieke tijd. Zie voor een overzicht van de kritieke tijden; (gegevens persleidingen en kritieke tijden).

3. Uitval van afvalwaterzuivering (AWZI):

- > Lozing op 1 punt via AWZI: Bij het in bedrijf blijven van de aanvoerende gemalen wordt het afvalwater door de AWZI beperkt gezuiverd (voornamelijk bezinking) en daarna geloosd op oppervlaktewater.
- > Verspreide lozingen: Bij het uit bedrijf nemen van de aanvoerende gemalen vullen ontvangstkelders en de achterliggende rioolstelsels zich. Als deze stelsels vol zijn stort ongezuiverd afvalwater over in oppervlaktewater of komt op straat. De tijd tot overstort bij droogweer is de kritieke tijd. Zie voor een overzicht van de kritieke tijden; (gegevens persleidingen en kritieke tijden).

4. Langdurige stagnatie in slibafvoer naar eindverwerker:

- > Bij langdurige stagnatie van de slibafvoer moet slib worden gebufferd/ opgeslagen. Hierbij kan stankoverlast ontstaan.

5. Explosie (gevaar) ATEX locatie:

- > Afhankelijk van de omvang en locatie van de explosie is er meer of minder overlast naar de omgeving. Als gevolg van de explosie kan de afvalwaterzuivering uitvallen, zie gevolgen onder 3.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

DROOGTE

C. Mogelijke effecten op omgeving

Een calamiteit met afvalwater of slibafvoer kan leiden tot:

- > Problemen met volksgezondheid.
- > Dode vissen/dieren.
- > Stankoverlast.
- > Klachten.
- > Pers en publieke aandacht.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

DROOGTE

2 AANPAK / BESTRIJDINGSTRATEGIE

A. Wat is de (globale) bestrijdingsstrategie

Afvalwater

De algemene strategie bij een calamiteit met afvalwater is de verontreiniging te isoleren zodat verspreiding wordt voorkomen. Zo blijft het probleem lokaal en beheersbaar.

Op het moment dat een calamiteit met afvalwater een gebiedskarakter krijgt, moet de verstoring zo snel mogelijk worden hersteld. Tegelijkertijd moet het afvalwater gecontroleerd worden afgevoerd naar doorstromend oppervlaktewater waarna het uiteindelijk terecht komt in de Noordzee, het Noordzeekanaal of de Hollandse IJssel. Hierbij geldt dat contact opgenomen cq. toestemming gekregen moet worden van Rijkswaterstaat (beheerder van de buitenwateren).

Slib

De algemene strategie bij een calamiteit is bufferen en opslaan.

B. Wat geldt altijd bij voor dit type calamiteiten

1. Isoleren van de verontreiniging:

Dit om vervuiling naar de omgeving (via waterketen, oppervlaktewater of (water)bodem) te voorkomen.

Zie ook CBP-waterkwaliteit

2. Reparatie van het defect:

Dit om de verstoring/defect zo snel als mogelijk te repareren. De op voorraad beschikbare middelen en waakvlamovereenkomsten staan in Supplement Noodmiddelen. Om reparatie mogelijk te maken kan het noodzakelijk zijn om de toevoer van afvalwater tijdelijk te stoppen. Op het moment dat het defect niet binnen de kritieke tijden kan worden opgelost moeten er aanvullende noodmaatregelen worden genomen.

3. Noodmateriaal inzetten:

Om de effecten van de calamiteit te minimaliseren kan als noodmaatregel noodmaterieel, zoals aggregaten, pompen en beluchting, worden ingezet: zie Supplement Noodmiddelen.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

DROOGTE

4. Afvoeren afvalwater:

Een noodmaatregel kan ook zijn met tankwagens afvoeren van afvalwater en of slib. Zie [Supplement Noodmiddelen](#). Maximale 25 tankauto's à 35 m³ beschikbaar; verwachte maximale afvoer circa 500 m³/h afhankelijk van de situatie.

5. Gecontroleerd lozen en doorspoelen:

Bij persleidingbreuk of storing aan de grotere rioolgemalen en AWZI's (>500 m³/h) kan waarschijnlijk niet al het afvalwater per as worden afgevoerd. Na vulling van het stelsel is lozen van ongezuiverd afvalwater op oppervlaktewater onvermijdelijk. In deze situatie wordt in eerste instantie geprobeerd de vervuiling te isoleren. Indien dit niet mogelijk is, wordt geprobeerd om de vervuiling versneld af te voeren naar groot en goed doorstromend oppervlaktewater.

Voor een gecontroleerde afvoer naar groot en goed doorstroomd oppervlaktewater is gebiedskennis nodig zoals de loop en de doorstroming van watergangen, zie tevens CBP [Waterkwaliteit](#). Daarnaast dient de afvalwaterstroom te worden gemonitord.

C. Wat is specifiek voor dit type calamiteiten

Niet van toepassing.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

DROOGTE

3 FASERING

Coördinatiefase	Richtlijnen opschalingcriteria
0	Reguliere situatie. Situatie die de medewerker(wachtdienst) zonder hulp van anderen (collega's of een tweede wachtdienst) kan oplossen tijdens en buiten normale werktijd. Waarbij: > Geen risico op overstorten is (kritieke tijd langer dan de verwachte reparatietijd); > de functie van de zuivering niet in het geding komt (behalen effluenteisen); > geen veiligheidsrisico en overlast voor omgeving is.
1	Deze fase is gereserveerd voor incidenten met een beperkte impact op de omgeving, maar er moet een inspanning worden verricht die de reguliere bedrijfsvoering overstijgt. Coördinatie fase 1 kan ook afgekondigd worden vanwege het tijdstip ('s avonds of in het weekeinde) en/of complexiteit en/of als er ter plaatse afstemming met de veiligheidspartners noodzakelijk is. Een situatie waarbij coördinatie tussen de wachtdiensten van de eigen organisatie of externen noodzakelijk is. Verwachte storings- of reparatieduur heeft minder dan 12 uur overstorten tot gevolg; er is sprake van lokale overlast.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

DROOGTE

Coördinatiefase	Richtlijnen opschalingcriteria
2	Deze fase is gereserveerd voor incidenten met een relatief grote impact op de omgeving. Er is sprake van mogelijke bedreiging of aantasting van de functionele werking van waterstaatswerken en/of mogelijke potentiële conflicten in de interne samenwerking. Andere kenmerken zijn: schaarste, inzet personen en/of materieel en dergelijke. Er is een noodzaak aan interne operationele coördinatie over de verschillende afdelingen heen en/of tussen de operationele teams van andere instanties. Verwachte storings- of reparatieduur heeft tussen 12 en 36 uur overstorten tot gevolg; de overlast is niet meer lokaal te isoleren; bij inwerkingtreding calamiteitenplan Zoetermeer; bij Explosie gevaar op ATEX locaties.
3	Deze fase is voor gebeurtenissen met (zeer) grote impact op de omgeving, met mogelijk bedreiging voor mens en milieu. Bestuurlijke coördinatie is noodzakelijk. Kenmerk is dat de gebeurtenis zich beperkt tot één gemeente en de water-beheerder zelfstandig het incident kan bestrijden. Andere kenmerken zijn: mogelijke bestuurlijke conflicten in de samenwerking met externe partners, mogelijke grote financiële en/of juridische consequenties. Verwachte storings- of reparatieduur heeft meer dan 36 uur overstorten tot gevolg; de overlast is niet meer lokaal te isoleren en spreidt zich door het gebied uit; bij een explosie op ATEX locaties.

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

DROOGTE

Coördinatiefase	Richtlijnen opschalingcriteria
4	Deze fase is bedoeld voor gemeentegrens- en/of beheergebiedoverschrijdende calamiteiten waarbij bestuurlijke afstemming/coördinatie met de veiligheidsregio('s) en/of collega- waterbeheerders noodzakelijk is. Voor dit type gebeurtenissen is het wenselijk dat waterbeheerders afspraken maken over de onderlinge afstemming/vertegenwoordiging in de veiligheidsregio's, zoals in dijkkring 14 bij overstromingen vanuit zee en de rivieren. In deze fase verandert de interne coördinatiestructuur niet meer (de waterbeheerder is immers al tot het hoogste niveau opgeschaald), maar ligt de nadruk vooral op de externe (complexere) coördinatiebehoefte.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

DROOGTE

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

Scenario 1: uitval afwatertransportgemaal

Korte beschrijving scenario:

Een storing op een AWTG kan ontstaan door een plotseling optredende stroomstoring, technische storing of brand. Afhankelijk van de oorzaak van de uitval van de AWTG zal de verstoring korter of langer duren.

Een stroomstoring of technische storingen kunnen in het algemeen binnen 48 uur worden verholpen.

Bij brand zal de omvang en schade de duur bepalen.

Door uitval van een AWTG wordt het afvalwater niet meer afgevoerd waardoor het rioolstelsel zich vult.

Wanneer het stelsel vol is, stort ongezuiverd afvalwater over in oppervlaktewater of komt op straat. De tijd tot overstort bij droogweer is de kritieke tijd. De gevolgen hiervan voor de omgeving zijn afhankelijk van de lokale situatie.

LET OP!

Bij regenaanvoer zijn de tijden tot overstort bij gemengde en verbeterd gescheiden stelsels korter dan de kritieke tijden. De gevolgen zijn ook anders, doordat er sprake is van verdund afvalwater.

Maatregelen behorend bij dit scenario:

- > **Reparatie:**
Over het algemeen kunnen de verstoringen worden opgelost binnen de kritieke tijden. Zie voor een overzicht van de kritieke tijden; **gegevens persleidingen en kritieke tijden**. De op voorraad beschikbare middelen voor reparatie, waakvlamovereenkomsten staan in **Supplement Noodmiddelen**. Voor inzicht in de zuiveringskring zie **Overzichtskaarten & schema's**.
- > **Afvoeren:**
Indien blijkt dat de verstoring niet binnen de kritieke tijd kan worden gerepareerd, worden er aanvullende maatregelen genomen, zoals het afvoeren van afvalwater met behulp van tankauto's en/of inzet van noodmateriaal zie **Supplement Noodmiddelen**. Maximale 25 tankauto's à 35 m³ beschikbaar; verwachte maximale afvoer circa 500 m³/h afhankelijk van de situatie.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

DROOGTE

- > Gecontroleerd lozen:
als afvoeren met tankauto's niet mogelijk is en nood-
materiaal niet tijdig inzetbaar is kan gecontroleerd
geloosd worden via de riooloverstorten en snelle
afvoer via de watergangen. Voor inzicht in de locatie
van de (laagste) overstorten wordt verwezen naar de
desbetreffende gemeente, **Geoweb** en de **BRP en**
GRP's per gemeente. Het **CBP Waterkwaliteit** treedt
hierbij ook in werking.

Voor de AWTG en de AWTL van Zoetermeer naar
Harnaschpolder is vanwege de grote capaciteit, de
leidinggrootte en de korte kritieke tijd (4 uur) een
apart calamiteitenbestrijdingsplan gemaakt.

Zie hiervoor **Calamiteitenplan afvalwater Zoetermeer**.

Scenario 2: lekkage/breuk persleiding

Korte beschrijving scenario:

Bij een breuk in een rioolwaterpersleiding is de afvoer van
rioolwater naar een AWZI gestremd. De oorzaak van een
breuk kan bijvoorbeeld zijn:

- > Beschadiging door graafwerkzaamheden;
- > veroudering of zwakte.

Een lekkage/breuk in een persleiding kan lokaal opper-
vlaktewater en/of bodem(water)verontreiniging tot gevolg
hebben. Afhankelijk van de uitstroomhoeveelheid uit de
leiding wordt het toevoergemaal gestopt, waardoor het
voorliggend rioolstelsel zich vult. Wanneer het stelsel vol
is stort ongezuiverd afvalwater over in oppervlaktewater
of komt op straat. De tijd tot overstort bij droogweer is de
kritieke tijd. De gevolgen hiervan voor de omgeving zijn
afhankelijk van de lokale situatie.

Let op: bij regenaanvoer zijn de tijden tot overstort bij
gemengde en verbeterd gescheiden stelsels korter dan de
kritieke tijden. De gevolgen zijn ook anders, doordat er
sprake is van verdund afvalwater.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

DROOGTE

Maatregelen behorend bij dit scenario:

> Reparatie:

Over het algemeen kan een persleiding breuk binnen 24 tot 48 uur worden hersteld. Dit is in veel gevallen langer dan de kritieke tijd van het stelsel. Zie voor een overzicht van de kritieke tijden; **gegevens persleidingen en kritieke tijden**. De op voorraad beschikbare middelen voor reparatie en waakvlamovereenkomsten staan in Supplement Noodmiddelen. Voor inzicht in de zuiveringskring zie **Overzichtskaarten & schema's**.

> Afvoeren:

Afhankelijk van de uitstroomhoeveelheid uit de leiding zijn er twee opties. Het lekwater uit de leiding per tankauto afvoeren of het toevoergemaal stoppen waarbij het afvalwater vanuit de ontvangkelder van het toevoergemaal per tankauto wordt afgevoerd naar een AWZI of ander stelsel. Zie Supplement Noodmiddelen, verwachte maximale afvoer circa 500 m³/h.

> Gecontroleerd lozen:

Als beide ingrepen niet mogelijk zijn, kan het ongezuiverde afvalwater gecontroleerd geloosd worden via de riooloverstorten en snelle afvoer via de watergangen. Voor inzicht in de locatie van de (laagste) overstorten wordt verwezen naar de desbetreffende gemeente, **Geoweb** en de **BRP en GRP's per gemeente**. Het **CBP Waterkwaliteit treedt h**ierbij ook in werking.

Voor de AWTG en de AWTL van Zoetermeer naar Harnaspolder is vanwege de omvangrijke capaciteit, de grote van leiding en de korte kritieke tijd (4 uur) een apart calamiteitenbestrijdingsplan gemaakt. Zie hiervoor **Calamiteitenplan afvalwater Zoetermeer**.

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

DROOGTE

Scenario 3: uitval van afvalwaterzuivering

Korte beschrijving scenario:

Een storing op een AWZI kan ontstaan door een plotseling optredende stroomstoring, technische storing, brand of sterke (gif) vervuiling van het influent waardoor het zuiveringsproces wordt lam gelegd.

Afhankelijk van de oorzaak van de uitval van de AWZI zal de verstoring korter of langer duren. Een stroomstoring of technische storingen kunnen in het algemeen binnen 48 uur worden verholpen. Bij brand zal de omvang en schade de duur bepalen. In deze situatie is het mogelijk dat er langere tijd ongezuiverd afvalwater worden geloosd op het oppervlaktewater. Op het moment dat de gehele zuiveringsproces wordt lam gelegd (vergiftigd) als gevolg van een sterke vervuiling van influent moet rekening worden gehouden met een beperkte zuiveringscapaciteit gedurende circa een week.

Maatregelen behorend bij dit scenario:

> Reparatie:

De op voorraad beschikbare middelen voor reparatie en waakvlamovereenkomsten staan in Supplement Noodmiddelen. Voor inzicht in de zuiveringskring zie Overzichtskaarten & schema's. Bij vergiftiging van het zuiveringsproces moet er met behulp van tankwagens actief slib van een andere AWZI worden aangevoerd om het proces weer op gang te krijgen. Daarnaast moet het afvalwater bemonsterd worden om zicht te krijgen in de omvang en aard van de verontreiniging.

> Afvoeren:

Bij uitval van kleinere AWZI's kan het afvalwater met behulp tankwagens worden afgevoerd naar een andere AWZI. Zie Supplement Noodmiddelen. Maximale 25 tankauto's à 35 m³ beschikbaar; verwachte maximale afvoer circa 500 m³/h. In enkele gevallen kan een deel van afvalwater via een bestaande verbindingsleiding naar een andere AWZI worden afgevoerd. Zie **Geoweb** of **Overzichtskaarten & schema's**.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

DROOGTE

- > Gecontroleerd lozen: Lozing op 1 punt via AWZI
De meeste AWZI's kennen een doorstroom onder vrij verval. Bij uitval van deze AWZI's kan gekozen worden om de aanvoerende AWTG's (beperkt) in bedrijf te houden zodat er geen overstorten vanuit het rioolstelsel plaatsvinden. Het afvalwater wordt op deze wijze toch beperkt gezuiverd (voornamelijk bezinking) en op 1 punt geloosd via de effluentuitloop op het ontvangende oppervlaktewater, waarna het snel moet worden afgevoerd via de watergangen. Het **CBP Waterkwaliteit** treedt hierbij ook in werking.

- > Verspreide lozingen:
Als er gekozen wordt om de aanvoergemalen wel stop te zetten dan zal het rioolwater, nadat de aanvoerende rioolstelsels zich hebben gevuld, via de riooloverstorten ongezuiverd in het oppervlaktewater terecht komen waarna het snel moet worden afgevoerd via de watergangen. Het **CBP Waterkwaliteit** treedt hierbij ook in werking.

Afhankelijk van de weersomstandigheden kan het gedeeltelijk uit bedrijf nemen van de AWTG's op termijn een soortgelijk effect hebben. De gevolgen van een ongezuiverde lozing op oppervlaktewater zijn afhankelijk van de lokale situatie. De zogenaamde kritieke tijd van het aanvoerstelsel is in het supplement 'Gegevens persleidingen en AWZI's' aangegeven. Het **CBP Waterkwaliteit** treedt hierbij ook in werking.

Scenario 4: langdurige stagnatie in slibafvoer eindverwerker

LET OP!

*Bij langdurige stagnatie van de slibafvoer naar eindverwerker (HVC) treedt ook het CBP van HVC in werking. Zie **Continuïteitsplan Slibverbrandingsinstallatie (SVI)** Dordrecht.*

Korte beschrijving scenario:

Bij het zuiveringsproces ontstaat continu slib dat moet worden afgevoerd. Als dit slib niet tijdig uit de tanks wordt onttrokken ontstaan er problemen met de zuiveringsfunctie.

Maatregelen behorend bij dit scenario:

- > Reparatie:
Reparatie valt buiten de verantwoordelijkheid van Rijnland en ligt bij de eindverwerker (HVC).
- > Bufferen:
het geproduceerde slib kan tijdelijk (enkele dagen tot circa week) gebufferd worden in de beluchtingstanks totdat een bepaalde slibconcentratie is bereikt (max. circa 6 g/l afhankelijk per AWZI).

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

DROOGTE

> Aanvullende opslag slib:

Bij een periode langer dan een week is aanvullende opslag nodig. Hiervoor kan gebruik worden gemaakt van containers (HVC stelt deze ter beschikking). Door gebruik van containers met afdekking kan eventuele stankoverlast goed worden beperkt. Indien nodig kan grootschalige opslag plaatsvinden op het terrein van de AWZI Haarlem-Waarderpolder (max. 30 dagen volgens de vergunning). Optioneel kunnen aanvullend leegstaande tanks als tijdelijke opslag dienen. Bij extreem langdurige stagnatie van de slibafvoer moet gekeken naar andere eindverwerkers. Dit moet in samenspraak met eindverwerker HVC.

Scenario 5: Explosie (gevaar), ATEX locaties

LET OP!

Wat te doen bij explosie (gevaar) op ATEX locaties staat beschreven in het EVD (Explosie Veligheid Document)
Zie EVD.

Korte beschrijving scenario:

Explosie(gevaar) kan de werking van de afvalwaterzuivering verstoren. Voor maatregelen bij uitval van de afvalwaterzuivering wordt verwezen naar scenario 3.

Maatregelen behorend bij dit scenario:

De maatregelen om het explosiegevaar weg te nemen staan beschreven in het EVD. (zie EVD)

Hoe te handelen bij een explosie staat ook beschreven in het **EVD.**

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

DROOGTE

1 ALGEMEEN

A. Welke situatie is beschreven

In dit CBP is de aanpak en de bestrijding van droogte en watertekortsituaties beschreven.

De effecten van droogte zijn tweeledig:

- > de gevolgen van droogte voor de stabiliteit van keringen;
- > de zoetwatervoorziening (kwaliteit) van Rijnland als gevolg van verzilting van de Hollandse IJssel.

Dit plan is gericht op het bestrijden van deze gevolgen. Daartoe worden gefaseerd maatregelen getroffen.

Droogte treedt op in de zomerperiode (kan al in voorjaar starten) en is een langzaam nationaal optredend proces. Het heeft daarmee niet de acute karakteristiek van een calamiteit, maar is wel een onderwerp dat regionaal en nationaal de aandacht vraagt. Droogte kan regionaal of landelijk zijn. Dit betekent de maatregelen van Rijnland en de effectiviteit en/of efficiency ervan afhankelijk kan zijn van regionale of landelijke afspraken en/of maatregelen.

B. Mogelijke gevolgen/effecten op omgeving

Uitdroging van keringen:

dit kan leiden tot instabiliteit en treedt op bij toenemend neerslagtekort.

Zoetwatertekort:

Bij verzilting van de Hollandse IJssel is onvoldoende zoet inlaatwater beschikbaar. Het beschikbare water moet zuinig worden gebruikt om alle functies te voorzien van genoeg water van voldoende kwaliteit. Tijdens droogte gaat dit steeds meer ten koste van de waterkwaliteit. De peilen worden gehandhaafd, onder andere ten behoeve van de stabiliteit van keringen.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

Conform de Waterwet en het Reglement van bestuur voor het hoogheemraadschap van Rijnland (2015) is Rijnland verplicht om het watersysteem in het beheersgebied te verzorgen. De algemene taken van Rijnland ten aanzien van dit calamiteitenbestrijdingsplan zijn:

- > Het onderhoud van keringen;
- > het handhaven van de peilen conform de peilbesluiten;
- > het handhaven van de waterkwaliteit inclusief de bestrijding van de verzilting.

De aard van het bestrijdingsplan (droogte is van langdurige aard, vindt plaats in de zomerperiode en speelt op regionale tot nationale schaal) leidt ertoe dat de volgende effecten zijn te verwachten:

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

2 AANPAK / BESTRIJDINGSTRATEGIE

A. Wat is de (globale) bestrijdingsstrategie

De effecten van droogte minimaliseren:

De stabiliteit van de keringen waarborgen door inspectie en zo nodig herstel.

- > De zoetwatervoorziening zo lang mogelijk instant houden door per coördinatiefase aanvullende maatregelen te treffen. Zo blijven belangrijke functies zo lang mogelijk voorzien van (zoet)water.

Tijdens droogte is de Landelijke verdringingsreeks (2004) van kracht. Deze is in onderstaand schema weergegeven en geeft aan met welke prioriteit water geleverd wordt aan een bepaalde functie. Bij toenemende droogte worden steeds meer functies gekort op hun waterbehoefte (van 4 naar 3 naar 2 naar 1). In de verdringingsreeks zijn alle bij het waterbeheer betrokken belangen opgenomen. Tijdens warme en/of droge perioden zal een afweging gemaakt moeten worden tussen alle betrokken belangen.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN REGIONALE KERENGEN WATEROVERLAST WATERKWALITEIT AFVALWATER **DROOGTE**

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

B. Wat geldt altijd bij voor dit type calamiteiten

Een droogteperiode overkomt Rijnland niet van de ene op de andere dag. Dit houdt in dat er tijd is voor het treffen van maatregelen.

De stabiliteit van keringen wordt mede beïnvloed door het waterpeil. Peilhandhaving is in het boezempolder systeem van Rijnland in de regel geen probleem. Zelfs met water van mindere kwaliteit is dit mogelijk.

Inspecties waterkeringen:

Op basis van een oplopend neerslagtekort en het beheerdersoordeel (zie hierna) wordt bepaald of inspectie nodig is. Inspecties – beperkte of uitvoerige – kunnen nodig zijn op zeer droogtegevoelige keringen (vanaf 150 mm neerslagtekort en indien uit beheerdersoordeel blijkt dat inspectie nodig is), droogtegevoelige keringen (vanaf 175 mm neerslagtekort en indien uit beheerdersoordeel blijkt dat inspectie nodig is) of alle keringen (vanaf 200 mm neerslagtekort en indien uit beheerdersoordeel blijkt dat inspectie nodig is). De inspecties zijn arbeidsintensief. Bij voortdurende droogte worden de inspecties herhaald. Op basis van het schadebeeld worden eventuele herstelwerkzaamheden uitgevoerd.

Aanvoeren zoetwater:

Bij verzilting van de Hollandsche IJssel wordt door toepassing van verschillende maatregelen steeds geprobeerd om zo lang mogelijk de beste waterkwaliteit in het beheersgebied te realiseren. Watertekort is dus voor Rijnland niet zozeer een tekort aan water (kwantiteit), maar een tekort aan zoetwater (kwaliteit). Hierdoor wordt schade aan gewassen/natuur zoveel als mogelijk voorkomen. De belangrijkste criteria die van toepassing zijn, zijn de actuele waterbehoefte (voor peilhandhaving en doorspoeling) en de chloride concentratie in het beheersgebied. Uitdroging van keringen kan leiden tot instabiliteit en kan optreden bij toenemend neerslagtekort, maar is niet per se gekoppeld aan verzilting van de Hollandsche IJssel.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

C. Wat is specifiek voor dit type calamiteiten

Beheerdersoordeel:

Het beheerdersoordeel wordt opgesteld door een Waterschap Actie Team. De kern van het WAT bestaat uit medewerkers van de afdelingen Beleid- & Planontwikkeling, Watersystemen en Onderhoud en kan indien noodzakelijk worden aangevuld met ontbrekende expertise of capaciteit. Het WAT beoordeelt de vraag of er geïnspecteerd moet worden en zo ja, hoe omvangrijk en frequent de inspectie moet zijn. WAT adviseert hierover de CPI of OL afhankelijk van de opschalingsfase.

In het beheerdersoordeel wordt dit aan de hand van onderstaande punten bepaald:

- > Representatieve grondboringen op droge en zeer droogtegevoelige keringen (duidend op verdroging).
- > Optreden van diepe scheuren.
- > Veranderingen aan vegetatie.
- > Veranderingen bij korte (houten) damwanden.
- > Veranderingen aan wegen/belasting (werkzaamheden).
- > Beschikbare interne/externe schadebeelden die duiden op verdroging.

- > Andere relevante feiten en omstandigheden
- > Regionale/landelijke afstemming:
In perioden van watertekort en verzilting is de zoet-waterverdeling een regionaal en landelijk probleem. Deze vraagt om een nauwe samenwerking en onderlinge afstemming tussen Rijkswaterstaat en regionale waterbeheerders. De Regionale Droogte Overleggen (RDO) vervullen hierin een belangrijke rol. RDO West-Midden is één van 6 RDO's in Nederland. Het doel van het RDO is het gezamenlijk aanpakken van knelpunten in de zoetwateraanvoer bij droogte, lage rivierafvoeren en waterkwaliteitsproblemen gerelateerd aan watertekort in de regio. In het RDO vindt afstemming plaats over de regionale droogtesituatie en de maatregelen. Het RDO zorgt tevens voor de juiste regionale informatie ten behoeve van besluitvorming en informeert de Landelijke Commissie Watervdeling (LCW) die adviezen opstelt over de landelijke watervdeling.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

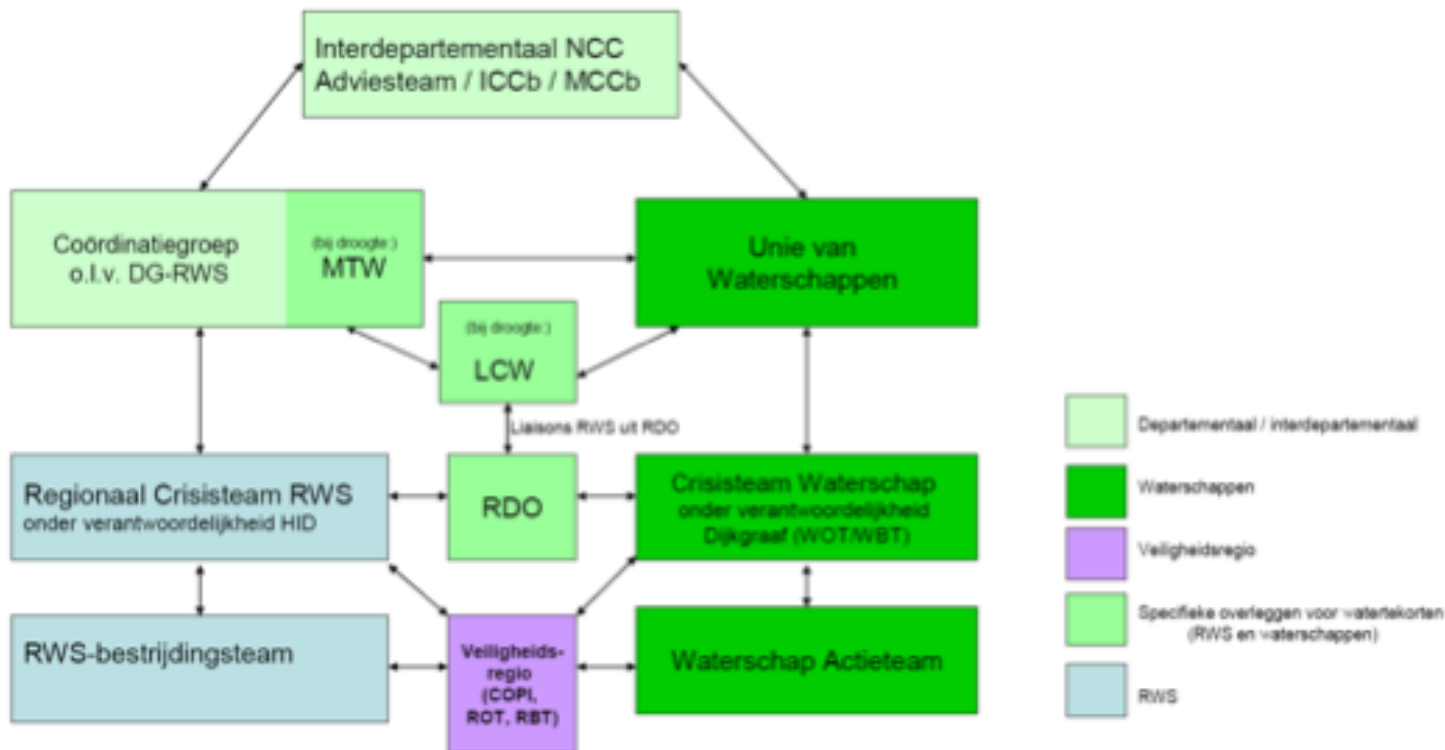

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

> Communicatie:

Afstemming met de belangengroepen (onder andere categorie 4) vindt plaats omdat een aantal maatregelen met medewerking van de belangengroepen worden getroffen of effecten hebben op specifieke groepen. Dit is tevens per maatregel uitgewerkt. Daarnaast vindt berichtgeving plaats, o.a. via gemeenten en veiligheids-regio's.

- > De Technisch Coördinator KWA (TC) en de secretaris KWA coördineren de voorbereiding en inzet van de KWA. De Technisch Coördinator KWA (TC) en de secretaris KWA vormen een intermediair tussen de diverse waterschappen die water leveren, doorvoeren en gebruiken. Deze rollen zijn direct gekoppeld aan het **waterakkoord KWA**, en heeft daardoor ook raakvlakken met het **CBP droogte**.

De rol van TC is belegd bij een persoon werkzaam op de afdeling Beleid en Plan Ontwikkeling. De invulling van deze rol ligt veelal op het tactisch niveau, waarbij gebiedskennis en werking van het watersysteem een vereiste is, evenals een beleidsmatige onderbouwing over nut en noodzaak van de inzet. De rol van secretaris KWA is belegd binnen Juridische Zaken.

De TC heeft regelmatig overleg met collega's van omliggende waterbeheerders en met de LCW. Zowel in de aanloop om de aanvoer en doorvoer van water voor te bereiden als in de gebruiksfase om zaken in goede banen te leiden. De TC en Secretaris zijn rollen die bij (dreigende) inzet van de KWA daadwerkelijk ingevuld worden, veelal in de zomer. De TC draagt tevens zorg voor de informatievoorziening in de aanloop naar en gedurende een droogteperiode. Een vervangingsregeling is van kracht. (TC – vervanger – CS van dienst).

> Aanvoer zoetwater, inzet KWA:

Als de Rijnafvoer bij Lobith 's zomers lager wordt dan 1100 m³/s dan is verzilting van de Hollandse IJssel bijna zekerheid. Dit proces kan worden versneld wanneer dit samen valt met opzet op zee, als gevolg van harde wind/storm. Gaat dit samen met aanhoudend droog weer dan zal de Hollandsche IJssel langdurig verzilten en is een zoetwateraanvoer (concentraties tot 200 mg/l) naar Rijnland gedurende de resterende (droge) zomerperiode bijna niet meer via de Hollandse IJssel te realiseren. Rijnland anticipeert hierop door de inzet van lokale en regionale alternatieve aanvoerroutes voor te bereiden.

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

Blijft het aanhoudend droog, dan zullen de lokale en regionale aanvoerroutes operationeel worden. Bij aanhoudende droogte kan de inlaatgrens voor chloride bij Gouda worden opgerekt tot 300 mg Cl/l – licht verzilt water – zonder dat dit tot grote problemen voor de functies leidt. Indien nog steeds onvoldoende water aangevoerd kan worden via (één van) deze alternatieven dan kan zo nodig aanvullend (licht) verzilt water worden ingelaten bij Gouda. De peilhandhaving kan hiermee worden gewaarborgd, maar de waterkwaliteit komt nog verder onder druk te staan. Wanneer tijdens een verzilte Hollandse IJssel de watervraag aanhoudt, is de inzet van alternatieve aanvoerroutes noodzakelijk. Deze alternatieve aanvoerroutes kennen een zekere voorbereidingstijd voordat deze volledig operationeel zijn. Het operationeel krijgen van bijvoorbeeld de KWA (wateraanvoer uit de Lek en het Amsterdam Rijnkanaal) vraagt naast de tijd verbonden aan de bestuurlijke besluitvorming, nog eens minimaal 1 week. De aanvoer van zoet water via andere alternatieve routes, bijvoorbeeld de in 2003 ingezette Tolhuis-sluisroute (waterakkoord Amstel Gooi & Vecht), vraagt langdurige (> 2 weken) aanpassing van het watersysteem en inzet van de ons omringende waterbeheerders. Daartegenover staat dat het aanvoeren van verzilt water tot schade aan functies kan leiden.

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

3 FASERING

Coördinatiefase	Algemene criteria
Reguliere bedrijfsvoering	
1	<i>Deze fase is gereserveerd voor incidenten met een beperkte impact op de omgeving, maar er moet een inspanning worden verricht die de reguliere bedrijfsvoering overstijgt. Coördinatiefase 1 kan ook afgekondigd worden vanwege het tijdstip ('s avonds of in het weekeinde) en/of complexiteit en/of als er ter plaatse afstemming met de veiligheidspartners noodzakelijk is.</i>
2	<i>Deze fase is gereserveerd voor incidenten met een relatief grote impact op de omgeving. Er is sprake van mogelijke bedreiging of aantasting van de functionele werking van waterstaatswerken en/of mogelijke potentiële conflicten in de interne samenwerking. Andere kenmerken zijn: schaarste, inzet personen en/of materieel en dergelijke. Er is een noodzaak aan interne operationele coördinatie over de verschillende afdelingen heen en/of tussen de operationele teams van andere instanties.</i>

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

Coördinatiefase	Algemene criteria
3	<i>Deze fase is voor gebeurtenissen met (zeer) grote impact op de omgeving, met mogelijk bedreiging voor mens en milieu. Bestuurlijke coördinatie is noodzakelijk. Kenmerk is dat de gebeurtenis zich beperkt tot één gemeente en de waterbeheerder zelfstandig het incident kan bestrijden. Andere kenmerken zijn: mogelijke bestuurlijke conflicten in de samenwerking met externe partners, mogelijke grote financiële en/of juridische consequenties.</i>
4	<i>Deze fase is bedoeld voor gemeentegrens- en/of beheergebiedoverschrijdende calamiteiten waarbij bestuurlijke afstemming/coördinatie met de veiligheidsregio('s) en/of collegawaterbeheerders noodzakelijk is. Voor dit type gebeurtenissen is het wenselijk dat waterbeheerders afspraken maken over de onderlinge afstemming/vertegenwoordiging in de veiligheidsregio's, zoals in dijkkring 14 bij overstromingen vanuit zee en de rivieren. In deze fase verandert de interne coördinatiestructuur niet meer (de waterbeheerder is immers al tot het hoogste niveau opgeschaald), maar ligt de nadruk vooral op de externe (complexere) coördinatiebehoefte.</i>

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

Coördinatiefase	Criteria inspecties keringen	Acties
Reguliere bedrijfsvoering		
1	Neerslagtekort groter dan 125 mm.	Opstellen beheerdersoordeel door team MK of technisch coördinator KWA.
2a	Neerslagtekort groter dan 150 mm én uit beheerdersoordeel blijkt dat inspectie nodig is.	<u>De zeer droogtegevoelige keringen worden geïnspecteerd (zie droogtekaart).</u>
2b	Neerslagtekort groter dan 175 mm én uit beheerdersoordeel blijkt dat inspectie nodig is.	Aanvullend worden de <u>droogtegevoelige keringen</u> geïnspecteerd (<u>zie droogtekaart</u>).
3	Neerslagtekort groter dan 200 mm én uit beheerdersoordeel blijkt dat inspectie nodig is.	Het advies van Stowa is alle keringen te inspecteren mede afhankelijk van schadebeelden en droogtetekort.

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

Coördinatiefase	Criteria zoetwatertekort	Acties
Reguliere bedrijfsvoering	Rijnafvoer > 1400 m ³ /s Cl _G < 200 mg/l	Wateraanvoer via de Hollandse IJssel Situatie is normaal.
1	Rijnafvoer = 1100 m ³ /s Cl _{svk} > 250 mg/l Aanhoudende droogte Cl _G 200 – 300 mg/l	De Hollandse IJssel raakt verzilt, handhaven kwaliteit. <u>Voorbereiden inzet KWA</u> Anticiperende maatregelen
2	Commissie KWA heeft tot inzet KWA besloten: Randvoorwaarden: Rijnafvoer < 1100 m ³ /s Cl _{svk} > 250 mg/l Aanhoudende droogte	De Hollandsche IJssel is verzilt, beperkte reductie kwaliteit. Inzet KWA werken Aanvullende maatregelen
3	Waterbehoefte > inlaat via KWA	Ingrijpende maatregelen tbv peilhandhaving. Lokale maatregelen met bestuurlijke impact Vergroten inzet KWA Bijmengen met beperkte inlaat via Gouda Verzilt water inlaten via Gouda of alternatieve aanvoer (bijv. via Tolhuissluis)
4	Ramp	<u>(zie ook cal. Plan keringen)</u>

Cl_{svk} = Chloride concentratie bij de Stormvloedkering
Hollandse IJssel

Cl_G = Chloride concentratie op de Hollandsche IJssel
bij Gouda

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

4 SCENARIO'S & MAATREGELEN

Scenario 1: Stabiliteit keringen

Korte beschrijving scenario:

De stabiliteit van keringen heeft de hoogste prioriteit. Het bezwijken van een kering moet worden voorkomen. Door middel van regelmatige inspectie van regionale keringen kan een beeld worden verkregen van de stabiliteit. Het belangrijkste criterium voor het starten en uitvoeren van beperkte of uitgebreidere inspecties is gebaseerd op het neerslagtekort en het beheerdersoordeel. Het neerslagtekort kan worden bepaald op basis van het voortschrijdend neerslagtekort zoals berekend door het KNMI vanaf 1 april van het betreffende jaar. In het beheerdersoordeel wordt de voorafgaande periode meegenomen (veel of weinig neerslag tot 1 april) en de toestand van de keringen. Vervolgens wordt advies uitgebracht over de fasering en locaties van de uit te voeren inspecties. Herstelwerkzaamheden worden in de lijn uitgevoerd. De droogtekaart is een dynamisch document en geeft aan om welke te inspecteren keringen het in het beheersgebied van Rijnland gaat.

Maatregelen behorend bij dit scenario per coördinatiefase:

Fase 0	Fase 1	Fase 2	Fase 3
	Aanleveren beheerdersoordeel t.b.v. droogtemonitor		
		Inspectie droogte- gevoelige keringen	
		Inspectie droogte- gevoelige keringen	
			Inspectie alle keringen

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

*Sc = Scenario, **Pr = Prioriteit verdringingsreeks

Coördinatiefase	Maatregel	Sc*	Pr**	Type effect	Hoeveel effect	Inzet baarheid	Kosten maatregel
1	Inspectie zeer droogtegevoelige keringen	1		Preventief Controle kritische locaties		~ 1x per week doorlopend	Inzet veld teams
2	Aanvullend Inspectie droogte gevoelige keringen	1		Preventief Controle kritische locaties		~ 1x per 2 weken doorlopend	
3	Aanvullend Inspectie alle keringen	1		Preventief Controle alle locaties		Frequentie bepaald door het WAT doorlopend	Inzet veld teams
2-3	Herstellen kering	1		Herstel locatie gebonden	-	~ 2 dagen	€
2-3	Sproeien keringen	1		Preventief, locatie gebonden	-	~1 week	€
2-3	Advies groot vee te verwijderen	1		Preventief locatie gebonden	-	~1 week	Mogelijk schade-claims
2-3	Vaarverbod	1		Preventief locatie gebonden		~1 week	Mogelijk schade-claims

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

*Sc = Scenario, **Pr = Prioriteit verdringingsreeks

Coördinatiefase	Maatregel	Sc*	Pr**	Type effect	Hoeveel effect	Inzet baarheid	Kosten maatregel
2-3	Beperking belasting verkeer	1		Preventief locatie gebonden		~1 week	Mogelijk schade-claims
2-3	Werkzaamheden stil leggen	1		Preventief locatie gebonden		~1 week	Mogelijk schade-claims
2-3	Stilleggen Baggeren	1		Preventief locatie gebonden		~1 week	Mogelijk schade-claims
1	Algemene berichtgeving	2		Informereren		1 dag	nihil

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

Scenario 2: Watertekort (van voldoende kwaliteit)

De omvang van de waterbehoefte bepaalt de noodzaak om water in te laten. Zolang wateraanvoer noodzakelijk is en de verwachting bestaat dat dit minimaal een aantal dagen zo blijft, worden de coördinatiefase van de droogte en de daarbij behorende maatregelen bepaald door de chlorideconcentratie bij de inlaat bij het boezemgemaal te Gouda of bij de Stormvloedkering op de Hollandse IJssel. Bij aanhoudende droogte zijn onderstaande overwegingen

aan de orde om de watervoorziening van het beheersgebied te garanderen. De afweging is in grote lijnen afhankelijk van de aan te voeren hoeveelheid water en de waterkwaliteit versus de consequenties in termen van schade en kosten. Steeds wordt geprobeerd om zo lang mogelijk de beste waterkwaliteit in het beheersgebied te realiseren.

Maatregelen	Consequenties	Kosten /dag (operationeel)	Schade
KWA	Onvoldoende wateraanvoer	€ 10 duizend	Niet waarschijnlijk
KWA ⁺	Beperkte wateraanvoer	€ 10 duizend	Niet waarschijnlijk
KWA ⁺ + bijmengen Gouda	Verzilting zuidelijk deel watersysteem	€ 10 duizend	Beperkt
KWA ⁺ + verzilt water inlaten	Langdurige verzilting watersysteem	€ 10 duizend	Aanzienlijk, binnen beheersgebied
KWA ⁺ + Tolhuissluisroute	Risico's veiligheid watersysteem Doorvoeren zoutprop Fysiek afsluiten van vaarwegen	€ 30 duizend	Buiten beheersgebied

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERINGEN

REGIONALE KERINGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

Maatregelen behorend bij dit scenario:

Per coördinatiefase worden meerdere maatregelen getroffen.

Fase 0	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 4
Opstellen droogtemonitor				
Peilbeheersing boezem				
Beheersing kwaliteit boezem				
	Anticiperende maatregelen			
	Vorbereiden waterakkoord KWA			
		KWA		
			KWA+	
			KWA + bijmengen Gouda	
			KWA + verzilt water inlaten	
			Draaiboek Tolhuissluis	
				Nationaal watertekort

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

*Sc = Scenario, **Pr = Prioriteit verdringingsreeks

Coördinatiefase	Maatregel	Sc*	Pr**	Type effect	Hoeveel effect	Inzetbaarheid	Kosten maatregel
0	Opstellen droogte-monitor	1+2	1	Overzicht situatie		wekelijks	nihil
0	Peilbeheersing boezem	2	1	Wateraanvoer gemiddeld	~20 m³/s (max.)	getijafhankelijk	nihil
0	Beheersing waterkwaliteit boezem	2	4	Wateraanvoer	~3 m³/s (max.)	getijafhankelijk	nihil
0	Lokale aanvoer via waterschappen	2	1	Wateraanvoer	~6 m³/s (max.)	1 dag	Kostprijs water-akkoord

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

*Sc = Scenario, **Pr = Prioriteit verdringingsreeks

Coördinatiefase	Maatregel	Sc*	Pr**	Type effect	Hoeveel effect	Inzetbaarheid	Kosten maatregel
1	Inzet noodpompen	2	1	Wateraanvoer	~ 5 m³/s	1 à 2 weken	huren
1	Extra doorspoelen boezem	2	4	Verbetering waterkwaliteit		getijafhankelijk	nihil
1	Stromingsrichting kwelpolders aanpassen	2	4	Verbetering waterkwaliteit		< 4 uur	nihil
1	Voorbereiden aanpassen aanvoer rondom Gouwe	2	4	Verbetering waterkwaliteit omgeving Gouwepolder en Noordplas		2 dagen	Inzet peilbeheer
1	Preventief vullen regenwaterbassins	2	4	Buffer creëren		1 week	Inzet advies
1	Kwelpolders extra doorspoelen	2	4	Verbetering waterkwaliteit		< 3 uur	nihil
1	Polderpeil opzetten	2	4	Buffer creëren, indien water beschikbaar	per polder	1-3 dagen	nihil
1	Voorbereiden inzet KWA	2	4	Voorbereiding		1 week	nihil

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

*Sc = Scenario, **Pr = Prioriteit verdringingsreeks

Coördinatiefase	Maatregel	Sc*	Pr**	Type effect	Hoeveel effect	Inzetbaarheid	Kosten maatregel
1	Aanpassen schut beheer grote sluis Spaarndam	2	4	Verbetering waterkwaliteit		< 4 uur	nihil
2	Opstarten communicatie met categorie 4	2	4	Informereren, afstemmen		1 week	nihil
1	Algemene berichtgeving	2	4	Informereren		1 dag	nihil

CALAMITEITEN- BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

*Sc = Scenario, **Pr = Prioriteit verdringingsreeks

Coördinatiefase	Maatregel	Sc*	Pr**	Type effect	Hoeveel effect	Inzetbaarheid	Kosten maatregel
2	Inzet KWA	2	3	Wateraanvoer	~ 4 m³/s	Na 1.14	kostprijs water-akkoord
2	Staken/beperken inlaat Gouda	2	3	Waterbeperking	Max. 20 m³/s	< 2 uur	nihil
2	Beperken door-spoelen Boezem	2	3	Waterbeperking	~ 1-2 m³/s	< 2 uur	nihil
2	Staken doorspoelen kwelpolders	2	3	Waterkwaliteit		1 dag	nihil
2	Maatregelen alternatieve aanvoer Gouwe uitvoeren	2	3	Verbeteren waterkwaliteit		< 2 uur	Inzet peilbeheer
2	Boezem naar winterpeil	2	3	Bevorderen systeemgedrag		1 dag	nihil
2	Terugpompen schutsluis Grote Sluis Spaarndam uitvoeren	2	3	Waterkwaliteit		1 week	€30 duizend per week
2	Stremming kolksluis Spaarndam	2	3	Waterkwaliteit		1 dag	nihil

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

*Sc = Scenario, **Pr = Prioriteit verdringingsreeks

Coördinatiefase	Maatregel	Sc*	Pr**	Type effect	Hoeveel effect	Inzetbaarheid	Kosten maatregel
3	Beregeningsverbod	2	1	Wateraanvoer	~ 0,5 m³/s	1 week	Mogelijk schade-claims
3	Staking doorspoeling boezem	2	3	Wateraanvoer	~ 2 m³/s	< 2 uur	Mogelijk schade-claims
3	Staken doorvoer naar omliggende water-beheerders	2	1	Wateraanvoer	~ 2 m³/s	2 dagen	Mogelijk schade-claims
3	Opvoeren capaciteit KWA naar KWA*	2	3	Wateraanvoer	2-3 m³/s	2 à 3 dagen	Kostprijs/1000 m³
3	Bijmengen met verzilt water	2	1	Wateraanvoer	2-10 m³/s	getijafhankelijk	Mogelijk schade-claims
3	Inlaten verzilt water	2	1	Wateraanvoer	20 m³/s	getijafhankelijk	Mogelijk schade-claims
3	Inzetten Tolhuissluis route	2	1	Wateraanvoer	10 m³/s	2 weken	Mogelijk schade-claims

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

*Sc = Scenario, **Pr = Prioriteit verdringingsreeks

Coördinatiefase	Maatregel	Sc*	Pr**	Type effect	Hoeveel effect	Inzetbaarheid	Kosten maatregel
3	Watervoorziening kwetsbare natuur	2	1	Waterkwaliteit		pm	Mogelijk schade-claims
3	Beperken schuttijden Grote Sluis Spaarn-dam	3	3	Waterkwaliteit		1 week	Mogelijk schade-claims

CALAMITEITEN-BESTRIJDINGSPLANNEN

PRIMAIRE KERENGEN

REGIONALE KERENGEN

WATEROVERLAST

WATERKWALITEIT

AFVALWATER

DROOGTE

1 ALGEMEEN

2 AANPAK/BESTRIJDINGSTRATEGIE

3 FASERING

4 SCENARIO'S MAATREGELEN

